Digitized by Google

GOCLENIVS

HEAVTONTI-MORVMENOS:

id eſt,

CVRATIONIS MAGNETICÆ,

&

VNGVENTI ARMARII

RVINA.

IPSO RODOLPHO GOCLENIO Iuniore, nuper Parente, & Patrono;

nunc

Cum SIGILLIS, & CHARACTERIB. Magicis,

vltro

PRORVENTE, ET PRAECIPITANTE.

IOHAN. ROBERTI, SOCIET. IESV Sacerdos, S.Theolog. Doctor,

Memorandi, & miſerandi caſus ſpectator,

CVM FIDE DESCRIPSIT.

ET GOCLENII MAGNETICAM SYNARTHROSIN meram Ανάρθρωσιν eſſe oſtendit.

Inſpice verſam pagellam.

LVXEMBVRGI

Excudebat HVBERTVS REVLANDT

Anno M.DC.XVIII.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Quiſquis es, Magiæ, & damnatarum artium hoſtis:

Antequam ad huius opuſculi lectionem accedis, hæc pauca, ſodes, audi.

I. Alijs quoq; *Rationibus*, non modò Goclenij conceſſu & *Prauaricatione*, CVRATIO MAGNETICA, VNGVENTVM ARMARIVM, CHARACTERES MAGICI, hic perimuntur.

II. AFFINITATIS IVRE in hanc Tractationem venêre alij aliquot HECEBOLII, id eſt, LONGE IACVLANTES MAGI, qui Goclenij ARTHRITICAM SYNARTHROSIN,

——————*prauis fultam malè talis*,

vtcumque fulcire videbantur. De hoc grege ſunt:
BOMBASTVS PARACELSVS,
Io. ERNESTVS BVRGGRAVIVS,
FRATRES ROSEÆ CRVCIS,
ALII, vt qui METALLARIÆ VIRGÆ Impoſturam tuentur.

III. His recuſa iam tertiùm, neceſſariò præmittitur breuicula illa ANATOME, quæ Goclenium ad pudendam Palinodiam adegit.

IV. GOCLENIVS, velit, nolit, CHARACTEROLATRIÆ, PRÆVARICATIONIS in propriâ causâ, & PALINODIÆ, ad Tribunal DD. ACADEMICORVM MARPVRG. & GIESSENSIVM, REVS peragitur.

ILLVSTRISSIMO,

atque

EXCELLENTISSIMO
Domino D.

FLORENTIO,

COMITI IN BER-
LAYMONT, ET
LALAING,
&c.

Baroni in HIERGES, LENS, BEAV-
RAIN, *Domino in* HERCHIES,
HAVLTEPENNE,
&c.

AVREI VELLERIS EQVI-
TI, à Conſiliis ſta-
tus:

GVBERNATORI, ET CAPITA-
NEO Generali

Ducatus LVXEMBVRGENSIS, *&*
Comitatus CHINIENSIS,
&cæt.

Domino ſuo Clementiſſimo.

MODICO libello grande PROOEMIVM præſcribere, COMES ILLVSTRISSIME peccatum illud ſit peccare, quod mordaci ioco, Cynicus Diogenes ſolens more ſuo vellicabat. Ciuibus ad vaſtam paruuli opiduli portam excubantibus: Heus vos, inquit, ocyus valuas occludite. Quid otioſi ſtertitis, imminentis periculi ſecuri? Quærentibus, Quid id periculi eſſet? Ne tantilla Vrbs, ait, per tantas portas effugiat. Huic ſimiles canes hodie non deſunt, quorum morſus, ea quidem ex parte, effugiam, dum breuiſſimè indico, cur TVÆ EXCEL-

LEN-

LENTIÆ potiſſimum hanc meam opellam offerẽdam cenſuerim. Vt varia ſunt, semperq́ue fuerunt hominum iudicia, Argumentum quidam iudicabunt alienum à TVA vel Profeſſione, vel dignitate. Cum his adeo non ſentio, vt ab ipſo maximè argumento in hanc mentem impulſus ſim.

Videlicet variam impietatem, quam conor refutare calamo, TV tot iam annos proculcaſti vita & exemplo. Cùm militiæ rudimenta ſub magno illo Heroë, PHILIPPO II. Rege Catholico poneres, cùm Ordines ductares, cùm ſigna cum hoſte conferres, cùm perduelles funderes, fugareſq́; : denique cùm TE & fortiſſimum mili-

tem, & prudentiſſimum Ducem exhiberes: nunquam Tibi in mentem venit, vt vel Burggrauium quempiam aduocares, qui Magico ſuſurramine arma Tibi excantaret; vel Goclenium, qui Te lapide marino donaret, auis marinæ imagine effigiato, cuius energemate ſic corpus munireris, nullo vt ferro vulnerari poſſet. Quin potiùs meliorem Magiſtrum ſecutus, etiam ſanguinem vitamq; ipſam Deo, Religioni, Regi fundere paratus illud Machabæi animo voluebas: Moriamur in virtute propter fratres noſtros, & non inferamus crimen glorię noſtræ. Iam vbi eo ventum eſt, vt Vrbes ac populos, non iam ferro & armis ſubige-

Panoplo, pag. 105.

Vng. Ar. pag. 50.

1. Mach. 9.10.

bigeres; ſed legibus & virtute moderareris: in diſſimili imperio TIBI ſimilis, eum finem, vt decebat, habuiſti propoſitum, quem præſcribit Orator Romanus, Beatam ciuium vitam. Vt intimis animi TVI penetralibus hærere videretur quod magno Principi magnus Vates appoſitè præſcribit.

"Tu ciuem patremq; geras, tu conſule cunctis, *Claudia. ad Honor.*

"Non tibi: nec tua te moueant, ſed publica damna.

Teſtentur Namurcenſes, Arteſij, & modò Luxemburgenſes. Non ingrediar hunc campum, qui me intra pagellas coërcui. Sat habeo dicere, TE non per deuios Goclenij calles ingreſſum, ſed regia virtutis via ad glo-

riam graſſatum eſſe. Si illum, aut de eodem grege alium audires, ad Regum fauorem con-
Vng. Ar. ciliandum Tibi præſcriberet
p. 37. Solis imaginem in auro: ad ho-
p. 57. nores, Leonis figuram. Quin & ad Regnum, ſi aſpirares, recta
p. 44. Te duceret Æthiopis effigies equo feruido & ſpumanti inſidentis. Feruidæ nugæ, & quæ nihil niſi impias ineptias deſpumant!

Quid dicam de Legationibus, quas Magnorum nomine ad Magnos feliciſſimè obijſti? Nemo id rectè exequitur, qui non polleat ingenio, vigeat memoriâ, eloquentiâ ad perſuadendum ſit inſtructus. Priora
p. 37. duo à Mercurij imagine Tibi Goclenius, etiam non rogatus

tus ſuggereret. Quid mirum, cùm poſtremum, id eſt Eloquentiam conferat figura Nycticoracis, quæ etiam hominem faciat ſcientiſſimum? At Tv hæc non Idololatricis ſigillis, ſed illi meritò attribuis, qui etiam Infantium linguas, cùm lubet, facit diſertas, atque adeo os quoque mutorum aperit. Neque tamen tibi defuit Illuſtriſſ. parentis Tvi inſtructio, &, quod caput eſt, per exempla manuductio. Cuius Viri qui virtutes & maximè illam admirandam, in paucis, fidem Deo, Regiq́ue conſtanter præſtitam non nouit; is in Belgio noſtro nihil nouit. Sed non immergo me in hoc virtutum mare, quòd cum tali parente

p. 58.

Sap. 10. 21.

tamquam altero Iaſone felici-
ter TECVM enauigarunt, tanquam totidem Argonautæ, tot Illuſtriſſimi Fratres TVI. Vt de cæteris nihil dicam, qui iam cum cæleſtibus beati micant; TV certè ita feliciter nauigaſti, vt ſerio AVREVM VELLVS retuleris; atq; adeo alijs illud obtuleris. Et quidem ſcio magnanimum Heroa, Philippum Bonum, Iaſonem cum Argonautis ſpectaſſe, cùm eum Ordinẽ primus Author inſtitueret. Sed auſim dicere, TE non minus; multò etiam plus hauſiſſe ex VELLERE GEDEONIS, cæleſti RORE, madente; quem ego gratiam DEI interpretor, & quę ad homines eſt, (vt ſic dicam) Gratioſitatem.

Hanc

Hanc gratiam, cum reliquis, quas plena in Te manu Numen effudit, idem augeat: faxitq; vt porro Potentiſſ. Regi, Sereniſſ. Principibus, Ducatui Luxemburgenſi, cui Gubernator praees, quam hactenus operam in animoſâ iſtâ ſenectute præſtas, diu præſtes. Ita optant vouentq; boni omnes, & inter cæteros minima noſtra Societas Iesv, quæ Te fautorem Patronumq; munificum pridem experitur. In quibus ego minimus ſperare audeo, Te huic etiam libello fauorem, patrociniumque commodaturum: ſi non aliâ ratione; quod vt ante tetigi, nefarias artes detegit, & ſtylo configit, quas Tv pridem animo, & Catholicâ pietate,

longè

longè animoſiùs Alexicaco illo Poëtarum Hercule, iugulaſti. Luxemburgi, Gubernationis T VÆ Vrbe capitali. Anno Chriſtiano, 1618. 3. Kalend Septemb. ferijs SS. Felicis, & Adaucti, quorum beatis precibus ſemper ſis Felix, & in dies pluribus cæleſtibus donis Augearis, Amen.

T. EXCELLENTIÆ
Seruus in Chriſto,
minimus,

Iohannes Roberti
Societatis IESV
Presbyter.

LECTO-

LECTORI CVIVIS:
ETIAM DELICATO,
Etiam Iniquo.

VIR VANVS in ſuperbiam erigitur, & tamquam pullum onagri, ſe liberum natum putat. *Veriſſimum effatum, bone Lector, quod* σοφὸς *ille* Sophar, *tamquam oraculo edit, Iob 11. 12. Sed hæreticorum more eo abutitur, dum innocentem Prophetam configere ſe ſperat.*

Quanto ego rectius id dicam in huius deplorandi ſæculi profligatiſſimam licentiam? Quo, vaniſſimus quiſque, quod cogitauit aut, prope dixerim, ſomniauit ſibi licere putat. Dicas, ferri illo impetu, quo

— rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, ſternit ſata læta, boumque labores,
Præcipitesque trahit ſiluas —

Satis conſtat, veteres hæreticos plerosq; præter hæreſin, Magiam *quoque adamaſſe. Tertull.* Notata ſunt etiam commercia hæreticorum cum Magis quam pluribus, cum Circulatoribus, cum Aſtrologis, cum Philoſophis, curioſitati ſcilicet deditis. Quærite, & inuenietis vbique meminerunt (*de Præſcript. c. 43.*)

Quod ſi particularia attingere neceſſe ſit in promtu ſunt Simon & Elymas Magi (*Act. 8. & 13.*

& 13.) in promtu Marcus, Marcitarum parens *cui Dæmon Paredrus Prophetias ſuggerebat, teſte Epiph. hær. 34 & Iren. lib. 1. c. 8. in promtu* Elceſaïtæ, *qui Incantationibus dediti, Dæmonas inuocabant (Niceph. lib. 5. c. 24.) in promtu* Manichæi, *qui itidem Dæmonas inuocabant, & adorabant (Epiph. hær. 66.) in promtu (apud Damaſc.)* Ethnophrones, *qui Aſtrologiam Iudiciariam, Diuinationes, Auguria, ſortilegia, Ethnicorum inſtar, exercebant. In promtu* Berengarius, *quem damnatæ Magiæ deditum, Cacodæmon momento quàm longiſſime tranſuehebat (Genebr. anno 1041. ex Polyd. Virg. & Guilielm. Naugiac.)*

Et, vt propius ad noſtra tempora accedamus, quis ignorat de Luthero, *quod profitetur ipſe de ſeipſo, à Cacodæmone ſe armis inſtructum, quibus S. Miſſæ Sacrificium oppugnaret? (lib. de Miſsâ priuat. 1.) quâ de re videatur accurata tractatio apud* Serarium *noſtrum, lib.* de Lutheri Magiſtro. *Quis non legit,* Zuinglium de Zuinglio *(lib. de ſubſid. Euchar.) cui Sacramentariam hæreſin ægre tuenti ſubſidio affuit ſpiritus, quem atrum, an album vocet, ignorat?* Bucero *eamdem prauam doctrinam, ab atro ſpiritu ſuggeſtam, teſtatur* Lutherus *(in Colloq. VVittemberg.) cui de ſuo amico id credi poteſt: maxime tam perito. Quid* Caluinus? *dicat & ipſe de ſe*

teſti-

teſtimonium. Monuit hunc aliquando Bucerus, vt tot maledictis abſtineret. Reſpondit, ſcriptâ ad eum epiſtolâ, Morbum iſtum non à naturâ ſuâ eſſe, ſed à SVO GENIO. *Sed quem tandem* GENIVM *eſſe dicemus hæreticorum noſtri temporis? Repeto, quod dixi:* Quaſi pullos onagri, ſe liberos natos putant. *Vis ſcire, quàm liberos?*

Ante hos centum annos exortus eſt Lutherus, *Apoſtata Monachus, qui, quâ* libertate *Monachum, eâdem fidem, & Religionem exuit. Exuit autem? imo etiam, quod in ſe fuit, ſacrilege conculcauit. Et gnauiter talem* Patrem ſecuta eſt ſua proles; Caluinum *dico, & eius ſequaces.*

Non hic ſtetit libertas. Vbi ſole clarius oſtenſa ſæpius fuit illorum improbitas, Eccleſiæ innocentia; neque iam reſtabat, quod de Religione *mutirent: ad* Statum *ventum, & eâdem* libertate *clamatum, ab iis Remp. turbari, qui ſincere* DEI, *& Eccleſiæ cauſam agerent. Denique poſtquam nec hoc ſatis ex voto proceſſit, ſi non voce, at reipsâ vociferantur:*

Flectere ſi nequeo ſuperos, Acheronta mouebo. *Et iam ſeriò mouent. Ad* Magiam *itur, iam olim quidem illam exercitam, ſed clanculum, ſed in tenebris, ſed in antris, cauernisq́. Modo, non modò illam oſtendunt, ſed oſtentant: & ex quâ ſupplicium timeri ſolebat,*

bat, ex eâ gloriam impudenter captant. Heu tempora! Si non mouent tot Imperatorum interdicta, & intentata pœna (libr. 9. Cod. tit. de Maleficis, & Mathemat.) ſi non auditur horrendum illud carmen (Exod. 22. 18.) diuini Legiſlatoris, Maleficos non patieris viuere: *at certe politicæ ſaltem honeſtatis causâ, attenderetur etiam impiorum iudicium, etiam Atheorum ſenſus. Talis fuit Apoſtata ille* Lucianus, *omnium Sacrorum petulcus irriſor. Is in ſuo Philopſeude, pro aperto mendacio habet, pharmaco aliquo abſente, abſentem ſanari poſſe. At* Goclenio *longe ſapientiori, longe alia mens. Idem ſophiſta, cum duos libros Veræ Hiſtoriæ ſcribere aggrederetur, ipſo initio profeſſus eſt, ſe mera mendacia; nihil veri, narraturum.* Roseæ Crvcis Fratres, *cum multo magis portentoſa narrent mendacia, volunt tamen ſibi ab omnibus credi, tamquam ſi hominum conditionem ſupergreſſi, mentiri ne ſciant quidem. Exemplo ſit illud.* Lucianus libr. 1. *tamquam illuſtre mendacium narrat, viſum ab ſe* Speculum *maximum, ſupra puteum poſitum: in quem puteum, qui deſcendat, omnia audiat, quæ in terrâ dicuntur. Si verò ſpeculum inſpiciat, omnes vrbes, omnia regna intueatur* ὥσπερ ἐφεςὼς ἑκάςοις, *tamquam ſi ſingulis adſit. Hoc, vt dixi, pro decumano mendacio, ipſe, qui narrat, habet.*

At

At noſtri Cruci-Roſei, *præter varia, varijs virtutibus pollentia ſpecula, quæ habent, etiã ex quouis loco quæuis omnium nationum opera, & conſilia cognoſcere ſe poſſe, aiunt. Et hoc, non vt mendacium; ſed tamquam exploratiſſimam veritatem haberi volunt.*

Talmud Iudæorum, & Turcarum Alcoranum *auſim dicere, non continere abſurdiora, quàm quæ* Goclenius, *ſimilesq́; Doctores mundo obtrudunt. Et ſunt tamen, qui ſequantur, & ſectentur.*

Dolet hoc mihi. Itaque conatus ſum pro meo modulo, aliquid afferre opis; quod nullâ ratione putaui me facilius conſecuturum, quàm ſi oſtenderem tam impiarum nugarum, quæ pro Myſterijs venduntur, futilem vanitatem. Feci hoc primum in Anatome Tractatus Gocleniani, ſed aſtrictiſſimâ breuitate, vt eum decuit, qui Theſes ſcriberet, quarum munus eſt, vt nomen ipſum indicat, non tam probare, quam PONERE.

Cæterum in hoc libello, aliquanto amplius me diffudi, & argumentum totum, quoad res poſtulare viſa eſt, tractaui. Videbis, Lector, & iudicabis. Iam de quibuſdam mihi monendus es, de quibuſdam rogandus.

Monitorum illud primum eſt, Breuem ANATOMEN *meam huic ſcripto adiungendam fuiſſe, quod ſine illius inſpectione, fruſtra futurus ſit, quiſquis de Controuerſiâ, quæ mihi*

ſuper Vnguento Armario, Curatione Magneticâ, & Characteribus cum Goclenio eſt iudicare voluerit, cum nec intelligere poſſit.

Alterum, ideo Louanienſis Editionis, (quæ & à Goclenio, & à meipſo, in hoc libro citari ſolet) pagellas annotatas: quæ cum huius Editionis pagellis, propter diuerſam chartarum magnitudinem, quadrare non poſſent, numeros ad marginem aſcribi iuſſi, additis ſtellulis, quibus facilius oculi feriantur. Nec mireris, initium à decimâ paginâ fieri. Nam priores in Louanienſi libello, Typographi Flauii Dedicatoria occupabat, quam meus Reulandt ſibi omittendam duxit.

Tertio loco, de Titulo, ſiue Epigraphe huius libelli, illud te ſcire velim, non ſic vocari Goclenium Heautontimorumenon, quaſi ideo Superſtitiones damnentur, quod eas Goclenius defendere nequiuerit, quin & præuaricator oppugnârit: ſed quia ſuperſtitiones ſunt, & Diabolo authore in Orbem inuectæ. quod ſuis locis, variè, &, vt arbitror, ſeriò probatum videbis. Non fuit tamen omittenda Goclenii Prȩuaricatio, duplici ratione. Nam & contra rem ipſam non paruum videtur argumentum, ſi eius Patronus, & Hyperaſpiſtes eam non modò tueri nequeat, ſed & vltro oppugnet, etſi id viderinolit: & contra ſcriptorem nihil validius afferri poteſt, quàm quod ab ipſomet ſumitur. Hoc enim demum

eſt

Google

eſt probare διὰ τοῦ ἀδυνάτου, quod apud Ariſtotelem, totamque ſcholam Peripateticam, violentiſſimæ probationis genus eſt.

Denique quarto loco, ſcito, neque vſpiam meam mentem fuiſſe, innocentem *quemquam* tangere; *neque vllum verbum meum, ſi rectè attendas, id ſonare. Quin potius, aliquoties me ſtudiosè indicaſſe, eſſe nonnullos, qui decepti, ſine omni malâ malitiâ in ſuperſtitiones inciderint. Hos tales rogo animum, & inſtitutum meum ſpectent, & fraude agnitâ, vana deſerant. De his, Lector, te* monendum *duxi. Iam,*

Quæ te Rogem, *duo ſunt. Alterum eſt, vt non nimis rigidus Cato ſis, ſicubi iocos, & riſus videbis, vbi res tota non niſi riſu digna eſt, propter hiſtrionicam, & nugaciſſimam ſuam vanitatem. Quâ de re aliquid iam dixi in Præfatione mea Metamorphoſeos.*

Alterum, ne protinus damnes, cum leges verba aliquot paulò acriora, quæ iuſta indignatio extorſit in hoſtes ſanæ doctrinæ, Eccleſiæ, & Dei ipſius; cuius innocentes animas ſic miſerandum in modum in Barathrum, damnatis ſuis artibus præcipitant. Niſi accuratè probo, id ab illis fieri, nolim mihi ignoſcas. At ſi id ita eſſe clarè agnoſces, te rogo, humaniſſimè Lector, memineris, qualia, & quo ſpiritu declamarint SS. Patres in Iulianum, in Gentilium deos, eorumque cultores; &, ſi ex Scriptu-

rà aliquid mauis, audi tonantem, vt alies taceam, Iudam Apoſtolum: audi mitiſſimum Apoſtolorum Dominum, horrendum illud V Æ, *toties in Phariſæos intorquentem. Meritò timere debui, niſi quandoque me commotum oſtenderem, ne ab Hoc Domino aliquando audirem, quod illi:* C A N E S M V T I, non valentes latrare. (*Iſa. 56. 10.*) *Iam te mitto, Lector, ſi de meis Magis addidero, eos, non modò* libertatem *ſibi ſumere, vt ſi ſint* Pulli Onagri: *ſed & velut ex profeſſo contrauenire illi interdicto (Eccli. 6. 2.)* Non te extollas in cogitatione animæ tuæ, velut T A V R V S. *Id enim* taurino *plane furore acti, faciunt. Itaque ne mireris illis euenire, quod idem Interdictum mox adiungit, Vt* elidatur virtus eorum per ſtultitiam: quę ſtultitia folia eorum comedit, & fructus eorum perdit, & relinquuntur (*: Audi Gocleni, & Congerrones tui:*)

VELVT LIGNVM ARIDVM
IN EREMO.

ERVDI-

ERVDITISSIMIS ACADEMICIS MARPVRGI, ET GIESSÆ, Litterarum, Scientiarumque Præſidibus.

IN *omni re, plus velle, quam poſſis, vel deceat, pertinacis, non diligentis eſt ingenii.* Verba ſunt Synarthroſeos Goclenianæ, pagin. 125. Deſcripſi, vt videatis, non magnum eſſe onus, quod vobis impono. nempe non poterit Rodolphus veſter ægre ferre, aut cuiquam veſtrum ſuccenſere, ſi damnetur ex eâpſe lege, quam tulit ipſe.

1. *Voluit* perſuadere, admirabilem quandam eſſe vim Characterum Magicorum: quo in conatu Tractatus de Magneticâ vulnerum curatione, magnam partem conſumitur. Id *non potuiſſe* videtis in Synarthroſi, pag. 22. 23. 24. 149. & in hoc meo libello, pag. 35. 36. Nam certè fatetur ſe *non potuiſſe*, quem pudet *voluiſſe*, quem pœnitet incepiſſe, denique, qui apertam *Palinodiam* canit.

2. Hanc *Palinodiam* ſic Goclenius canere *voluit*, vt *Palinodiam* eſſe negaret, dum inficias iuit, ſe vmquam ſenſiſſe, quod modò damnat. Verba eius affero hîc, pagellis citatis. Sed *non potuiſſe* id obtinere, oſtendo ex ipſo, tribus argumentorum decadibus, à pag. 38.

3. *Voluit* Goclenius (& hoc maximè *voluiſſe* debuit) probare, & confirmare ruentem ſuam Curam Magneticam, & Vnguentum Armarium. *Non Potuit*. Nam nihil planè attulit, quo probaret, niſi ſuam Aſſertionem: quam non recipio, tanquam alicuius Oecumenicæ Synodi Canonem.

Videte, ſi placet, eius conatum, ſed vanum, in hoc Heautontim. Sect. 8. 9. &, ſi quid illi virium reſtat, & animi, & lubentiæ, obijcite illi Sectionem 31.

Hæc igitur tria (vt alia ſileantur) Goclenius *voluit*; *nullum* ex his *potuit*. Vnde ex ſuâ ſibi lege, *ſemel, iterum, & tertium, eſt Pertinax, non diligens.*

Non negabitis mihi, quem peto, iuſtiſſimum calculum veſtrum, in re, præſertim tam apertâ, & vobis tam facili, vt qui *reum* habeatis *fatentem*.

In aſſiduâ, & variâ occupatione veſtra locus eſſet honeſtæ excuſationi, ſi totam Controuerſiam ad vos deferrem; ſi, quid de *Characteribus*, & *Magneticâ curatione* ſentiendum, quærerem: ſi totos Goclenij, & meos libros examinari vellem. Nunc, cum horum nihil petam, ſed id tantum, vt pronuntietis, *Num rectè Goclenius probet, quæ debuit, & potuerit, quod voluit*; an potius *Palinodus* ſit: *num id ego rectè ex ipſo Goclenio, contra Goclenium oſtendam*: & to-

tum

tum hoc, apertis vtriuſque noſtrum libris, & obiter modò inſpectis, mox primâ fronte, & ſuâ ſpontè appareat: iure ſententiam à vobis expecto, quam tales viri nullo iure negare poſſunt.

Nam quod quis hoc obſtare putet, quod *Goclenius Ciuis* veſter ſit; *ego Peregrinus:* veſtrum eſt oſtendere, vbi de Iuſtitiâ, re omnium ſanctiſſimâ, agitur; nihil loci habere eiuſmodi conſiderationes. Quin potius, hæc talia, *quæ aliâs valde caleant,* in hoc rerum articulo, vobis eſſe *Niue Gallicâ frigidiora*. Valete, & diu in Chriſto florete.

Salutis, & Dignitatis veſtræ cupidiſſimus,

Iohannes Roberti
Societatis IESV
Presbyter.

FA-

FACVLTAS R. PATRIS PROVINCIALIS.

EGO infraſcriptus, Societatis IESV Prouincialis in Prouinciâ Gallo-belgicâ, iuxta priuilegium à Sereniſſimis Principibus noſtris, ALBERTO & ISABELLA, eidem Societati noſtræ conceſſum, quo Bibliopolis omnibus prohibetur, ne libros, ab eiuſdem Societatis hominibus compoſitos, abſque Superiorum permiſſione imprimant; facultatem do HVBERTO REVLANDT, Typographo LVXEMBVRGENSI, vt librum, cui titulus eſt, GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS, à P. IOHANNE ROBERTI, eiuſdem Societatis Doctore Theologo, compoſitum, ad ſex annos proximos imprimere, & liberè diſtrahere poſſit. Datum Montibus, 22. Iulii, 1618.

Ioannes Herennius.

TRACTA-

TRACTATVS NOVI DE MAGNETICA VVLNERVM CVRATIONE,

Authore
D. RODOLPHO GOCLENIO,
Med. D. & Profeſſore Marpurg. ordinario,

BREVIS ANATOME,

Exhibita arte & manu
IOHANNIS ROBERTI,
Societ. IESV *Theologi.*

Recuſa iuxta Exemplar impreſſum
LOVANI,
Typis CHRISTOPH. FLAVI.

BONE ET CORDATE LECTOR,

I.

INOPINATO nuper allatus ad me Libellus eſt cum hac nomenclatura:

TRACTATVS *nouus de* MAGNETICA VVLNERVM *curatione, citra vllum dolorem, & remedij applicationem, &*

SVPERSTITIONEM. *Author Ro-
dolphus Goclenius, Med. D. & Profeſſ. Mar-
purg. Ordin. Anno 1613. Francofurti impen-
ſis Petri Muſculi, & Ruperti Pictorij.*

II. Quo obiter inſpecto cohorrui ad
* 10 impietatem: lecto, *identidem tacitus re-
petij illud è vetuſto Poëta, leuiter immu-
tatum:

O Diui, horribilem, & ſacrum Libellum!
Libellum, inquam, quem quo nomine ap-
pellem, non inuenio; niſi iubeat vocare
Idolomagico-goeticum, aut *Idolo-magico-
maniacum*. Tam enim apertè, & omni ve-
recundiæ velo remoto, *Idololatriam, Ma-
giam, Goëticam*, ſiue *Præſtigiatricem* diſci-
plinam profitetur, vt quàm eſt *Epiphanes*,
tam videatur eſſe *Epimanes*; id eſt, quàm
clarus, tam *inſanus*, qui quidem ſic putet
Chriſtianos homines inſanire, vt cæci tali
duce in Barathrum præcipites ruant.

* 11 *III. Ne calumniari me dicas, ex ipſo *Li-
bello* id oſtendam paucis. Optimo vtique
animo, atque eò dumtaxat, vt ſimplicio-
res, & nimis albæ animæ hac tartarea fuli-
gine ne inficiantur; atque etiam, vt omni-
bus innoteſcat, ex hæreſi prodire Idolola-
triam, & cæteras, quas dixi, peſtes. Ergo
audi.

IV. Principiò, in ipſo Programmate
profi-

profitetur Libellus, ſe *mirandarum, & in natura maieſtate abditarum rerum cauſſas patefacere*. In præfatione, quæ affert, vocat *recondita & abſtruſa*. Lege totum Tractatum. Ne verbo quidem inuenies aliquid explicatum,*oſtenſum,apertum,probatum. Tantùm aſſerit D. Rodolphus, & hoc probaſſe eſt. Loquor de eo, quod probandum propoſuerat, & promiſerat; aut de ijs, quæ tanquam principia probationi præſtrui dicuntur. Reſpondebit fortè, ſe authores adduxiſſe, *antiquiſſimos naturæ exploratores* (32.) quos iſtos dicis? Nempe *Ragaël, Chaël, Hermetem, Thetel, & Rabinicum Pſeudoſalomonem*. (39. 42.49.54.55.) Nec iniuriam,nec contumeliam faciam D. Goclenio. Ipſi vni plus tribuo,quàm toti huic tam illuſtrium authorum Pentadi,quos nemo prudens,aut probus, inter prudentes, probóſve vllius coloris nouit,etſi nec illi,*nec vlli alteri quicquam tribuere poſſum in hac vanitate.

* 12

* 13

V. Viſne eam vanitatem diſtributam videre,& quaſi deartuatam?ſcio te velle.Audi igitur primùm de

IDOLOLATRIA,

Qua redundat hic Tractatus, & vndique exundat: ſed audi ex plurimis pauca,gratia exempli.

Idololatria eſt, aſſerere: Iaſpidem SACRIFICIA Dijs *reddere accepta* (pag. 22.)

Idololatria, *metalla Stellis* DEDICARE (30.)

Idololatria, *victoriam inimicorum in prœlio* tribuere Marti, (43.)

*14 * Idololatria, *Nycticoraci ſcientiam tribuere, quia Palladis auis eſt.* (58.)

Idololatria deniq;, iubere deſcribi Imagines IOVIS, VENERIS, MINERVÆ, ijsque admirandam eo nomine energiam tribuere. (*paſſim toto libello.*) Sileo alia: iam vero

VI. MAGIA

Varia, multiplex, perpetua eſt in hoc portentoſo Tractatu. Nam celebratur

DIVINATIO,

Dum tribuitur potui Theangelidis (19.) idque experientia compertum dicitur (18.) Item Magico ſigillo poſſe à *Spiritibus aquaticis reſponſa accipi ſi tecum habeas in ripa fluuij* (49.)

*15 * quod per nouam Idololatriam ſimul & Blaſphemiam eſt facere improbos homines DEOS. Notum eſt enim illud veridici Vatis: *Annuntiate quæ ventura ſunt in futurum, & ſciemus, quia Dij eſtis vos.* Iſa. 41. 23. DIVINATIO denique

(*Ridete, quicquid eſt domi cacchinnorum,* niſi magis ringi oportet) tribuitur imagini

ASINI. (40.) Quis iam miretur, vel *vmbram Aſini* eſſe in prouerbio; vel *ſubiugale mutum animal, hominis voce loquens, prohibuiſſe Prophetæ inſipientiam*? 2. Pet. 2. 16. ecce iam nouo inuento *Aſini imago* Propheta facta eſt. Iam verò non deſunt in hoc libro Pammagico

* VII. PRÆSTIGIÆ. 16 *

Nonne enim Faſcino Præſtigiator vtitur, qui efficit, vt vecordi imagini tabulæ in conuiuio ſubiecta, *nemo comedens cum dextrâ* [ſic loquitur præclarum dogma] *ſatietur*? [52. 60.] Sic Milo ille non bouem vnum, ſed totas hecatombas deuoraſſet. Neque rurſum abeſt

ONIROCRITICA,

Siue ſomniorum vanitas: nam præcepta tradit, quibus *in ſomno facit terribilia videre, ac mirabilia* [40.] *aut res delectabiles facit apparere* [68.] Porrò

VIII. NECROMANTIA,

Et cum Diabolo familiaritas aperta paſſim traditur. Vel cùm neſcio quam *virtutem* fingit, **conuocandi, congregandi, & conſtringendi dæmonas* [40.] vel cùm *dæmones* facit *obedientes*, [41. 51.] & quidem *ſubterraneos* [48.] vel cùm iubet vocare *Aquaticos Spiritus*, & ab eis *de quæſitis reſponſa* pollicetur [49.] vel cùm Spiritus eò adducit, vt 17 *

non quouis modo obediant, ſed *reuelent* QVALESCVNQVE THESAVROS [53.] Vbi eſtis Midæ, Crœſi, hominum mendicabula? præ hoc Mago, dico. Vel denique, cùm *habilem facit ad conuocandos Spiritus, ac in eorum* CONVERSATIONE ESSE. [71.]

IX. Euge Conuerſator! quid mirum, ſi
*18 hanc tam multiplicem * Magiam comitetur.

BLASPHEMIA

Minimè ſimplex? Quoties enim neſcio quibus ſtultarum imaginum quiſquilijs ea vis tribuitur, vt non modò hominum, ſed & DEI GRATIAM concilient: (57.) (63.) vel DEI DILECTIONEM? (58) Et quidem quod boni Caluiniſtæ hactenus non patiuntur tribui *Operibus bonis, vt* DEI *Gratiæ augmentum promereri poſſint*, ne ſi à Gratia quidem eadem profecta ſint; hoc iam illis facilè præſtat *Galli imago*, aut *trium puellarum*, aut *hominis coronati*, aut *Arietis, Leonis, & Sagittarij*, (ibid.) O facilem & felicem Theologiam!

*19 * X. Quid igitur mirum, ſi Diſciplina illa nobilis, qua hæc talia efficiuntur, tantis à D. Rodolpho elogijs cælo æquatur? nimirum dicitur MYSTERIVM (6. 28. 30. 32.) Dicitur *cognitio* eſſe *rerum ab-*

ſtruſa-

ſtruſarum, *& in natura* MAIESTATE *penitus occultarum* (6.) Dicitur habere *effe-ctus* MIRACVLOSOS (89.) Ipſę actiones dicuntur MIRACVLOSÆ, (29.) Et quiſquam deinceps dicat, Caluiniſtas nulla patrare *miracula*? Dicitur item MAGIA *vera & naturalis* (29.) Itaque immeritò D. Rodolphus (quod ipſius pace dictum ſit) ad huius diſciplinæ commendationem addidiſſe mihi videtur * *Sigilla* quædam, & *Sculpturas* huius artis fœtus, *geſtari& cuſtodiri* debere *magnâ cum* REVERENTIA & DEVOTIONE (39.) maximè cùm ſciat, magiſtrum ſuum Caluinum, & fratres Caluinicolas ferre non poſſe, vt *Reuerentiæ* quicquam aut *Deuotionis* impendatur Imagini S. AFRÆ, quæ *Draconem* DEI ope occidit: cùm ipſe D. Goclenius inter ea, quæ *magnâ cum Reuerentiâ & Deuotione geſtari* vult, & *cuſtodiri*, primo loco ponat DRACONIS FORMOSI *imaginem*, (ibid.) 20*

XII. Hunc pictum fictúmve Draconem, aut alias aliarum Imaginum nugaciſſimas, impiiſſimaſque nugas, quis putet * efficere poſſe, quæ toto Libello deprædicat D. Rodolphus? Qui ſi hæc ſua Magica arte præſtare poteſt, in hac quidem vita felicior homo nunquam 21*

 fuit,

fuit, quippe cui nihil adſit mali, nihil abſit boni. Lubet hæc duo oſtendere obiter, vt quæque fortuitò occurrent, & velut per Satyram: ne, qui vlcus illud propudioſi codicilli non viderit, me illi puris tantum falsò aſſcribere arbitretur.

XIII. Igitur Characteres iſti, ſi D. Rodolpho credimus, omnia mala amoliuntur, vt *Podagram* (37.) *Fulgura*, *Tempeſtates*, *Vitia*, *Faſcinationem*, *Maleficia* (41.)
*22 *Ebrietatem*, *Dæmones*, * *Morbos brutorum* (43.) *Phreneſin*, *Lunaticum delirium* (44.) *Venena* (45.) *Beſtias terrenas & marinas* (46.) *Febres* (ibid.) *Serpentes*, *Epilepſiam* (48.) *Inimicos*, *Latrones*, *Feras* (53.) *Omnem læſionem*, quod vulgò vocant, wider hauwen vnd ſtechen (50. 57. 62.) *Incantationes* (58.) *Canes*, quos nec *mordere* permittunt (71.) ac ne *latrare* quidem [61.] *Mortem violentam*, *Submerſionem*, *Caſus aduerſos* [63.] *Infortunia* [68.] *Damna aquæ*, *Maniam*, *Dæmonum verſutias*, *Hydropem*, *Peſtem* [71.] *Scorpiones* [72.] Satin' hæc ſunt? non ſunt. Nam etiam morbos omnes, & MORTEM arcent: Siquidem *Centauri figura geſtantem reddit conſtantem, & ſanum*
* 23 *PERPETVA SANITATE [71.] O grandia MIRACVLA CALVINISTICA! & cuiuſmodi nemo Catholicus,

nemo

nemo Sanctus vnquam patrauit, ſed audi maiora.

XIV. Non ſatis eſt, mala omnia procul auerruncare: nam etiam eadē lepida ſigilla omnia quæ velis BONA conferunt. Oſtendo iterum ordine ipſius Libelli, id eſt, nullo. Conferunt, inquam, *Audaciam, Principum fauorem, Lætitiam, Venuſtatem, Robur, Ingenium, Memoriam* [37] *Sanitatem, Libertatem* [40.] *Victoriam in bello* [42.] *Theſauros, Victoriam in cauſis ciuilibus* [43] REGNVM, (viuat Rex D. Goclenius!)
Diuitias, Felicitatem in Aucupio, Piſcatione, Venatu*, [44.] *Mercaturam proſperam,* 24 *
Concordiam, Frequentem ad conuiuia vocationem [Paraſitorum votum!] *Aſpici ab omnibus cum admiratione & ſtupore*, & videlicet, *Dicier, Hic eſt*. Quin & INVISIBILEM fieri [45.] Credo, cùm Diabolus tales impoſtores è medio rapit. Adde *Fructus terræ, Iuſtitiam, Caſtitatem, Aſtutiam, Prudentiam* [47.] *Fortitudinem militarem, Felicem terræ culturam, Beſtiarum obedientiam* [en reſtitutam Adami potentiam! an & innocentiam?] [48.] Adde & *oracula* [49.] *Medicinæ peritiam* [50.] Hinccine emerſit tua, D. Gocleni? *Somnia* quæcum-* 25 *
que volueris (52.) *In verbis prudentiam, Potentiam* (55.) *Audaciam, Diuitias, honores,*

DEI & *hominum gratiam*, *Animoſitatem aduerſus Dæmonem*, *Principum obedientiam* (*57*) *Itinera fœlicia*, *Matrimonij concordiam*, *Scientiam*, *Eloquentiam* (*58*.) *Aſtutiam*, *Felicitatem in duello*, *Bonam Famam*, (*59*.) *Victum & amictum* (*62*.) *Oculorum incolumnitatem*(*63*.) *Honores muliebres*, *Sanitatem*, *Quietem*, *Somnum* (*68*.) *Velocitatem*(*69*.) *Felicitatem in mari*(*70*.) *Virginitatem perpetuam*(*71*.) I iam, & dic, Caluini aſſeclas non amare caſtitatem.

X V. Quid ad hæc addi poteſt? verbo dicam, OMNIA. Mentior, ſi non leges hæc
*26 verba: * QVICQVID *petierit obtinebit*(*55*.) &, *Facitq; potentem*, & OMNIA *impetratem* (ibid.) & OMNIA *ad optatum finem deducere* (*66*.) Ita quidem D. Rodolphus. Sed abſit à Chriſtiano pectore, vel boni quicquam exſpectare, nedum *Omnia*, his præſidiis; vel mali quicquam, nedum *Omnia*, his alexipharmacis velle amoliri. Quicquid eiuſmodi eſt, de Idololatria, de Impietate eſt.

XVI. Hæc pauca, inquies, (etſi nimis multa ſunt, vt in malis) plus ſatis quidem illa abſurda, & Chriſtiano indigna. At nihil hactenus audio de popoſito libri argumento, de *Magneticâ*, inquam, *vulnerum cura-*
*27 *tione*. * Quid faciam tibi, mi Lector? Totius

tius Magici Tractatus pagellæ ſunt in vniuerſum nonaginta nouem. Sed poſt tot quiſquilias, quas partim audiſti, tandem pagina 83. mentio oritur de VNGVENTO ARMARIO, quam nomenclaturam ſingulæ pagellæ maiuſculis literis prodũt. *Reliquum nunc eſt*, inquit D. Goclenius, *vt ſuprà propoſitæ Quæſtionis explicationem ex commemoratis iſtis* PRINCIPIIS DEDVCAMVS.

XVII. Scíſne quàm pulcrè DEDVCAT, Lector amice? Vtcumq; te torqueas, nunquam inuenies *DEDVCTIONEM, niſi hanc, aut ſimilem: *Aſini imago facit futura prognoſticare:* (40.) ergo vnguentum Armarium vulnera curat citra remedii applicationem. vel, *Hominis figura ſedentis poſt aratrum, longâ barbâ, vultuq; longo, & ſuperciliis curuatis, in cuius collo ſint quatuor homines iacentes, & qui teneat in manibus vulpem & vulturem: ſi talis lapis, in quo hæc erũt ſculpta, collo ſuſpendatur, ad omnes plantationes valet, & ad inueniendum theſauros: nam ſi ſub ceruice, iturus in lectum, poſueris, in ſomno videbis theſauros, ac modum extrahendi. Eſt & alia eius virtus, ſcilicet conferre ægritudinibus brutorum, cùm aquam biberint, in quâ hic lapis lotus *fuerit: debet autẽ ſculpi in die & horâ Veneris* (43.) Ergo vnguentũ Armariũ vulnera curat citra remedii applicationem.

28 *

29 *

XVIII.

XVIII. Sed audi iam accuratè *modum, quo vulnus curatur ſine remedijs*, vt canit (88.)& ad marginem, & in ipſo contextu, vt intelligas rem planè eſſe liquidam. *Fit ſanatio illa*, inquit, *per meram naturam, atque magneticam quandam efficientiam*. Nimis quidem amplum illud, QVANDAM. Quænam ea tandem eſt? Hoccine clarè ſcire aues? audi, per *Attractionem & Deductionem*. Mira narras. ſed amabò te, Quis trahit? quid trahit? quò trahit? Nihil addis.
* 30 * Si quæram, Quomodo trahit? aut quibus adminiculis? *Per Influentiam*, inquis, *corporum cæleſtium, operationes ſuas perficientium per Elementa.*

XIX. Hìc iterum deſidero, & expecto, vt dicas mihi, quæ aut cuiuſmodi illa ſit *Influentia*? quales *Operationes*? quæ *Elementa*? Taces, ac me fruſtra hiãtem deſtituis. Hoccine eſt *Patefacere cauſſas mirandarum rerum*, vt pollicetur frons Libelli tui ſine fronte? ſed dubio procul putabis te ſatis patefacere, dum hìc adiungis: *per Vectorem* SPIRITVM *toties decantatum*.

XX. De hoc SPIRITV, videamus pri-
* 31 mùm, quid & ſuprà * & infrà dicas, & quomodo eum *decantes*. Atque ignoſcas velim, ſi in re tam *obſcurâ, & in natura maieſtate abditâ*, mentem tuam minùs aſſequamur,

mur, & fortè *Spiritum* iſtum te *decantare* cenſeamus cùm aliud canas. Bona fide certè indicabimus, quæ ex Libello collegiſſe videmur. Pagella 80. in re non diſſimili, id eſt, in explicandis *viribus annulorum*, *imaginum*, *figurarum*, negas CREDITAS *vires* (Immanis omnino eſt fides tua, qui quidem has nugas credas) *aſſignandas Temperamento*, negas *Manifeſtis qualitatibus*, negas *Toti ſubſtantiæ*. Facilè tibi aſſentior, cùm fruſtra * quæratur cauſa eius, quod 32 *
nuſquam ſit.

XXI. Sed tu aliter iudicas, & ex hoc Nihilo aliquid facis, cauſamque non quamlibet, ſed admirandam attribuis. Cui ergo has vires creditas aſcribis? audi iam, Lector, ſeriò aliquid de Spiritu. *Diuinæ*, ait, & MAGICÆ, *hoc eſt*, *ſuperiori* CVIDAM (quæſo aliquid clarius, & aſtrictius) *& ſublimiori cauſæ*, *quam non inconuenienter Spiritale vehiculum*, *& vinculum quidam appellitarunt*. Ne iam quidem aliquid affers, quod intelligi queat. Metaphorica, opinor, ſunt tuum iſtud *Vehiculum*, *& Vinculum*. Quid tandem propriè iſta eſſe dicemus? Margo an lucem affert, * an tenebras? *Spiritus*, ſub- 33 *
monet, *potentiarum occultarum vehiculum*.

XXII. Quænam iſtæ Potentiæ? quomodo hoc vtuntur vehiculo? an onera imponunt?

nunt? an vehuntur ipſæ? an aurigantur? Pagella 86. Spiritus iſte *Potentiarum occultarum* dicitur *Lucidus*. Qua luce, & cui lucet in illis tenebris? Dicitur *Mundi & Calorum Vector*, qui paullò antè vocabatur *Vehiculum*. Sed qua tandem ratione Cælum Mundumque vehit, an vehitur? Aliquid hìc lucis velim à *Lucido* iſto *Spiritu*.

XXIII. Fruſtra. Nam Spiritum nuſquam inuenias niſi atrum, quicquid fingant filij
* 34 tenebrarum. * Dicitur *Vis cælitus demiſſa*. At à quo, & quomodo? Dicitur *Virtus non ſemper ſui ſimilis*. Ita video quidem, vt quæ toties & nomina mutet & formam, vt nec Proteus comparari queat. Pagella 87. turmatim congeruntur ænigmata.

XXIV. Nam idem vocatur *Mundi Spiritus, Vector Spiritus, Infuſus Spiritus, Vnus, Diuinus, Continuatus Spiritus*, Spiritus intermediæ inter cælum, & ſublunaria ſubſtantiæ. Quæſo, D. Rodolphe, licétne intelligere, quid tandem *Spiritus* ille ſit, à te tam multipliciter & *toties decantatus*? Li-
* 35 cet. Dic ergo. Pag. 91. ſic leges: * *Spiritus Vapòrue, mediæ cuiuſdam inter corporatas & incorporatas ſubſtantias naturæ, qui Spirituales actiones in ſe recipiat, aërique repræſentet, cùm ſit corporeus, contactu ſuo realiter alteret.*

XXV.

XXV. Oedipe vbi es? *Vapor*, ait, & tamen non Corpus, ſed *mediæ* CVIVSDAM *naturæ*. En, quàm iterum adhæret indiuiduo *Vago*, vbi diffinitum, expreſſumq; aliquid expectari nouerat. Sed quod ait, *Cùm ſit corporeus*, de *Spiritu* dicit, an de *aëre*? Si de illo, quomodo *Media natura*? Si de hoc, nemo eſt, qui dubitat: hoc tamen non facilè quis capiat, quomodo * *aëri corporeo repræſentetur*, cùm *tales actiones corporeæ non ſint*, *& ſine corpore, (non tamen ſine vehiculo) calitus illabantur* (82.) 36 *

XXVI. Vides, quàm vbique magno conatu *nihil* agat? quo ſtudio, labore, induſtria, *nihil* demonſtret? Quod adeò ipſe tandem agnouit ingenuè D. Rodolphus. Illis enim proximè deſcriptis verbis mox ſubiungit: *Quare nullâ hic opus ex ſenſibus menſurâ, nullâ ambitioſâ verborum pugnâ, &* INANI DEMONSTRATIONVM CONATV. Gratiam tuo candori D. Gocleni. Nihil verius dixiſti. *Inanis* planè eſt, hac quidem in re, omnis *demonſtrandi conatus*; vbi quicquid eſt, meræ * præſtigiæ ſunt, aut aliquid nihilo melius. 37 *

XXVII. Quòd autem 83. ais, *voluptati eſſe philiatro, rerumq; naturalium induſtrio ſagaciq; inueſtigatori, probabiles rationes comminiſci; quas ſi non aſſequitur planè, non tamen*

men rebus manifeſtis propterea derogat fidem, nec effectus calumniatur; rectè dici arbitror in rebus pleriſque naturalibus, de quarum effectu nemo ſanus eſt, qui dubitet. Cæterùm vt in commentitiis illis tuis admirandis effectis idem credatur, ignoſces, ſi dicam, nunquam fore, vt vlli ſano capiti perſuadeas: cùm aliud nihil ſint, quàm quod verbo vno dicere ſolemus, Gauckelwerck.

*38 * XXVIII. Nam alioqui quid vetat, *Necromantiâ imbutos*, (quam *vetitam Magiam* agnoſcis [29.] etſi teipſum eam docere, ſuprà demonſtratum eſt) quid, inquam, vetat, Necromanticos eadem pro ſe afferre, cùm *faciunt ſtatuas è ligno, vel aliâ materiâ loqui respondere moueri motu progreſſiuo*? An putas, te minùs polliceri, cùm iubes ſecurum ab omnium Dæmonum incurſu eſſe eum, qui LEPORIS *imaginem in Iaſpide portauerit*: (58.) Sanè, ſi quid ſapio, multò id maius eſt, quàm lignum aliquod moueri: & quidem ab imbellis *Lepuſculi imagine*, qui quomodo tantum auſus? tantum potuit?

*39 * XXIX. Meritò quidem, me quoque aſſentiente, ais, quæ Necromantici efficiant, *nullo modo per cauſſas, & media naturalia effici poſſe, ſed neceſſariò referri debere ad ſubſtantiam aliquam* INCORPOREAM, *quæ occultè cum ipſis Magis operetur*, (29.) Cacodæmo-

dæmonem, opinor, intelligis. Sed cùm ais, *Sublimior & præſtatior* OPIFEX, INSCVLPTOR, & FORMATOR *in noſtro* MYSTERIO *collocandus eſt, & quærēdus:* quē alium intelligere potes, niſi eundem Cacodęmonem? Neque enim alius quiſpiam Myſtes huic MYSTERIO aſſignari poteſt.

*XXX. Nimis grauiter cenſes, cùm eos, qui hæc tua *Myſteria* non capiunt, *ſummæ* accuſas *impudētiæ.* (83.) Molliùs, quòd ſenſuales Philoſophos vocas (89.) probroſum tamen, quaſi ſolus ſis ſpiritalis. Sed maximè placet, quod ibidem de nobis, ſtolida turba, flexus inhumanitatem, aſcribis: *Miſeret me eorum.* Tangat quis genua tua, D. Gocleni, & diſſuauietur dexteram. 40 *

XXXI. Auge rogo te, hanc miſericordiam, & iam accuratè nos doce, quemadmodum *vulnera ſine remediis curentur.* Maximè, inquit. *Pandite nunc Helicona, Deæ.* Primū præſtruis denuo (91.) *Multas eſſe actiones,* * ad quas non ſit opus contactu corporis, ſed virtutis.* Aſſentior & laudo. Addis: *Eſtq́ hæc virtus, quam per interualla exercent corpora, effunduntq́, qualitas corporis expers, in quâ* S O L A *ineſt efficacitas.* Cupio te eſſe memorem huius ænigmaticæ aſſertionis, quia futurum credo, vt ea vtamur. 41 *

XXXII. Tum, vt indices, te iam aliquid

afferre æterna cedro dignum, marginem inuris hoc ſtigmate, NB. quod valet, opinor, *Nota bene*. Audiamus igitur, quid adeò ſedulò notandum notes. *Vis*, inquis, *ex vnguento exiens, effundit ſe non in lapidem, ferrũ, vel lignum, quibus cum nullam habet con-*
* 42 *iunctionem,* ſed virtute Motoris ad vulnus ſe propagat*(92.) Quænam hęc VIS eſt? An illa *Qualitas corporis expers*? Ita videris velle. Sed quomodo eiuſmodi *Qualitas incorporea* ineſt in *Vnguento corporeo*? Noua Philoſ.

XXXIII. Quomodo eadem *Qualitas exit*? & quidem cùm ſit *incorporea, exit ſine corpore*, ſiue, quod in Accidẽtibus idem eſſe reor, ſine ſubiecto? An quod Caluiniſtæ in ſacroſancto Euchariſtiæ Sacramento capere, aut credere non poſſunt, tam facilè efficis ex Caluaria Furis Suſpenſi?(95.) & quidem
* 43 non modò vt ſit *ſine ſubiecto,* Accidens*, ſed etiã vt EXEAT, ſe EFFVNDAT, ſe PROPAGET. Modeſtius mihi videbatur fingendũ.

XXXIV. Ampliùs, MOTOREM quem vocas? Reſp. *Primum* MOVENS *in vnguento eſt vis balſamica in ſanguine & vſnea*. Vt nos torques! Dic iterum: hæc VIS eſtne eadem illa *Qualitas incorporea*? Non videtur. Nec enim tum rectè diceres, *propagari virtute* MOTORIS, quaſi aliena, ſed *virtute* SVA, quippe quæ ipſa ſit MOTOR.

XXXV.

XXXV. At neque alia eſſe poteſt ab illa Vi *corporis experte*. Nam qua fini *ad vulnus vſque continuaretur?* [92.] Soli (memineris) *Qualitati corporis experti ineſt efficacitas.* 44*
Quid igitur agat iſthic tua Vis Balsamica, quæ efficere nihil poſſit? Quin etiam ſi per te licet, quęro, cur tam pretioſum à nobiliſſima planta nomen trahat, à qua nullam trahit *efficaciam*?

XXXVI. Iam quis Chryſippus toto ſuo acumine illud capiat, quòd hic Motor moueri nequeat, etſi Primvm Movens eſt (quamquam hoc nomine debeat non moueri. Ariſtot. legiſti) niſi *mediante Spirituali* Vincvlo? (92.) Profectò hoc *Vinculo* noua ænigmata nectis. Vel dic, quodnam hoc *Vinculũ*? Dic, Quomodo * *Spirituale* ex infami illo capite patibulati trium literarum hominis? 45*

XXXVII. Et tamen, ſi tibi credimus, *Vis illa Balſamica fit vnũ cũ vulnere per vtriuſq; Formæ coniunctionem.* Occidis nos, D. Gocleni, tuis griphis. Quam vocas, *Vtramque Formam*? Demus tibi, *vim* illam *laquei alũnam* eſſe *Formam* quandam accidentariã: at altera eſtne ipſum *vulnus*, an *vulneris* aliqua *Qualitas*? hoc poſterius potiùs colligi poſſe videtur, ex illis tuis verbis: *Ita vt etiam egredientes in media intercapedine mutuo*

occurſu vniantur. De *Formis* loqueris: atqui *Vulnus*, vt opinor, nō *egreditur*, nō *occurrit*.

XXXVIII. Si *Modum* quæramus, *quo ſimul ſunt Mouens, & quod Mouetur*, neceſſariò dubitantes deſtituimur, cū ipſe dubius dicas: *Siue id fiat lumine, ſiue radÿs, ſiue qualitate occultiore, & contactu Spirituali.* En vt iterum nos homines carnales deſeris humi repētes: & totus *Spiritualis, occultioris qualitatis alis*, in ſublime ferris. Sed caue ſis, ne vt alter ille Magus, Magorum & Præſtigiatorum Abauus, dum volare amas, ingredi nequeas; & dū Alas quæris, plantas amittas. Vide, an non id ſignificet tua illa ingenua confeſſio, quā diſertè profiteris: *Spiritualis*
*47 *hic*, & * INSENSILIS *actio eſt, non* REALIS OPERATIO. (93.)

XXXIX. Et hoc memineris. Et ſimul, *vbi nulla eſt* REALIS OPERATIO, *nullum eſſe reale opus, nihil fieri reale.* Ipſiſſima hæc eſt *Summa ſummarum* tui Libelli. Polliceris MIRANDAS RES, *& in Natura* MAIESTATE *abditas*, ſiue per *imagines, characteres, ſigilla*; ſiue per *Vnguentū Armarium* ex caluaria, venis, ventre ſcelerati hominis emerſum. Ad rem vbi venitur, parturiente cælo, non montibus; naſcitur, non ridiculus mus, ſed pudendum NIHIL.

*48 * XL. At .n., mihi dixeris, vim infers ſenſibus

bus humanis,& fruſtra obruere niteris clarã Experiẽtiam. Sciunt.n.multi,ſe ſic curatos: non pauci,ſe ſic curaſſe. Rex ille Belicola olim Danieli: *Non videtur tibi eſſe Bel viuens Deus? Annon vides, quanta comedat & bibat quotidie?* Dan.14 5. Sic tu ferè de tuo lepido Vnguento,quod tanta vulnera quaſi deuorat & abſorbet. Reſponſum accipe à Propheta: *Ne erres, Rex: Bel non comedit aliquãdo:* & à me; *Tuum vnguentum nunquam culicis pulicíſve puncturam curauit*, nedum vt *grandia vulnera*. Neque mihi oggeras *Vulgi experimentum, cùm * aculeos, vel clauos pedum plantis infixos detrahunt*, LARDOQVE ELIXO *immittunt, & ita partem ſauciatam,ſeu vulnus* ABSQVE INFLAMMATIONE,& DOLORE *conſolidant.(3.)* 49 *

XLI. In quo experimento miſeret me tui primùm D. Goleni,(ne te ſolum putes miſericordem) qui tanto conatu *Latronum capita & viſcera ſcruteris ad* tuum *Vnguentũ*, cùm indoctum vulgus & facilius & honeſtius à *porcello & carnario ſuo* remedium petat,& idem prȩſtet. Tum aliorum quoque; qui his præſtigijs fidem adhibent,& multò magis, ſi in ſe, alijſve vtuntur. Sed vrgebis tamen; *Rem & effectum apparere.* Nemini volo *factam contumeliam. 50 *

XLII. Crediderim eſſe honeſtos,atq; etiã

ſplendidos homines[nam ita accepi]quiſi-ne omni mala malitia eo remedio vtantur, eo ſanētur, quos non inſimulabo vllius criminis: doleoq; adeò vehemēter, tā cādidas mentes ſic incautè circū veniri inſidiis. Non potes legere hanc purgationem, D. Gocleni, quin grauem cenſuram exſpectes. Et ſanè non poſsū afferre leuem in re tam graui. Itaq; vt Danielis reſponſum in alia re, impoſtura non omnino diſſimili, non deſerā, vt ille indicauit, nō *Idolum*, ſed *Idoli Sacer-*
*51 *dotes deuorare omnem illam* * *impenſam*, idq; re ipſa oſtendit: ſic ego tibi audacter dico, *Vulnera nunquā deuorari & ſanari à tuo Vnguento* [quod non tam *remedium* cenſeam, quā *remedij Idolum*, *& vanū Simulacrū*] ſed ab huius *Idoli Myſta*, id eſt [audi fortiter, liberè vera enunciantē] id eſt, inq̄, à *Diabolo*.

XLIII. Id intellige, quoties vulnus eſt eiuſmodi, vt neq; vulnerati corporis natura eluctari poſſit, neq; aliud remediū adhiberi videatur, q̄ illa *Diabolica teli inūctio*. Quid? inquies, *teli inunctione* Cacodæmon ſanat? minimè: neque enim poſſit: ſed irridens &
*52 ſubſannans Vnguentarios iſtos, * adhibet ipſe interea clanculum *remedia alia*, callētiſſimus medicinæ omnis, & longè promptior *occulto additu* ſubire, quàm illi Belis Antiſtites. Quęris, cui? *ex pacto*. Quo? quod initum

initum cum eo, qui primus eam diſciplinā ab ipſo damnato Spiritu ſācitam hauſit.

XLIV. Neque id iam aliter oſtendam, quā quod fatearis ipſe, *non deeſſe eruditos, qui id naturaliter fieri poſſe plane negēt*; [3.] & alios, *qui iudicent ceremonias Magicas eſſe, impoſtorias ludicras, & ad ſpeciem confictas.* Deinde, quòd neque alius quiſquam hactenus, neque tu tanto conatu quicquam probare potueris eorum, quæ maximè * oportebat, 53 * & tu volebas; vt meritò pro æterno elogio libri tui concludere debueris: Ex Nihilo Nihil Fit. Iam audi meam quoque Concluſionem.

XLV. Mones in fronte libelli tui Magici: *Lege, & intellecta rectè iudica.* Quod in me fuit, id feci. *Legi*, vt arbitror, accuratè. *Intellexiſſe* puto. Sin minùs, vel tuum peccatum eſt, qui ſic ſis tenebricoſus; vel potiùs Argumēti, quod cùm totum ſit à *Principe tenebrarum*, nihil mirum, ſi nihil ei *lucis*, niſi *maligna*, circumponere potueris. Vin' iam Rectvm Ivdicivm? Audi. Quę priore parte de Caracterib. * ſcripſiſti, de *fanaticâ Impietate ſunt*: quę poſteriore, de *Vnguento Armario, eiuſdem furfuris: Totus Libellus perniciosus eſt Reipub. Chriſtianæ.* En Iudicium. Nec pluribus te alloquor. 54 *

CENSVRA
CHRISTIANA.

HÆC Dogmata, atque hæc Stigmata,
Compendio LECTOR *vide.*
Sunt iſta, DE MAGNETICA
CVRATIONE VVLNERVM
GOCLENIANA *Dogmata,*
Abſurda, vana, & impia.
Sunt illa DE MAGNETICA
CVRATIONE VVLNERVM
ROBERTIANA *Stigmata*
Acuta, docta, & ter pia.
Quid fœdius? quid pulchrius?
Sunt digna Auerno Dogmata,
Sunt digna Cælo Stigmata.

APPROBATIO.

HANC Anatomen prælo committendam cenſeo, vt manifeſtum Lectori fiat, Eos, qui Catholicis Idololatriam impudenter affingunt, tandem iuſto Dei iudicio in veram Idololatriam, & execrandas Superſtitiones incidere.

GVILIELMVS FABRICIVS, Apoſtolicus & Archiducalis Librorum per Belgium Cenſor.

GOCLE-

GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS.

PROLOQVIVM.

SYNARTHROSIN tuam, Rodolphe Gocleni, diu & auide expectaui, & ſtudioſe quæſiui. Sed hactenus nullâ diligentiâ exemplar conſequi potui. Tandem mihi affertur ab amico. Lætus accipio, ratus me aliquid inuenturum, nobili illâ Epigraphe dignum. Sed de quantâ ſpe decidi!

Πάντα κόνις, καὶ πάντα γέλως, καὶ πάντα τὸ μηδέν.

Synarthroſin expectabam, & reconcinnatos, poſt diram illam Anatomen, *Articulos*. Sed video, Penthei inſtar diſcerptos miſeros *Magnetiſmos*,

——————*atroq; fluentia tabo*

membra. Deniq; crudelius laceratam *Magneticam Curationem*; fœdius effuſum *Vnguentum Armarium* à Goclenio ſuo *Parente*, quàm nuper ab *hoſte* Roberti: ollâ quoque ipsâ diffractâ, & diſſipatis fragmentis. Non dicam dolo. Puditum eſt, & miſeritum *vnguenti, & vnguentarij*.

Suauiter tibi fingis, me *per Anatomen tra-ctatus tui perſuaſum mihi habere, nominis im-mortalitatem adipiſci (Syn. pag. 18.)* addiſq;, fore, vt *eam mihi non inuideres, ſi Anato-miam meam feliciter expediuiſſem*. Gratiam tam liberali animo tuo. Sed, crede mihi, nimium tibi blandiris, qui putes, aliquid gloriæ, nedum *immortalitatem*, quemquam conſequi poſſe ex librorum tuorum con-futatione; Longe alia mihi mens, & viſâ tuâ calamitoſâ *Anarthroſi*, obſtinabam æ-ternum tecum ſilentium, ſed ſubiijt tot mi-ſerorum, à te, tuique ſimilibus in fraudem actorum, iuſta miſeratio; quibus iudicaui hoc tribuendum, vt liquidò perſpicerent, te hactenus fumos vendidiſſe pro flammâ, & tenebras pro luce, quas, quo plus calami tui flabello illuſtrare conaris, eo efficis den-ſiores. Video te inter Scriptores puerum eſſe prorſus (iudicabunt Academici tui) aut etiam imbellem *fœminam*: ſed tamen eam ob cauſam, quam dixi, viſum eſt, dam-nato, hâc etiam vice, ſilentio, tuam Syn-arthroſin, non diſſecare denuo, ſed diſſe-ctam iam fruſtillatim, oſtendere, ac ſic il-lam formicis ipſis differendam proijcere.

——Namque etſi nullum memorabile nomen
Fœmineâ in pœna eſt, nec habet victoria
laudem,

Extin-

Extinxiſſe nefas tamen, & ſumſiſſe merentis
Laudabor pœnas. — Alioquin enim hanc
Pellem rodere quis velit caninam?

Dixi, *Oſtendere iam diſſectam*, Nam tu, me non expectato, ipſe carnifex fuiſti huic tuę proli, quam, dum luci edidiſti, laceraſti, & diſſipaſti. Audires ſaltem monentem bonum Poëtam:

Nec pueros coram populo Medea trucidet,
Aut humana palam coquat exta nefarius
Atreus.

Plauderes tibi domi, nec calamo & typis tuum dedecus, cum Academiæ tuæ dedecore produceres. Nũc, quis tui miſereatur, cum in malo tuo ipſe triumphes, illudque orbe audiente iactes?

—Si vis me flere, dolendum eſt
Primũ ipſi tibi: tũc tua me infortunia lædent.

At in te quadrat illud iterum eiuſdem:

Si dicentis erunt fortunis abſona dicta,
Romani tollent Equites Peditesq; cachinnum.

Equidem cachinnum non tollam. Sed in re tam ridiculâ,

Innocuos permitte iocos, cur ludere nobis
Non liceat, licuit ſi iugulare tibi?

Iugulaſti, inquam, cum *Curatione*, & *Vnguento* tuo, etiam famam tuam, ſi quam hactenus in honeſta eruditione conſecutus eras. Id faciam, vt tam clarum ſit,

Quam

Quam Solis radij eſſe olim, cum ſudum'ſt, ſolent.

Tu patienter audi, quem tam impotenter incurriſti. De *ordine* ſcribendi hæreo, cum tu nullum ſeruaueris. Vocas tu quidem librum tuum *Synarthroſin*: ſed nihil vſquam tam ἀναρθρον. Nulli vſquam *Articuli* ſuo loco. Nam paſſim tibi

——velut ægri ſomnia, vanæ
Finguntur ſpecies, vt nec pes, nec caput vni
Reddatur formæ——

Conabor tamen in re inordinatiſſimâ methodum aliquam ſequi in gratiam Lectoris, & vt facilius appareat tum alijs, tum maximè Academicis, num, quod polliceor, id rectè præſtem: nempe,

GOCLENIVM NIHIL MINVS PRÆSTITISSE,

quam quod

SYNARTHROSEOS

Epigraphe pollicetur.

Quin potius

CONTRARIA OMNIA.

SE-

SECTIO I.

Sectio I. Epigraphe.

Libri Gocleniani Epigraphe.

1. SYNARTHROSIS] Bellum vocabulum, & aptum, vt reſponderet meæ ANATOME. Laudo ingenium tuum in inueniendo. Sed cum planè efficere nequiueris, quod ea vox præ ſe fert, dolenda eſt fortuna tua; & eo magis, quo illam minus agnoſcis. Apparebit hoc clarè infrà.

2. MAGNETICA] Cur ſic vocas? An ſculpſiſti in *Magnete*, tanquam in cedro, *æternaturam?* An atramentum *impragnaſti* (agnoſce vocabulum valde tibi amicum) liquore, arte tuâ è *Magnete*, deſtillato? An potius, quia defendis *Curationem Magneticam*? Hoc, vt arbitror, dices. Sed hac ratione omnia *Magnetica* dici poterunt, quæ ad eam defenſionem quoquo modo conferunt: & tu inprimis GOCLENIVS DOCTOR MAGNETICVS. Sis ſanè, non inuideo. Obijcies fortè, me quoq; *Metamorphoſin* meam vocaſſe *Magneticam*. Fateor. Sed meminiſſe item te oportet, additum eſſe, *Caluino-Goclenianam*. Quod videlicet è tuis *Magnetiſmis*, & Caluini Sapientiâ tota ea *Transformatio manaſſet*.

Digitized by Google

Sectio 1. Epigraphe.

naſſet. Vt taceam, me in tali opere, ius habuiſſe iocandi.

3. Opposita *Anatomiæ*] Si latratus tuos ſpectem, & linguæ petulantis *Magnetiſmos*, verum ſcribis: Sin doctrinam aliquam ſolidam, quæ paruam illam *Anatomen* quoquo modo labefactet; nugas agis. potius *Appoſita* eſt, quam *Oppoſita*: potius *propugnat*, quam *oppugnat*. Poſt docebo.

4. Infaustæ *Anatomiæ*] Veriſſimè hoc Epitheton adiungis. *Infauſta* planè fuit ***breuis*** illa ***Anatome*** tuæ ***Curationi Magneticæ***, fregit fuliginoſam ollam tuam, ***Vnguentum*** tuum oſtendit eſſe affine illi, quo vtuntur Canidiæ, equitaturæ, non in Arundine longâ, ſed in ***furcâ***, aut ***barbato & olente caprarum marito***. ***Infauſta*** tibi, & nomini tuo ***Anatome***, quæ liquido oſtendit, te tuis Auditoribus Academicis propinaſſe vappam pro vino, & dirum venenum pro pharmaco alexicaco. Itaque me quoque lubente, & probante, dicatur ***Anatome*** illa ***Infauſta***, ſed *Goclenio Doctori Magnetico*.

Iohann. Roberti D. *Theologi, & Ieſuitæ*] Quid ſi vult illud Et, mi Rodolphe? mira connexio! Sic ego deinceps poſſum te vocare D. Medicinę, & Caluiniſtam.

Pro

Pro Defensione *Tractatus, de Magnetica vulnerum curatione.*] Oppugnaſti miſerum Tractatum, & conculcaſti. Itaque vt es homo eximiè Latinus, cenſeat quis, te Defensionis voce vſum eruditiore quodam, & rariore ſignificatu; vt Defendere hoc loco ſit Arcere, Pellere, vt in illo Latini, & boni vatis: Sectio I. Epigraphe.

Defendit æſtatem capellis
Vſque meis, pluuioſq; ventos.

In tuam poſtea perniciem, Lectorem rogas, Ne iudicet ex perſpecta vna, atque alterâ pagella. Neque cogitas, quanto plura legantur, tanto te grauius iudicium tuæ ineptiæ ſubiturum. Id faxo, quotquot te, & me legent, manifeſto animaduertant.

SECTIO II.

Gocleniana ad Viros Nobiles Præfatio.

VALDE fœcundus es in tuis Dedicationibus. *Tractatum* tuum *de Vnguent. Arm.* duobus Nobilibus viris

Sectio 2. ris inſcripſeras: iam, duplicato in tuâ *Syn-*
Præfatio. *arthroſi*, pagellarum numero, & longè vltra duplum, multiplicatâ vanitate; duplicas numerum Nobiliſſimorum virorum, quibus fumos tuos *Magneticos* obtrudis. Illorum erit videre, quo animo id accipiant. Sed quoniam me apud illos, tamquam *Calumniatorem*, calumniosè criminaris, ſpero, eos tam nobili mente præditos, tam æquo, integro, incorrupto eſſe iudicio; vt poſt virulentam tuam accuſationem, meam quoque iuſtiſſimam defenſionem audituri ſint. Quod eos per illam ipſam Nobilitatis ſuæ Eminentiam rogo. Sed iam tua præfantis verba audiamus.

SI VNQVAM *in lucem exijt, vel exiturus eſt liber, qui patrocinium, atque tutelam requirat, contra antiquas lupas, rapacitate horrendas, certè hic meus eſt.*] Verius hoc ſcripſiſti, quam fortè putabas. Tam debilis, languida, delumbata, clinica, febriens, denique podagroſa, & *arthritica Synarthroſis*, nullis ſatis fulcris, nullis patrocinijs, nullâ tutelâ ſuſtineri poteſt. Itaque ſuadeo, vt tu, tam peritus artifex, tuo libro tam miſerè è Podagrâ decumbenti, appendas *ſigillum Piſcium, in auro vel argento ſculptum.* Nam id *ad Podagram curandam, indubitanter valet.* Agnoſcis verba tua in *tractatu Vnguentiſico.* CON-

CONTRA *antiquas* LVPAS *rapacitate horrendas*] Quas iſtas voces, equidem neſcio, niſi vetulas veneficas dicas, cum quibus de *vnguenti vaſculo* tam anxiè decertes. Sectio 2. Præfatio.

PROPALAM *auſus in me ementiri, mihiq́ imponere ſententiam*] Vnum hoc eſt è præcipuis capitibus, à me contra te diſputandis. Itaque non debet expediri in *Præfatione*. Eſt in ipsâ *Synarthroſi* commodior locus.

SCAZON *in Doctoris* ROBERTI *Griphos*] Ad Præfationem hæc Poëtaſtrorum carmina refero, quod Tractationi tuæ præmittantur. Rectè hic tuus Anonymus vates *Scazontem* vocat ſuum verſum. Claudicat enim non modò numeris, ſed ſenſu, connexione, ſermone. Qui vocetur author neſcio. Si ex arte ſuâ vocandus eſt, dicatur ſanè BAVIVS. Nec eſt quod ægrè feras, quippe cum te eodem carmine FVCIFERVM faciat. Inſpice, agnoſces.

GRIPHOS IESVITICOS] Equidem neſcio, quos *Griphos* dicat Bauius. Goclenius dolet, me nimis clarè ſcripſiſſe.

ESAWITICI] Qui ſint *Eſauitæ*, ex meâ *Metamorphoſi* cognoſcere potes. Vbi non poſui pro arbitrio, ſed probaui.

I. C. D.] Bauium puduit ſui nominis. At

CENSVRA

CHRISTIANA.

HÆC Dogmata, atque hæc Stigmata,
Compendio LECTOR *vide.*
Sunt iſta, DE MAGNETICA
CVRATIONE VVLNERVM
GOCLENIANA *Dogmata,*
Abſurda, vana, & impia.
Sunt illa DE MAGNETICA
CVRATIONE VVLNERVM
ROBERTIANA *Stigmata*
Acuta, docta, & ter pia.
Quid fœdius? quid pulchrius?
Sunt digna Auerno Dogmata,
Sunt digna Cælo Stigmata.

APPROBATIO.

HANC Anatomen prœlo committendam cenſeo, vt manifeſtum Lectori fiat, Eos, qui Catholicis Idololatriam impudenter affingunt, tandem iuſto Dei iudicio in veram Idololatriam, & exſecrandas Superſtitiones incidere.

GVILIELMVS FABRICIVS, Apoſtolicus & Archiducalis Librorum per Belgium Cenſor.

GOCLE-

GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS.

PROLOQVIVM.

SYNARTHROSIN tuam, Rodolphe Gocleni, diu & auidè expectaui, & ſtudioſè quæſiui. Sed hactenus nullâ diligentiâ exemplar conſequi potui. Tandem mihi affertur ab amico. Lætus accipio, ratus me aliquid inuenturum, nobili illâ Epigraphe dignum. Sed de quantâ ſpe decidi!

Πάντα κόνις, καὶ πάντα γέλως, καὶ πάντα τὸ μηδέν.

Synarthroſin expectabam, & reconcinnatos, poſt diram illam Anatomen, *Articulos*. Sed video, Penthei inſtar diſcerptos miſeros *Magnetiſmos*,

———*atroq; fluentia tabo*

membra. Deniq; crudelius laceratam *Magneticam Curationem*; fœdius effuſum *Vnguentum Armarium* à Goclenio ſuo *Parente*, quàm nuper ab *hoſte* Roberti: ollâ quoque ipsâ diffractâ, & diſſipatis fragmentis. Non dicam dolo. Puditum eſt, & miſeritum *vnguenti, & vnguentarij*.

Digitized by Google

Suauiter tibi fingis, me *per Anatomen tractatus tui perſuaſum mihi habere, nominis immortalitatem adipiſci (Syn. pag. 18.)* addiſq;, fore, vt *eam mihi non inuideres, ſi Anatomiam meam feliciter expediuiſſem*. Gratiam tam liberali animo tuo. Sed, crede mihi, nimium tibi blandiris, qui putes, aliquid gloriæ, nedum *immortalitatem*, quemquam conſequi poſſe ex librorum tuorum confutatione; Longe alia mihi mens, & viſâ tuâ calamitoſâ *Anarthroſi*, obſtinabam æternum tecum ſilentium, ſed ſubijt tot miſerorum, à te, tuique ſimilibus in fraudem actorum, iuſta miſeratio; quibus iudicaui hoc tribuendum, vt liquidò perſpicerent, te hactenus fumos vendidiſſe pro flammâ, & tenebras pro luce, quas. quo plus calami tui flabello illuſtrare conaris, eo efficis denſiores. Video te inter Scriptores puerum eſſe prorſus (iudicabunt Academici tui) aut etiam imbellem *fœminam*: ſed tamen eam ob cauſam, quam dixi, viſum eſt, damnato, hâc etiam vice, ſilentio, tuam Synarthroſin, non diſſecare denuo, ſed diſſectam iam fruſtillatim, oſtendere, ac ſic illam formicis ipſis differendam proijcere.

—Namque etſi nullum memorabile nomen
Fœmineâ in pœna eſt, nec habet victoria laudem,

Extin-

Extinxiſſe nefas tamen, & ſumſiſſe merentis
Laudabor pœnas,— Alioquin enim hanc
Pellem rodere quis velit caninam?

Dixi, *Oſtendere iam diſſectam*, Nam tu, me non expectato, ipſe carnifex fuiſti huic tuę proli, quam, dum luci edidiſti, laceraſti, & diſſipaſti. Audires ſaltem monentem bonum Poëtam:

Nec pueros coram populo Medea trucidet,
Aut humana palam coquat exta nefarius
Atreus.

Plauderes tibi domi, nec calamo & typis tuum dedecus, cum Academiæ tuæ dedecore produceres. Nũc, quis tui miſereatur, cum in malo tuo ipſe triumphes, illudque orbe audiente iactes?

—Si vis me flere, dolendum eſt
Primũ ipſi tibi: tũc tua me infortunia lædent.

At in te quadrat illud iterum eiuſdem:

Si dicentis erunt fortunis abſona dicta,
Romani tollent Equites Peditesq́; cachinnum.

Equidem cachinnum non tollam. Sed in re tam ridiculâ,

Innocuos permitte iocos, cur ludere nobis
Non liceat, licuit ſi iugulare tibi?

Iugulaſti, inquam, cum *Curatione*, & *Vnguento* tuo, etiam famam tuam, ſi quam hactenus in honeſta eruditione conſecutus eras. Id faciam, vt tam clarum ſit,

Quam

Quam Solis radij eſſe olim, cum ſudum'ſt, ſolent.

Tu patienter audi, quem tam impotenter incurriſti. De *ordine* ſcribendi hæreo, cum tu nullum ſeruaueris. Vocas tu quidem librum tuum *Synarthroſin*: ſed nihil vſquam tam ἄναρθρον. Nulli vſquam *Articuli* ſuo loco. Nam paſſim tibi

———velut agri ſomnia, vana
Finguntur ſpecies, vt nec pes, nec caput uni
Reddatur formæ———

Conabor tamen in re inordinatiſſimâ methodum aliquam ſequi in gratiam Lectoris, & vt facilius appareat tum alijs, tum maximè Academicis, num, quod polliceor, id rectè præſtem: nempe,

GOCLENIVM NIHIL MINVS PRÆSTITISSE,
quam quod
SYNARTHROSEOS
Epigraphe pollicetur.
Quin potius
CONTRARIA OMNIA.

SE-

SECTIO I.

Sectio 1. Epigraphe.

Libri Gocleniani Epigraphe.

1. SYNARTHROSIS] Bellum vocabulum, & aptum, vt reſponderet meæ ANATOME. Laudo ingenium tuum in inueniendo. Sed cum planè efficere nequiueris, quod ea vox præ ſe fert, dolenda eſt fortuna tua; & eo magis, quo illam minus agnoſcis. Apparebit hoc clarè infrà.

2. MAGNETICA] Cur ſic vocas? An ſculpſiſti in *Magnete*, tanquam in cedro, *æternaturam?* An atramentum *impragnaſti* (agnoſce vocabulum valde tibi amicum) liquore, arte tuâ è *Magnete*, deſtillato? An potius, quia defendis *Curationem Magneticam*? Hoc, vt arbitror, dices. Sed hac ratione omnia *Magnetica* dici poterunt, quæ ad eam defenſionem quoquo modo conferunt: & tu inprimis GOCLENIVS DOCTOR MAGNETICVS. Sis ſanè, non inuideo. Obijcies fortè, me quoq; *Metamorphoſin* meam vocaſſe *Magneticam*. Fateor. Sed meminiſſe item te oportet, additum eſſe, *Caluino-Goclenianam*. Quod videlicet è tuis *Magnetiſmis*, & Caluini Sapientiâ tota ea *Transformatio manaſſet*.

Sectio 1. *naſſet*. Vt taceam, me in tali opere, ius habuiſſe iocandi.

Epigraphe.

3. OPPOSITA *Anatomiæ*] Si latratus tuos ſpectem, & linguæ petulantis *Magnetiſmos*, verum ſcribis: Sin doctrinam aliquam ſolidam, quæ paruam illam *Anatomen* quoquo modo labefactet; nugas agis. potius *Appoſita* eſt, quam *Oppoſita*: potius *propugnat*, quam *oppugnat*. Poſt docebo.

4. INFAVSTÆ *Anatomiæ*] Veriſſimè hoc Epitheton adiungis. *Infauſta* planè fuit *breuis* illa *Anatome* tuæ *Curationi Magneticæ*, fregit fuliginoſam ollam tuam, *Vnguentum* tuum oſtendit eſſe affine illi, quo vtuntur Canidiæ, equitaturæ, non in Arundine longâ, ſed in *furcâ*, aut *barbato & olente caprarum marito*. *Infauſta* tibi, & nomini tuo *Anatome*, quæ liquido oſtendit, te tuis Auditoribus Academicis propinaſſe vappam pro vino, & dirum venenum pro pharmaco alexicaco. Itaque me quoque lubente, & probante, dicatur *Anatome* illa *Infauſta*, ſed *Goclenio Doctori Magnetico*.

IOHANN. ROBERTI D. *Theologi, & Ieſuitæ*] Quid ſi vult illud ET, mi Rodolphe? mira connexio! Sic ego deinceps poſſum te vocare D. Medicinę, & Caluiniſtam.

PRO

PRO DEFENSIONE *Tractatus, de Magnetica vulnerum curatione.*] Oppugnaſti miſerum Tractatum, & conculcaſti. Itaque vt es homo eximiè Latinus, cenſeat quis, te DEFENSIONIS voce vſum eruditiore quodam, & rariore ſignificatu; vt DEFENDERE hoc loco ſit ARCERE, PELLERE, vt in illo Latini, & boni vatis: Sectio I. Epigraphe.

Defendit æſtatem capellis
Vſque meis, pluuioſq; ventos.

In tuam poſtea perniciem, Lectorem rogas, Ne iudicet ex perſpecta vna, atque alterâ pagella. Neque cogitas, quanto plura legantur, tanto te grauius iudicium tuæ ineptiæ ſubiturum. Id faxo, quotquot te, & me legent, manifeſto animaduertant.

SECTIO II.

Gocleniana ad Viros Nobiles Præfatio.

VALDE fœcundus es in tuis Dedicationibus. *Tractatum* tuum *de Vnguent. Arm.* duobus Nobilibus viris

Contra *antiquas* Lvpas *rapacitate horrendas*] Quas iſtas voces, equidem neſcio, niſi vetulas veneficas dicas, cum quibus de *vnguenti vaſculo* tam anxiè decertes. Sectio 2. Præfatio.

Propalam *auſus in me ementiri, mihiq́; imponere ſententiam*] Vnum hoc eſt è præcipuis capitibus, à me contra te diſputandis. Itaque non debet expediri in *Præfatione*. Eſt in ipsâ *Synarthroſi* commodior locus.

Scazon *in Doctoris* Roberti *Griphos*] Ad Præfationem hæc Poëtaſtrorum carmina refero, quod Tractationi tuæ præmittantur. Rectè hic tuus Anonymus vates *Scazontem* vocat ſuum verſum. Claudicat enim non modò numeris, ſed ſenſu, connexione, ſermone. Qui vocetur author neſcio. Si ex arte ſuà vocandus eſt, dicatur ſanè Bavivs. Nec eſt quod ægrè feras, quippe cum te eodem carmine Fvciferv m faciat. Inſpice, agnoſces.

Griphos Iesviticos] Equidem neſcio, quos *Griphos* dicat Bauius. Goclenius dolet, me nimis clarè ſcripſiſſe.

Esawitici] Qui ſint *Eſauitæ*, ex meâ *Metamorphoſi* cognoſcere potes. Vbi non poſui pro arbitrio, ſed probaui.

I. C. D.] Bauium puduit ſui nominis. At

C Apol-

Sectio 2. Præfatio. Apollo, & Muſæ trium litterarum Poëtam honeſtarunt trium item litterarum elogio: quarum interpretationem nos anxiè quærere noluerunt, ſed ſimpliciter earum edendum *ſonum*, vt in ipſo Alphabeto pronuntiantur. Apollineo autem planè artificio, & Muſica *Cabala* duas voces exprimunt, quibus aduentum Bauio in Parnaſſum, gratulantur. Vt enim olim Romanis Oratoribus, & Poëtis ſuâ publicè recitantibus acclamabatur ab Auditoribus; ita vniuerſus Muſarum Chorus Bauio in ardua, atque in ipſas Aſtricas plagas, (vt ipſe loquitur) nitenti, acclamant, I, CEDE. ac ſi clarè increpantes dicerent, Abi hinc Poëtaſter, *Cede* toto Parnaſſo, miſer verſificator; hic locus non patet Bauijs. I, *Cede*, Audin? I, *Cede* ilico niſi lumbifragium pati mauis, Goclenianis *furcillis* præceps deturbatus. Sed poſt Bauium audiamus ſocium eius Mæuium.

QVIS HOC *poteſt videre, quis poteſt pati?*] Rectè incipis, Mæui. Te, tuoſq; res malè habet, maximè autem Goclenium tuum, de quo tamen malè mereris verſu proximo, dum ſubdis:

NISI SAPIENS *iniquitatis myſticæ*] *Iniquitatem myſticam* tu noueris, *iniquus Myſtes*. Ego nullam ſcio, niſi *Goclenij*, qui cum

cum *ſapientiſſimus* videri velit, *iniquiſſimas* tamen ſuas nugas paſſim vocat *Myſteria*. Sectio 2. *Præfatio.*

Ex Clerico Iesv] Talis ſum, talis Iesv Domini mei gratiâ, moriar, rumpantur licet ilia Mæuio.

Anatomicvm *factum*] Vel prorſus tibi ſanum non eſt ſynciput, ſi ignoras, quâ ratione illa dicatur Anatome, quam ſcripſi; vel, ſi intelligis, es nugatorum, & calumniatorum Alpha.

Svb Pelle Ovina *apparituros Dæmonas*] Non poteras, miſer Poëtaſter, *Lupos* febriculoſo tuo verſui inſerere. Itaque Dæmonas tibi ſeruire oportuit, quibus tam fideliter ſeruis.

Flamma, *mari, rotâ, veneno, reſtibus*] Vocas te *Profeſſorem Hiſtor.* Scis, primam Hiſtoriæ legem eſſe veritatem. Horum, quæ Ieſuitis affingis, cum nihil verum ſit, moneo diſcipulos tuos, vt attendant, quid profeſſionis, & explicationis à te expectari æquum ſit. Qui, in quos diris illis ſupplicijs graſſentur, ſcripſi in meâ *Metamorphoſi*. Lege, & eſto, quando ita vis, *Mendaciorum Antiſtes*, & totum id, quod in nos calumnioſè congeris. Cæterum, vide ne vindicias petat tuus V. Cl. Goclenius, cuius eſt verſari circa *rotas reſteſq;*, vt inde *Canidianam ſuam ollam impregnet.*

Sectio 2. Præfatio. QVIN IPSVM IESVM *diuidunt, ac deuorant (Horreo reuoluens) ſacra per Proſerpinæ*] IESVM à nobis Sacerdotibus tractari, & ſumi, verum eſt, & ſemper fuit in Eccleſiâ Catholicâ, eritque dum deſierit eſſe Mæuius, & Caluino-Dogmatiſtæ omnes. At *diuidi*, mendacium eſt. Audi Angelicum Theologum Aquinatem in Angelico Carmine:

Nulla REI *fit ſciſſura:*
Signi TANTVM *fit fractura,*
Quâ nec ſtatus, nec ſtatura
SIGNATI *minuitur.*

Deuorare verò non eſt noſtrum, non magis, quam Apoſtolorum, quibus, ſimulque nobis dictum, *Accipite & manducate*, non, DEVORATE, quod tibi, & tuæ modeſtiæ relinquimus.

SACRA PER PROSERPINÆ] Os blaſphemum Caluiniſtæ! Os infernali igne obruendum! Tune ſacroſancta illa Myſteria voces SACRA PROSERPINÆ? *Horreo reuoluens*, inquis. Meritò horres, vtinam ſalubri horrore! Quid ni horreres, dum te omnes intemperiæ, omnes Furiæ agitarent, & carmen horrendum, Muſarum loco, dictarent? Noli hîc expectare, vt *Arcana* illa tibi explicem, & propugnem. Neq; hîc locus eſt; & fecerunt pridem

pridem Illuſtriſſimus Bellarminus, totque Sectio 2.
alij Catholici Heroës; neque decet, vt tales Præfatio.
Margaritæ ante tales porcos conijciantur.
Hoc tantum dicam, *Te hâc Tartareâ blaſphemiâ, manifeſtò reum teneri læſæ Maieſtatis Diuinæ pariter & Humanæ.* De *Diuinâ* non dubitabit, qui ſciet verè ab eodem Angelico Doctore ſcriptum, ab Eccleſiâ vniuersâ piè cantatum,

Ecce Panis ANGELORVM,
Factus cibus viatorum,
Verè Panis FILIORVM,
Non mittendus CANIBVS;

& interea animaduertet, ex patente ſepulcro gutturis tui ea verba prorumpere, quæ hunc *Angelorum*, hunc *Filiorum Panem*, non quibuſuis CANIBVS proijciant, ſed CERBERO vorandum proſtituant, quem catellum maximè ad *Proſerpinæ* fores decet excubare, & ex eius menſâ paſci. *Humanam item Maieſtatem à te læſam aſſero.* An non lædit, qui tot Cæſares, tot Reges, tot Principes Chriſtianiſſimos, palam, publicis typis facit ſceleratos *Idolorum cultores*, *Proſerpinæ ſacris addictos*? &, quaſi hoc parum ſit, facit & IESV Chriſti Domini Noſtri DEVORATORES? inſanus es, ſi non vides, te per Ieſuitarum latus petere hos omnes, quos dixi, & tot alios, qui iam inde,

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Sect. 2. *Præfatio.* ex quo Chriſtus in terris viſus, & cum hominibus conuerſatus eſt, vel ipſi Diuiniſſima Myſteria manibus tractarunt, verbis confecerunt, (vt adhuc Sacerdotes omnes, & inter eos Ieſuitæ) vel ſummâ cum veneratione ijs cum Angelis, aſtiterunt, & Deo ſuo (quem inibi præſentem agnoſcunt) cum timore, & tremore, debitam adorationem exhibuerunt. Tune vt hæc Cyclopico furore actus, vomere audeas, viuo, & audiente Matthiâ Cæſare, quem cum tot Sereniſſimis Maioribus, & Deceſſoribus ſuis, Proſerpinæ mancipium facis? Sileo tam multos alios tum in Imperio, tum extrà, Principes vel viuos, vel vitâ functos, quos eâdem tartareâ calumniæ tuæ fuligine, quod in te eſt, denigratum is. Quo ore, niſi Cerbereo, intueri audes os Illuſtriſſimi tui Principis Mauritij Landgrauij; cuius pleroſq; omnes Illuſtriſſimos Maiores eodem Proſerpinæ templo includis, ac ſic illum ex Plutonis mancipijs oriundum facis? Quod ſi Ieſuita quiſpiam leuiter tantum inſinuaſſet, pridem tu cum reliquo grege canum tui ſimilium, eum glutiuiſſes. Nemo vel indignetur, vel miretur, ſi acrius te excipere videor. Nihil ſatis acre in tales ſacrilegos. Nec vereor, ne quis grauius in eum dictum exiſtimet, à quo videbit, Chriſtum

ſtum in Proſerpinam eſſe mutatum. Præuaricationis genus eſt, tali in re videri remiſſum. Ita me bene amet humanitas & honeſtas, vt ego vicem Goclenij mei doleo, (etſi me parum humaniter & honeſtè tractat) cui tam inhoneſtus, tam inhumanus laudator & hyperaſpiſtes obtigerit. Sed conſidero, id iuſto Dei iudicio factum, & talem Achillem dignum non fuiſſe alio Homero. Redeo ad te, Mæui. Decreueram tuum nomen non aliter publicare, & voluebam illud animo: Sect. 2. Præfatio.

Nam te cur aliquis ſciat fuiſſe?
Ignotus pereas, miſer, neceſſe eſt:

Sed iure muto ſententiam, ne, qui Goclenij Synarthroſin non viderit, & tuum in eo Cerbereum latratum; ſuſpicetur, me Vmbras mihi finxiſſe, in quas incurrerem. Itaque ſciat Lector, audiat Europa, intelligat Orbis Chriſtianus, deteſtentur mortales omnes, Angeli beati abominentur, Cacodæmones ipſi horreant, eſſe hominem, qui ſe CHRISTIANVM haberi cupit, & *orthodoxum*: & ſententiâ tamen pluſquam ORCODOXA, CHRISTVM PROSERPINAM facit. Is eſt I. THYSIVS IVL. Hiſtor. & Poëtices Prof.

Sed ſatis de *Præfatione* & Goclenij & Vatum eius: illius iam *Synarthroſin* videamus.

Sectio 3. *Paraſceue.* Hanc ſuam Prolem vt commendaret Parens Goclenius ipſo initio, pag. 11. ait, ſe *non dubitare, quin Lector rerum & verborum* PONDERA *ac veritatem ſit probè examinaturus.* Satis magnificè de ſeipſo. Sed hoc illi per me liceat. Mihi viciſſim per ipſum, PONDERA illa, *ad veram veræ Rationis libellam examinare.*

SECTIO III.

Paraſceue Gocleniana ad Synarthroſin.

1. DABO operam, vt nihil omittam eorum, quæ quoquo modo ad rem facere videbuntur, id eſt, vel pro Tractatu de Magnet. Cur. Goclenij; vel contra meam Anatomen. Quæ extra rem planè erunt (Pleraque talia ſunt) indicabo tantum, ne timore, aut incuriâ prætermiſſa videantur.

2. ANATOMICVS *eſt Ioh. Roberti.* pagin. 11.] Ad *Paraſceuen* hoc ſpectat. Sic voco, quæcunque à Goclenio Tractationi ipſi & *Synarthroſeos* argumento præmittuntur. Sunt autem ea ita ſine ordine, ſine methodo, ſine connexione poſita, & pleraque tam extra rem, vt ea Goclenius ſomnians potius puero ſomnianti dictaſſe videatur, quam vigilans, & animo

nimo præſenti ſcripſiſſe. Adeò vbique natat, repetit, incipit, hæret, interponit, denique ex quouis nihil, & ex nihilo quiduis conficit. Videant, ſi dignantur, DD. Academici. Hoc tamen rectè, quod me hîc vocat Iohannem Roberti. Sic vocor. Sed huius mox oblitus, perpetuò deinceps me vocitat Robertum, quo nomine nunquam fui. Sed nullam in eo pono contumeliam, & memoriæ lapſum lubens agnoſco, & ignoſco. Sectio 3. Paraſceue.

3. HOMO, *cui vnum hoc ſtudium, litigare. p. 12.*] Hoc puerile è Lipſio furtum, vt alia plura. Res in Caluiniſtas quadrat, & eximiè in te, vt tua *Synarthroſis* oſtendit, & ex illâ ego poſtea clarè.

4. TOT *furioſa conuitia in Tractatum meum proiecta eſſe deprehendi.* Ibid.] Grauiſſima, quæ in libello illo reperies, ſunt, quod Tractatum tuum vocaui Idolomagicogoëticum, & Idolomagicomaniacum: quę non nego eſſe grauia, ſed conuitia eſſe nego. Iure aliquid ſuo nomine afficere, Gocleni, cõuitium nunquam exiſtimatum eſt. *Imagines* illæ vecordes, & *Sigilla* Ragaëlis, & ſociorum minus non merebantur, quam has nuncupationes, cum & Magiam vetitam contineant, & Idololatriam, & Goëticam. Tu certè non multo honeſtius de illis iam

Sectio 3. Paraſceue. loqueris in tuâ Synart. Nam pag. 22. vocas *merè ac verè Superſtitioſas*. Addis ibid. *vix, ac ne vix quidem poſſe illas citra Superſtitionem vſurpari, & Impietatem*. Pag. 24. fateris in iiſdem eſſe *dementiam, antiquorum deliria, vanitatem, abſurditatem*; repetiſque eſſe *ſuperſtitioſas, impias, illicitas*. Iterum pag. 149. vocas *Superſtitioſas & Impias veterum Imagines*; quinetiam addis clarè, *te fateri, eas euolaſſe ex Idololatrorum* (verbum hoc tuum eſt) *Scholis, antriſq;*. Atque ideo ingenuè agnoſcis eâdem pag. *Tractatum tuum continere Superſtitioſa, & D I A B O L I C A*. Vide, an hæc multo ſuauius dicantur, quam quæ ego dixi. Scio, te iam negare, te ea ſigilla probaſſe, aſſeris potius improbaſſe, vt iam antè in Præfatione. Sed ſuo loco tam clarè oſtendam tuam in illo Libello fuiſſe ſententiam, quam vnquam Sol Marpurgi luxit. Iam mihi ſatis eſt, quæ tu vocas in me Conuitia, eadem in tuâ Synart. de iiſdem contineri.

5. N E C M I H I S O L V M, *verum alijs etiam præclaris viris non pepercit Anatomicus, dum in Caluinum, eiuſque aſſeclas malitioſè, & ſine vllâ causâ inuehitur. Sed de hâc inuectiuâ ſuo loco*] Ergo ſuo loco reſpondebimus, D. Gocleni.

Gocleni. Hic tamen oſtendendum, non *ſine vlla cauſâ*, illud, quicquid eſt inuecti-uæ, ſcriptum fuiſſe. Cum ſcribo, amo breuitatem; (ſecus ac tu, qui miſeros tuos libros, aſinorum inſtar, oneras argumento alieno, vt planum faciam) nec omnia dico, etiam, quæ rectè dici poterant. Minus etiam, cum Theſes, eaſque breues, ſcribo: minimè omnium, cum breuium Theſium partem, ac BREVEM *Anatomen*, vt vocaui meam. Itaque etſi *Caluinum* obiter, eiuſque doctrinam tetigi, cauſam quidem non clarè dixi; non tamen defuit, quam dicerem, eaque gemina. Altera eſt, quòd, cum *Magiam damnatam* damnarem, meritò *Hæreſin* tetigi, quæ rectâ via ad eam ducit, eamque, vt mater filiam, parit. Itaque nil mirum, ſi *Caluinum*, *Hæreſeos Antiſtitem*, nominaui, & *Caluiniſtas* eius Aſſeclas. *Nominaui*, inquam: nam vix aliud in Anatome grauius ipſo eorum *nomine*, in eos dictum inuenies. Vide in Editione Louan. pag. 18. 19. 20. 23. 25. 42. Porrò, cum ſcirem te *Hæreticum*, mihi Catholico non deerat cauſa, te quoq; tangendi, quod tamen non feci, niſi aliquoties *ioco*, eoq; ex re ipsâ nato. Nec intelligo, quid tibi in mētē venerit, vt diceres, me tibi *non peperciſſe*. Euolue diligēter iterū, iterūq; libellū meū, vbiq; inuenies

Sectio 3. Paraſceue.

uenies

Sectio 3. Paraſceue. uenies tuum nomen cum honorificâ litterâ D. quam tu vel *Dominum*, vel *Doctorem* interpreteris licet. Hoc adeo verum eſt, vt, etſi in tuâ *Synarthroſi* inhumaniſsimè me habeas; tamen, naturali quadam & tacita humanitatis lege, idem D. mihi viciſsim reddideris. Habeo gratiam. Scito tamen, id fuiſſe, quaſi ingenti fellis vaſi, mellis guttulam, mitigandi causâ affunderes. Hæc de priore causâ, quam non ita ſubticui, quin ſatis clarè inſinuauerim in Anatom. pag. 11. §. 3. illis verbis: *Vt omnibus innoteſcat, ex hæreſi prodire Idololatriam, & cæteras, quas dixi, peſtes.* Altera cauſa, *Caluinianam hæreſin* tangendi, eaque iuſtiſsima mihi fuit, quod tu, *Medicus*, & *Magus* (id enim fateris, & laudi eſſe putas, etſi perperam negas, *Magiam* tuam eſſe *damnatam*) *Theologiam* tamen *Catholicam*, & *Religionis* res vellicaueras, & virgulâ cenſoriâ, tamquam ſacrorum aliquis Antiſtes, notaueras. Quæris, Vbi? in Vnguētifico tuo Tractatu, pag. 4. vbi margo habet: *Exempla vera ſuperſtitionis.* Quęnam illa dicis? Contextus: *Superſtitione, & vanitate non caret, cum aqua benedicta bibitur contra infirmitatem, & ſpargitur ad fertilitatem.* & infra: *Portare crucem per campos in vere circumquaque contra tempeſtates.* Deinde pag. 5. *Vti denique exorciſmis, & coniuratio-*

rationibus, quæ abſque ſuperſtitioſâ aliquâ Cæremoniâ adhiberi non poſſunt. Salue bone Cenſor. Tun' hæc tam grauiter, *Sutor vltra crepidam*, imo vltra pileum, & caput, idque nullâ aliâ ratione, niſi vel hæreſi tuâ, & maleuolentiâ in Catholicos, ſtimulante; vel vt ex comparatione incurabilem *Curam* tuam *Magneticam* extolleres: & ego Theologus Catholicus, Sectio 3. Paraſceue.

——— *grande nefas, & morte piandum,*

Scilicet, cenſebor admiſiſſe, ſi de *Superſtitione* ſcribens, vel olidam tuam ollam, pede impacto, euertero; vel non magis ex infami *patibulo, & rotâ*, quam ex *Caluini* doctrinâ, impletam oſtendero.

Poſtquam quædam balbutiuiſti, quibus videris velle ſignificare, quid, & quâ ratione reſponſurus ſis, hoc Oraculum ſubiungis:

6. PRÆMITTAM AVTEM IN *huius Examinis frontiſpicio, primò generalia quædam, quæ quamuis ad τὸ ἔργον* PARVM FACIANT, *iuuabunt tamen lectorem in iudicio.*] Nihil planè iuuant, ſi quis rectè iudicet. PARVM ad rem facere, ingenua confeſſio eſt, fuiſſetq; magis, ſi dixiſſes, NIHIL facere. Sunt, quæ præterea ad iſtud tuum *Oraculum* iure annotem. Ais, te *Præmittere in frontiſpicio, quæ ad τὸ ἔργον parum faciant.*

At

Sectio 3. *Paraſceue.* At ego inuenio, te non *Præmittere* modò, ſed & *immittere*,& perpetuò *admittere*:nec in *frontiſpicio* modò, ſed totâ miſerâ Synarthroſi:neque *Quædam*, ſed *plurima*, atque adeò pleraque:neque *generalia* tantum,ſed & multa *particularia*. Id ego in meo *Frontiſpicio* Lectori,& in primis Academicis oſtẽdendum iudico, tamquam quód ad τὸ ἔργον magnopere faciat. Quippe ſic intelligetur, quod in Proloquio meo poſui, *Te in tuâ Synarthroſ. nihil minus præſtitiſſe, quàm quod eius Epigraphe promittebat.* Æquus Lector, rogo, hanc moleſtiam mecum deuoret.

Habet tua Synarthroſis pagellas omnino ducentas,viginti ſeptem.

Ex iis in Præfationem, Carmina, Maledicta in miſerum Roberti, Collationem tuiipſius cum magnis Viris, Petri moſſellani trium pagellarum locum ad verbum deſcriptum,noua in Anatomicum Conuitia, Inficiationem & apertam Reuocationem eorum, quæ ſcripſiſti (id infrà oſtendetur) in hæc, inquam, quæ omnia PARVM, aut nihil ad τὸ ἔργον faciunt conſumuntur pagellæ viginti quatuor.

Tum à paginâ vigeſima-quinta, *De Magia quadam* PAVLO ALTIVS *repetis*. Scin' quàm PAVLO,& quàm ALTE? *à conditione*,

ditione, & diſcrimine Angelorum bonorum,& malorum (pag.27.) ſcin quouſque iſta duret de Magiâ, nihil quicquam ad rem pertinens tractatio? vſque ad paginam 85. id eſt, per paginas ſexaginta. Sic facilè creſcunt libri. Sectio 3. *Praſcetiæ.*

Sequuntur deinde duæ pagellæ, aut plus paullò, quæ aliquid ad rem conantur, etſi irrito conatu, vt reliqua omnia.

Poſtea, aliis duodecim ferè pagellis, recenſentur ſigilla Ar. Villanouaui. Sic creſcunt libri.

Iterum à pagellâ centeſimâ, non totas ſex ponit in languido ad τὸ ἔργον, conatu.

Mox paginis viginti fere & vnâ, neſcio quæ, & neſcio cur mira narrantur de cæli, herbarum, amuletorum effectis. Quam alienam cum reliquis Narrationem D. Goclenius pagina centeſima vigeſima quinta, ſibi præclarè longæ ſuæ peregrinationis conſcius, his verbis concludit: *Atque hæc, amice lector, de Imaginibus, & Sigillis, deque Magiæ illicitæ ſpeciebus, addita hic, & inſerta* NON LACONICE *oportuit.* Planè *non Laconicè.* Nempe ſic craſſeſcunt libri. Potuiſſes eadem operâ addere omnes Æſopi fabulas, & Vlyſſis errores: maximè cum in his non deſint exempla damna-

tæ

Sectio 3. *Paraſceue.* tæ Magiæ, quæ tam anxiè congeſſiſti.

Deinceps pagellis tribus, quatuorue miſerum Typographum Louanienſem ſeuerè examinat, & grauiter flagellat.

Theſes iam Robertianas aggreſſus, & à ſeptimâ incipiens, paginâ centeſima-vigeſima-nonâ, aliquid ad rem dicturus videbatur, ſed loco reſponſionis, nobis narrat, Quæ dicantur Præſtigiæ, affertque earum exempla: Quid Superſtitio, Quid Idololatria, quâ me, meoſque infectos probare ſe putat, inque eam rem ponit longum Catalogum hæreticorum & Idololatrarum: addit etiam pleraque vel dogmata, vel mores Eccleſiæ Catholicæ, quæ omnia Idololatrica eſſe vult, aut impia. Occupant hæc pagellas nouemdecim, quæ & ipſæ libri Gocleniani ventrem imprægnant.

Sequuntur tres pagellæ, à centeſimâ-quadrageſimâ-ſeptimâ facto initio, quibus & grauibus conuitiis me excipit, & fere me cogere vult, & quemuis intelligentem lectorem, vt aſſeramus, *Goclenium ſanæ mentis non eſſe.*

Non modicum auctarium Synarthroſi addunt aliæ triginta-ſeptem paginæ, quibus, ſolum augendi cauſâ, vagatur per nugas *Diuinationis Aſtrologicæ, & Chiromantiæ* vſque ad pag. centeſimam-octogeſimam-

ſimam-octauam inde aliquid dicit ad Theſes meas, ſed conuitia fere tantum, & aliena, pagellis quatuor aut quinque. *Sectio 3. Paraſceue.*

Animaduerſione digniſſima ſunt Gocleni; verba, pag. 191. *Concludamus tandem*, inquit, *& demonſtremus quod conclusum & demonſtratum oportuit.* Bonus vir vidit, & vi veritatis adactus, agnouit, ſe totis centum-nonaginta paginis nihil *concluſiſſe*, nihil *probaſſe*, eorum quæ OPORTVIT. Itaque hic accingitur. Ponit enim *Axiomata*, vt ipſe vocat, partim ex Philoſophiâ communi, partim ex *Magneticâ*, depromta, numero viginti-nouem per pagellas fere decem: quibus aliæ quatuor ſubiunguntur, quæ aliquid afferunt de actione Magneticâ Vnguenti Armarii. Cenſeatur hoc vtcumque ad rem.

Sed non potuit diu hærere. Mox enim pag. 206. ad ingenium redit, & ſuo more miſerum librum ſtipat argumento peregrino. Nam pagellas nouem occupat diſputatio de Magnetis naturâ.

De Vnguento, & Curâ Magneticâ deinde dicturus, plura alia inſerit, vt de *Præcognitione, & Præcognitis.* Tum pag. 216. ait: *Iam cauſam Vnguenti* RIMATVRIS (vide, vt fatetur, ſe ducentis-ſedecim paginis nihil rimatum, quod ad τὸ ἔργον) *effectum neceſſe*

D *eſt*

Sectio 3. Paraſceue. *eſt eſſe notum.* Effectum verò probat longo neſcio cuius Baſilii teſtimonio, Germanicâ, Latinâque lingua, augendis iterum paginis, deſcripto. Capiunt hæc pagellas 10.

Denique tres extremæ pagellæ partim maledictis occupantur, partim cauſam efficientem inquirunt *Curæ Magneticæ*, nec vllam indicant, quæ intelligi poſſit. Vnde & ait, ſe PREMERE, NEC *vltra* DIVVLGARE HOC ARCANVM.

Poſtrema verba ſunt è *Lipſio* furtum, ob quod puer aliquis vlmis pinſeretur.

Itaque ſi omnia colligamus, etiam anxiè in gratiam D. Goclenii; ex ducentis-viginti ſeptem pagellis, centum & nonaginta-octo extra rem ſunt, & continent mera ἀπροσδιόνυσα: & ſolę viginti-nouem aliquid habent quod in ſpeciem ad τὸ ἔργον faciat; quamuis ſublatis conuitiis, & inani iactatione, aliquanto etiam pauciores ſint. Vt rotundum numerum conficiamus, demamus duas pagellas tantum (præſtare auſim, plures iure demi poſſe) & prioribus addamus. Sic compendii, & claritatis causâ fit hæc Tabella.

Synarthroſis Goclenianæ paginas habet 227.

Ex his	*Extra rem*	200.
	Vtcumque ad rem, ſed irrito conatu	27.

Additis partibus, redit primus numerus, & integer 227.

Sed

Sed iam deuoratâ hâc moleſtiſſimâ, ſed neceſſariâ moleſtiâ ad alia tranſeamus, quæ adhuc ad *Paraſceuen* tuam valde ἀπαρασκεύαςον pertinent. Sectio 3. *Paraſceue.*

7. SVFFICIT MIHI, *ſi, (quod factum oportuit) reſponderim epanorthoticè, dialyticè, exegematicè, & didacticè.* pag. 21.] Mihi quoque hoc vtique ſufficeret, ſi modò feciſſes, mi Gocleni. Fateris tu quidem, OPORTVISSE, & facilè credam, te voluiſſe: ſed heu miſeriam! nihil, nihil horum vſquam in tuo libello apparet. Adeo vt poſſit quis propemodum ſuſpicari, te Græcas has voces attuliſſe, tum vt admirationem, & eruditionis opinionem conſequereris apud imperitos: tum verò, vt ijdem te arguere non poſſent, quod promiſſa minimè præſtitiſſes, cùm quid promiſiſſes, non intelligerent. Sed ades animo. Ego arguam, ego oſtendam.

SECTIO IV.

Sigillorum Abdicatio.

1. GOCLENIVS pag. 22. OMNIA, *quæ de Imaginibus obiicit D. Robertus, non in rem ſunt, ſed in opinionem, imo ſunt ab opinione, cum ſenſiſſe*

Sect. 4. Sig. Ab-dic.

aut ſcripſiſſe me voluit, quæ per ſomniū NON SENSI, NON SCRIPSI, *& ita ſenſum non à me ſumit, ſed affert, mentemq́ aliquam mihi affingit ex ſuâ mente. O vipera, ô anguis!* [O miſerum Lipſium, cuius byſſum, ſine vllâ reuerentiâ ſic immittis ſciſlili tuo palliolaſtro] *Tantum enim abeſt, vt aliquid fidei tribuam illis imaginibus, quarum authores perhibentur Ragael, Chaël, Thetel, Hermes, & Pſeudo-Salomon (ſic enim rectè eum appellat D. Robertus) vt etiam* MERE *ac* VERE SVPERSTITIOSAS *dixerim.* Paulo infrà: SENSVS *meorum verborum eſt, vix, ac ne vix quidem poſſe illas citra ſuperſtitionem &* IMPIETATEM *vſurpari.*

Pag. 23. *Priſcorum imagines recito verbis illorum,* SENSV NVNQVAM MEO.

Pag. 24. *Nec propterea eas Tractatui meo inſerui, vt D. Robertum, vel alios, docerem ſimili dementiâ, cum antiquis* DELIRARE, *ſed vt abſterreantur, propoſita earundem vanitate, & abſurditate.* Pag. 149. *Superſtitioſas, & Idololatrorum ex Scholis, Antriſq́, imagines illas Priſcorum euolaſſe fateor: ſed me approbare, & approbaſſe nego.*

ROBERTI. Magnâ me moleſtiâ liberas, Gocleni, tam ingenuâ confeſſione. Scis, me *Anatomen* meam ſic concluſiſſe, dum iudicium generale fero de tuo tracta-

tu

tu Vnguentario: *Quæ priore parte de* CHARACTERIBVS *ſcripſiſti, de fanatica impietate ſunt.* Hoc, ſi me vrſiſſes, meum erat aliquanto apertius, & fortè fuſius, probare. At tu non modò mihi concedis, ſed vltro etiam Epitheta cumulas, quæ ſi ego poſuiſſem, quid in me non declamaſſes? Iam antè collegi, quæ in *Imagines*, filiolas tuas ſuauiſſimas, plenâ manu, iuſta congeris vituperia. Ea ego admitto, &, ſi opus, & exigis, meâ Syngrapha confirmo, paratus ſemper ea tueri. Sed, quòd neges, te in tuo *Tractatu de Cura Magnetica*, eaſdem *Imagines* approbaſſe, intolerabile prorſus eſt. Pudor te adigit, cum tam clarè oſtenderim, iis ineſſe *Idololatriam, Magiam, Diuinationem, Præſtigias, Onirocriticen, Necromantiam, Blaſphemias.* Sed fruſtra tergiuerſaris. Liber tuus in manibus eſt, & fortiter clamat, TE ASSERVISSE, idque multipliciter, & cum plauſu; quod modò, clarè conuictus, NEGAS, & DETESTARIS. Loquor autem non modò generatim de omnibus ſigillis ſuperſtitioſis (cuiuſmodi plura adhuc tua Synarthroſis tuetur) ſed & diſtinctè de illis, quæ à Ragaël, Chaël, Thetel, Hermete, & Pſeudo-Salomone prodita, iam mecum damnas. Sect. 4. Sig. abdic.

Sectio 5.
Gocl.Cha.
Aſs.

SECTIO V.

Goclenius Characterum Diabolicorum ſerius Aſſertor.

1. ERgo Sol meridie non lucet? Ergo Goclenius auſus negare,& mihi neceſſitas imponitur probandi, quod totus Mago-Caluiniſtę liber inculcat?Nulla plenior probatio, quam Magicum Tractatum recudiſſe.Sed abſit. Non dignabor eo honore doctrinam, ex *Idololatrarum antris* emerſam. Sat erit,ex Goclenio attuliſſe, quæ Goclenium potenter reuincant.

Hic ego vos, DD. Academici, ſi vſquam alibi,attentos,& vigilaces volo;vos Iudices depoſco, has probationes ex ipſius Goclenii verbis, & Confeſſione ſumtas, veſtro Calculo ſubiicio.Tu interea,Gocleni,tace, & erubeſce. Tuas loquendi partes verbosè admodum egiſti in Tractatu & Synarthr. Meæ iam vices ſunt.Ergo cum ex tuo Scripto Probationes mihi ſumendæ ſint, faciam fere ordine ipſius tui Scripti.

1. PROBATIO.Pag.5.Tract.Vng.ſic ſcribis: NVLLÆ *hîc audientur nugæ, nulla ænigmata,nulla commenta,fabuloſum nihil inſulſum nihil,ſed auguſtiſſimæ naturæ Magnalia.* Hæc tu de toto tuo Tractatu,ad tuos Auditores,quos compellas p. 1. & 11. Quod ſi NIHIL

Nihil *fabuloſum, nulla cõmenta* tuo Libro inſunt, ſanè nec Imagines Chaëlis. *Fabuloſa aut commentitia* cenſendæ ſunt, quę nõ obiter libro tuo inſunt, ſed tenẽt paginas ferè 35. à 39. videlicet, ad 74. vbi cõcludis: *Hactenus de Imaginibus Magicis priſcorũ ſapientũ.* Sectio 5. Gocl. Chas. Aſſ.

2. Prob. II. Pag. 39. *Ragaël, Chael,* & reliqui; quos iam reiicis, tibi dicuntur *Antiquiſſimi* Sophi, & Doctores, nullo verbo, nulla ſyllaba additâ, quæ ſignificet, eos vel *Dementes*, vel *Deliros*; quod iam primũ in ore, & calamo D. Goclenii natũ eſt, poſtquam id mea *Anatome* extorſit, & ipſe metuit, ne, ſi non mutaſſet, vnus ex illis haberetur. Sed quanto honeſtius, ſimpliciter ſe lapſum agnouiſſet, & in viam rediiſſet, quàm fruſtra contenderet, ſe nunquam aberraſſe! Hoc non modò Academici, ſed quiuis non nimis obeſâ nare, facilè videbit.

3. Prob. III. Eadem pag. 39. de iiſdem *Ragaelis*, aliorum *Sophorum* ſigillis ais: *Multarum, mirandarumq́ virium eſſe perhibentur.* Cur non addidiſti, falsò perhiberi? *Superſtitioſa* eſſe, & *Diabolica?*

4. Prob. IV. Ibid *Si magnâ cum* Reverentia, *&* Devotione *geſtentur.* De iiſdem ſigillis tibi ſermo eſt. Pupugit te Anatome, quæ hunc locum merito tibi obiicit. Reſpondet Synarthroſis, p. 23. *Sciat*

Sectio 5. Gocl. Char. Aſſ. *æquus lector, nõ ex meo, ſed alieno ſenſu id ſcriptum eſſe.* Valde abuteris patientiã æqui lectoris. Verba tua ſunt; neque id negare audes, aut potes. Quid credet lector, niſi *ſenſũ* eſſe, quem verba offerunt; & eius eſſe, qui verba fundit? Hâc ratione cogere poſſes ægrotum curæ tuæ commendatum, vt cum præſcribis Rhabarbarum, intelligat Braſſicam; & cum ouum, farcimen porcinum. Gocleni, ſuadeo, vt proprium Lexicon cures tuorum ſenſuum.

5. Prob. V. Ibidem, cum Deuotionem commendas, Parentheſi includis hæc verba: *Sed abſit ſuperſtitio.* Ridicula extremum in modum eſt Synart. pag. 22. quæ ait, horũ verborum ſenſum eſſe; Vix, *acne* Vix *quidem, poſſe illas Imagines citra Superſtitionem, & Impietatem vſurpari.* Quæſo, feſtina excudere *Lexicon ſenſuum Goclenianorum.* Si tamen tibi licet, inuſitatos, atq; adeo planè contrarios ſenſus vocibus affingere. Nã per tuam te politioris litteraturæ eruditionem oro, in quo vnquã Authore eiuſmodi illius Parentheſis ſenſum notaſti? Fac, quæſo nos participes. Gratiã habebimus. De *contrario* ſenſu nobis liquidò conſtat, eoq; perpetuo. Quid enim opus dicere, Absit, ſi *abeſſe* nõ poteſt? Cum quis de ſe aliquid dicit, quod ad laudem pertinere videtur, & addit, *Abſit*

arro-

arrogantia, hoccine dicere vult, *Non poſſe abeſſe arrogantiam*, ſed ſe profiteri, id arroganter à ſe dici; an potius planè contrarium, ſe dicere, & dictum velle ſine omni Arrogantiâ, etſi Arrogantiæ ſpeciem habere videri poſſit, & ab aliquo inuido, aut maleuolo ſic exponi? Agam tecum hîc liberaliter. Elige ex his ſenſibus, vtrum voles. Si prior arridet, mecum facis, & fateris, te ſenſiſſe, *Characteres* illos *Ragaelis*, & reliquorum tuorum *ſophorum*, *poſſe vſurpari ſine ſuperſtitione*, & *Impietate*, quod tamen iam negas: ſi poſterius, aduerte animum, quid contra te, non ego, ſed tu ipſe, laquei nectas, quo retiaculo impliceris. In Tractatu tuo vnguentifluo pag. 27. prædicas *Liquorem potabilem à te confectum*, *vertiginoſo cerebro ſanando*. Poteram antea animum inducere, tibi vt crederem. Sed iam me cogis, dicere Puram, putam eſſe IACTANTIAM, quoniam in Parentheſi addis, ABSIT FVCATA IACTANTIA. id eſt, ex tuo ſenſu, *Abeſſe non poteſt*; *ſine Fucatâ Iactantiâ*, *vix*, *ac ne vix quidem id à Goclenio dici*, *aut prædicari poteſt*. Eruditi Academici, per animi veſtri æquitatem, æquum iudicium date. Sect. 5. Gocl. chaß.

6. PROB. VI. Eadem pag. 39. verba tua ſunt: *Inter vetuſtiſſimi*, & SVMMI *illius*

Sect 5. Goclen. Cha. *Aſ.* *Ragaëlis* ARCANA. Verba, inquam, hæc tua ſunt, non aliena. Si non ita ſentiebas, cur ſic ſcripſiſti? Cur non potius vocaſti Impoſtorem, Superſtitioſum, Impium? Academici, iterum vos appello, rogoque, ſi non vacat, aut lubet, omnes Gocleniacas nugas legere, hanc certè pag. 39. videatis è quâ vnâ tot *probationes plane peremtoriæ* cõtra eius Parentem Goclenium, petuntur.

7. PROB. VII. Pag. 42. *Chael vnus ex filijs filiorum Iſrael, antiquiſſimus Doctor.* Poteſt Gocl. dicere, hęc verba eſſe *aliena*, non ſua. Nihil moror. Illi⁹ erat, hoc indicare, ne ſuos Auditores in errorẽ induceret. Dicere, inquam clarè debuit, fuiſſe *Delirum.* At id ne inſinuauit quidem. Ergo iterum tenetur.

8. PROB. VIII. Pa. 51. Cum inter Hermetis Imagines diabolicum quendam annulũ fieri docuiſſet; addidiſſetq;, *Qui hunc annulum in die Solis, ante exortum ipſius aſpexerit, omnes inimicos ſuos vincet. Sed oportet geſtantem veſtiri albis veſtibus, & à Columbinâ carne abſtinere:* ad hæc vltima verba, margini appinxit litteram N. quæ ſine dubio valet, *Nota.* Quæro, cur? Si non ſentiebat ſeriò, rẽ eſſe magni momenti, atq; ideò *Notandam.*

9. PROB. IX. Simile N. habet margo, pa. 52. vbi alteri deliro annulo vult addi *linguã Paſſeris, & Vpupæ, & ſanguinem hominis.*

10. PROB.

10. Prob. X. Pag. 54. *Thetel vetuſtiſſimus Doctor*. Si ſic ſentis, Gocleni, cur in Synarth. negas? Sin aliter, cur hîc nō corrigis & dicis, *Nequiſſimus impoſtor?* Certè imponis ipſe. Nonne DD. Academici? Simile de *Libello Salomonis* pag. 55. Sectio 5. Gocl. Chaſs.

11. Prob. XI. p. 56. vbi iſte Pſeudo-Salomon impiè docet *ſomniare*, & poſt alias nugas, iubet *lanam nigram, inter paleas tritici, capiti ſupponi*; bonus Gocl. iterum ad oram ſuū N. refert, tanquam q̄ magni referebat.

12. Prob. XII. Simile N. ſimilis impietatis nos monet p. 63. vbi preclara Triga *Arietis, Leonis, & Sagittarij, hominem reddunt Deo & hominib. gratum, facundum, ingenioſum*.

13. Prob. XIII. pag. 74. *Hactenus* (inquit Gocl.) *de imaginib. Magicis Priſcorum Sapientum*. Dico ego, *Impiorum Magorū*. & tu iam idē agnoſcis in tuâ Synart. Conaris hac pag. rem mitigare. Ais, *quaſdā ex his* imaginib, *extructas eſſe ex principijs Magicæ philoſophiæ, hoc eſt*, inquis *vera, & naturalis magiæ, non Goetiæ, & Necromantiæ*. Addis, *Certum eſſe Superſtitionē in multis per abuſum irrepſiſſe*. Meras tenebras offundis. Ais, *quaſdā*, nec dicis, Quas: Ais, *in multis*, nec addis, *in quib*. Sed Prudēs Lector facile notat, te tergiuerſari. Nullam dicis *Superſtitioſam*, ſed tantū, *in multis Superſtitionem irrepſiſſe*, idque per

ABV-

Sect. 5. Goclen. Cha. Aſſ. ABVSVM, quod etiam confirmas addito verſiculo:

Vſus habet laudem, crimen abuſus habet.

Eò denique res redit, vt doceas, *Non eſſe ſuperſtitioſas Imagines; ſed in quibuſdam, vtendi modum eſſe talem*: nempe, *ſi quis cum ſuperſtitione ad malè agendum eas referre velit*, vt ibid. loqueris. Et tamen in tuâ Synarthroſi, pag. 23. ex hâc pag. 74. Vng. te excuſare, & terribile illud Anatomes ferrum euadere conaris, dum verba vel tua, vel tuorum *ſophorum* ais te *accepiſſe de quibuſdam, non de alijs*. Sed, bone Goclen, non quæritur, quid iam dicas, ſed quid in Tractatu dixeris; neque, quomodo iam explices, ſæuâ neceſſitate coactus; ſed, quomodo te explicare conſentaneum ſit, ſi viri grauis inſtar, tuis verbis, & ſcriptis ſtare velis.

14. PROB. XIV. Siue aliquas, ſiue omnes *inſanorum Sapientum* tuorum *Imagines* improbes, quæro à te, Cur nuſquàm Auditores tuos monueris, Quænam probandæ, quæ improbandæ eſſent? Item, Cur non ſeparaueris probas ab improbis? Habebas videlicet omnes eodem loco, eadem dignitate. Scio nullas quicquam pertinere ad tui libri argumentum de Vnguento Armario, & Curatione Magneticâ; ſed ſi volebas

lebas addere ad imprægnandum librum tuum; poteras idem facere, oſtenſâ *Antitheſi* potius, quam *Conſenſione*; Ex quâ aliud conſequeris nihil, niſi vt omnes intelligant, Quemadmodum ex tuâ ipſius Confeſſione, *Characteres* illi ex *Idololatrarum* ANTRIS *euolarunt*; ex iiſdem ANTRIS fœtidam tuam cum VNGVENTO, OLLAM emerſam eſſe. Niſi ad hanc meam Quæſtionem clarè, & accuratè reſpondeas, (non mihi, ſed *Academicis*, ad quorum tribunal te voco) tamquam certum pono, Te ideò nihil horum tuis Auditoribus indicaſſe, quòd ſentires, vt verba tua ſonant, & ego iam Argumentis quatuordecim oſtendi, ex ipsâ re petitis. Sectio 5. Gocl.Chaoſ.

Porrò alia mihi Argumenta reſtant, non ex ijs pagellis, quas *ſophorum* tuorum Characteribus infeciſti (id hactenus factum) ſed ex alijs; quæ tamen idem probabunt, quod illa, propterea quòd, cum iam *Ragaëlica* ſigilla te reijcere fingas ob Impietatem Diabolicam; alia tamen admittere, quæ vel præcedunt, vel ſequuntur Quinionis illius deliramenta; quod, inquam, nulla cauſſa erit cur hæc reijcias, illa admittas, quæ eiuſdem impietatis liquido tenentur. Dubito, an ſatis intelligas, quid velim. Dico ergo clarius, & breuius; Admittis apertè ſigilla

æquè

Sect. 5. Gocl.Cha. 45. æquè impia,atq; ſunt Ragaëlis,& Collegarum:Cenſendus igitur es,æquè hæc approbare,atque illa. Hoc deinceps oſtendo.

Prob.XV. pag. 8. vbi valdè feriò ex tuâ mente loqueris, ais, *quibuſdam indiuiduis, pro ſingulari complexionis gradu, ſiderum influxum, & impreſſionem congenitam; addis q; ſic omnino ſtatuendum eſſe*. Inſpice,ſodes, & agnoſce.Sed illud ſimul,quod ſequitur pro exemplo:*In Auſtriâ Gemelli,ſolis obiectis ad ianuã corporis lateribus,ſeras aperiebãt. Quod certè*,inquis,*admiratione non caret*.Ita tu ibi. Cæterum, ſi hiſtoria illa eſt de *Gemellis*,nõ fabula,tam hoc Diabolicum eſt, quam pleraq; deliria *Chaëlica*,quæ iam damnas:itaq; fruſtra tu illam vim ex *ſiderum influxu* eſſe fingis. Dices,meipſum fingere,qui tam audacter hanc ſententiã feram.Eamus ad DD. Academicos. Imo eamus ad ipſum D. *Gocl.* qui de ſeipſo iudicet,ſeipſum damnet,&,vt paſſim in alijs, ita hîc ſibipſi fiat *Heautontimorumenos*. Agedum, lepida *Synarthroſis*, Parentem tuum excita, & veriore *Magnetiſmo*, eius redintegra Articulos. Maximè, inquit. Audite Academici:habetis Reũ fatentem.(Fœtentem mihi calamus ſcripturiebat, cogitanti, opinor, de olla) Pag. 36. ita Profeſſor veſter: OMNI CAVSA, & RATIONE NATVRALI CARET, quòd

quòd ad. Magorum præſentiam, FORES, *aliaue loca* CLAVSA, *repente* PATEFIANT. Goclenì, inſpice Iudicum Vrnam; inuenies vel triſtem litteram C. vel nigrum THETA. Sed fer magno animo, paſſus grauiora.

Sectio 5. Gocl.Chaſ.

PROB. XVI. Pag. 18. multa ponis, quæ dicis, *In* EXPERIMENTIS *eſſe* In ijs, etiam illud eſt, *Ranarum oculos, ante Solis ortum erutos*, VIVIS *illis in* AQVAM DIMISSIS, *collo alligatos, pellere tertianas febres*. Quid Ranarum oculi circa febres poſſint, equidem neſcio: poteſt eſſe, vt pellant. Cæterum, vt de tempore *ante Solis ortum*, nihil dicam; certò certius eſt, nihil quicquam ad medicinam corpori applicatam, pertinere, an miſeræ Ranæ *viuæ* ſint, an *mortuæ*, in *aquâ cæca natent*, an *videntes igne aſſentur*. Oculi corpori coniuncti, aliquid fortè poſſunt: ſed nec Ranæ, nec aliud quicquam *Separatum*, titiuillitium ad ſanitatem confert. Itaque illa *in aquam dimiſſio*, vel ridicula eſt; vel ſi quid videtur efficere, ex *Diabolico pacto* efficit: id eſt, non ipſa agit, ſed eius vice Cacodæmon. Infrà id clarius fiet, cum *Vnguenti* tui vanitatem excutiam. Nam illud huic ſimile eſt.

17. PROB. XVII. Eâdem pag. 18. ſimilem vim ad eaſdem *Tertianas* pellendas, tribuis

vn-

Digitized by Google

Sectio 5. Gocl.Cha. 48. *unguium* PRÆSEGMINIBVS *in pedibus & manibus febricitantis* (ſic tu loqueris) *ſi* CANCRI VIVI *dorſo ſuperligentur, cumq́ue eo in* AQVAM FLVENTEM *proijciantur.* Gerræ germanæ, lyræ, lyræ. *Præſegmina unguium* ſemel deciſa, nihil refert, quo deueniant, vrantur, an mergantur: à Cancro, an à Ciconia; Neptuno, an Vulcano conſecrentur. Nihil, inquam, hoc ad corporis vel incolumitatem, vel morbum. Effectio, quæ vanè expectatur, vel fruſtra expectatur, vel à Deceptore ſpiritu eſt.

18. PROB. XVIII. Similis vanitas eſt, cuius virum cordatum, & maximè Medicum, & Medicinæ Profeſſorem, pudere oportebat, quod eâdem pag. nugaris, *Talpa* VIVENTIS *dentem odontalgiam ſanare contactu.* Tolle illud VIVENTIS. Nihil hoc ad rem, *dente* ſemel euulſo.

19. PROB. XIX. Pag. 19. euadis *Ariolus. Theangelide*, inquis, *in Libano Syriæ, Babylone, & Suſis Perſidis proueniente, potâ, homines* DIVINARE. Hoc, ſi eſt, *Diabolicum* eſſe, ipſe fateris eodem Tractatu, pag. 29. Age, iterum te iudica, & condemna. Audite, Academici: *His Magiæ ſpeciebus imbuti* (Goëtiæ, & Necromantiæ) *multa faciunt, quæ* NVLLO MODO *per cauſas & media naturalia effici potuerunt, ſed neceſſa-*

ceſſariò referri debent ad ſubſtantiam, aliquam INCORPOREAM, *quæ occultè cum ipſis Magis operatur*. Mox pro exemplo addis: *Manifeſtant etiam quædam occultiſſima; & quæ humana eis ratione nota eſſe non potuerunt*. Lepidus es, qui quod paulo antè cum plauſu docuiſti, vt naturale; decimâ poſt pagellâ, à *ſubſtantiâ* INCORPOREA, id eſt; à *Diabolo operante* eſſe ais. Quia te noui in re ſimili, ſuſpicor futurum, vt dicas, priore loco, non tuam eſſe, ſed Plinij doctrinam de *Theangelide*. Sed viciſſim à me audies, tuam meritò cenſeri; quam ponis, nec refutas, aut damnas; & multò magis, quòd cohæret cum illo tuo, *In* EXPERIMENTIS *eſt*, quòd paulo antè tibi obieci §. 16. Item, quòd hâc pag. 19. dicis, COMPERTVM eſſe. Denique quòd mox ſubiungis: *Non prætereunda hic, quæ Plinius recenſet, de mirâ quarundam herbarum* EFFICIENTIA, *&* VIRTVTE. Harum herbarum tertiam ponis *Theangeliden* tuam cum ſuâ *Diuinatione*. Videte, prudētes *Academici*, an non ſit Goclenius, quod dixi, ARIOLVS. Sectio 5. Gocl. Cha. 18.

20. PROB. XX. Videte item an non ſit IDOLOLATRA, dum pag. 20. ſcribit, *herbam in capite* STATVÆ *natam, alligatam in lino ruffo, capitis dolores ſedare confeſtim*. Dic

Sect. 5. Gocl.Cha. Aſſ. enim Gocleni, ſi fortè certa ligna, aut lapides eiuſmodi herbam producere poſſunt, quæ Cephalalgiam mitiget, quid refert, *ſtatua* ſit, an *truncus*? Si Catholicus quiſpiam hoc doceret, quid non clamares tu, & tui Symmyſtæ? At tu interea ſuccinis illi *hortorum* infami *deo* canenti:

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum:
Quum faber incertus, ſcamnum, faceretne Priapum,
Maluit eſſe deum, deus inde ego, furum, auiumq;
Maxima formido———

Tu adderes, Et dolorum capitis POTENS AVERRVNCVS. Sed vide, ne tuus ille *ficulnus deus*, tua veneficia prodat, & videat, vt apud eundẽ Vatem, *Canidia, & Sagana.*

21. PROB. XXI. Eadem pa. 20. aliam *herbam* nobis proponis *Æthiopidem*, cuius TACTV ais CLAVSA OMNIA APERIRI. Hanc *herbam*, vbi colliges, niſi in horto eiuſdem *Priapi*, qui grauiter quæritur, ſe prohibere non poſſe vetulas illas magiſtras tuas,

———*Quin oſſa legant*, HERBASQVE NOCENTES.

Herbas tu hîc ſtudioſè colligis. *Oſſa*, ſi non colligis, at, quod inhumanius, *frangis*, vt inde *veſnam concretam* educas. Scis, quid præcipias,

cipias, pag. 95. de CALVARIA FVRIS SVSPENSI, & *in aëre derelicti*. Tu enim certè non *relinquis*. Sed hoc aliâs, De *herbâ* tuâ ſcire velim cur maiore vi naturali polleat ad *Clauſa aperienda* quàm Magi, quibus id *naturaliter* competere poſſe negas, vt indicaui §. 15. Sectio 5 Goel. Cha. Aſſ.

22. PROB. XXII. Repetis tamen ſimile delirium pag. 21. diciſque, *Æmilianum Scipionem Carthaginis pateſeciſſe portas peculiari* HERBA.

23. PROB. XXIII. Hæc omnia, quæ præmiſi, te ſeriò approbare, & maxima in veneratione habere ſignificas eadem pa. 21. illis verbis *Magnetico* auro ſcribendis: *& quis occulta naturæ inſignia omnia attigerit? Quis verò cauſas hic explicare vnquam valuit? aut quæ ſaltem fuit coniectura, omnia hæc experiundi?* Deinde raptus in ſanctam admirationem, concludis per Patheticum Epiphonema: *Vere Numinis cuiuſdam muneri hanc inuentionem acceptam ferunt naturæ prudentes.* Tu videlicet inter illos es.

24. PROB. XXIV. Proximè ſubiungis eadem pa. 21. *Atqui ex hoc fundamento pendent quoq; Phyſicæ Ligaturæ.* & infra: *Sic in Sympathijs occulti aliquid venerari licebit, quod ad aliquod malum amouendum, vel expellendum vires habeat ſocias. Socius* iſte *occultus*, quem

Sectio 5. *venerariſ*, Gocleni, quis eſt alius, niſi NVMEN illud QVODDAM, quòd paulò antè memorabas? Sed quodnam illud? *Princeps* nempè TENEBRARVM *harum*, atque ita occultus. Si doles, me reuelare, tanto magis *filius es* TENEBRARVM.

Gocl.Cha. Aſs.

25. PROB. XXV. *Diuinum* aliquid affers pagin. 22. *Mirabilis eſt Sympathia illa inter metalla, & DIVINAM VIRGVLAM, ſeu biſidum illum ſurculum ex corylo deciſum, quo metallarij venas auri, argentiq; feraces explorant. Fruſtra certè quis hic ad manifeſtas qualitates confugerit.* Tecum planè ſentio, quod ad hæc quidem vltima verba. Ne *occulta* quidẽ *Qualitates* vllæ ſunt, quæ hic aliquid præſtent. Eſt tamen aliquid *occultum*, quod tu in tuâ Synarthroſi (pag. 115.) MYSTERIVM vocas: ego clarius, DIABOLVM. Sed hoc, quia non tuum modo, ſed multorum eſt dogma; & quia longioris, minimè tamen difficilis, tractationis eſt, infra diſcutiam. Academici interim benignè expectare dignabuntur. Sed nihil opus expectare, aut calculum ſuſpendere in eo, quod ſequitur, vtpote liquidæ impietatis.

26. PROB. XXVI. Eâdem pag. 22. *Iaſpis* SACRIFICIA DIIS *reddit accepta*. Quæro, ſi hæc *Idololatria* non eſt, quænam ſit, vel vnquam fuerit? Audio Goclenium meum reſpon-

reſpondentem, ſe pro hâc ſententiâ attu- Sectio 5.
liſſe *Orpheum*, *Theophraſtum*, & *Proclum*. Gocl.Cha.
Audio. Sed ita attulit, vt *ſuam* eorum au- Aſs.
thoritate ſententiam confirmare voluerit. Legat, qui volet, aliud non extorquebit, niſi vtatur *Lexico vocum*, & *Senſuum Goclenianorum*.

27. PROB. XXVII. *Ad Myſterium tuum explicandum non parum lucis afferre ais, & veritatis* (pag. 30.) & *in* EXPERIMENTIS NON FALLACIBVS *eſſe, operationem aliquam eſſe, & virtutem annulorum, confectorum ex auro, argento, aurichalco, aut quouis metallo*, STELLÆ, *cuius quis virtutem ſibi conciliare cupit*, DEDICATO. Hic iterum aperta IDOLOLATRIA eſt, aut ede *Lexicon*.

28. PROB. XXVIII. Pag. 31. vt hiſtoriam authenticam ſcribis, & credere te, tamquam magnum *Myſterium*, ſignificas, *Gygis fabulam*, qui *diabolico Annulo* vſus, INVISIBILEM ſe reddebat. Dico audacter, *Diabolicum* fuiſſe *Annulum*. Nam, ſi res ipſa non loqueretur, tu ipſe loqueris in Synarthr. pagin. 42. vbi clarè ais, DÆMONIS ARTE *Gygen ſe* INVISIBILEM *reddidiſſe*. Quæ ſo, DD. Academici, hic vigiles, attenti, æqui eſtote. Quod non dubito. Si auctarium vultis, meus *Goclenius* eumdem

Sectio 5. Gocl.Cha. Aſſ. *Gygis Annulum*, in Synarthroſi pagella ſexageſima-ſecunda vocat INCANTATVM.

29. PROBATIO XXIX. Pagella trigeſima-ſexta. Non modo ex tuâ ſententiâ loqueris, ſed extraordinariam pietatem oſtendis, dum ais, *E mirabilibus cauſis, naturalibusq; effectis, mirabilem* DEI *potentiam agnoſcendam, & prædicandam.* Hæc rectè, & piè, ſi talia *mirabilia effecta* attuliſſes, à *Naturâ* profecta. Sed tu eiuſmodi proponis, quę faciunt, vt Dei *Patientiam* potius miremur (etſi Potentiam non negamus) qui te, tuique ſimiles Impoſtores, tam benignè ferat. Nam illi pietati tuæ ſtatim ſubiungis: *His ita præſtratis, pro vitâ ſalubriter producenda*, HONORIBVSQVE, *ac* DIVITIIS AVGMENTANDIS, IOVIS *ſigillum, atq;* IMAGO *fabricatur, ſculpiturq;*. Dico iterum, execrandam eſſe IDOLOLATRIAM, quantumcunq; eam *laruâ cauſſæ, & effecti* NATVRALIS, inducas. Quod vt certò Academici, cæteriq; Lectores intelligant, atq; adeò manu tangant, attendant oportet, quid *Goclenius* per IOVEM, eiuſque Imaginem, intelligat. IOVEM *in naturâ* ſcimus eſſe *ſtellam ex Errantibus vnam.* Vnde eius *Imago ſiue Sigillum*, non aliter pingi, ſin-

ſingiue poteſt, quàm vel *Saturni*, vel *Veneris*, vel *Mercurij*. At *Goclenius Iconolatra* egregius, *Deum*, DEVM, inquam, inde facit, vel à Gentilium ſtultitiâ factum, accipit, & adorat. Negas, Gocleni? nam video te & frontem, & nares corrugare. Probo. Pag. 64. in Margine ponis hæc verba: PLANETARVM SCVLPTVRÆ; & in Contextu, initio à *Saturno*, facto, doces, quemadmodum *Planetæ ſculpendi*. Eo videlicet conſilio, vt, cum tot *ſculpturas* hactenus præſcripſiſſes, Lector ne dubitaret, quemadmodum exprimendæ eſſent. Iam pag. 65. de *Iouis ſigillo, ita narras*: IOVIS *Imago eſt hominis ſedentis in Solio virgam tenentis vnâ; alterâ verò pilum; ſeu tenentis* IDOLVM, *Cancrum, vel Piſcem, & ante pedes habentis* AQVILAM. Hæc tu non improbas. Subiungis tamen: *ſed apud* MAGIÆ *Doctores aliter figuratur. Hominis enim figuram ſculpunt, cum* ARIETINO *capite, rugoſis calcaneis, ſubtili pectore, quæ ſi lapidi, maximè Krabati inſculpatur, geſtantem reddit* FORTVNATVM, *amabilem*, RELIGIOSISQVE *gratum, extollitque ad honores, & dignitates*. Apage MAGIÆ DOCTOR, cum tuo CORNVTO DEO; apage cum FORTVNA, & RELIGIOSIS ac *religione* tuâ impijſſimâ. Sect. 5. Gocl. Chaſſ.

Sect 5. Gocl. Cha. Aſ. Cum Naturalem cauſam & effectum hic fallaciter obtendas, vbi in *Ioue*, id eſt *ſtellâ naturali*, habes Arietis caput, cum cæteris tuis *Diabolicis nugis*? Facilius credam, tibi hoc caput eſſe, quam ſtellæ. *Academici*, iterum hic veſtram æquitatem expecto.

30. PROB. XXX. Eâdem veſtrâ æquitate, videbitis, & iudicabitis, quæ Rodolphus veſter habet pagin. 37. Vbi ponitur Imago MARTIS contra TIMIDITATEM, *& Puſillanimitatem*, & VENERIS *ad* LÆTITIAM, & VENVSTATEM *comparandam*. Porrò *Veneris Imago*, hac, & 66. pag. *Mulier eſt, cum magnâ veſte, & ſtolâ, manu tenens* LAVRVM, *&* POMA, FLORESQVE. *Mars* verò *figuratur vel cum vexillo* (pagin. 65.) *in manu, vel cum lancea, aut alio inſtrumento bellico:* SEMPER *tamen* ARMATVS *& aliquando* EQVESTER. Quid hæ figuræ commune habent cum *ſtellis*? Ab Ethnicis ſunt, cum quibus noſter Goclenius eſt *Polemolatra*, &, proh pudor! PORNOLATRA.

31. PROB. XXXI. Sed hæc iam fœtent. Addamus ad extremum, quod Goclenius Extremum fecit prioris partis ſui *Tractatus Vnguinifici*. Ex nonaginta-nouem pagellis cum octoginta-tres conſumſiſſet in *Idololatricis Characteribus*, aut ſimilibus nugis;

nugis, demum, pag. 83. ad *Ollam* ſuam venturus, ait. HACTENVS *de admirandarum, & occultarum in* NATVRA *actionum principijs & cauſis. Reliquum nunc eſt, vt ſupra propoſitæ Quæſtionis explicationem ex commemoratis iſtis* PRINCIPIIS DEDVCAMVS. Certè qui ſic loquitur, ſi quid ſapio, ſignificat, ſe omnia illa, quæ præmiſit, (& inter cætera *Figuras, Imagines, Characteres, Sigilla*) ex animi ſui ſententiâ poſuiſſe: ſic, vt in iis, tamquam firmis fundamentis, *Prægnantis* quoque *Ollæ* firmitudo conſiſtat. Sectio 5. Gocl. Char. aſſ.

Atque ita habetis, Doctiſſimi Academici, eius, quod oſtendere inſtitueram, PROBATIONVM DECADES TRES, & cum Auctario. Ex quibus omnibus liquido concluditur, Quod huius Sectionis initio poſui, Quicquid agat, quicquid, pudore victus dicat, aut fingat, quam ſe cumque in partem vertat, euadere non poſſe, quin ſit, & cenſeri debeat

GOCLENIVS CHARACTERVM DIABOLICORVM SERIVS ASSERTOR, ET PRO ARIS, ET FOCIS PROPVGNATOR.

Sectio 6.
Sig. Gocl. ruina.

SECTIO VI.

Sigillorum Gocleniacorum ruina.

DE impiis *Sigillis, Imaginibus, Characteribus*, aut quocumque alio nomine cenſeantur; adhuc tractata ſunt capita duo. Alterum, quædam ex illis iam à *Goclenio* damnari in *Synarthroſi*, quod magnâ meâ cum voluptate illi extorſit *Anatome*. Alterum, fruſtra eum tergiuerſari, & conari perſuadere, ſe nunquam ea approbaſſe, cum plus triginta argumentis manifeſtò reus teneatur. Reſtat iam tertium, vt, quando bonus *Rodolphus*, quibuſdam palam abdicatis, alia tamen defendere conatur, iam oſtendam, fruſtra eum laborare; & hæc quoque non minus quàm illa, vel *Diabolica* eſſe, vel certè *nugatoria*, & ipsâ vanitate vaniora.

Ac ſi hoc ſolum quæreretur, vt oſtenderem, cuiuſmodi cunque illa ſint in ſeſe, à *Goclenio* tamen defendi non poſſe, ſi ſuis principiis ſtare velit; rem factam iam haberemus. Nam proximâ Sectione paſſim (maximè §. 27. & 29.) apertè probatum eſt, pleriſq; ſuis *Characteribus* ſine execrandâ *Superſtitione*, atque adeò *Idololatriâ*, non vti.

Sed

Sed ego amplius hâc occaſione cogito. *Sectio 6.*
Cum enim videam hanc veluti ſtrumam & *Sig. Gocl.*
peſtem in plures, etiam in ſpeciem doctos, *ruina.*
& prudentes, vulgari; quantum aſſequi potero, dabo operam, liquidò vt perſpiciant, quantum à vero aberrent, etiam qui ſine omni malâ malitiâ, eiuſmodi *Sigillis* vel vtuntur, vel quoquo modo fidem adhibent. Ordinis autem, & Methodi alicuius ſeruandæ gratiâ, prius *Authoritate*, tum deinde *Rationibus* eà explodam: vt ſic vtroque Tibicine, quo niti videri poterant, ruente, ipſa quoque ruant, & omnium hominum non omnino vecordium, pedibus conculcentur. Voluminis iuſti, nec modici, res ſit, ſi quis fusè rem iſtam tractare aggrediatur: ſed ego, pro meo inſtituto, & more, quàm potero breuiſſimo compendio, eam expediam. Quod igitur primum ſpectat ad

AVTHORITATEM,

Sigilla iſta ſemper damnarunt, & damnant viri quique grauiſſimi, & Theologiæ ac Philoſophiæ peritiſſimi, tamquam *Cacodæmone* authore, ex Orco emerſa, in Orbem inuecta. Ante quos eos produco, ne meus Goclenius tenebras offundat, clarè ſignifico, me loqui, non modo de *Sigillis* alicuius Chaëlis, & ſimilium, quæ iam Goclenius mecum damnat:

ſed

Sectio 6. ſed omnino de omnibus *Goclenianis*, quæ
Sig. Gocl. ille quandoque vocat *Veras, & Phyſicas Si-*
ruina. *gnaturas* (vng.p.33.) quandoque *Imagines ſub certis Aſtris ſculptas*(p.35.)aliâs,*Imagines,ex Magicæ Philoſophiæ, hoc eſt, Vera, & Naturalis Magiæ principijs extructas*(p.74.) Authorum igitur, qui has damnant, & vt Diaboli inuenta execrantur, agmen ducat.

1. S.AVGVSTINVS, magnum Eccleſiæ lumen. Hic lib.decimo de Ciuit.DEI, cap. vndecimo, contra *Porphyrium Platonicum* diſputans, poſt multa, etiam huius impietatis eum reum agit, & ego, ex eo, meum Goclenium, Porphyrij imitatorem. *Quod ei videtur*, inquit Auguſtinus, (nempe Porphyrio) *Herbis, &* LAPIDIBVS, *& Animantibus, & ſonis certis quibuſdam, ac vocibus, ac* FIGVRATIONIBVS, *atque figmentis: quibuſdam etiam obſeruatis in* CÆLI CONVERSIONE MOTIBVS SIDERVM, *poteſtates idoneas variis* EFFECTIBVS EXEQVENDIS: TOTVM *hoc*, (arrige aures, Gocleni) *ad eoſdem ipſos* DÆMONES *pertinet*, LVDIFICATORES ANIMARVM SIBIMET SVBDITARVM; *& voluptaria ſibi ludibria de hominum erroribus exhibentes*. Et eodem cap. extremo, eaſdem nugas vocat MALIGNORVM DÆMONVM LV-

DI-

DIBRIA, & SEDVCTORIA IMPEDIMENTA, *quæ* VERA PIETATE CAVENDA *ſint*. Hæc vera pietas non eſt tua, Gocleni, qui in tuo Vnguentario libro (p. 36.) *mirabilem Dei potentiam in his Dæmonum Ludibrijs agnoſci vis, & prædicari*. Hæc ex Auguſtino, *Latinæ* Eccleſiæ ſidere fulgidiſſimo. At in *Græcâ* ſimili iubare lucet Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

2. CHRYSOSTOMVS, qui & ſimili Spiritu tuam iſtam deteſtatur impietatem. Audi illum hom. 8. in Epiſt. ad Coloſſ. contra te, & tui ſimiles tonantem: SVPERSTITIOSA *illa, quæ ægrotis applicantur, etiamſi mille modis philoſophentur, qui quæſtum ex ipſis faciunt* IDOLOLATRIAM *tamen ſapiunt*. Tum ſe *antiquum Catholicum* oſtẽdens, & procul à Caluinianis, & Goclenianis hæreſibus, addit: FIDELIS *es? Crucis ſignaculo vtere. Dic: Hoc dumtaxat habeo ſcutum, hoc ſolum Pharmacum, aliud ignoro*. Infrà: *Iſtæ ſunt inſidiæ* DIABOLICÆ *ad occulendam* SEDVCTIONEM, *& ad porrigendum ſub melle, venenoſum Pharmacum*. Iterum paulò poſt: *Et crux quidem Chriſti dehoneſtatur; Elementorũ verò* (audi Vnguentarie Characteriſtice) SVPERSTITIOSI CHARACTERES *præferuntur*. Hæc, quoniam Græca ad manum non erant, deſcri-

pta

Sectio 6. *Sig. Gocl. ruina.* pta ſunt ex interpretatione Wolffgangi Muſculi, Editione Baſileenſi, anni 1539. quæ tibi ſuſpecta eſſe non poteſt. Tertio iam loco audiatur

3. S. THOMAS DE AQVINO, Doctor Angelicus, & Theologorum Scholaſticor. illuſtriſſimus Anteſignanus, qui *2. 2. q. 96. a. 2.* hanc vanitatem, tum S. Auguſtini loco, paulo antè à me, producto, tum etiam validiſſimâ ratione refutat, concluditq́; verbis iſtis, quę ſufficiunt occludendo blaſphemo ori Impoſtorum, niſi tam vaſtâ impietate patêret, vt & *Ponant in* CÆLVM OS *ſuum, & lingua eorum tranſeat in terra* (Pſ. 72. v. 9.) his inquam ſententiam concludit. *Vnde etiam* IMAGINES, *quas* ASTRONOMICAS *vocant, ex operatione* DÆMONVM *habent effectum, cuius ſignum eſt, quod neceſſe eſt, eis inſcribi quoſdam* CHARACTERES, *qui naturaliter ad nihil operantur. Non enim eſt figura actionis* NATVRALIS *principium.* Satin' hoc clarè contra te? Sed audi quod ſequitur, vt intelligas quid diſtet iſtæ Ragaëlicis. Pergit: *Sed in hoc diſtant* Aſtronomicę Imagines *à Necromanticis, quòd in Necromãticis fiũt expreſſæ inuocationes, & præſtigia quædam. Vnde pertinent ad expreſſa pacta cũ Dæmonib⁹ inita. Sed in alijs Imaginibus ſunt quædã Tacita Pacta, per quædam Figurarum ſeu*

ſeu CHARACTERVM SIGNA. Ita D. Tho. cum B. Auguſt. Suauis eſt *Rodolphus* meus, qui vtrumq; citans(ſyn.p.102.103.) vbi *Taciti Pacti* mẽtione ſe fodicari ſenſit, magnâ ſcilicet cum reuerentiâ reſpondit: *Falſum, imò* FALSISSIMVM. Et vt maiorem authoritatem minori opponeret, RECTIVS, inquit, *Rabbi* MOSES *ille Ægyptius lib. 1.* PERPLEXORVM Tibi relinquimus *Perplexa*, Gocleni, quæ Hæreticorum, & Magorum, & *Iudæorum* ſunt: nos aperta, plana, Catholica ſequimur. Vt à Græco Patre ad D. Thomã; ita à D. Thomâ ad Græcũ Patrẽ redeamus, & à recẽtiore ad antiquiorẽ. Sectio 6. Sig. Goel. ruina.

4. S. BASILIVM *Magnum*. Sanè *Magnũ*, & Eruditione, & Sanctitate. Qui dum de Sideribus diſputat, (Hom. 6. in Hexaëm.) & interpretatur, queadmodum ex diuinâ iuſſione ſint in *Signa*, indignabũdus in vanitates iſtas *Aſtrologicas*, & *Goclen.* excurrit. Lepidè autem eos irridet, qui cum exactiſſimè ſingula temporis momenta conſiderent in hominum Natiuitate, non attendunt tamen, dum quis naſcitur, momenta prope infinita præterire. Vnde, *Cum fieri nõ poſſit* (inquit hic Sanctus) *vt tempus illud exactiſſimè quiſquam attingat; variationeq; vel breuiſſimi temporis fiat, vt totâ viâ penitus aberretur; deridendi profectò non mediocriter eſſe videtur, tã ij, qui ſtudio huius indulſerunt*

Sectio 6. *artis, quam in ratione rerum,* NVSQVAM ESSE CONSTAT, *quam ij, qui hiantes ab illorum ore pendent intenti.* Dicat quis mihi: Quid hæc contra *Characteres Goclenii?* Multum. Nam cum tam ſeriò præcipiat, *certis horis* eos ſculpi, non animaduertit, dum ſculpitur, *horam* non expectare, ſed fluere, & prorſus effluere. Sed tamē ſi quid clarius & magis propriè ad *Characteres* quęris ab hoc eodem Patre, Accipe. Homiliâ in Pſal. 45. *Vnus tibi puſio,* ait, *ægrotat? quaquauerſum circumfers oculos, requirens incantatorem, aut certè eum, qui* SVPERVACVOS, VANOSQVE CHARACTERES *ſeu* FIGVRAS, *puerorum innocentium collo circumliget.* A *Patribus* tranſeamus ad IVRA, quamquam nec ſic à *Patribus* abimus, ſed dum *Patres in Iure* loquuntur, geminatâ authoritate tanto magis res confirmatur. Audi igitur, quàm clarè ſimul, & grauiter

Sig. Gocl. ruina.

5. S. ISIDORVS Cauſâ 26. q. 5. *Characteriſticam* iſtam impietatem damnet. Cum quædam præmiſiſſet de vario Magorum Maleficorum genere, vt de *Necromanticis*, & *Hydromanticis*, ſubiungit: *Ad hæc omnia ſupradicta pertinent* LIGATVRÆ *execrabilium remediorum, quæ ars non commendat Medicorum: ſeu in Præcantationibus, ſeu in*

CHA-

CHARACTERIBVS *ſuſpendendis, atque ligandis. In quibus omnibus ars* DÆMONVM *eſt ex quadam peſtifera Societate hominum & ANGELORVM MALORVM, exorta. Vnde hæc cuncta vitanda ſunt* CHRISTIANO, *& omni penitus* EXECRATIONE *repudianda atque damnanda.* Tranſeo iam à Corpore *Iuris*, ad Corpus Sect. 6. Sig. Goclenii.

6. THEOLOGICÆ FACVLTATIS PARISIENSIS. Extant huius damnatione confixi, *Articuli* ad *Superſtitiones Diabolicas* pertinentes, quorum 21. ſic ſonat: *Quod* IMAGINES *de ære, plumbo, vel auro, de cerâ albâ, vel rubeâ, vel aliâ materiâ, baptizatæ, exorciſatæ, & conſecratæ, ſeu potius execratæ, ſecundum prædictas artes, & ſub* CERTIS DIEBVS, *habent virtutes mirabiles, quæ in libris talium artium recitantur.* Ita *Articulus.* Sequitur *Cenſura*, paucis, ſed grauibus, & claris verbis concepta. ERROR *in* FIDE & *Philoſophiâ* NATVRALI, & ASTRONOMIA VERA. Ne tibi hic plaude Gocleni, quòd neque *Baptiſmum*, neque *Exorciſmum*, neque *Conſecrationem*, aut *Execrationem* adhibeas. Nam, vt taceam, quod ſatis *Execrationis* eſt, *Metalla* STELLIS DEDICARE (vng. 30.) ſatis ap-

 paret,

Sect.6. Sig. Gocl. ruina.

paret, eo ipſo, quòd *Errorem in Philoſophiâ* eſſe aiunt, indicare voluiſſe, nullum poſſe eſſe effectum NATVRALEM ab hiſce *Imaginibus*, non modo ratione *Baptiſmi*, *Exorciſmi*, *aut Conſecrationis*; ſed nec ratione IMAGINIS aut *Characteris*, nec ratione CERTORVM DIERVM, aut ASTRORVM: quod tamen totum Goclenianum eſt. Eſſe autem in his *Tacitum cum Dæmone* PACTVM, docent iidem Pariſienſes, articulo 3. *Intendimus*, inquiunt, *eſſe* PACTVM IMPLICITVM *in omni obſeruatione ſuperſtitioſâ, cuius effectus non debet à* DEO, *vel* NATVRA *rationabiliter expectari*. Hæc illi, anno 1398. die 19. Septembris. Cum his Pariſienſibus Theologis, vulgo ſentiunt reliqui omnes vel *Theologi, vel Iuriſperiti*, *vel Philoſophi Catholici*, qui hoc argumentum attigerunt. Hos breuitatis causâ nominabo tantum; neque omnes, ſed eos, qui rem videntur tractaſſe accuratius; aſcriptis etiam librorum locis.

7. THEOLOGI, & PHILOSOPHI ſunt, THOMAS SANCHESIVS libr. 2. in Decalogum, cap. 40. numero 50. MARTINVS DELRIO, libr. 1. Diſquiſitionum Magicarum cap. 3. qu. 1.

&

& cap. 4. q. 1. & 2. GREGORIVS DE VALENTIA, in Secundâ ſecundæ, Diſput. 6. quæſt. 13. puncto 2. FRANCISCVS SVAREZ Tom. 1. de Religione, libr. 2. de Superſtitione cap. 15. numer. 18. & ſeqq. LEONARDVS LESSIVS, libro 2. de Iuſt. & Iure, capit. 43. Dub. 10. numero 63. & capit. 44. Dub. 2. numero duodecimo. Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

8. IVRISPERITI verò, tractant, & damnant eoſdem damnatos *Characteres* in Summis ſuis, & fere, verbo, *Superſtitio*. Vt ANGELVS numer. 2. SYLVESTER, quæſt. 10. TABIENA quæſt. vltim. FVMVS in Armilla, numer. vltim.

Sed hos, & ſimiles, meus *Goclenius* non magni videlicet faciet. At ego non ſoli *Goclenio* hæc ſcribo. Non deerunt fortè alii, qui tales viros non putent inſuper habendos. Sed ſi *Goclenius* rationem aliquam habere velit Eruditionis, atque etiam Pietatis, & *Religionis*, alios habeo, ipſi aliquanto ſimiliores, Quorum extra ordinem, honoris ergo Ductor ſit

9. CALVINVS, cuius opinionem, & nigrum in *Goclenii*, *pulli ſui* caput, calculum, ignorabam equidem, fateor: ſed ingenuitati ipſius *Goclenii* debeo

Sect. 6. *Sig. Gocl. ruins.* acceptum, quod didici. Cui eo nomine & gratiam habeo, & lubens referam, ſi liceat. Eo etiam magis, quòd non ſolum *Caluinum* nobis ſuggerit, ſed pluribus eiuſdem ſanctitatis Collegis ſtipatum. In Synarthroſi (pag. 20 & 21.) *Goclenii* verba ſunt ad verbum. *Vt verum dicam*, CALVINVS *ipſe cum* PLVRIBVS ORTHODOXIS, *Curationem illam vulnerum Magneticam, tamquam* NON NATVRALEM, *improbat*, *Magneticæ ſc. iſtius Philoſophiæ* ÆQVE IGNARVS, *ac D. Robertus.* Iterum atque iterum gratiam habeo, *D. Gocleni*, & maiorem haberem, ſi & *plures* illos *Orthodoxos* nominaſſes, & *Caluini* locum indicaſſes. Sed dices, me præproperè hoc *Caluini*, & *Orthodoxorum* tuorum teſtimonio abuti, cum non contra *Characteres*, ſed contra ſolidam *Vnguenti Ollam* militet. Imò, mi *Gocleni*, etiam *Characterum* Præſtigias iugulat. Non enim negabis, efficaciam, & effectionem *Characterum* eſſe *Magneticam*, & à Philoſophia, non communi, & *Senſuali*, (vti tu vocas) explicari, ſed à *Magneticâ*. Atqui tua aſſertio eſt, *Caluinum, cum pluribus Orthodoxis* illis tuis, MAGNETICÆ *Philoſophiæ* prorſus eſſe *ignarum*. Dico *prorſus*, quia *æquè ignorant*, ac miſer ROBERTVS, quem tu paſſim pro *Boeotico* pecore

core traducis. Cęterum è *pluribus Orthodoxis*, quos memoras, attingam fortè aliquos, dum ſequentes commemoro. *Caluinum* ergo ſequatur. Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

10. Bodinvs, qui, cum ipſe erroribus ſcateat, tamen lumine naturę, *Characterum* vſum, non modo pro vano habuit, ſed & pro Diabolico: palàm etiam queſtus, Principes Chriſtianos quandoque iis fidem habere (li. 2. Dæmonom. c. 1.) Verba eius nulla pono, quod Exemplar Latinum nullum ſit ad manum, ſed ſolum Germanicum, Argentinæ expreſſum à Iobino anno 1586.

Ioannes Georgivs Godelmannvs Iuriſconſultus bene doctus, ſed hæreticus, & Catholicæ Religionis calumniator acerbus, libr. 1, cap. 8. variè, & multis hanc inſaniam falſam exagitat. Quid dicam de

11. Ioanne Ernesto Bvrggravio, *Neoſt. Palatino?* Qui etſi hæreticus, & Diabolicæ Magiæ compertus, atque adeo *Characterum Dæmoniacorum* aſſertor; tamen quo tu, *Gocleni*, modo, iis vteris, eos damnat in ſuo *Achille Panoplo* (pag. 66. Editionis Amſterodamenſis Hendrici Laurentii) tamquam à *Dæmonibus Ludificatoribus* profectos.

Marcvs Antonivs Zimara, &

Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

ipſe hæreticus, cordatum planè hâc in re *Anti-Goclenium* exhibet in *Tractatu* ſuo *Magico*. Nam cap. 6. *Corpora, inquit, ſiue Figuræ cæleſtes, nullum habent influxum, ſeu efficaciam efficiendi, & operandi in Figuras & CHARACTERES à Magis diſpoſitos.* Vnde poſt addit, *Imagines ex Metallo, ad certas Conſtellationes, fabricatas, vel certo CHARACTERE, aut figurâ efformatas ſub certis diebus, non habere efficaciam.* Denique concluſio eius eſt: *Hoc aſſerere fidei repugnat, blaſphemum eſt, Phyſicæ, & Aſtronomiæ contrariatur.* Similia habet cap. 8. vbi & de *Annulis* & *Sigillis Magicis* ait, IDOLOLATRICVM *ijs cultum interuenire.* Addit denique, *Si quis effectus ſequatur, effici* OPE DÆMONVM. Extremo hâc in claſſe loco mihi ponatur

12. CÆSAR LONGINVS, qui cum vellet inclareſcere, nec haberet, opinor, quod ſuum ederet, alienas quiſquilias nuper edidit, quas vocauit *Trinum Magicum.* In iis eſt etiam *Tractatus Vnguentarius* mei Goclenii. Itaque videbatur quaſi neceſſario de eius doctrinâ, non niſi cum honore locuturus. Sed longè abeſt. Nam in Præfatione, cum dixiſſet, *Characteres iſtos & Veterum, & recentiorum quorumdam*

dam doctorum virorum encomijs in cælum Sectio 6.
ſublatos (in his eſt & Ródolphus, cui Sig. Gocl.
non modica —*pertentant gaudia pectus*, rnina.
dum

Se quoque Principibus permixtum agnoſcit Achiuis) ſubiungit, *ſe eorum vſum iudicare cum periculo eſſe coniunctum*. Scin', quo periculo? *ne non cedant gerentis vſui citra* HOSTIS HVMANI *inſidias*. Sed iam ſatis authoritatum. Tempus eſt vt veniamus ad

RATIONES, 13.

quas item quàm breuiſſimè potero, proponam, neque omnes, ſed & paucas, & optimas. Sit igitur

RATIO PRIMA ex horum *Characterum Auctoribus*. Nam, cum optimi quique eos damnent, qui tueatur, præter paucos miſerè ab aliis ſeductos, neminem inuenias, niſi, quos conſtet, aliis quoque in rebus, vel apertè *damnatis Superſtitionibus* deditos; vel alioqui morum improbitate inſignes. Vt taceam, quòd plerique vel *Gentiles*, & manifeſti *Idololatræ*; vel Hæretici fuerunt, aut ſunt etiamnum. In his facile primas tenent attoniti illi, & atra bile perciti

PLATONICI, vt PORPHYRIVS, *Iamblichus, Proclus, Pſellus*. Vt alios

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

ſileam, *Porphyrij* proprium elogium eſt, IMPIVS. S. Auguſtinus ſæpe hanc illius impietatem arguit. *Bodinus*, nec ipſe admodum pius, eundem vocat *Magiſtrum in* ARTE DIABOLICA. (Dæmonom. libr. 2. cap. 1.) Reliqui vt plurimum toti ſunt in deliriis circa DÆMONES bonos, & malos; nempe à MALIS decepti. Iam ex Recentioribus, quid magis vel impium, vel delirum

14 PARACELSO? qui his Characteribus, vt aliis impietatibus, ſcatet vndique. Sed de hoc oportunius, & pluribus infrà, vbi de Vnguento Martiali.

FAVST, (quem vulgo *Doctorem* Fauſt vocant, & erat verè impietatis Doctor) dedecus Gentis ſuæ, & tot animarum Prædo, *Characteribus* totus erat intentus, vt narrat vitæ Author, Francofurti à Spies excuſus.

CROLLIVS in ſuâ *Baſilicâ*, vt aliis in impietatibus ita in hâc, *Paracelſi* eſt indiuiſus *Achates*. Ante hanc fuit

AGRIPPA, qui OCCVLTAM, id eſt, *Diabolicam Philoſophiam* ſcripſit: nec oblitus eſt *Characteriſticæ inſaniæ*. Vnde hauſerit ſi quis dubitet, cogitet NIGRVM *illum* CANEM, qui ei aſſiduus erat congerro.

AR-

ARBATEL, (quicquid id eſt homi- *Sect. 6.*
nis, aut monſtri) in Tartareos ſuos *Apho-* *Sig. Gocl.*
riſmos (Aph. 17.) Goclenianos *Characteres* *ruina.*
retulit. Qui de huius impietate dubitat, videat præclara illa Aphor. 24. 44. quæ mihi non lubet propalare, cum potius æterno ſilentio damnanda ſint. Redit iam

IOANNES ERNESTVS BVRGGRAVIVS antea productus contra *Goclenium*, nunc pro illo: nec tamen pro illo. *Characteres* quoſdam reijcit, vti diximus, & rectè; ſed quoſdam probat nec rectè. (Panoplo, pag. 67. ſeqq.) nec tamen pro Goclenio, quia non ab *Aſtris* virtutem ijs attribuit, ſed à MENTALI *impreſſione*, & INTELLECTVALI SIGNATVRA, *quæ operatrix*, inquit, *eſt in Characterum Ideis virtus*, & poſtea addit vim eſſe ab IMPRESSIONE, & PHANTASIA (ô planè Phantaſticum Philoſophum!) *quæ eſt in eo, qui* FIDIT *iſtis* LINEAMENTIS. Satis clarè. Vt & alia multa in eodem libro; & alio execrando Codice, cui *Biolychnium* nomen fecit. De quo vtroque ſcripto illud certo dici poteſt, aliquot ſeculis non prodijſſe doctrinam, quæ magis

Digna Tardipedi deo dicari
Infelicibus vſtulanda lignis.

Sed infra iterum nobis memorabitur *hic*

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

Erneſtus. Plures produci poſſent: ſed omnium inſtar ſint,

15. FRATERCVLI illi, qui ſe ROSEÆ CRVCIS vocant, quorum Parens FR. C. R. inter alia ſcilicet admiranda, etiam MVNDVM MINVTVM *omnibus motibus Magno reſpondentem fabricatus eſt*, atque adeò rerum PRÆTERITARVM, PRÆSENTIVM, & FVTVRARVM *compendium*. Ita *Fama* huius ſanctæ *Fraternitatis*, pagella quadrageſima-prima, in Editione Germanicâ Francofurti apud *Ioannem Bringern*, anno 1615. Hi demum *Characteribus* vtuntur, Gocleni. Scis, quam efficaciter? In *Antro* illo, in quo *Hyperdiabolici* illius Necromantici ſepulchrum, poſt centum viginti annos, inuentum referunt, *Fornix, etſi à Sole nunquam illuſtrabatur, clarè tamen ſplendebat ab* ALIO SOLE, *qui id à Sole didicerat, fixusque erat in centro ipſius fornicis*. (pagella trigeſima-ſeptima.) Quid ſimile vel *Iudæorum Talmud*, vel *Alcoranus Turcarum*? Sed alia habent, quæ ipſe Sol meritò auerſetur, ac ideò illis ſuum *Infernalem Solem* relinquat. Relinquamus & nos, aliâ iterum occaſione reuiſuri.

Iam quis ab his, ſimilibuſque *Authoribus*

(vt

(vt primam Rationem concludam) aliquid boni profectum putet? quis non potius *ſuperſtitioſa* iudicet iſta de *Characteribus*, dogmata, cum eorum talem videat in reliquis eſſe doctrinam? Certè, qui aliquid cordis habet, vt minimum ſolicitudinem, & timorem concipiat, ne quid improbitatis ſit in eo, quod ſic videt probari ab improbis; à probis improbari. Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

16. RATIO SECVNDA petitur ex *Similitudine* horum *Characterum* cum alijs, quos ipſe Goclenius *Diabolicos* eſſe vltro concedit. Tales *Ragaelis*, *Chaelis*, & aliorum à Goclenio relatorum. Tales, ſub quibus, in *Annulis* PAREDRI alligantur. Eiuſmodi *annulum* miſera muliercula Magdalena geſtabat, à Dæmonibus obſeſſa, in quo ſculptum *Noctua caput in circulo*, oculato teſte Sebaſt. Michaëlis in Hiſt. admirabili, 18. Ianuar. 1611. Gocleni, eſt hic tuus *Nycticorax*, quem Salomonis, ſcilicet, authoritate nobis commendat Tractatus tuus pag. 58. Tales *Hexagoni*, & reliqua *Diabolica ludibria* apud Delrium li. 6. Diſquiſ. Magic. cap. 2. ſect. 1. q. 1. Tales, apud Apuleium (li. 4. de Aſino) CHARACTERES *ignorabiliter litterati*. Tales apud *Iamblichum*, cap. 33. Tales PORTENTOSÆ FIGVRÆ *in æris Cyprij lamina* apud

Sect. 6. apud *S. Hieronymum* in vitâ Hilarionis capit. 16. Tales iterum apud *Apuleium* (lib. 11. Aſini) *libri ignorabilibus litteris prænotati, partim* FIGVRIS *cuiuſcemodi animalium.* Denique Diabolus non contentus, *Characteres* ſuos aliјs Dei Creaturis inurere, aut inuri curare, etiam *humanis corporibus* inſcribit, eorum, qui per *Veneficij ſolemnem profeſſionem* ſe illi ſingulariter addicunt. Conſtat hoc & *Sagarum* frequenti confeſſione, & experientiâ eorum, quorum interfuit, id explorare. *Tertullianus* libr. de Coronâ milit. & De Baptiſmo, docet, id à *Cacodæmone* factitari, tamquam Dei *Simia* qui animas fidelium per *Baptiſma*, ſuo *Charactere* ſignat. In hanc ſententiam digna ſunt recitari verba antiquiſſimi Martyris *Hippolyti*, (orat. de conſummatione mundi) vbi de *Diabolo* in Extremis ſæuiente, ait: *Adducet eos ad adorandum ipſum, ac ſibi obtemperantes* SIGILLO SVO NOTABIT. Idem multò diuiniore authoritate nobis affirmat Dilectus Diſcipulus (Apoc. 13. 16.) vbi tantam Diaboli CHARAGMATOMANIAN indicat, vt *nemini licitum futurum ſit vel emere, vel vendere, niſi qui habuerit* χάραγμα τȣ͂ θηρίȣ. Hæc cum ita ſint, nonne meritò hominibus cordatis, ſi non impetu damnari, ſaltem *ſuſpecti* eſſe debent

Sig. Gocl. ruina.

debent CHARACTERES illi *Aſtronomici*, quos tuetur *Goclenius*, cum tam ſimiles ſint illis, quos ipſe iuxta nobiſcum damnat? Id tantò verius cenſeri debet, quod ipſe *Goclenius* pleroſque ſculpi vult ſpecie *Idolorum*, vt Iouis, Martis. Longe aliter eximius ille Regum IOSIAS, qui cùm *abominationes* omnes ſtudioſè tolleret vndique, etiam FIGVRAS *Idolorum, quæ fuerant in terrâ Iuda, & Ieruſalem, abſtulit* (4. Reg. cap. 23 v. 24.) Reliquæ deinceps rationes percurrantur breuius. Sit ergo

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

17. RATIO TERTIA. *Characteres* iſti *Aſtronomici* vim ea agendi, quæ perſuadere nobis vult *Goclenius*, nec à *ſeipſis* habent, nec ab *Artifice*, nec ab *Aſtris*, nec ab his *omnibus*, aut aliquibus coniunctis: Itaque nuſquam habent, nullam habent. Non, inquam, habent à *ſeipſis*, aut ſuâ naturâ, quia efficiuntur ex ſolâ *Compoſitione*, *Ordine*, *Figurâ*: atqui Goclenij confeſſio, & verba ſunt: (Vng. p. 33.) *Figura*, *Numerus*, *Magnitudo*, *Situs*, *continuiq; Solutio nullius ſunt actionis principia*. Eſt hæc ſana, & communis Philoſophia, &, qui aliter ſentiat, eius ſit oſtendere. Non etiam ab *Artifice*, quia eiuſmodi *Characteres* tantum ſunt à *mentis Idea*, quæ foris, & in alienis corporibus nihil agit: niſi fortè ſequi velimus

Burg-

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

Burggrauij ſtolidiſſima deliria, qui in ſuo *Panoplo*, & vires *Characteribus* ineſſe vult ab Imaginatione, & *Phantaſiâ*; & *Armis*, indidem conciliat (vt ſic dicam) *Impenetrabilitatem*, & *Inuiolabilitatem*. (pagel. 67. & 105.) Addidi, Nullam item vim accedere ab ASTRIS, quia id hactenus à *Goclenio* & alijs tantum aſſeritur, non etiam probatur: itaque pro *figmento* tantiſper habendum eſt, dum aliter oſtendatur: & ego paullò poſt verè *figmentum* eſſe oſtendam. Denique non ab his OMNIBVS hauriri quicquam dixi, aut aliquibus; quia vbi tres ad Sympoſium conueniunt, quorum nemo quicquam habet, tam omnes tres, quam ſingulos, eſurire neceſſe eſt.

18. RATIO QVARTA. Vt de virtute ab *Aſtris* impreſsâ preſſius loquamur, etſi negandum non eſt, à *Cœlis & ſtellis* multa imprimi corporibus inferioribus; *id* tamen non fit pro noſtro arbitrio, aut artificio, aut præſcripto, ſed merè *naturaliter*. Itaque ſi huic lapidi à *Saturni* ſtella hoc illudue, illa aut iſta horâ accedit, nihilo plus, minuſue accedet, ex eo, quod *Characterem* aliquem inſcripſerim, ſculpſerim, pinxerim: nihil, inquam, planè ad rem facit, etiamſi CHARACTER eſſet ipſi STEL-

LÆ

LÆ quam ſimillimus. Qui aliter docet, probet, aut nugator ſit, non Philoſophus. Explicari id clariſſimè poteſt ex FIGVRIS, quas *lapides* ipſi *naturaliter* habent. Fingamus *Magnetem* vim quandam ſingularem habere à *ſtella Martis*. Quis vnquam dixerit, eam vim maiorem, minoremue eſſe ex eo, quod *Magnes* ROTVNDVS ſit, aut QVADRATVS, aut HEXAGONVS? Quodſi nihil ad rem faciunt figuræ, quas ipſa NATVRA dedit; quid ARS humana poſſit? *Gocleni*, dum iſta narras, facis te Aſtrorum Pædagogum, &, cum *Doctor* ſis, facis te *Pharmacopolam medicamentorum cæleſtium*. Addo, Nihilo plus accedere Lapidi virtutis cæleſtis à *Venere*, ex eo, quod in Lapide eius pingatur *Character*; quam accedat eidem Lapidi *vis vrendi*, quod in eo *Ignis* delineetur. Nunquam, aut tu, aut alius quiſpiam aliter oſtendet Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

19. RATIO QVINTA. Hactenus ago, vt qui concedat, *Characteres* à *Goclenio*, aut alijs *Charagmatopoeis*, ſimillimos fingi *Aſtris* cognatis. At longè aliter eſt. *Aſtra* intelligamus iam vel ſtellarum aliquot coniunctionem, quæ *Imaginem* aliquam videatur efficere: vel ſingulas ſeorſim *ſtellas*. Priore illo modo, quis non videt homi-

Sect. 6. Sig Gocl. ruina.

hominum voluntate,docendi tantum cauſâ, & obſeruandi, eas *Imagines* fictas, quas vocamus *Conſtellationes*? Potes negare, *Gocleni*, cum primi *Aſtrologi* certas aliquot ſtellas vocarent *Vrſam Maiorem*, & *Minorē*, æquè potuiſſe vocare *Equum*, & *Aſinū*, aut *Vaccam*, & *Vitulum*? Item quod vocarunt *Vulturem*, potuiſſe vel *Corui*, vel *Milui*, appellatione deſignare? Iam ſi poſteriore modo ſumamus Aſtra, *Vnam*, inquam, aliquam *ſtellam*, Quænam ratio fingi poteſt, cur *Saturni ſtella* quoad externam ſpeciem, ſimilis cenſeatur depictus *Vir ſenex, falcem tenens, habens barbam non multum piloſam*? (Vng. p. 64.) Quis dubitat, eiuſmodi Imagines ab ijs primum excogitatas, qui vt *Deos*, ea *Aſtra* coluerunt? Quod ſi nulla eſt *ſimilitudo*, quid cauſæ eſt, cur *Saturni ſtella* virtutem ſuam Lapidi cuipiam facile, & prolixè communicet, ſi *ſenis* illius *figuram* gerat potius, quam ſi gereret Dauidis Goliatum fundâ ſternentis, aut felis cum improbo muſculo parum gratum ludum ludentis? Explica hæc, ſodes, mi Gocleni.

20. Ratio Sexta. Age, & hoc tibi demus, Magnam eſſe inter *Cæleſtes*, & *Terreſtres illas imagines*, Cognationem, Amicitiam, Communicationem. Vnde hoc

hoc conſtat? aut vnde, quando, per quem primum conſtare cœpit? Toties vocas qualitates quaſdam OCCVLTAS. Certè ſi quæ *occultæ* ſunt, iſtæ *cæleſtes* ſunt. Quis tibi, aut ſociennis tuis reuelauit? aut quod initium eſſe potuit huius cæleſtis cognitionis? Niſi *Anatome* te coëgiſſet tuum illum Authorem vocare PSEVDO-SALOMONEM, iam poſſes ad SALOMONEM confugere, & ei reuelationem factam comminiſci. Sectio 6. Sig. Goel. ruina.

21. RATIO SEPTIMA. Denique fingamus, illam vim, quam fingis, verè imprimi, vt fingis; cur præterea affingis, eam vim ſic impreſſam, deinceps in Lapide *perſeuerare?* Ignis lapidem calefecit, aut ferrum etiam candefecit. Remoto igni, vtrumque ad frigus ſuum redit. At Saturnus ſi eidem Lapidi *Gocleniacam* qualitatem impreſſit; tranſeat licet eius *horâ*, ipſe ſub terram demergatur, permanet ea *qualitas*, & *Geſtantem reddit potentem, cum* CONTINVA *Poteſtatis* AVGMENTATIONE (pag. 64) Nilne pudet, ô Doctor Magnetice, huius vanitatis?

Has rationes non inuitus patiar examinari à *Goclenio Patre tuo*. Audio enim adhuc viuere, & eum eſſe cuius non pauca Philoſophica ſcripta extant, quorum quædam

G vide-

Sectio 7. Argum. Gocl. ſol. videre mihi contigit. Crede mihi, alius vir eſt, quam tu eius filius. Vtitur ille *Methodo, & Ratione.* Vtraque tibi in ſolidum deeſt. Non dubito, quin bonus ſenex cum pudore tuas quiſquilias legat. Sed quid faciamus? vetus eſt illud: HEROVM FILII NOXÆ.

SECTIO VII.

Goclenij Argumentorum pro Characteribus, ſolutio.

VEREOR, ne in hâc Sectione *Præuaricator* videar in propriâ causâ, & tibi potius dare operam. Nam nulla tu vſquam habes *Argumenta.* At ex altera parte, quia valdè vbique tibi plaudis, & hinc inde videri vis habere, ponam *laruas* illas *Argumentorum*, eaſque detraham, vt ſub ſingulis appareat vera VANITATIS, & INANITATIS ſpecies. Ergo, primum videamus, quid nugeris in Myropolio tuo; tum, quid fingas in Synarthroſi.

I. ARGVMENTVM I. *In Experimentis non fallacibus eſt, operationem aliquam eſſe, & virtutem Annulorum.* (pag. 30.) RESP. *Falla-*

Fallaciſſima ea ſunt *Experimenta.* Nam aut nihil illi *Annuli* prçſtant, vel prçſtant OPE DÆMONVM, vt paullò antè audiſti dictum à Marco Antonio Zimara, & legeras in meâ Anatome §. 42. Cæterum, ſi durum tibi videtur, ita præcisè negare, meminerìs, cum tantum ponis tua, nec probas, maximè tam abſurda, & impia, aliâ ſolutione opus non eſſe. Sectio 7. *Argum. Goel. ſol.*

2. ARGVMENTVM II. *Non* OMNINO VANA *eſſe elicitur, quæ de Curâ Characteriſtica. Non inquam planè vana.* (pag. 32.) RESPONDEO. Omninò, omninò, Planè, planè *vana*, imò vaniſſima. vel aliter proba. Tibi affirmanti tantum, non credimus. Tantam fidem non meretur Doctor CHARACTERISTICVS. Tu ipſe, cum dicis, *non omninò, non planè*, ſatis clarè indicas, te agnoſcere aliquam *vanitatem*. Atqui ſcito, eſſe maximam.

3. ARGVMENTVM III. Margo (pag. 33.) nos monet attendere, illis verbis: *Quomodo Characteres ſint efficaces.* Videamus ergo modum. In Contextu, poſtquam de herbis, earumq; Medicinis quædam dixiſti tuo more, id eſt, quæ nil ad rem, ſubdis: *Gemmarum Miracula quis non obſtupeſcit?* mox: *Præſertim ſi* CERTIS

Sect. 7. Argum. Gocl. ſol. *ſub* CONSTELLATIONIBVS *ſculptæ, Imaginibuſq́, ac Signaturis impreſſæ fuerint, & ſignatæ.* RESPON. Iterum aſſeris, nec probas. iterum nego, & reprobo. Vrgebis, te probaſſe (pa. 34.) *Planè* VANVM *eſt*, inquis, *quod quidam putant, effectus Gemmarum quarundam prouenire vi Magica, nec naturales eſſe*. Eſtne hoc *probare*, Gocleni? Et tamen ora libri tui impudenter: *Taxatur quorundam* VANITAS & INSCITIA. Tu aliorum, quam fingis, tavas: ſed tua ſolius ſeriò apparet, ac te *vaniſſimum*, & *ignorantiſſimum* oſtendit. Conſule *Patrem* tuum, cuius iudicij ſi guttam haberes, non ita miſeras chartas tuæ ineptiæ CHARACTERIBVS conſpurcares.

APPELLO hic eumdem PATREM tuum, cum cæteris ACADEMICIS, quos omnes rogo, vt hic mecum attendant, & notent tuum execrandas tuas *ſuperſtitiones* probandi modum, quo paſſim, imò perpetuo tuis in ſcriptis vteris. Animaduertent te perpetuo *diſparata* ex *diſparatis* probare. Et quidem non raró, quod Concluſioni præſtruis, æquè falſum, impiumque, atque ipſa eſt Concluſio. Eiuſmodi eſt, cum toto paſſim tuo Tractatu, mirabilia nobis CHARACTERVM *miracula*

racula obtrudis; & ex ijs concludis, *Vnguentum Armarium curare vulnera, quibus non applicatur*. Aliâs, ponis tu quidem vera, certa, teſtata, vt Lapidum, Herbarum, Animalium mirandas qualitates, à DEO, & Naturâ ijs inditas: ſed, tamquam, ſi nunquam *Dialecticæ Ratiocinationis* veſtigium videris, inde effici putas, vt CHARACTERES tui mirâ vi polleant. Logi. Sic agis toto tuo paſſim, vt dixi, libro. Sed hic ſemel viſum eſt monere, quòd hâc pagella 34. ad probandas tuas SIGNATVRAS, ais: *innumera poſſunt non tantum Gemmarum, ſed etiam Plantarum experimenta coacervari*. Nihil tu quidem aliud agis, niſi *coaceruare*, ſed nihil ad τὸ ἔργον. Vis oſtendam Sole ipſo clarius? Accipio exempli causâ aliquid certum, & conceſſum ex pag. tua 16. Sectio 7. Argum. Gocl. ſol.

Contactâ tridente torpedine marinâ piſcatoris manus obſtupeſcit: Concludit Goclenius:

Ergo CHARACTERES *certis ſub* CONSTELLATIONIBVS *ſculpti, admirandas habent virtutes*. Veſtram fidem, *Gocleni Pater*, voſque cæteri *Academici*, hoccine eſt *Dialecticè argumentari*, & probare? Cogite, ſultis, hunc *Doctorem* eiuſmodi Probationes redigere in Syllogiſmos

Sect. 7. *Argum. Gocl. ſol.* rectè concludentes : & ego palam profiteor, me viciſſim optimâ formâ ſyllogiſticâ hanc argumentationem concinnaturum:

Aſina Balaam locuta eſt:

Ergo *Goclenius Iunior eſt Doctor Characteriſtico-Magneticus.*

4. ARGVMENTVM QVARTVM. Pag. 35. *Quis negare poteſt*, DIVINITVS, *aut* GENII *alicuius virtute, aut etiam cauſis accidentarijs, & fortuitis, poſſe produci effectum* SIMILEM NATVRALI? Iam vir es, Gocleni, Laudo. Planè negari id non debet. Sed te viciſſim negare non decet, DIVINITVS non futura ſupra naturam *Miracula*, tuâ, & tuorum *Characterum* cauſa: &, ſi id fieret, iam non fore, cauſas & effectus NATVRALES, quod tu tamen nobis vis perſuadere. De *fortuito*, ſileo, & te quoque ſilere par eſt. De *virtute alicuius* GENII vltro tibi do, Quicquid effectus à tuis *Characteribus* eſſe fingis, id à DAMNATO GENIO eſſe, id eſt, à CACODÆMONE. Itaque hoc quidem Argumento, me quoque aſſentiente *viciſti*. Plaudo tibi.

5. ARGVMENTVM V. Eadem pag. 35. IMAGINVM *ſub certis* ASTRIS *Scul-*

Sculptarum effectus Naturalis omninò eſt: Ergo cauſam quoq; naturalem eſſe neceſſe eſt. Sect. 7. *Argum. Gocl. ſol.* Resp. Paullò ante dixi, te non inuito, Cauſam eſſe Dæmonem, non *Characteres*, & *Sculptilia*, quæ adoras, aut in ijs *Dæmonem*. Id inſinuant verba, quæ proximè apponis; dum ais *Cauſam* illam eſſe *occultam*, & *abſtruſam*, quicquid tu tergiuerſeris.

Alia *Argumenta* non reperio in tuo *Tractatu*, quæ ad hæc referri non poſſint; & quicquid id eſt, quod vſquam dicis, dicis tantum, nec probas.

Quid in *Synarthroſi*? pudet incepti, & promiſſi. Dixeram, me viſurum, quid *Argumentorum* pro *Characteribus* in *Synarthroſi fingeres*. Data operâ vſus ſum *fingendi* vocabulo, quod ſcirem, nihil eſſe ſolidum. Sed vbi accuratius inſpicio, nihil, nihil planè inuenio, ſaltem probabiliter, & cum aliquo iudicio *fictum*. Recognoſce hoc mecum, Gocleni; voſque Academici, ſi placet, attendite.

6. Si vſquam in *Synarthroſi* credibile eſt, aliquid afferri pro *Characteribus Goclenianis*, maximè id eſſe oportet pagella vigeſima-prima & ſeqq. vbi *Goclenius* nouam Epigraphen ponit, & Charactere diſtincto: *De Imaginibus, Sigillis, & Cha-*

Sectio 7. *racteribus in genere:* aut pagel. 25. vbi ita: Argum. Gocl. ſol. *De ſigillis, & Characteribus Magicis in ſpecie.* Sed priore loco, nihil inuenio, niſi quod Goclenius *Chaelica, Ragaelica*, & ſimilia *ſigilla* abdicat, quâ de re ſuprà actum. Poſteriore, vbi accuratius aliquid expectari par erat, & proprium, (quippe, IN SPECIE) filiolus tuus, ô *Goclêni Pater*, peregrinatur, tamquam vertigine circumactus, per *Magiæ* conſiderationem, idque & in genere, & valde IN SPECIE, quippe, qui valdè curioſè recenſet, *quid poſſint Magi Diabolici*: & valdè minutè varia *damnatæ Magiæ nomina* enumerat. Itaque nil mirum ſi ea enumeratio & curioſitas ſeptuaginta-quinque paginas fere ei occupat, à 25. vſque ad centeſimam, in quibus nihil inuenio de *Characteribus in ſpecie*, præter *Arnoldi Villanouani Sigilla.* Viſne Gocleni, vt hæc *Sigilla* pro argumento ſumamus? age fiat. Simul reſpondebo, quod adeò vrges, Cur Arnoldi huius, ſuperſtitionumque eius nuſquam meminerim. Argumentum in gratiam tui ſic formamus.

7. ARGVMENTVM 6. *Arnoldi Villanouani Sigilla ſacerrima* nuſquam à Iohanne Roberti damnantur: ergo nec *Gocleniana* damnanda ſunt. *Palmarium* tibi hoc argu-

argumentum putas. Itaq; in eo mirificè triumphas, te, pauonis inſtar, magnificè circumſpicis, miſero Roberti inequitas. *An ignorat D. Robertus?* inquis, pa. 86. *Quid ad hac D. Robertus?* p. 89. & ibidem: *Verè Terentianum illud in eum quadrat: Egomet indicio meo miſer, q. ſorex, hodie perij.* & p. 90. *D. Robertus videat, ne probroſa ſua in me inuectio ſibiipſi opprobrio ſit: intueatur igitur ſeipſum.* Denique pag. 99. *Ac etiam ceſſo, ne D. Roberto fiam Archilochus.* Magnam omnino tuam eſſe oportet hoc in Argumento, fiduciam, qui ſic velut anſatus incedas, & *baſilicè* te inferas. Sed quæſo, quid tibi in mentem venit? Sumne ego Arnoldus Villanouanus? cur igitur me toties Robertum vocas? Si non ſum, cur *intuear meipſum?* cur *meo indicio perij?* cur te *Archilochum* patiar? Scio, quid velis. *Catholicus* fuit *Villanouanus*: ego, Laus bono Deo, itidem ſum: itaq; quicquid ille admiſit, mihi luendum eſt. Itane verò? Vos appello, *Academici Iuris Anteceſſores.* Hoccine Iuris eſt? Hac quidem ratione, ſicubi ignauus miles, deſertor, transfuga, in Principis Exercitu deprehendatur, plectatur ſtrenuiſſimus quiſque eius commilito, & pro *Iudâ Iſchariote, Thaddæus.* Quid opus multis? ſi inter Caluiniſtas vſquam erit Fur, latro, veneficus

Sect. 7. Arg. Gocl. Sol.

Sect.7. Arg. Gocl.Sol. (& mirum, ſi nihil vnquam tale.) *Goclenius ex ſuâ ſibi lege ſuſpendatur, in rotam agatur, exuratur.* Abſit hoc quidem, mi Gocleni: ſed tamen vides, quid ex tua argumentandi ratione confici poſſit. Sed ne me tergiuerſari dicas, breuiter & clarè tibi de iſtis ſigillis RESPONDEO, deque eorum Authore. 1. *Arnoldum* iſtum hactenus ignoraui, neque me id fateri pudet. Non ſum omniſcius: nec defuerunt meliora, quæ me honeſtè occupatum tenerent. Addo, me multa multo meliora ignorare, quibus malim dare operam. 2. Impia *Sigilla* quæcumque, & *Characteres*, ſimiles tuis, damno, & deteſtor, tamquam inuenta, & ſtrophas Diaboli. 3. Hæc, quæ *Villanouani* eſſe ais, illius ſint, nec ne, æquè mihi eſt incompertũ, atque ipſe Author. Multa tribuuntur iis, quorum non ſunt. Sed fac eſſe illius. 4. Cuiuſcumque ſint, *doctrina certè eſt execranda*, æquè ac Chaëlis, vel tua. Authorem iudicare non eſt meum. Domino ſuo ſtat, aut cadit. Neque te damnaui in Anatome, ſed doctrinã tuam. Sed *Pontificius* fuit, inquis, & *Pontifici* notus. Quid tum? neque à Religione, neque à Pontifice eam impietatem didicit. *Iudas* maior fuit, & maiori notus, familiaris, domeſticus: & tamen quid deſignauerit, ſcimus. Sunt apud Catholicos,

fures,

ſures, Gocleni, ſed & patibula ſunt, & laquei. Satin' clarè hoc tibi, & ingenuè? 5. *Arnoldi* huius, & Superſtitionum eius nuſquã meminit *Anatome*, (hoc tu maximè vrges) fateor. Sed primum iam dixi tibi, me ante viſam tuam Synarthroſin, ea ſigilla ignoraſſe. Deinde, cenſeſne, breuiculo illo libello potuiſſe, aut debuiſſe omnes Superſtitiones includi? næ *Ilias* euaſiſſet. Tu Gocleni, ſic ſoles tuo libro, *impregnare*, non imitor. Denique tecum mihi res erat, cuius libellus in manus meas tam commodè inciderat, vt indicat Anatome, ipſo initio. Ecquid iam tibi factum ſatis de Arnoldo? ſpero. Dum intentius ſcrutor tuam *Kakarthroſin*, vnum adhuc conatum tuum reperio argumentandi, quem, vt videas, me candidè agere, ecce pono. Sect. 7. Argum. Gocl. Sol.

9. ARGVM. VII. Pag. 102. *Licet nec materia, nec quantitas corporum ſit actiua, tamen neutra impedit actiuitatem formæ, & virtutis cuiuſdam ſublimioris.* RESPONDEO. Nemo hoc negat, Gocleni: ſed quid hinc infers? Vt de Materiâ taceamus, *Quãtitas*, & inde orta figura, non impedit, ſed nec allicit, nec efficit actionem vllam naturalem, nec effectum promouet, nihilo magis, quam impedit. Itaque hoc Argumento dare nobis videris, quod volumus,

&

Sectio 8. & abdicare, quod tu volebas. Ac ſic, vt paſſim toto libro tuo ſis tibi ipſi, quod hic meus liber te vocat, HEAVTONTIMORVMENOS.

Goclen. Vng. Aſſ.

ALTERA PARS,

DE VNGVENTO ARMARIO, ET *MAGNETICA CVRAtione.*

SICVT calamitoſus *Tractatus* Goclenij de *Magneticâ vulnerum curatione* inſcriptus, nihil minus agit, quam quod Inſcriptio præfert; (quippe cum ex pagellis nonaginta-nouem, octoginta-duæ alias quiſquilias tractent) ſic podagrica *Synarthroſis*, miſerius quouis clinico, aut paralytico depoſita, cum profiteatur *Defenſionem Tractatus de Magnetica vulnerum Curatione*; ex pagin. ducentis viginti ſeptem (audi, Gocleni, & erubeſce) non habet ſeptem, quæ ex profeſſo id argumentum tractent. Atque id ita inconſtanter, & interruptè, vt etiam ſtudioſè quærenti, ægrè reperiantur. Ego tamen, quæ ſtudioſiſſimè quærens, inuenire potui, ponam, quam potero clariſſimè,

mè, ita vt Goclenium vltro videar iuuare, licet aliter de me meritum. Non eſt autem animus hîc repetere, quæ in *Tractatu Magnetico* ſcripſit; tum quod plus ſatis in Anatome eorum ſit vanitas oſtenſa; tum quòd infrà aliquid addetur: tum quod in *Synarthroſi* nihil ei curæ fuerit, vt vel *Anatomen* confutaret, vel *Tractatum* ſuum tueretur. Solum enim vel eadem repetiit, (quod huic homini quaſi fatale videtur, & aliquo Aſtraliſmo, aut Magnetiſmo, per Characterem malignum, impreſſum) vel pauca quædam noua, aut nouâ ineptia, expreſſa, effutiuit. Ea iam videamus. Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ.

SECTIO VIII.

Gocleniana Vnguenti Armarij Aſſertio.

1. HIC *Rhodus, hic ſaltus.* Hæc illa eſt Goclenii *Helena*, pro quâ paratus videtur — *denos certare per annos.* Huius *Olla* gratiâ (nam *Olla Goclenio eſt Helena*) tot *Characterum* figmenta conficta: huius causâ tot aliæ lyræ, & deliria delirata: huius denique causâ geminus liber, *Tractatus*, & *Synarthroſis*, tam monſtruoſa

prole

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ. prole *impregnati*. Sed *prægnatione* infelici, & quam nullà ſequatur *partitudo*, niſi informis fœtus, & *abortiua mola*: fruſtra nitente, & parturiente ſimul, atque obſtetricante infortunato parente Goclenio; qui magna auſus, & *Iouem* imitatus, ex cerebri ſui vtero, dum parturit *Mineruam*, parit OLLAM. Videamus eius conatum.

GOCLEN. Pag. 127. *Nemo credet, deliria eſſe, quæ Goclenius tradidit de Vnguento Armario, niſi qui cerebrum in Calcaneis geſtat, non in capite.*

ROBERTI. Hoc quidem nullum eſt *argumentum*, ſed mera aſſertio, eaque perquam ſuperba, & acerba. Sed accipio, & vltro concedo, *Inquantum pro*. Hæc formula quid ſibi velit, ſi fortè ignoras, quære ab *Anteceſſoribus* Marpurgenſibus. Accipio, inquam, vt ex *Rodolpho Goclenio Caluiniſta*, concludam, CALVINVM, *cum pluribus* ORTHODOXIS, id eſt, ſine dubio, eiuſdem *Caluini* Aſſeclis, *nihil habere cerebri in capite, ſed geſtare in Calcaneis.* Iunge hanc pag 127. cum 20. & 21. Res eſt liquidiſſima. Perge hoc pede Gocleni.

2. GOCLENIVS pag. 188. *D. Robertum deceret, de Naturæ* MYSTERIIS *ſentire modeſtius, nec* NVGAS *appellare, quæ ſcripto-*

res

ris Antiquitate, & grauitate venerabiles, Sectio 8.
R E L I G I O N E Q V E *& Erudi-* Goclen.
tione laudabiles comprobarunt, & confirma- Vng. Aſſ.
runt; quod certè æquo animo ferendum non
eſt, quaſi mendacij, aut F A B V L A M E N-
T I S P E C I E M *habeat Curatio Vul-*
nerum ſine remedio applicato; quaſi D.
Robertus ſolus omnibus illis ſit perſpicacior.

R O B E R T I. Hoc ſanè Argumentum eſt, nempe ab *Authoritate*. Vellem *Goclenius* ſuos *Authores* nominaſſet. Viderem, quid mihi reſpondendum. Quos ego noui, de iis poſtea agam ex profeſſo. Interim, ne hic nihil dixiſſe videar, de *Authorum Antiquitate* reſpondeo, difficile fore Goclenio meo, oſtendere, hoc *Vnguentum* fuiſſe ante *Paracelſum*, niſi doctior eſt Vnguentarius Crollio, de quo infrà. De R E L I G I O N E verò, ſcit Goclenius, quid me ſentire par ſit. Sed & ego ſcio, quid ipſum deceat. Ne vereâre, Gocleni, ne *Auguſtin.* tibi aliquem, aut *Chryſoſtomum* afferam, vt antè de tuis *Characterib.* Non afferam. Neque tu magni fortè faceres. Alium habeo, quem non potes non facere maximi. Quo loco C A L V I N V M habes in *Religione*, addo & in *Eruditione*? Caue ſis, impiam vocem miſeris contra tuum *Patrem*, & *Patriarcham*. Tuum eſt ſentire,

quod

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ. quod ſentit *Beza (in Caluini Imagine)* qui audacter illum proximum facit *Apoſtolis.* Hic ergo diuinus Vir quid de tuo *Vnguento*, tuâ *Curatione?* Nempe *Cum pluribus Orthodoxis* (nota & hic horum *Religionem*) *Curationem illam vulnerum Magneticam, tamquam non naturalem improbat*. p. 20.21.

GOCLENIVS. Pag. 191. *Quomodo vulnera ſine remedijs curentur, accuratè ſibi demonſtrari cupis D. Robertus.* ROBERTI. Planè quidem, Goclenі: nihil eſt, quod à te audire malim. Fruſtra ſum, hâc quidem paginâ. Nihil ſequitur, niſi conuitium in me, quod vt elegantius vibrares, & validius, verba iterum ex Lipſio furatus es, tamquam arcum. Sed nimis ignauus *Procus* es, vt *Vlyſſis* huius Arcum tendas. Magis placet tua ingenua confeſſio ſequente pag. 192. vbi ais:

3. GOCLEN. *Griphos me ſcripſiſſe, & ænigmata, hoc eſt, intricata, obiicit. Non Inficior, ſicut nec hoc, Errare me poſſe verum errores fouere, Dementiæ eſt.*

ROBERTI. Placent hæc, vti dixi, & planè ingenui ſunt hominis, & honeſtatem amantis. Sed ita, *ſi præſtentur reipsâ.* Tu ſic videris velle. Sed nimium tibi ſumens, eadem pag. tamquam ſi *Ariſtoteles* quiſpiam ſis, aut longè ſuprà, incipis fundere Axiomata,

mata, ſine aliâ ratione, pleraque, niſi, quòd tibi, & tui ſimilibus ſic videtur. Sunt & multa ita generalia, vt non magis *Vnguentum*, & *Curationem* tuam *Magneticam* tangant, quam vel aſini aures, vel cercopitheci caudam. Diſtinctius eſt, quod pag. 195. Axiomate 13. nobis perſuadere vis, vbi ais: Sect. 8. Goclen. Vng. Aſſ.

GOCLENIVS. *Neque neceſſe eſt, vt Vnguentum, quod ſanat, ſanabili applicetur in ſubſtantiâ: ſufficit enim, ſi vis eius ad ſanabile perueniat.*

ROBERTI. Quouſque aſſeres, nec probabis? Priorem partem huius tui Axiomatis, ex meâ Anatome ſciebas à me negari, & hoc maximè peti, flagitari, vrgeri, vt eam probares. At tu te fortè præclarè probare exiſtimas, addito, *Sufficere, ſi Vnguenti vis ad Sanabile perueniat.* Tuum illud Si, ſententiam facit *pendentem*, &, vt in Scholis vocamus, *Conditionatam.* Sic quidem, tamquam vera, admitti poteſt, vt hæc: *Si Aquila cornuta eſſet, & quadrupes, monſtrum eſſet.* Sed abſolutè, vanitatem huius vides: & ego æquè tuæ. Nego itaque tui *Vnguenti vim ad vulnus vnquam peruenire, niſi ſubſtantia applicetur*. Expectabam equidem, vt id probares ſequente *Axiomate.* Sed ne conaris quidem, nec illo, nec tot aliis, quibus

H nescio

Sect. 8. Goclen. Vng. Aſſ. neſcio quæ generalia ponis, partim certa, & pleriſque omnibus Philoſophis admiſſa; partim delira de tuis *Sympathiſmis*, *Magnetiſmis*, *Theamediſmis*, *Aſtraiiſmis*. Poteras addere *Deliriſmos*, *Nugaciſmos*, *Gerriſmos*, *Atrabiliſmos*. quæ omnia, compendio vocare liceat GOCLENISMOS: Sed Axiomate demum 29. pag. 201. mentio tibi redit tuæ *Ollæ*. Audiamus.

4. GOCLENIVS. *Intentius ſingula modo dicta conſiderans*, FACILE ANIMADVERTET, *Quâ ratione vulnera curentur ſine remedio*. *Qui ſenſus habent minus exercitatos* (in his eſt CALVINVS) *modum curationis putant eſſe ſupernaturalem, & magicum. Non eſt ita, mi lector.*

ROBERTI. Planè *ſenſus minimè habent exercitatos*, qui *ſupernaturales Magnetiſmos* tuos putant. Nec ego illos noui. Tuus *Caluinus* ſit, per me licet. Ego *Diabolicos* puto. Modum explicaui in Anatome, §. 43. Inde pete. Sed eorundem inexercitatorum neſcio vnde emerſum Syllogiſmum nobis affers eâdem paginâ 201.

GOCLENIVS. *Syllogiſmus talis eſt. Quicquid non perficitur ope primarum, & tactilium qualitatum, Magicum eſt, & ſupernaturale. Talis autem eſt Curatio vulnerum*

rum Magnetica, quoniam modus huius Curationis, non eſt euidens, & manifeſtus, & fit citra contactum proprie dictum. Ergo. Propoſitionem laborare turpi fallacia conſequentis, aperte declaratur Axiomate 6.7.8.9. & præcipuè 10. ac 12. ad quæ lectorem remitto. Et tam elumbis eſt totus Syllogiſmus, vt indignus ſit, in quem vel punctus impendatur. Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ.

5. ROBERTI. Tecum planè ſentio, Gocleni, in huius inepti Syllogiſmi damnatione. Et quoniam in vtroque tuo libro, Tractatu, & Synarthroſ. ad extremam vſque nauſeam inculcas illas propoſitiones,

1. *Proprietates & qualitates occultas eſſe in rebus Naturalibus, non tantum primas, & manifeſtas:*
2. *Per illas quoquè, non per has tantum, fieri actiones Naturales:*
3. *Cælos, & Sidera agere in res ſublunares:*
4. *Agere autem non tantum motu, & lumine, ſed & alijs qualitatibus occultis:*
5. *Neceſſarium non eſſe ſemper in actionibus naturalibus, contactum Corporeum, ſiue ſubſtantiæ, ſed in quibuſdam, ſufficere contactum virtutis:*

Has, inquam, aut iis affines Propoſitiones inculcandi, cum finem nullum facias;

Sectio 8. vt ſemel te abſoluam, CONCEDO eas
Goclen. OMNES, & vltro tibi do. Addoque, non
Vng. Aſſ. minus eſſe Philoſophiæ *Ariſtotelicæ*, quam *Magneticæ*: imò ab illâ primum propoſitas, & probatas. Proinde illam non gignere Philoſophos illos, quos in tuo Tractatu (p. 89.) SENSVALES vocas. Sed hoc tibi non concedo, non do (attende, ſodes, diligenter, & ſedulò obſerua:) ex iis effici, vt Vnguenti tui vis ad vulnus remotum, eo modo, quo ineptè credis, & ineptius nobis perſuadere vis, deferatur. Neque id vnquā obtinebis, quicquid *Magnetiſmorum*, aut *Aſtraliſmorum* in ſubſidium vocaueris. Meri ſunt *Goclenismi*. Tuum igitur eſt probare, quod affirmas, non meum, rationem reddere negationis. Faciam tamen id obiter in gratiam Lectoris.

Qui concedit *multa* in vno aliquo genere, non neceſſe eſt, vt concedat *omnia*: & vbi non *omnia*, nemo cogit, vt in hoc, aut iſto *particulari* concedat, niſi aliundè appareat. Exempli causâ, (vt in re affini oſtendam) negari nequit, quin corpora *multa*, etiam grauia, per aërem, motu locali *ſine ſuperſtitione* ferri poſſint. Videmus enim hoc in auibus, in ſaltu animantium terreſtrium, in proiectione lapidum, in excuſſu ſagittarum. Sed tamen ſi *triuenefica* aliqua *Cani-*

Canidia, *ſcopis* inuecta, aut *hircino dorſo*, Sect. 8. deprehendatur, *vnguento delibuta*; nun- *Goclen. Vng. Aſſ.* quam ei credetur, (quicquid hominum, *Ollaque* ſuæ fidem inclamet) eam eſſe illius *Vnguenti* vim, vt motum illum naturaliter moliatur, & perficiat. Si enim hoc admittamus, quodnam deinceps erit Superſtitionis genus, quod iure repudiare poſſis? Pari ego ratione, Etſi *proprietates* quædam rerum ſint *occultæ*, & reliqua vera ſint, quæ quinque illis Propoſitionibus conceſſi, nego tamen in CHYTROPODIO GOCLENIANO eiuſmodi aliquid eſſe, cuiuſmodi perſuadere fruſtra tentat. Probet igitur, non tantum aſſerat, Goclenius, aut ne vexet eos, qui *vnctuoſa* illa *Miracula* non credunt. Hæc, quæ paulò fuſius iam dixi, dixeram breuius in breui meâ Anatome, ac proinde Goclenii erat, ſuâ probare diligentius in Synarthroſi, quæ profitetur *Defenſionem Tractatus de Magneticâ Vulnerum Curatione*. Si locum requiris, Gocleni, habes in Anatome Louan. §.27. At defendis tu mox, in pag. 203. & pulcrè ita explicas:

6. GOCLENIVS. *Si quæratur porrò, quæ naturæ virtus in* MOMENTO, *per ſpatium* (Attende Lector, vosque in primis, DD. Academici:) ALIQVOT MILIARIVM,

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ. *poſſit ferri, & propagari, citra alterationem, & diſſipationem à ventis, ad locum vulneratum*, RESPONDETVR, *fieri hoc per Magnetiſmum, & vim Magneticam attractiuam, quæ eſt in primo ente Siderali, per medium aeris, aquæ, & terræ influente, iterumque emergente, vt operetur ſpiritualiter per medium aeris. Et vis hæc ita intrinſeca eſt ſpiritualibus principiis aeri communicatis, vt ei nulla violentiâ adimi poſſit.*

ROBERTI. Si hoc non eſt fingere, & *delirismos* fundere, cum *Goclenismis*, quid ſit neſcio. Iam tria elementa Magnetiſmis confodiuntur. Felicem ignem, qui altiorem regionem occuparit! Nam alioqui *nec* ipſe euaſiſſet Goclenium

MAGNETIS *lato torquentem haſtilia ferro.*

Sed iſta, cuiuſmodicumque ſint, aſſeruntur à Goclenio, ſolemni eius more, non probantur. Satis igitur mihi dicere, NEGO. Videamus, quid ad probationem dicat paginâ 204.

GOCLENIVS. *Licet vna Eurusque Notusque ruant, creberque procellis Africus, ſemper tamen Cichorium motum Solis inſequitur. ô Bœotica pecora. Eodem planè modo virtus ex Vnguento exiens, indiſſipabili promouetur vinculo ad vulnus.*

virtute

virtute Motoris ad vulnus ſe propagat. Puto Sectio 8. *hæc ſine griphis dici, intelligiq.* Goclen. Vng. Aſſ.

ROBERTI. De *Griphis* poſtea. Certè non dicuntur iſta *ſine magnis delirijs*. Neque verò intelliguntur, ne à te quidem, qui fingere pergis ſine vlla probatione. Ac proinde iterum æquo animo accipe vnicum NEGO. De virtute tui Vnguenti loquor. Nam de *Cichorio* & *Sole* alia prorſus res eſt. Si enim *Cichorium* conſideres, neque *proficiſcitur* ad Solem, neque *qualitatem* vllam, aut vim *eò mittit. Sol* verò, *Luna*, & *Aſtra*, (quod ſemel te notare velim) denique *Cæli*, & *Cæleſtia, Agentia ſunt Vniuerſalia*, vt ex verâ, & antiqua Philoſophiâ pridem didicimus, antequam audirentur tui Magnetiſmi. Cumque ſint eo nomine à DEO omnium Opifice creata, & conſtituta, *vt Terrenis præſint*, illuſtres ad id munus acceperunt *Qualitates*, & ita omnibus notas, vt nemo ſit, qui dubitare poſſit. Ridiculum autem planè eſt, tuam *Ollam* comparare *cælo*, & tuum *Vnguentum ſoli*. Proinde rectè feceris, ſi eos, qui Goclenifinis tuis non ſtatim aſſentiuntur, non protinus, contumeliæ cauſâ (ſaltem reuerere tuum Patriarcham CALVINVM:) vocaueris *Bœotica pecora*

Sect. 8. Goclen. Vng. Aſſ.

Alioqui facies, vt dicamus, te ſcribere *Bœotiſmos, & Aſiniſmos*. Sed ad alia.

7. GOCLENIVS pag. 216. *Proponitur effectus Vnguenti exploratus*, DVPLICI ARGVMENTO, *nempe teſtimonio probatorum hominum, & virtute naturali, quam Philoſophi eſt, oſtendere, eſſe in naturâ & ſubiecto.*

ROBERTI. Quis hic non expectaret *duplex Argumentum*, cum tam clarè id pollicearis? At ego nec *ſimplex* inuenio, quantumuis ſeriò quærens. Anhelabam audire PROBATOS *illos homines*. At tu pompaticè declamans, vt circumforanei illi *Myropolæ* quos Germani *Dentifragos* vocant, ais:

GOCLENIVS. pag. 217. *Poſſem nominare Imperatores, Reges, Principes, Comites, Nobiles, quorum authoritatem, atque fidem in dubium vocare, atque opprimere, impudentis eſt hominis, quorum conſtanti affirmationi plus fidei eſt habēdum, quā Ieſuitæ nouæ infitiationi*

ROBERTI. Cogitabam latebras, auditis tot *Heroibus*: aut certè componebam me ad audiendum *Diplomata Cæſarea, & Regia*, eâ, quâ par eſt, reuerentiâ. Sed heu Goclenismum ſolâ iactatione validum! POSSEM *nominare*, inquis, IMPERATORES, REGES. Vnum ſaltem produxiſſes. Quanto

Quanto magis prouidus miles ille Comicus, qui mendaciter iactans pugnam, Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ.

Quâ ſexaginta milia hominum vno die
Volaticorum manibus occidit ſuis:

interrogatus,

An obſecro, vſquam ſunt homines volatici? cautè reſpondit:

Fuere, verum ego interfeci———

Si aliunde tibi prudentia deerat, ab hoc certè mutuam ſumeres, Gocleni, & diceres, *Potuiſſe* quidem te *Magnos* illos *Teſtes* producere, atque etiam voluiſſe, ſed magno tuo incommodo, VOLATICOS fuiſſe, AVOLASSE. Honeſtius hoc, quam dicere, te *occidiſſe*. Sed ex tot illis, eſtne credibile, nemini vni *alam* fuiſſe *luxatam*, aut *decurtatam*, vt fugitiuum retineres? Si quando redierint mi Rodolphe, ecce quomodo capias. *Fœminam, tenentem in vna manu auem, in alterâ piſcem, in Cryſtallo ſculptam, ſcias valere ad capiendas* AVES. (vng. pag. 61.) Hac fortè arte cœpiſti hanc *auiculam*, quam tamquam in caueâ vænalem circumfers, &, vt facilius vendas, *præconem* duabus linguis agis, *Germanicâ, & Latinâ*:

8. GOCLENIVS pagel. 217. *In procinctu eſt Fr. Baſilius Valentinus ordinis Benedicti.*

Sectio 8. Gocleni. Vng. Aſſ. ROBERTI. Infelix aucupium! Gocleni, Imperatores, & Reges captas, & poſt multum ſudorem, conſumto viſco, fractis laqueis, & retibus, capis MONACHVM: Amicam ſcilicet, tibi auiculam. Pudet *Characteris* & *Fœminæ auem piſcemq́; tenentis.* Quid tibi diceret *Caluinus*, ſi adniueret; quid *plures Orthodoxi* tui, qui fortè adhuc viuunt ſi audiant, te, item *Orthodoxum*, ipſis præferre *Pontificium*, & *Monachum vnum*? Sed quæres, quid ego ad hoc dicam? Tria verba Gocleni. Vide quæ ſupra dixi de *Arnoldo Villanouano*. Si hic *Baſilius* illi ſimilis, æquum eſt ei *Sirempſe legem eſſe*. Hominem non tango, quem non noui. Doctrinam damno, quam ſcio eſſe execrãdam. Tamen, *Monachum poſſe eſſe improbum*, vel *Lutherus* teſtis ſit, qui, *Monachus* cum eſſet, fuit tamen Germaniæ, atque adeò Orbis Chriſtiani *peſtis, fax, imo fax, & incendium.* Cæterum, *Baſilius* iſte aſſerit vt tu; nec probat, item vt tu. Vnam *rationem* videri vult afferre, quam non diſſimulo, ne malè audiam.

9. GOCLENIVS ex BASILIO Monacho, pag. 223. *Confirmo, hanc curam neutiquam eſſe Diabolicam: ſiquidem Diabolus ad perdendum potius genus humanum, quàm ei commodandum, incitatur, quod etiam*

iam

iam citra diuinam permiſſionem impoſſibile eſt ei factu. Sect.8. Goclen. vng. aſſ.

ROBERTI. *Stramineum* Argumentum. Quaſi hoc non ſit hominem perdere, pro momentaneâ *Corporis* ſalute, *Animæ* & *Curantis*, & *Curati*, peccati perniciem afferre ſempiternam. Dicat ipſe *Goclenius* ſententiam contra hunc ſuum *Monachum*: Meminiſti, Goclenі, te inter *damnata Magia* ſpecies, referre *Pharmaciam* (Synarthr. pag. 64.) *Veneficis vſitatiſſimam, qua Pharmaca noxia*, *&* SALVTARIA, *mira &* DIABOLICA *vi præparant: quorum* SALVTARIA *malis incuſſis medentur*? Meminiſtin' hæc? Ex his ergo reſponde tuo Teſti Baſilio.

Peruenimus ad pag. 226. quæ *penultima* eſt Synarthroſeos Goclenianæ; cum interea neque pro *Characteribus*, neque pro *Vnguento Armario* aliud extundi potuerit, quàm quæ ſtudioſè collecta hactenus recenſui. Dico, *nihil aliud*, quod *Argumenti* vicem habere queat. Nam, & *Characteres*, & *Vnguentum*, & eorum admirandæ *vires* ſæpius proponuntur, laudantur, iactantur incredibili faſtu, & plauſu. *Modus* etiã fingitur 600. *Griphis*, & ęnigmatis intricat᷒. Sed quoniam quę de hoc *modo* paſſim ſparguntur, duab. vltimis pagellis ferè colliguntur:

ne

Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

ne tamquam conceſſa interpretetur meus Rodolphus, quæ peculiariter refutata non viderit, hic oſtendamus, hunc MODVM non habere modum, neque vllo modo intelligi poſſe ab ingenio hominis, niſi vagantis extra omnem humanum modum. Quod eſt, non tam INTELLIGI, quam fanaticè FINGI. Et, ne Goclenius parum honeſto modo tractari queratur ſuum MODVM, demus illi, honoris ergo, propriam ſectionem.

SECTIO IX.

Magneticæ Curationis Gocleniana MODVS

1. ROBERTI. Dic igitur, age Gocleni optime, & compendio nobis collige MODVM, quo patratur ingens illud *Naturæ Miraculum*, illud *Myſterium* (ſic tu vocare ſoles) *Curationis Magneticæ*, quod in *Tractatu* propoſuiſti; quod in eodem explicare conatus es; quod in *Synarthroſi* defendere voluiſti. Nam de ſucceſſu, ſcis, quid ſentiam, & vidiſti, quid ſcripſerim. Iam auidè auſculto.

GOCLENIVS pagel. 226. *Virtus ſc. Ma-*

Magnetica à telo, vnguento delibuto, propagatur ad vulnus, propter naturæ cognationem, & continuationem, quam ſequitur ſucceſſiuâ impulſio per medium aërem, ſpiritu ſtellato, & primario quodam, ac Magnetico vigore ac potentia imprægnatum Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

ROBERTI. Cedo, vbi vſquam dixiſti, quia ſit illa *Virtus Magnetica*, aut vbi es ſaltem conatus dicere? Atqui cum illa *vnica* hoc tuo in *Myſterio*, omnia tibi perficiat, maximè hoc explicandum erat. Nam ex antiquiſſimo & omnib. conceſſo Axiomate, *In omni Tractatione, primum eſt, indicare, quid id ſit, de quo tractatur.* Sed ex te, de tantâ re, neque in *Tractatu*, neque in *Synarthroſi* quicquam audire potuimus, niſi, Eſſe *occultam quandam Qualitatem.* Fruſtra mihi dices, in alijs item multis rebus, eſſe itidem *occultas qualitates*, quas nemo facilè diffiniat. Fateor enim ego hoc; Sed hoc quoque ſcio, *ab omnibus concedi*, ac ſic, probatione non egere. Tua, cum nuper ſit inuenta, & *Caluinus* ipſe, *pluresq́ alij Orthodoxi* eam negent, probanda erat, & quidem valdè authenticè. Tu putas, te probare ab *Effectu*; at ego aio, *Effectum* illum, ſi vſquam apparet, eſſe à *Cacodæmone.* Et tibi repeto, nunquam fuiſſe *Veneficam*, quæ non queat idem dicere de *ſuâ Ollâ*, &

Vnguen-

Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

Vnguento, quod tu de *tua*, & *tuo*. Sed pergo in verbis tuis.

Hęc igitur *Virtus Magnetica*, qualiſcunque ſit, *à telo*, inquis *propagatur ad vulnus*. Meminiſti, me in *Anatome* quæſiuiſſe à te, Quomodo hæc Virtus, cum *Accidens*, & *Qualitas* eſſet, poſſet *ſine ſubiecto eſſe, exire, ſe effundere*, &, quod hic ais, *Propagari*? (§. 33.) Id ſi fingendum erat, minimè tamen à *Caluiniſtâ*, qui nec *Deum omnipotentem* id poſſe putat in EVCHARISTIA. Cur non ſaltem aliquid tentaſti dicere? *Epigraphe* tuæ *Synarthroſeos* te ad id obligabat, quæ *oppoſita eſt infauſtæ Anatomiæ, pro defenſione Tractatus* tui. Cur non oſtendebas, *Anatomiam* in hâc *Quæſtione*, eſſe *Infauſtam*? cur non *defendiſti Tractatum* tuum? Nam, quòd tibi perſuadeas, id factum per tua *Axiomata*, nugæ ſunt. Scis, quid in ſcholis clamari ſoleat, *Ad formam*. Legiſti illud:

Non de vi, neq; cæde, nec veneno,
Sed lis eſt mihi de tribus capellis. At dum te de his agere par eſſet,
Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Cinnas, Marioſq; Mutioſq;
Magnâ voce tonas, manuq; totâ:

Nonne meritò, cum ſimilia ἀπροσδιόνυσα fundas, ſimilem adhortationem expectas.

Nunc

Nunc dic, Poſthume, de tribus capellis? Sect. 9. Mag.Cur. Goclen. Mod.
Tu ipſe agnoſcebas in tuâ Synarthr. (pag. 21.) tibi *reſpondendum Epanorthoticè, Dialyticè, Exegematicè, & Didacticè*; addiſque Quod factum *oportuit*. Vbi feciſti, aut conatus es? Hoccine eſt *reſpondere*, cùm quæritur, *Quomodo Qualitas propagetur ſine ſubiecto*, nihil dicere, niſi idem *Propagari*. & interea pro arbitrio, fingere *Axiomata*? Magnam facis iniuriam tuis Lectoribus, & in primis *Academicis*, quos tam ſtolidos putas, vt hæc non animaduertant. Et interea cum *Bauio*, & *Mæuio* tibi plaudis, & miſerum Roberti, alioſque, qui tua *Myſteria* non adorant, audacter vocas *Bœotica pecora*, nihil vel attendens, vel penſi habens, quòd *Caluinus*, cum *pluribus Orthodoxis*, eodem *Aſinino honore* cenſeatur. Igitur tu, *Philoſophus Magneticus*, minimè laborans, quomodo illa *Propagatio* fiat, dicis tamen nobis *cur fiat*, aut potius fingis, nempe,

2. *Propter naturæ Cognationem, & Continuationem*. *Cognationem* intelligis, vt opinor, quòd & in *Telo*, & in *Vulnere* ſit eiuſdem hominis *ſanguis*. Sed non noſti adhuc omnia *Myſteria Magnetica*. Certè non ſcis, quod iam dicam: aut, ſi ſcis, malitioſè diſſimulas, vt facilius vendas putidas tuas merces. Quid illud eſt?

Con-

Seċt. 9. Goclen. Mag. Cur. Mod.

Conſtat eſſe, qui neque *Telum* curantes, quo vulnus factum; neque *ſanguinem*, neque Goclenij fictam *Cognationem*, vbi vulneratū ſanare *Magneticâ Curatione* aggrediuntur, *Tripodem* domi ſuæ obligant, & totam *curationis* œconomiam in illo perficiunt, cum is *tripus* nunquam vulnus, aut vulneratum attigerit, aut alia ratione ei cognatus ſit. Satis eſt enim eſſe à Diabolo, tāquam *Signum*, ad id deſtinatum. Idem contingit, Gocleni, in *deligatione*, aut *Inunctione* tui *Teli*. Sed Cognatio ab eodem Diabolo prætenditur, ad *ſuperſtitionem*, velut *laruâ*, occultandam. Quod pleriſque in rebus eiuſdem farinæ fieri amat. Quodſi hoc fortè requiris, ſcito, æquè ſuccedere *Sanationem*, ac tibi cum tuâ *Cognatione* ſuccedit. Parum enim curat Cacodæmon, quid adhibeatur, quid non, dummodo decipiat. Hæc de *Cognatione*. Porro quod *Continuationem* adiungis, planè intolerabile eſt. Sic quæcunque aliquâ ratione cognata ſunt, facies *continuari*, quantumcunque loco diſtent. Et tamen hæc deliria non probabis, niſi ſtolidis *Axiomatibus*: & nos *Boeotica pecora* erimus, niſi tibi protinus credamus. *Catholicæ Eccleſiæ*, tui *Concaluiſtæ* fidem omnem abrogant, niſi quæcunq; proponit, *Scripturis* probet, idque ita, vt Scri-

Scripturas pro ſuo ingenio, & affectu, interpretentur: & nos *Aſini* erimus, ſi *Rodolpho Goclenio*, vbi aliquid ſomniauerit, non ſtatim aſſenſi erimus. O *Aſiniſmum*! Iam, quoniam non ſatis tibi eſſe videbatur *Cognatio*, & *Continuatio*, adiungis: Sect. 9. Mag. Cur. Mod.

3. QVAM SEQVITVR SVCCESSIVA IMPVLSIO. Quænam? A quo? Ad quid? Si enim eſt *Continuatio*, quid opus *Impulſione*? Aut quid impellas Virtutem à Telo ad Vulnus, cum ea Virtus ab illo ad iſtud *continuetur*? Dices, me ſtolidum eſſe, qui non capiam, quid velis. Tuum erat clarius loqui, præſertim cum promiſeris, te tuum *Myſterium* facturum MANIFESTVM, idque SINE GRIPHIS, SINE ÆNIGMATIBVS. (pag. 192.) Hanc tuam *Impulſionem* addis fieri PER MEDIVM AEREM. Quid facias, vbi alia corpora occurrunt, vt ingentes montes, Aggeres, muri? An & hæc omnia IMPRÆGNATA ſunt? nam *Aërem* dicis SPIRITV STELLATO, *&* PRIMARIO *quodam*, *ac* MAGNETICO VIGORE, *ac* POTENTIA IMPRÆGNATVM. Vt video, non vno puero grauidus eſt aër, ſed gemellos gerit, nempe SPIRITVM STELLATVM, & PRIMARIVM MAGNETICVM VIGOREM. Si verum amas, tu, aut Paracelſus, aliuſue

Sect. 9. Mag.Cur. Mod. tui, aut illius ſimilis, *Pater* eſt vtrique huic Proli, ſimulque *mater*, & *obſtetrix*. Sed *ſpiritus* ille *ventus* eſt tuæ *vanitatis*: *Vigor* autem *alacritas* & impetus ad *fingendum*, & *fumos* orbi vendendum. Sed necdum finis Figmentorum, adhuc ſpargis *fumos*, at ſemper ſine *Flamma* aut claritate. Audi, Lector.

4. GOCLENIVS eâdem pag. 226. *In Vnguento eſt ſpiritus Balſamicus (in ſanguine humano, Mumia, & adipe humano potiſſimum latens) Hic excitatur, ſeu potius euocatur à ſpiritu conſimili, ſibique Sympathetico, vt ſpiritu mundi ſtellato, ad effectum ſingularem producendum. Hic ſpiritus euocans, dirigens, diſponenſque corpora, ac res mutuo quodam naturæ nexu ſibi deuinctas, non eſt quiuis, ſed determinatus, is ſc. quo præſente, & tangente, fit effectus, abſente non fit, decedente ceſſat.*

ROBERTI. Vtinam & tu *ceſſares*, Gocleni, aërem, & Lectoris aurem *impregnare* tuis nugis. Nam quem finem facies fingendi, & nugandi ſine vlla probatione?

In Vnguento eſt ſpiritus Balſamicus, inquis? Nego eſſe: quid affers, quo conuincas? Scito, vbi *Goclenius* aliquid dixit, nobis non ſufficere, αὐτὸς ἔφα. Et cui perſuadebis, eſſe, cum quid id ſit, quod dicis, nemo

nemo intelligat, ac ne tu quidem ipſe? Sed qualiſcunque eſt hic *ſpiritus*, Sectio 9. Mag. Cur. Mod.

Excitatur, ait Goclenius. *Dormiebat* videlicet, aut *torpebat*, ex quo in *Patibulum* aut *rotam*, cum ſuo *fure* actus fuerat, & credibile eſt laboraſſe graui *vertigine*, & non leui Apoplexia, à tot ventis, alijſque cæli iniurijs perflatum. Iuua, Gocleni, *liquore* illo tuo *potabili*, qui prodeſt *Vertiginoſis*, & *Epilepticis*. (Vng. pag. 27.) ſtatim excitabitur. Atqui hoc non ſufficit, ait Goclenius: nam etiam

5. EVOCATVR. Non dicitur, vnde, aut quò; ſed ſuſpicari licet, *A telo, ad vulnus*. Dicitur tamen, à quo *Excitatore*, aut *Euocatore* videlicet

A SPIRITV CONSIMILI. Totus *ſpiritualis* es Gocleni. Sed ſpiritus habes vel *adipatos*, & *Patibulario Vnguento* immerſos; vel *volaticos*, & *aëri* inerrantes. Non dubito, quin ij ſint, quos Apoſtolus vocat *Spiritualia nequitiæ in caleſtibus*. Et cum dicas, *Spiritum* iſtum eſſe pingui illi *Conſimilem*, rectè cenſebimus, qui in *Vnguento* tuo latet; eum eſſe, qui *Vnguentum Veneficis* præſcribit, vt ipſæ quoq; per aërem vehantur. Nec malè quadrat quod illum vocas

Spiritum Mundi. Nam ibidem idem Doctor Gentiū eiuſmodi *ſpiritus* vocat *Mundi*

Sectio 9. Mag. cur. Goclen. Mad. *Rectores, Tenebrarum harum.* Inde illæ Tenebræ, Gocleni, in tuis *Myſterijs*, in tuo figmento, & Fumo, quem vendis. Nonemo. Excæcauit te, & tui ſimiles. Is videlicet eſt EFFECTVS SINGVLARIS, ad quem *producendum*, alterum ab altero *Spiritum euocari* ſomnias. Quid habes, quod præterea de hoc ſpiritu *Euocatore* narres? Etiam

DIRIGIT, DISPONITQVE CORPORA, ET RES. Quantum deeſt, vt hunc tuum *Spiritum* DEVM facias, ac ſic te iterum *Idololatram* probes? Nam attribuis illi *Prouidentiam* Diuinam. Sed dic, quæſo, Quis ille eſt *Spiritus?* NON EST QVIVIS, inquis. Non ſanè: neque enim eſt Michaël, aut Gabriel. Sed cum dixeris, Quis non ſit, expectamus multo auidius audire, *Quis ſit.* Audite, Academici, reſponſum dignum Philoſopho: Eſt

DETERMINATVS. Hoc adhuc valdè *indeterminatum*. Nam quiuis ſingularis ſpiritus *determinatus* eſt. Sed quot ſunt tales? Nomine, quæſo, ſuo exprime, aut idoneâ deſcriptione. Iam tandem:

6. IS SCILICET: Hæc formula accuratiſſimam deſignationem nos expectare iubet. En habes:

QVO PRÆSENTE, & TANGENTE, FIT

Fit Effectvs, Absente Non Fit, Decedente Cessat. Quid eſt ludere Lectorem, ſi hoc non eſt? Ignorabamus antea, quis ille eſſet ſpiritus, qui tam miranda patraret. Volebamus doceri. Tu accingeris, & magno molimine verborum, rem tantam nos iubes expectare. Tandem ad Quæſtionem illam (cogor enim repetere, vt clarius *Gocleniana Sententia* appareat) Quis ſpiritus tam mira patrat? reſpondes: *Ille ipſe qui patrat.* Hoc enim denique valet ille ambitus tuorum verborum. niſi quod, quò pluribus, eò dicis obſcurius. Sed ego Dei *Sapientiam* hic admiror in tua *hallucinatione*; qui fecit, vt veritatem pronuntiares; ſed alio planè ſenſu, quam volebas. Attende. Dixeram in *Anotome*, tuo *Myſterio Magnetico* alium non eſſe Myſten, quàm *Diabolum* (§.42.43.) Tu iam idem dicis, licet inſcius. Iterum te moneo, Attende. Tractatus tuus pollicetur ipsâ Epigraphe, *Curam ſine remedij applicatione*. Ideo haud dubiè, quod nemo homo remedium *Vulneri* applicet, ſed tantum *telo*. Quia tamen prorſus intelligi nequit, magna, & periculoſa vulnera ſanari *ſine remedio applicato*, veriſſimè dixi §.43. *Diabolum* remedium adhibere. Tu, præuaricator in tuâ causâ, mihi fauens, etſi inuitus, & veritate cogente

Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

Sectio 9. verè tibi factus HEAVTONTIMORVMENOS, idem mecum dicis: cum hinc quidem fatearis, NON APPLICARI REMEDIVM; inde tamen dicas, eſſe SPIRITVM *quendam* DETERMINATVM; QVO PRÆSENTE, & TANGENTE (ô potentem vim veritatis!) *fit Effectus, abſente non fit, decedente ceſſat*. Lector, qui meam *Anatomen* non legit, conſideret, an non Goclenij hæc verba, bellè conueniant cum iſtis meis, §. 43. *Cacodæmon irridens, & ſubſannans Vnguentarios iſtos*, ADHIBET IPSE *interea clanculum* REMEDIA ALIA, *callentiſſimus medicinæ omnis*. Nonne eſt hoc, *Spiritu præſente, & tangente fieri Sanationem; abſente, nihil fieri?* Inculcat hoc etiam magis verbis ſequentibus:

Mag. Cur. Goclen. Mod.

GOCLENIVS. pagel. 227. *Hic ergo* (nempe Spiritus) *prima motus cauſa agnoſcendus eſt*.

ROBERTI Planiſſimè. Nam ſine *Diaboli* opera, & Remediorum Naturalium, quæ applicat, vulnere putrefacto, *Vulneratus* peſſum iret.

GOCLENIVS. *Hic* (Spiritus) *dirigit, deducitq́ vim ſanatiuam*

ROBERTI. Recte, *vndecumque* *vim*

vim illam, ſiue Medicinam accipiat. Eſt enim Medicus peritiſſimus. Nec illi opus *Character* tuus (Vngue. pagella quadrageſima-nona. & quinquageſima.) ſiue *hominis Figura, ſtantis, ac tenentis faſciculum herbæ, collo appenſum; cum groſſitie renum, & amplitudine Spatularum.* qui *Character Medicis* MAXIMAM *præbet* GRATIAM. Non placebit tibi, ſat ſcio hic Commentarius, cum dico, *vndecunque Medicinam accipiat.* Nam tu definis: Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

GOCLENIVS. IN SPIRITV BALSAMICO *Fixam.*

ROBERTI. De *Vi ſanatiua* loqueris. Etſi dixi, illam *vndecunque* à Diabolico Spiritu accipi, tamen nolim tecum contentiosè agere. Vltro tibi do, fieri poſſe, vt in *ſanguine humano, mumia, & adipe* aliqua vis ſit ad ſananda aliqua vulnera. Viderint Medici, & Chirurgi. Atque ita fieri poteſt, vt tuam *Ollam* quandoque Diabolus non dedignetur, etſi ad illam nullo modo alligatus eſt. Sed quod fingis, *Vnguento in telo manente, Spiritum Balſamicum, ad vulnus migrare*; concedam, te non fingere, ſi viciſſim mihi des, Spiritum illum eſſe *Cacodæmonem*, quem ante dixi,

Sectio 9. Mag. Cur. Mod. ADIPATVM, & Myropœum. Sic aptè quadrat, quod de duobus iſtis Spiritibus repetis:

8 GOCLENIVS. *Sunt enim* hi SPIRITVS SYMPATHETICI, *mutuoq; ſe appetunt, & propter hunc* OCCVLTVM, *naturalem tamen appetitum, ad determinatum effectum conſpirant.*

ROBERTI. Optimè omnia. Nec excipio, quòd ais *appetitum* horum *Spirituum* eſſe *naturalem.* Nam etiam Diabolis eſt ſua *Natura corrupta,* eſt & ſuus *prauus Appetitus.* De his Spiritibus, & Goclenio eos ſequente dicere licet, & concludere cum Apoſtolo (1. Timot. 4.1.) His *nouiſſimis*, & corruptiſſimis *temporibus*, *diſceſſiſſe quoſdam à fide, Attendentes ſpiritibus erroris & doctrinis Dæmoniorum.* Hæc de *modo Curationis Magneticæ* ſic tandem compendio colligit, & per ανακεφαλαίωσιν concludit miſerè à *Spiritibus erroris deceptus*

GOCLENIVS. *Vt ita in totum, & vere dixiſſe liceat, Magneticam Curam Vulnerum fieri per Meram virtutum tranſplantationem, quam efficit, & perficit Appetitus inter Spiritum Balſamicum, & Spiritum mundi.*

ROBERTI. Hactenus, Rodolphe Gocleni, putauimus te eſſe *Medicũ, Chirurgũ, Pharma-*

Pharmacopœum: ſed iam videmus, te eſſe etiam *Hortulanum*, qui plantes, & *Tranſplantes*, non *arbores*, ſed *virtutes*. adiuuantibus videlicet *Spiritibus Deceptoribus* Sect. 10. *Teſt. cont. Vng.*

Hic licebat mihi defungi, Lector optime: quippe confectum mihi eſt, quod cum Goclenio ſuſceperam prælium. Quo euentu vidiſti. Duo capita ſunt, quæ in Tractatu ſuo de Magnetica Curatione tractanda ſuſceperat; *Characteres*, & ipſa *Curatio Magnetica* per *Vnguentum Armarium*. Vtrumque caput infeliciſſimè fuiſſe tractatum, oſtendit *paruula Anatome*. Goclenius, tamquam apiculæ aculeo eâ ſtimulatus, doloris impatiens, effudit *Synarthroſin*, quâ eadem duo capita incudi reddidit: ſed tam irato Vulcano, vt tota materia cum ſcintillis, Cyclopibus tundentibus, diſſilierit, & in atram fuliginem abierit.

Nam quod ad *Characteres*, ſiue *Imagines* attinet, vltro Goclenius conceſſit, eſſe *merè ac verè ſuperſtitioſas, dementes, deliras, vanas, abſurdas, ex Idolorum antris emerſas; Diabolicas denique.* Et quanquam voluit quaſdam tueri, tamen partim ex eius principiis, partim ex teſtatâ aliunde veritate, oſtenſum clarè eſt, *eſſe damnatis* illis planè *geminas.*

Curatio verò *Magnetica* ita miſerè cura-

Sect. 10. Teſt. cont. Vng. ta ab illo eſt, vt cum antè *ægrotaret*, iam planè ſit *mortua*, & infelicibus *Spiritibus* inſuper commiſſa. Itaque defungi iam licebat, vti dixi. Sed, vt ſuprà, cum ex ipſo Goclenio vere *Heautontimorumeno*, oſtendiſſem, *Characteres* prodiiſſe ex officinâ *Cacodæmonum*; aliunde nihilominus eamdem veritatem, illato lumine vel *Authoritatis*, vel *Rationum*, illuſtraui; ſic modò, poſtquam Goclenius abunde contra ſeipſum teſtimonium præuaricator dixit; faciam vt alii itidem dicant, atque ij firmiſſimorum *Argumentorum* vallo probè muniti.

SECTIO X.

Teſtimonia contra Vnguentum Armarium, & curam Magneticam.

1. NOVITIVM inuentum eſt, *Gocleniana* iſta cum *Vnguento* ſuo *Olla*. Itaq; propriè & diſtinctè ab *Antiquis* Authoribus nihil contra illam expectari poteſt. Nam quæ ante *Bombaſtum* non facile fuiſſe oſtenditur, contra eam fruſtra ab *Auguſtino* aliquo, aut *Cypriano*, petas teſtimonium. Itaque contra recentem ſuperſtitionem, recentibus contenti erimus.

erimus. Neque referre putabimus, Catholici ſint, an hæretici: nam & illos ego merito allegare poſſum; & hos Goclenium reiicere non decet, quippe *Fratres ſuos.* Sed cum recogito, *Catholicos*, qui clarè, & *diſtinctè* de hâc ſuperſtitione egerint, vix inuenio. Inuenio tamen, qui commentitias illas, & à Diabolis inuentas actiones reiiciant, quibus Agentia *particularia*, *& ſublunaria* in obiecta *procul diſſita*, ſine vllo certo termino, interiectis etiam aliis multis, & vaſtis corporibus, agere dicantur. Itaque rectius in propriam Sectionem, quam id Argumentum meretur, reiiciam. Cæteros ergo iam ponamus, vel manifeſtè hæreticos, vel mihi, quoad fidem, ignotos. Et quoniã quorumdam libri ad manum non ſunt, eorum locos dumtaxat, & mentem indicabo. Sect. 10. Teſtim. cont. vng.

SCHENCKIVS libro 5. *Obſeruationum Medicarum Obſeruat. 238.* Cum de hâc Curâ loqueretur, Titulum fecit Obſeruationi; *Prodigioſa Vulnerum Curatio.* Quo titulo ſatis oſtendit, ſe non exiſtimare eſſe naturalem, ſi *Teli inunctionem* ſpectes. Citat autem hic Schenckius

D. ESAIAM MEVCHSNERVM, qui aliquid publicè ediderit, nec ne, me latet. Hic porro Eſaias dicit ſe habere à

QVODAM. Quis hunc nôrit? Imo, quis

Sect.10. Teſtim. cont. vng. quis non iure credat, neque hunc QVENDAM voluiſſe cognoſci, quòd res eſſet eiuſmodi, ex qua nihil aliud expectare poſſet, niſi opinionem *damnatæ Magiæ* (nam alioqui, feciſſet, quod Goclenius, prodidiſſet ſe, gloriatus fuiſſet) neque Eſaiam auſum fuiſſe nudè ponere ſine indicatione ſui Authoris, (etſi obſcurâ, vt eius famæ parceret) ne Author ipſe tam Diabolici inuenti videretur: Neque denique Schenckium in ſuo opere extare voluiſſe hanc Impietatem, quin & *Prodigioſam Curationem* vocaret; & à ſe ad Meuchsnerum, reiiceret? Horum trium religio mihi incomperta eſt.

2. CARDANVS, variis de cauſis de *Magiâ* non immeritò ſuſpectus, quid de hoc Patibulario Vnguento crediderit, neſcio. Eius mentionem facit lib. 2. *de venenis ca.* 6. Sed ita, vt neque ſe legiſſe vſquam dicat, neque vnde acceperit. Tantum dicit, FAMA EST. Hoc oſtendit, ante *Cardanum* rem parum fuiſſe notam, aut vulgatam; & initio, fuiſſe NEGOTIVM *perambulans in* TENEBRIS (pſ. 90. 6.) vt fere ſolent, quæ à *Principe* TENEBRARVM. Talis eſt Tartarea illa *Fraternitas Roſeæ Crucis*, cuius ſuperiobus annis prodiit liber cum Epigraphe, FAMA *Fraternitatis*. Sed de hâc, infrà.

3. AN-

3. ANDREAS LIBAVIVS, *hæreticus*; ſed in Medicinâ nomen aliquod conſecutus, Librum ſcripſit hoc titulo: *Tractatus Phyſicus, de* IMPOSTORIA *vulnerum per* VNGVENTVM ARMARIVM, *ſanatione, Paracelſicis vſitatâ*. Ex hoc nihil aliud modò eſt ad manum. Neque eſt opus. Nam ſicut *Ex vngue*, quod aiunt, *Leonem* ita *ex Epigraphe Librum*. Sect. 11. Teſtim. cont. vng.

4. CALVINVS, notum Inferis; auguſtum Hæreticis nomen, quo loco *Vnguenti Gocleniani Ollam*, quo *Magneticam Curationem* habet? Dicat Goclenius ipſe *Heautontimorumenos*. Synart. p. 20. *Vt verum dicam*, CALVINVS IPSE, *cum pluribus Orthodoxis Curationem illam vulnerum* MAGNETICAM, *tamquam non naturalem, improbat, Magneticæ ſc. iſtius Philoſophiæ æquè ignarus, ac D. Robertus*. Alibi hoc relatum eſt commodè. Sed hîc omitti prorſus non debuit, loco proprio. Probo illud: δὶς καὶ τρὶς τὰ καλά. Si attendiſti, Lector, adduntur hoc loco à Goclenio

5. PLVRES ORTHODOXI, quos haud dubiè intelligas *Caluiniſtas*, quos ſimul cum *Parente*, & *Patriarcha* ſuo, *frater fratres*, parum fraternè, & honeſtè reiicit. Sed videlicet, vt vulgo aiunt, *Amicum eſſe oportere vſque ad Aras*; ita Goclenius Amicus, Cóſangui-

Sect.10. ſanguineus, Affinis eſt vſque ad OLLAM.
Teſtim. cont. vng. Hi *plures Orthodoxi*, quoniam nobis ignoti ſunt, cenſeantur nomine *Anonymorum*. Sunt & alii

6. INCERTI AVTHORES apud magnum alium virum, quem *Goclenius*, vt *Heroëm* æſtimet licet. Is eſt *Ioann. Erneſtus Burggrauius*, antè mihi nominatus, & poſtea nominandus; qui cum ad cælum vſque Goclenii *Ollam* in ſuo *Achille Rediuiuo* (pag. 84.) extuliſſet proximâ pagellâ ita ſcribit: *At non iſtud vi occultâ, & contactu incorporeo Magnetico fieri, etiam qui* NON INDOCTI *habentur vulgo, contendunt.* Et paulò poſt: *Ceremonias eſſe* CONFICTAS *in ſpeciem, &* DELVSORIAS. Iungamus his ex *Goclenio* iterum, (Vnguenti pag. 3.)

7. ERVDITOS, *qui naturaliter id fieri poſſe* PLANE NEGANT. Item indidem

ALIOS, *aſtruentes, Ceremonias Magicas eſſe, Impoſtorias, Ludicras, & ad ſpeciem Confictas.* Sed de hoc genere hæc ſufficiant.

SECTIO

Sect. 11. *Aut. Vng. Ar.*

SECTIO XI.

Authores, & Laudatores Vnguenti Armarij plirique vel apertè improbi, vel meritò ſuſpecti.

1. VT antea *Characteres Goclenianos* reiecimus, tum aliis rationibus, tum quòd (paucis exceptis, miſerè in fraudem inductis:) quotquot eos vel finxiſſent, vel laudaſſent, homines fuiſſent, vel *hæreſi*, vel *Magiâ* infames: ſic mihi viſum modò oſtendere, *Vnguentum Armarium*, & *Magneticam Curationem*, inuentum eſſe *Diabolicum*, pluribus quidem Rationibus; ſed præ aliis, oſtendendo, cuiuſmodi hæc *Curatio* habuerit, inter homines, *Authores*. Omninò enim credibile admodum euadet, nihil boni eſſe poſſe, quod viri minimè boni, primi inuexerint: potiſſimum, ſi præcipui Sectatores, & tutores, vel ſectâ, vel doctrinâ, vel moribus, ſimiles fuerint Authoribus. Igitur ad rem. *Author*, etſi *Diabolus* cenſendus eſt, inter homines tamen primus hoc *Vnguentum*, & hanc *curationem* prodidit

2. PARACELSVS, de quo, cum pluſculum habeam, quod dicam, propriam illi

Sectio-

Sect. 11. Aut. Vng. Ar. Sectionem dicaui. Hic tantum, quantum res feret, probabo, ante illum, neminem Vnguenti meminiſſe. Si erro, authores erroris mei habeo *Paracelſiſtas* illuſtres, & *Ollâ Goclenianâ* inunctos. In *Baſilicâ* ſuâ *Chymicâ* (pag. 278.) vocat *Oſvvaldus Crollius Vnguentum Sympatheticum* PARACELSI. Quid aliud cauſæ putem, quàm, quòd eum Inuentorem exiſtimârit? In eâdem ſententiâ eſſe *Libauium*, ex illis verbis colligitur, paulo antè relatis: *Paracelſicis viſitata*. Sicut enim Ariſtotelici, quæ docent ab Ariſtotele accepiſſe cenſentur; ita hic. Nec alia mens *Ioann. Erneſto Burggrauio*, dum in ſuâ *Lucernâ* vocat *Curam Magneticam ex Mumia* PARACELSI. His magnis, hac quidem in re, Authoribus potius credo, quam *Goclenio* meo, qui *Paracelſum* non *Authorem*, ſed *Illuſtratorem*, & *Amplificatorem*, agnoſcit (vng. pag. 95.) ac interim neminem anteriorem indicat. Quinctiam *Baptiſtam à Portâ*, idem cum Crollio ſenſiſſe, ibidem addit, lib. 8. c. 12. *Referturque*, inquit, *ad Autorem Paracelſum*. Sed nota eſt *Goclenij* iactantia vaniſſima. Meminimus, illum ſuprà minatum nobis *Imperatores, Reges, Principes*: ac mox in aciem induxiſſe *vnicum Monachum*. Bruta fulmina. Maneat ergo, ſecundum *Cacodæmonem*,

nem, huius ſuperſtitionis primum Authorem fuiſſe Paracelſum, hominem rogo digniſſimum, vt non ita multo poſt clarè apparebit. Huic adhæret Sect. 11. *Aut. Vng. Arm.*

3. OSWALDVS *Crollius Veteranus Haſſus*, tum totâ ſuâ paſſim doctrinâ, tum hâc vnctâ Magneticâ. Videatur eius *Baſilica*, *Francofurti* edita, *impenſis Godefridi Tampachij* maximè pag. 278. & ſeqq. Hic homo, niſi *delirio* excuſetur, *Paracelſo* impietate planè geminus eſt. Optandum quidem vt eius *Baſilica* igni expietur; ſed ſi cui eſt in manibus, qui nihilominus lecturus ſit, quæ dicimus, intelliget, ſi *Præfationem admonitoriam* legerit, *Paracelſi* impietatibus refertiſſimam. Portò de noſtro *Vnguento Armario*, & eius vſu, incredibile eſt ei, qui non legerit, qualia deliret, pag. 278. quomodo *Telum* inunctum ſeruandum, & obſeruandum: quam accurata *ſigna* edat valetudinis vel inualetudinis hominis vulnerati, longè licet abſentis. Sequitur

4. IOANN. ERNESTVS BVRGGRAVIVS, propter duos ſacerrimos libros, infrà propriâ Sectione memorandus; Qui vt multas alias nugas, ita *Armarium Vnguentum* deprædicat mirificè, tum in Panoplo, pag. 84. tum in Lucernâ, pag. 123. Qualis autem, & quàm pius ſit,

Sect. II. ex fructibus eius mox cognoſces.

Aut. *Vng. Ar.* 5. BAPTISTA à PORTA, ſi Goclenio credimus (vng. p. 95.) hoc Vnguentum probat libr. 8. cap. 12. Verum, quia editionem illam videre non potui, nihil addam, niſi hunc Scriptorem, pridem, & multifariam meritum, vt apud pios, & intelligentes, de *impia Magia* ſit ſuſpectus. Alii ſunt plures, qui etſi apertè, quod ſciam, hanc tam ſecuram *Curam* non deprędicant; cenſendi tamen ſunt eius fautores, quòd ſimilia quædam *Agentia, procul*, item, vt Olla Goclenii, *vim ſuâ iaculantia*, venditent. De his, ſuo loco. Sed quod aliquoties veriſſime dictum eſt, eſſe huius fœtidi Vnguenti primarium *Authorem*,

6. DIABOLVM, ex ſimili intelligi poſſe videtur, (etſi ſpõte ex eo id ſequitur, quod neque *naturaliter* quicquam efficit, vt oſtendam; neque DEI *peculiari priuilegio*, per ſe, aut beatum Angelum, ordinariam *Naturæ* effectionem tranſcendentis) ex ſimili, inquam, intelligitur DIABOLVS *Ollæ Goclenia Author*. Quid ni enim, cum ſine controuerſia Author ſit *Ollæ*, & *Vnguenti*, quo perunctæ *veneficæ*, per aëra feruntur? Vtrumque *Vnguentum* eſt, & vtrumque requirit SANGVINEM HVMANVM De ſuo Goclenius fatetur. De altero, *Gaudentius*

dentius Merula, libr. 1. Memorabilium, cap. 13. *Vnguentum Lamiarum fieri compertum eſt, Pinguitudine puerorum.* Et paſſim idem docent, qui ex publicis earum confeſſionibus id didicerunt. Eo diſtant hæc *Vnguenta*, quod per illud volent (ſcio, *Vnguentum* nihil ad rem facere, *Cacodæmon* vehit) aut volare fingantur *veneficæ Mulierculæ*; at per hoc, *venefica qualitas.* Sect. 12. *Bombaſt. Parac.*

SECTIO XII.

PHILIPPVS AVREOLVS *Bombaſtus Theophraſtus Paracelſus Magnus ad Hohenheim, Eremita Philoſophus, Medicus, Theologus.*

I. SATIN' hoc eſt *Nominum*? Satin' *Epithetorum*? Minimè verò ſatis. Alia in eum congeruntur Elogia. Mirifica ſunt, quæ mentitur de eo *Crollius Præfatione Admonitoriâ*, p. 63. & ſeqq. Sed compendium eiuſmodi mendaciorum edidit inter alias ſuas lyras, ex Acherunticis *Fraterculis* vnus, Adamus Haſelmeyer, Epiſtolâ ad ff. R. C. adiunctâ *Famæ infami.* Nam pag. 89. Germ. *Francofurti* 1615. hæc fanaticus delirat: *Beatiſſimus Eremita, & SOPHORVM*

 Mo-

Sect 12. Bombaſt. Parac.

MONARCHA *Theophraſtus Paracelſus, Magus.* At pag.99.& 100.planè *arreptitius* videtur,vt credas, non tam ipſum, quam *Satanam*,illius *Fraternitatis Caput*,eius ore loqui.Iudica, Lector. *Theophraſtus* inquit, *verus ſublimis Monarcha fidelium ſophorum conuiuii Domini 4.Eſd.2.qui eſt in longâ vitâ Paradiſi, Eccleſiaſt.44. iuxta ſapientiæ ſuæ theſauros,Iſa.45. cuius doctrina recta, & ſine macula, in æternum florebit cum ſapientibus dei,Sap.4. & 6. neque vllus homo irriſoris mundi, neque diaboli infernalium portarum ei poterunt præualere.* Quibus vltimis verbis, (vt cæteras Blaſphemias omittam) manifeſtè *æquat Bombaſtum Chriſto*, qui ſuper PETRAM-PETRVM ſic *ædificauit Eccleſiam ſuam,vt Portæ Inferi non ſint prævalituræ aduerſus eam.* Matt.16.18. Hæc & ſimilia inſana Encomia, videamus, quam rectè in *Eremitam* iſtum conueniant, ſiue *Vitam* eius ſpectemus,ſiue *Doctrinam.*

DE VITA BOMBASTI PARACELSI.

2. PRIMVM nemo negat,quin Paracelſus fuerit *Alchymiſta*, atque adeò vel omnium, vel multorum Coryphæus. Atqui de *Alchymiâ*, & *Alchymiſtis,*

ſtis, ipſa *Fama Fraternitat.* (audiat deli- Sect. 12.
rus Haſelmeyer, eos, ad quos ſcribit, & vo- *Bombaſt.*
cat Vnbetriegliche, id eſt, decipere ne- *Parac.*
ſcios, Ieſuitas:) in vniuerſum ita loqui-
tur, vt vocet IMPIAM, & MALEDICTAM *Aurificinam*. pag. 47. multaque addat ibid. & 48. 49. quæ *Paracelſum* non minus deprimant, & collutulent, quam illum ineptus iſte adulator extulit, & ornauit. Et ne parum eſſe videatur, quod de tota *Alchymiſtarum* natione ſic ſcribant, de ipſo *Bombaſto* (pag. 24.) ita pronuntiant: THEOPHRASTVS DISSOLVTE, & SOCORDITER VIVENDO (mit freyen / vnd vnachtſamen leben) TEMPVS SVVM AMISIT. Audin' miſer Haſelmeyer, quid de tuo ſublimi MONARCHA *fidelium Sophorum*, iudicent fraterculi tui, prorſus *decipere neſcij*? Alium audiamus, hiſtoricè ſcribentem rem ſui temporis, quam coram videre potuit, quam partim à *Domeſticis* ipſius *Bombaſti* audiuit. Dico autem

3. CONRADVM GESNERVM, qui in *Enumeratione Alphabeticâ Scriptorum Chirurgiæ*, litterâ T. hæc ad verbum: *Theophraſtus Paracelſus noſtro tempore vixit, qui Veterum omnium placitis contemtis, multa noua in artem Medicam inducere*

 conatus

Sect.12. Bombaſt. Parac.

conatus eſt, & medicinam per diuerſas Heluetiæ, Germaniæ, & Poloniæ Regiones, vagabundus exercuit, dum pecuniâ careret: quâ modicâ acquiſitâ Vino, & Ludis deditus (vt conſtans fama eſt) nemini medebatur. Dæmone vtebatur Familiari, vt ex eius diſcipulo audiui. Vir naturâ, & Eloquentiâ, quàm litteris, & ſtudio doctior. Prorſus INCONSTANS, *nunc* THEOLOGVS, *nunc* MEDICVS, *nunc* MAGVS: *ſæpe* COMPOTATOR, & ALEATOR *inter* RVSTICOS. *Latinè nihil edidit ob* IMPERITIAM *linguæ.* Hactenus Geſnerus editus Tiguri anno 1555.

4. At non omnia nôrat Geſnerus; nec libros Paracelſi legerat; alioquin plura de illo addidiſſet. Ego quidem non dubitem hanc Propoſitionem, vbilibet terrarum defendere,

NEMINEM *vnquam fuiſſe Magum, Necromanticum, Veneficum, ſi Bombaſtus non fuit*

Neque id opus, anxiè *alienis* teſtimoniis probare, cum *ipſe de ſe* non modo teſtimonium dicat, ſed vltro ea ſcribat, & iactanter vulget, quæ horum omnium, & plurium eum manifeſtum teneant. Paucis ergo illis de Vitâ huius Triuenefici delibatis,

pauca

pauca item ex plurimis, tamquam Exempli causâ ponam. Sect. 12. *Bombaſt. Parac.*

DE DOCTRINA BOMBASTI PARACELSI.

5. CLaritatis causâ, impia eius Dogmata proponam per aliquot *Propoſitiones*, quæ apertè in eius libris continentur.

PROPOSITIO I. *Quatuor ſunt genera hominum, qui ab Adamo originem non ducunt. quorum alii in Igne viuunt, alii in aëre, alii in terrâ, alii in mari. Vocantur hi Nymphæ, Syluani, Salamandræ, &c.*

PROP. 2. *Sermonem, & reliqua omnia homunculi iſti habent cum reliquis hominibus communia; excepto quod animam habent mortalem.*

PROP. 3. *Ineunt coniugia cum Hominibus, qui ab Adamo ducunt originem, & Liberos procreant.*

PROP. 4. *Per iſtiuſmodi coniugia, efficiuntur eorum animæ Immortales, & participes redemtionis Chriſti.*

PROPOS. 5. *Tales homunculos eſſe certum eſt. Nam Bombaſtus eos vidit, & familiariter cum iis egit; videnturq́ frequenter ab aliis.*

Sect. 12. Bombaſt. Parac.

PROP.6. *Morborum Hyperphyſicorum curatio fruſtra à Naturâ petitur, ſed petenda eſt à Dæmonibus per applicationem Sigillorum, & Characterum.*

PROP.7. *Nihil refert, à quo remedium petatur, modo curetur æger, etiamſi ab Immundo Spiritu. Hoc enim Scriptura ipſa approbat, vbi ait:* ſalutem ex inimicis noſtris.

PROP.8. *De Curatione morbi, Magico artificio inflicti nihil eſt in Auicennâ, nihil in Galeno, qui, vt non ſcripſerunt, ita nec ſciuerunt de his rebus quicquam. Debent igitur Medici quandoq; accedere vetulas,* SAGAS, *ruſticos, circumforaneos, & ex iis artem iſtam addiſcere. Nam hi de iſtis rebus plus ſciunt, quam Academiæ Profeſſores omnes.*

PROP.9. *Etſi hæc rideant Academiæ Profeſſores; tu tamen iis vtere forti Imaginatione, & effectum experieris.*

PROP. 10. *Si quis ſupernaturali morbo, aut dolore vexetur, Magico remedio malum tolli debet, quali eſt introductum.*

PROP. 11. *Eiuſmodi Curationes Magicæ non ſunt contra Deum, quia iis vtimur, non ad perniciem hominum ſed ad ſalutem.*

PROP.12. *Faccream Imaginem ſimilem Ægroto, adhibitâ certâ fide, & vehementi imaginatione, fore, vt per illam ſanetur. Adde Magicas precatiunculas, ac denique*

Imagi-

Imaginem in ignem conijce. Liberabitur æger. Hæc omnia audacter crede, & fac, neque flocci facias, quid ad hæc dicant Theologi. Sect. 12. Bombaſt. Par.

Vide, Lector, *Editiones Baſilicas*, cum dogmatibus Diabolicis. At ne putes, quicquam illi à me affingi, Libri, ex quibus hæ Propoſitiones ſumtæ, ſunt, *De Philoſophia ad Athenien. De occulta Philoſ. De Philoſ. magna. De cæleſti Medicinâ. De morbo caduco. De Hyperphys. morb. De vita longa*

6. Quid ad hæc ais, D. Gocleni? Obijcis mihi Villanouanum, cum quo nihil mihi vnquam fuit negotij, cuius doctrinam nunquam ſecutus ſum: & vis tamen, me feciſſe, & docuiſſe, quæ ipſe. *Paracelſus* PRIMVS AVTHOR eſt tui Vnguenti, *primus figulus Ollæ tuæ*: Tu gratulabundus eius doctrinam amplecteris, ſequeris, vulgas, iactas, pro Myſterijs habes. Denique Hippocratem, Galenum, *Celſum* præ hoc *Paracelſo*, nihili facis. Si *Propoſitiones* iſtas probas, tamquam *probas*, oſtende tuum illud pium os *Academicis tuis*; & vide, an te, *vt probum*, *probent*: Sin reijcis, vtique id facis propter impietatem. Agnoſcis ergo, impium eſſe Authorem tui Vnguenti; aut certè, vt tecum loquar; *Illuſtratorem*, & *Amplificatorem.*

7. Tales impietates facilius credam, il-

 lum

Sect.12. *Bombaſt. Par.* lum illuſtraſſe, & amplificaſſe, quam *veram Medicinam. Conradi Geſneri* iudicium antè audiſti. Ego magni facio acutum iudicium, & animaduerſionem viri in primis docti; & verè pij, cum quo mihi aliquando ſermo fuit de hoc tuo Duce. Is ita ratiocinabatur, Cacodæmonem Tartareâ rabie actum, vno, eodemque tempore, vt hominum ſalutem omnium euerteret, corporis inquam, ſimul, & animæ, ac ſimul publicam tranquillitatem, omnes *Scientias*, à quibus illæ pendent, infernali fuligine contum eſſe inficere. Huic rei, cum aptiſſimum organum reperiſſet Lutherum, *Theologiam*, illius operâ, corrupiſſe: *Iuriſprudentiam* partim publicè exuſſiſſe (nota eſt hiſtoria) partim, conculcata Principum, ac Magiſtratuum authoritate, eius vim omnem ſuſtuliſſe: Atque ita tum animæ rectam ad ſalutem viam, obſtructam; tum Reipublicæ Chriſtianæ quietem grauiter labefactatam. Porrò ne corpori ſaltem ſuum in vera & Chriſtianâ Medicinâ, maneret refugium; eodem planè cum Luthero, tempore exortum eſſe hunc Magum, qui vel violentis remedijs corpora vt plurimum cruciaret potius, quàm feriò ſanaret; vel Dæmonis ope ſalutem afferret, ſi quam afferret. Nihil potuit verius, nihil clarius

8. Ac

8. Accedit ad hanc *impiæ Medicinæ noui-* Sect. 12. Bombaſt. Par.
tem, verborum peregrina vanitas, & tene-
icoſa *obſcuritas*, ex quâ, exceptis ſcilicet,
nitiatis, non magis te expedias, quam ex
Nocte Ægyptiacâ. Non inuidemus ijs hanc
apientiam, ac ne miramur quidem. Quin
otius miſeramur, & cæcorum iſtorum vi-
es dolemus. Loquor autem, ne quis à men-
meâ aberret, de *Pſeudo-Alchymiſtis*, de
uibus, purgandi mei causâ, infrà agam di-
inctius. Cæterũ inter mira inuenta *Bom-
aſti*, vnum videtur eſſe, quod huic *obſcuri-
iti* oportunè medeatur, *lumen perpetuum*.
Hæres, Lector? Seriò loquor, præſtaret il-
modò ſeriò, quod promittit. Non tene-
o te ſuſpenſum diutius. An. 1582. Petrus
Perna excudit Paracelſi Manualia duo, in
uorum poſteriore, pag. penult. leguntur
hæc ad verbum: *Diſtilla ex ſanguine tuo vel*
STERCORE *tuo, oleum, & fac cochiam ex
alumine plumoſo: poſt fac ardere: & ardet tam
diu, quamdiu viues. Probatum eſt.* Vtilis
lucerna, ſed fœtida. Vtilior hæc pagella
proximè anteriore. Inſcriptio eſt, DE
STERCORE. Tum ſequitur: *Prima
aqua eius* (:ſtercoris:) *deponit maculas fa-
ciei. Vltimum oleum eius, quod exit ſi ac-
cendis*, NON CONSVMITVR IN
ÆTERNVM. Rectè dixi hanc vti-
liorem;

Sect. 13. Io. Ern. Burg.

liorem; nam altera cum Bombaſto moriebatur; hoc autem nobile vaſculum TRANSIT AD HÆREDES, Et natos natorum, & qui naſcentur ab illis *in omnes generationes*. Meretur vtraq; elogium non vulgare. Catullus nobilis Poëta, *Voluſii* neſcio cuius, *Annales* celebrauit noto illo verſiculo:

Annales VolusI, cacata charta.

Non teneor honeſtius loqui de *Bombaſti Lucernis*, quam Bombaſtus ipſe locutus eſt. Itaq; *æternis* illis eius *ignibus*, æternum hoc Elogium facili, & ſpontaneâ eat Parodiâ,

BOMBASTI FACVLÆ *cacata* FLAMMA.

SECTIO XIII.

Io. Erneſtus Burggrauius Neoſtadius Palatinus.

1. STO promiſſis. Dixi antè, me huic homini *propriam Sectionem* ſeruare. Quamquam meritò corrigam, & dicam, non *homini*, ſed *libris* eius, & *doctrina*, hanc Sectionem dicatam. Nam *hominem* amo, non modò communi illo nomine, quòd *homo* ſit, ſed propter *Eruditionem* non vulgarem, & linguæ tum Latinæ, tum Græ-

ecæ cognitionem. Doleo, eiuſmodi in- Sect.15.
ium, *peregrinationibus*, & *Pſeudo-Chy-* Io. Ern.
orum contagione, in tranſuerſum ſic a- Burg.
m, vt multa vulgauerit, quæ æterno ſi-
tio obruta oportebat. Hoc nomine in
um Authorum numerum mihi venis,
ggraui, quos aſſero, Goclenio, eiuſque
gneticę Curationi nequaquam eſſe ho-
i. Patere igitur, te rogo, vt in gratiam
tua tibi vitia indicem, quoniam neque
endabis, niſi ſcias, neque ſcies, niſi indi-
a. Vt, ſi macula turpis faciem tibi igno-
ti deformaret.

2. Principio omnium horum malorum
item vereor eſſe *hæreſin*. Si tamen *hære-*
s es. Libri tui oſtendunt potius eſſe *am-*
uum Religionis, &, proprio verbo, *ἀλλο-*
ϑρησκον: Certè duas Religiones laudas,
o cælo diuerſas. Præfatio tui *Biolychnij*
ncupatoria, in *Iulio Principe*, *Herbipo-*
ſi Præſule, meritò laudat (pag. 25.) RE-
GIONEM. Sed quid ſibi vult, quòd
chilles tuus in Dedicatoria, alium Dyna-
m item à *Religione* extollit, qui nec ipſe
quam diffitebitur, ſe longè ab *Iulio* illo,
Religione diſſidere? Quid te eſſe credam,
m tam diuerſa video prædicare? Alia lo-
ſunt, ex quibus coniectare liceat: ſed o-
itto.

3. Iam

Sect.13. *Io.Ern. Burg.* 3. Iam Libros tuos inſpicienti cuiuis, ſunt, quæ meritò admiretur, tibi, homini prudẽti, & erudito excidiſſe. Non exagitabo ſingula acerbè: proponam tantum nonnulla, & Tibi, Lectoriq; relinquam conſideranda.

Ingenuum in primis eſt, ſed in te pugnat, quod fateris paſſim, *non poſſe ſatis intelligi*, nedum *explicari*, quæ doces. Et tamen doces, & tantâ fiduciâ doces. Satis mihi fuerit, vnum locum afferre ex *Lucernâ* tuâ, & alterum ex *Achille*; atque vtrumque maximè pro me, & maximè contra Goclenium. Prior eſt pag. 123. vbi de Vnguento Armario, quod *Illuſtre*, vocas, dicis, Sanationem ab illo perfici ARCANO MYSTERIO, *quod* NEMO *vnquam ſatis prodet* (nedum pepo ille, qui tamen putat, ſe per ſua Axiomata hoc Myſterium *manifeſtum feciſſe*, adeoque *ſine griphis, ſine ænigmatibus* Synar. pag. 192.) *quidquid in abditas cauſas de hoc ipſo diſquirunt.* Addis: *Et vidimus coniecturas quorumdam, accuratas ſanè: ſed rationes illæ, quantulum eſt, quod perſuadent homini Philoſopho?* Et mox, pa. 124. *Diuiniores formarum vires ſunt, quàm vt nos ductu Rationum* (audi Axiomatographe) *eas inueſtigemus.* Heu, *Burggraui*! Hæc tu tam clarè, nec tibi in mentem venit, paullò vlterius progredi, & ipſiſſimam veritatem enunciare, nem-

ape *Diuinitatem* illam eſſe, quam ado- Sect. 15.
t *Idololatræ*; *Satanam*, inquam, aut ali- Io. Ern.
em *Angelum eius*? Dixi antea Goclenio, Burg.
od tibi modò, ſimillimo modo poſſe
amuis *Veneficam* de ſuo *Vnguento* philo-
hari, quo delibuta,

Hoc, veluti pennis, audet ſe credere cælo,
Ignotum periter ———

lterior locus eſt in *Achille* tuo pa. 85 quâ
antulum deeſt, quin concedas, & vltro
fitearis hoc quod iam dicebam, *Satana*
thore Curationem Magneticam perfici? Nã
de eapſe *Curâ* loquereris, verba tua ſunt:
ui in abſtruſiſſimis arcana rerum omniũ Pa-
itis penetralibus ſupra vulgi captũ perſpicit,
ꝗ occulto modo vtitur, & vulgo incredibilia
eſtat, quæꝗ non niſi malorum geniorũ, quos
iredros vocat, adminiculo, ſubſidioꝗ edi vi-
antur, ille Magus eſt. Ingenuè prorſus, niſi
od geminũ mantellum Diabolicę fraudi
tendis, dum & *Naturam* fingis intra *pe-*
tralia ſua hãc vim celare; & ignobile *vul-*
us inſinuas, prę ſtupore iſta non capere. Nã
ntra planè habet. *Vulgus* enim facile his
ſentitur, neq; magnopere laborare ſolet,
uomodo ſanetur, dum ſanetur. At *Eruditi*
leraq; eiuſmodi dũ inſpiciunt, hęrent, du-
itant, inquirunt, reperiunt, dãnant. Hoc tu
egare nõ potuiſti. Agnoſce iterũ verba tua

At

Sect.13. Io.Ern. Burg. *At non iſtud vi occultâ, & contactu Incorporeo*(neceſſariò hic Diabolus implicatur,qui haud dubiè incorporeus eſt) *Magnetico fieri, etiam qui non Indocti habentur vulgo,contendunt*. Paullò poſt: *Cætera verò, quæ adhibentur, cæremonias eſſe confictas in ſpeciem, & deluſorias*.Nihil verius hoc ſenſu *non Indoctorum*.Atque vtinam tu *non indoctus* (talem te agnoſco) his accederes. Sed procul te abeſſe oſtendis, dum ſubdis: *Falſi ſunt,& Infelices*.Infelix Burggraui! Pluris facis *Goclenium*, ne Grammaticæ quidem gnarum, nec periodum Latinam ſcribere doctum, quam non pudendo furto ex Lipſio deſcribat,quàm viros *non indoctos*? At ſi rationem ſaltem aliquam afferres. Nihil tale. Quin potius pro omni ratione,

4. INCREPATIONES acres adhibes, & Erudito homine indignas. Vt illâ ipsâ pag. 85. *Miſeri Naturæ plagiarij, & Scholaſticarum gerrarum crepitacula*. Et in Lampade pag. 95. *Erunt forſitan, qui de faſtuoſis ſuperciliosorum quorumdam Philoſophaſtrorum ſubſellijs proſilient*. Modeſtè, Burggraui. Non meminiſti, te Illuſtriſſimum *Iulium* Herbipolenſem Præſulem, in tuâ *Nuncupatoria* laudaſſe, præter cætera, à *Prudentia & Sapientia*? (pag. 25.) Atqui Magnus hic Princeps ad ſuam *Prudentiam*, & *Sapientiam*

m pertinere exiſtimauit, eiuſmodi Viros Academiæ ſuæ ſubſellijs collocare, quos contumelioſè *Philoſophaſtros* vocas. Iim tamen (pagel. 96.) *Anſeres* ſunt tibi, *lori* ſcilicet, qui meros *Vniones* canis. Pam dico, dum te *Olorem* dico, *Suffridus* ëta tuus, Spagyriæ Sirenophœnicem te ædicat. Equidem non inuideo. Sed pam dulcis tibi cantus eſt, dũ Philoſophos pellas, qui *Veteris* Philoſophiæ retinens, tibi ac tui ſimilibus *Spagyricam* relinaunt. Monueras teipſum in Præfat. *Lurnæ* (pag. 18.) poſt effuſam in illos, parum ecenter, bilem, illis verbis honeſtæ mens indicibus: *Sed intra terminos modeſtiæ.* At os *terminos* quantum tranſgrederis, in *Paoplo* tuo (pag. 82.) dum diſertis verbis, tui oniti oblitus, ita declamas: *Quicquid eſt uarum, ſiue è ſtoa, ſiue è Peripato argutiolaum, non paribus ſophiſmatum ſtrophis, & inolucris diluam; ſed ſcommate vel è ſtabulis, vel è triuiis petito.* In hâc quidem argumenandi ratione ſpagyricâ, cedimus tibi palmam. Nam, vt ille ait, *Contendere durum eſt Cum victore.* Sect. 13. Io. Ern. Burg.

5. Ac ſic vel non tutum fuerit, vel non operę-pretium, aliquot alia capita librorum tuorum perſequi, quibus honeſtæ tuæ Eruditioni maculã inuſſiſti, non facilè eluen-

Sect. 13. Io. Ern. Burg. dam, niſi honeſtâ *Palinodia*, quam feliciter tibi preiuit vir & doctiſſimus, & tibi, vel te ipſo iudice, amiciſſim⁹. Coniectas, ſcio Ego non ita multo poſt clarè tibi illũ nominabo nec ſine proprio ipſius teſtimonio. Sed capitũ, quæ iam dicebam, indiculum tantùm tibi hic ponã, omiſſa longiore tractatione: quoniam pleraque omnia in Goclenij mei confutatione vel iam iacent, vel iacebunt.

Obſcuritatem, & *Difficultatem* tuorum inuentorum inculcas; in quo alſtu iam te notamus. Illâ enim, vt velo, tectus lates aut latere ſperas. Si intelligi nolebas, multo rectius tacuiſſes.

Secreta tua haberi vis, nec vulgari profanis, ſcilicet. Cur ergo libros ſcribebas? Et quid ſunt niſi fucus, tum Lucerna tua, tum Panoplia, quibus nemo vti queat?

Malignè cenſeat quis, te & *Obſcuritatem, difficultatemq́*, prætendere, & petere *ſilentium*, in *Lucernâ* potiſſimum, quam ſine magno vel verborum, vel apparatus circuitu clarè concinnare docet *Paracelſus* tuus, oleo vel ex ſanguine, vel ex *ſtercore*, diſtillato. Tu nimium apparatum adhibes ad rem tam facilem, tam olidam.

6. Minus tamen eſt (ne te grauius accuſare videar) quam primus libri tui aſpectus præ ſe ferat. Nam argumenti ieiunitate coactus,

tus, feciſti, quod Goclenius: Pauciſſima Sect. 13.
opiè ad rem; plurima extra rem attuliſti. Io Ern.
uod idem etiam in *Rediuiuo* tuo feciſti. Burg.

Illud peſſimum, quòd varia vndiq; con-
erendo, quæ parum ad rem faciant, ſuper-
itionibus illis tuis, vt ſic dicam, *Capitalib.*
ias aſperſiſti. Itaq; cum *Lucernas* concin-
ares, *Arma* cuderes, interea *Goclenianam*
llam, vnguine addito, *impraegnaſti*: *Pataui-
am vrnam* approbaſti, nihili pendens, i-
ſam met litteratam de ſe ceciniſſe, ſe eſſe

PLVTONI SACRVM MVNVS ——

t non malè te monuerat laudator tuus,
ureum nomen, *Goldmannus*, dum monet;

Vrbs Patauа Olibÿ ne iactet FICTILE
FICTVM.

Quid, quod *Characteres* quoſdam reijcis, &
rudenter damnas; & interea alios nihilo
ninus Diabolicos, admittis & probas? Mit-
o alios. At per fidem tuam, quomodo tibi
perſuadere potuiſti, abeſſe execrandam ſu-
perſtitionem ab illo *Charactere*, qui *in Cir-
culo deſcriptus Muſcas glomeratim conuolan-
tes congregabat?* Scis, *Beelzebub* eſſe *Deum
Muſcarũ?* hic illas congregabat, non vaniſ-
ſimus *Character. Nihil ille nec auſus, Nec po-
tuit.* Si perſiſtis in errore, vide, ne præter
famã, etiam Patriam amittas, & *Accaronita*
fias, pro *Palatino*: nam BEELZEBVB

Sect. 13. fuit *deus* ACCARON. Sed aliquot adhuc
Io. Ern. tua σφάλματα annotemus.
Burg. 7. Probas plures in homine *Animas*, & aperte vnam (ex deliriis, lib. de LVNATICIS *Paracelſi* LVNATICISSIMI) quę BRVTAM CREATVRAM HOMINEM EFFICIT. Talis fuerit *Paracelſus*. Tibi ominari nolim, & nemo non brutus ſibi optet.

Ponis *Animas* in iis quoque, quæ vulgo inanima habentur, vt in *ſtellis*, & in ipſo *mundo*. Error eſt pridem exploſus.

Porro *Cura morborum Magnetica*, quam Biolychnio adiungis, coniuncta *Curæ Vulnerũ Magnetica*, facit, vt fruſtra ſint omnes Medici, omnes Chirurgi, omnia medicamenta, omnia emplaſtra. Non appono modum, ne quis ex me diſcat, quod in *Bombaſto*, & in te ſeriò deteſtor. Quod dixi fruſtra fore illa, hinc intelligi licet. Goclenius ſanat *Vulnera citra vllum dolorem*, & *remedij applicationem*: Tu facis, vt *morbi nulla potione medica*, *aliiſue ſumtis Pharmacis ſanentur*. Quis igitur malit moleſtias, ſũmtus, dolores, incertam curationem?

Verbis tribuis mirabiles effectiones, etiam longo poſt tempore, quam tranſierunt. Verba das.

Imaginationem, & *Phantaſiam* magna poſſe fingis, etiã in aliena corpora, etiam in mul-

multos annos. Phantaſticum eſt. 8. Sat mul- Sect. 13.
ta de Parergis. Princeps Argumentum in Io. Ern.
Lucernâ, tibi ipſa *Lucerna, iugiter viuens* Burg.
cum eo, cui accenditur Myſtice, inquis. Miſerum
Myſterium, cui *Myſtes* nõ alius, quam
illuſor Diabolus, vt & huic *Lucernæ Sinenſi*.
An. 1610. in Sinarum vrbe Nanciana (narrant
Religioſi homines, qui ibi degunt) *Lucerna*
erat ſimilis tuæ, quæ vel nõ extinguetetur,
vel extincta, etſi ægrè, mox, nullius
adminiculo, recens conciperet incendium.
Ad eam viſendam, cum pueri aliquot conueniſſent,
litterarum ſtudioſi, pleriq; Ethnici,
conuerſi ad quendam Chriſtianũ, Antonium
nomine, æqualem ſuum, Heus tu,
inquiunt, iactas *Religionem* tuam *Chriſtianam*.
Agedum, eius præſidio hanc *Lucernam*
extingue, ſodes. Puer annuens, & ſigno
Crucis muniens ſeſe, facilè extinxit.
Sed Cacodęmonis operâ cum redaccenderetur,
indignatus Neophytus, ridentibus
cæteris, ita eam denique extinxit, vt fruſtra
eſſent, quotquot eam reluminare conarentur.
Crede mihi, ſimilem fore tuam, ſi vſquam
ea extaret.

9. Si ingenuus eſſe vis, mi Burggraui (ſpero
te velle) non ægrè hæc *monita* feres, aut,
ſi ita vocare lubet, has *cenſuras*. Cenſes ipſe
grauiter tuis libris aliorum *ſuperſtitiones*.

Sect.13. Io.Ern. Burg. Non æquum feceris, ſi tibi credi voles, tam peregrina afferēti ſine vllis *Rationibus:* maximè cum ipſe id vltro prædices non ſemel. De ipſâ tuâ *Lucernâ*, en tua verba (pa. 127 *Experimentis hæc, & talia conſtant, non logodædalis ambiguarum rationum enuntiationibus.* Velim à te ſcire, ſi quiuis *Veneficus* de quouis ſuo *veneficio* idem diceret, quid illi obiectum velles? Idem tibi obijcito. De eadem tuâ *Lampade*, clarius eſt tuum illud, p. 118. *Cur homine animā agente, Lampas ſimul vitam, & flammam efflet, nō in promtu magis quidē meo iudicio ſit expĕdire, quā &c.* At ego facile expedio, *Diabolus efflat, qui & aluit*

10. Antequam *Lucernam* deſero, notandum mihi horrendum ſacrilegiū tui *Goldmanni*, qui hanc tuam Acheruntícam *Lampadem* præfert diuinæ illi *ampullæ* quę *inexhauſtum per tot iam ſecla, liquorem* ſeruat, & à Gallis ſumma cum veneratione ſeruatur. At nefarius hæreticus vetat eam prædicari, & ad te conuerſus ait:

Æternam ſolus tu tradis Lampada mundo.

Quid dicam huic Adulatori? *Similes habēt labra lactucas.* Nunquam carmina pangat, niſi ad hanc *Lucernam.*

11. Sicut *Perpetuum lumen* præbet *Lucerna* tua, Burggraui, ſic perpetuam tutelam *Armatura* tua. Id eſt, vel non præbet, vel *Dia-*

Diabolo opcram dante, præbet. Pręcipuum Sect. 13.
præſidium v:deo tibi eſſe in Phantaſia, & Io. Ern.
Verbi, quę vſque eò valida, & acuta habes, Burg.
vt ferrum, chalybem, Electrum penetrent, intraq; eius viſcera ſe condant, & illud *impenetrabile* reddant. Ægrè mihi credetur, n:ſi tua hic verba appoſuero, quæ adhiberi vis ad *Armorum fabricam*. Pag. 105 ita præcipis: *Ad incudem, & fabricam ſtabis obfirmato animo, & Imaginatione fortiter eleuatâ & affectu exaltato: tum voce iracundâ, aſperâ, infractâ, raucâ, minaci, atroci, hoc eſt, Martiali: tum oculis ad Baſiliſci obtutum intenſis operi irradia, & Martialiter aſpira tali Carmine:*

Auſſicio Martis bene cedat Fabrica, & Artis.
Arma mihi cudo, celo aſpirante ſecundo,
Quis poſſit duri vis nulla nocere metalli.
Sed pauor, & terror perturbet, mentis & error,
Hoſtem acie in cuncta, vt nequeat conſiſtere puncto.

Mox addis: *Inſpira fortiter, & anhelitu ei incumbe Martiali, repetitis, quoties operi congruum, Numeris:*

Vt lupus ignauos nocturnus territat agnos,
Vt timidus ſæuos exhorret Dama Moloſſos:
Sic quoq; præcipitem incutiant hæc a ma timorem.

 Ite-

Sect.13. Io. Ern. Burg. *Iterum hic aſpirandum, & inſpirandum operi Martialiter:*

Contrà præſente vt nequeat conſiſtere mẽte.
Irrita tela dabis, quicunq; minabere nobis
Obuius his armis, quiq; ibis, abibis inermis

Hic Martialiter, vt poteris, iterum inſpirato, & repetitis inter Pyracmonas, numeris, fortiter ingemina:

Hac veluti flammâ molleſcit Martia lamna:
Hoc veluti ſtictu Electrũ dureſcit, & ictu:
Sic quoq; molleſcant, & pectora dura liqueſcant,
Præq; metu rigeant, pauidoq; tremore fatiſcant.

Et talis quidem eſt, inquis, *ab Imaginatione Martialis inſpiratio, cuius nemo vires refutat, niſi qui in omnibus Arcanis profanus Hoſpes eſt.* Ita tu.

12. Ægrè mihi perſuadeo, te hæc legere, vel audire ſine pudore. Ego quidẽ neminẽ adhuc inueni, quin *rideret ad vacordiã, ringeretur ad impietatẽ.* Non attendis, cui illam ferream, vt ſic dicam, *Impenetrabilitatẽ* attribuas; cui? Nempe tuæ *imaginationi*, quæ *ſomnio* eſt quã ſimillima. Cui? *Voci*, quæ eſt *momẽtanea aeris percuſſio.* cui? *aſpectui*, qui fit non *emittendo* quippiã, ſed *admittendo*. Poſtremo, cui? *aſpirationi, inſpirationi, anhelitui.*

qui, quid aliud eſt, quam *fumus* quidam Sect. 15.
ectoris foculo protruſus? De his tamē tu Io. Ern.
is, tanquam ſi ſint *fuſile* aliquod *Electrum*, Burg.
od reliquis Metallis miſceatur, iiſque
tiſſimam vim tribuat. Fingunt fuiſſe ne-
io cui Ferream Vocem. Tu multo plus
cis, nec fingere videri vis. Nam dum lo-
aêris, erunt verba tua non ἔπεα πτερόεντα,
t aliis hominibus, atque adeo Heroibus,
iſque Homericis Diis) ſed tamquam ſi

—*fluat Æs riuis, Auriq́ metallum,*
Vulnificuſque Chalybs vaſtâ fornace li-
queſcat.

t tamen *qui* ingentes has *vires refutat,*
rofanus hoſpes eſt. Equidem in talibus *Sa-*
ris non inuitus ſim *Profanus*. Sed iam ſat
nulta tecum, Burggraui, ſi prius & LV-
CERNÆ tuæ, & ARMORVM concinna-
ionem tuis ipſius verbis, vt pulcro com-
pendio, concluſero. In Nuncupatoriâ tui
Biolychnii pag. 21. loqueris de tui ſimilibus,
id eſt, vt ego interpretor, de quibuſdam
Pſeudo-Alchymiſtis in hunc modum: *Ma-*
gni Oſtanis hæredes ſunt illi ſpagyri, qui VVL-
CANO (Diabolus hic eſt) *Artium omnium*
Inuentori (ſic hic Diabolus Diuinitatem ſi-
bi vendicat) *tam chari ſunt, vt eius beneficio*
(vide cuius tu & Goclenius ſitis Beneficia-
rii) *quidlibet penè educant, è quolibet.* Ve-

Sect. 13. riſſimum de Te, fratribusq́; tuis, iudicium,
Io. Ern. Burg. niſi quod illud QVIDLIBET tandem eſt NIHIL. Iam claudenti mihi hanc Sectionem, aurem vellicas, & obiicis pro vtroque tuo libro magnum nomen, magnum teſte, Amicum tuum RARO VIRVM INGENIO, vt eum prædicas in Achille tuo, p. 55. Hic ille eſt, quem paulò prius dicebam, tibi præiuiſſe nobilem Palinodiam, MARCELLVS inquam, VRANCKHEIM I. V. D. Cõſultiſſimus, Scientiarum, Linguarumq́ue ſcientiſſimus, cuius eſt ad tuum *Achillem* ἐπίκρισις ϛοχαϛικὴ, & ad te Epiſtola, præmiſſa *Lucernæ* tuæ. De hoc, Burggraui, ne nimis tibi plaude. Ignorare non potes, eum *Religionem* mutaſſe, & *Catholicæ Eccleſiæ*, cuius per Baptiſmum, membrum factus erat, per hæreſin auulſus, ſeſe obedientem filium reddidiſſe. Sed addo alterum, ſi fortè ignoras. Idem cum hæreſin abiuraret, *raro* illo, quo illum eſſe dicis, *ingenio*, & iudicio (ſed in primis Diuinâ gratiâ cęlitus illuſtratus) vidit, *ſuperſtitiones* illas tuas, & ſimiles, ſibi relinquendas. Id vt liquidò, non tibi modò, ſed omnibus conſtet, & maximè *Pſeudochymicis*, deſcribam hîc Epiſtolam eius ad ARNOLDVM à BOECOP Societatis Noſtræ Religioſum, cuius *autographum* penes me habeo, quæ ſit vice *Palinodiæ*,

diæ, &, Auguſtini exemplo, *Retractatio* duarum illarum, quas dixi. Ponam autem, ipſo Authore non nolente: quoniam aliter, minime probandi exempli res ſit. Et quidem integram dabo, vti eam exarauit, ne nimiū mihi ſumpſiſſe videar in alieno opere, ſi quid meo iudicio truncauero. Quamquam quæ de Holtzemio (quem ego virum nullus noui) non magnopere ad meum inſtitutum facere videantur. Quæ verò de me, ignoto prorſus, & hactenus non viſo, nimis beneuolè aſperſit, non agnoſco. Sed audiamus ipſum.

Sect. 14. *Marcel. Vranckh. Abdic.*

SECTIO XIV.

MARCELLI VRANCKheim V. C. φλυαρολογίας *Pſeudo-Chymicorum abdicatio. Epiſtola ad Arnoldum à Bœcop, Soc.* IESV.

Arnoldo Honorio à Bœcop τῷ παναρίςῳ ἀρχαιοτρόπως τῇ ἱερολογίᾳ ἐντρίβειν, καὶ εὖ διάγειν.

NON indelectatum me, Petrus Holtzemius Medicinæ Profeſſor in Vbiorum Academia, dimiſit facetâ illâ ſui hellebori eſſentiâ: apud quem ipſa Euphroſine, Aglaia, Paſiyythmie, Gelopœia, omneſque Charites ſint inficetiſſimæ: qua Helleboropæus ipſe neſcio quas in

me

Sect. 14. *me dicturus affanias, ſibi ipſi corporis ſuperio-*
Marcel. *ra purgauit, ne quid humoris melancholici*
Vranckh. *vel bilioſi, ad domicilia vſque animi (vt A-*
Abdic. *gelliana dicam Phraſi) redundaret, & lepo-*
iſtos cum Gratijs perturbaret. Sed non lube
ἀντιγραφεύειν, καὶ ἀντιφάρμακον *reponere. A*
iſto, quo ſcribis caſu, ὦ ἀντάδελφε, καὶ δυοδ-
μοι τῶν γνησίων τ᾽ ἀδελφῶν, καὶ ἀγαθῶν ἀντάξ-
ιε, *meum ſilentium vnius, itemq; alterius heb-*
domadis, tibi indicio poſſit eſſe, meâ à tuo diſ-
crepantis iudicij, ſuper editis olim in gratiam
Burggrauij epiſtolis? Si compromittis in Pau-
lum noſtrum, cecidiſti iſtâ tuâ coniecturâ. Qui
tacet, *inquit*, non vtique fatetur, ſed tamen
verum eſt, eum non negare. *Quod ciuilis*
Sapientiæ conſultus ille videtur ex altioris
ſcientiæ perito Siracho noſtro hauſiſſe, vbi ait
ἐςι σιωπῶν, οὐ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν. *Si litteras*
non vnas repetis, vides in tuam ſententiam
me non abripi, ſed ad nutum duci. Et quidem
vtar auidè iſtâ occaſione, quâ ſuperſtitionum
omnium Exuerrias parat edere Societatis ve-
ſtræ Theologus, cuius Diſſertationem de ſu-
perſtitione, Theologicam, ad me Kal. April.
M.DC.XV. Auguſtâ Treuirorum ablegaſti.
è quâ, vt ex vngue leonem, ſic ingenium æſtima
Viri illius acre & rarum: qui ſtilo ſuo penitus
Goclenium trâsfixit, & reliquit occiſiſſimum.
Cuius ego modeſtiam pluribus hic non onero.
Ipſi

Ipſa mihi oportunitas non potuit opportu- nius Aduenire —— Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

quam hoc viri, quod ais, inſtitutum. præſertim cum aliquid publicè pro innocentiâ meâ dicendum ſit aduerſus libellum illum famoſum, quē in me potiſſimum, vt colligo, edidit ille Medicus, qui cap. 1. vbi Chriſtianus, prudens, & honeſtus vult haberi, me in Barathrum detrudit illorum, qui ex fraude, fallacijs, mendacijs toti conſtant. & cap. 2. eumdem me videtur reijcere in ſecundum, quod ſtatuit, genus hominum, cui non tribuit quidem nihil litterarum: ſed à deſperatione ad Medicinam iuiſſe ait, conuitiis multis multis. Imò verò mox in tertium genus hominum vult deportatum, quod DEVM *immemorem fraudis ſperare, oblitum melioris famæ, res ſuperſtitioſas pro veris medicamentis, toti mundo, quod Apoſtatæ Iudæi circumforanei ſolent, obtrudere contendit: idq; eò loci, vbi hoc Ciceronis monitum ſibi ipſe præſcribit; vt primò acerbitate careat monitio: dein obiurgatio contumeliâ careat. Sed hoc ipſo bilem ſibi recolligit, quod iraſci proprium ſit Peripateticorum, adeò, vt qui non poſſit exacerbari, vir non ſit. Quo impetu Peripatetico, eò proceſſit, vt me inter illos errones abijcere, qui ex proſapia Caini, &c. titulo Doctorali illicitè gaudent, &c. nihil penſi habuerit. Cap. autem 8. non ſatis illi fuit, dice-* re,

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

re, meas aures occluſas veritati: nec recordari, conſcientiæ bene actæ vitæ memoriam eſſe iucundiſſimam: itemq́ me (: ad inſtar ſc. Phormionis illius ridiculum, qui coram Annibale, neſcio quid de re bellicâ, diſputauit:) arrogantiâ, & verborum meorum pompoſitate ebrium exiſtimare, id mihi deberi, vt quicquid dixerim, aut ſcripſerim, id ipſum, velut eruditum, omnes ſufficere, & approbare: niſi vulgo perſuadere ſatigat, me neque ius, neque bonum, aut æquum ſcire: tum verò & Dardanarium eſſe, καὶ κακοδαιμονοκρατούμενον, qui medicinam non diuinum, ſed Magicum eſſe munus credat, &c. Quid agis, mi Holtzemi? loqueris non tantum ligna (vnde Gentilitium tibi nomē) ſed & lapides, & cruces, & ignes, vbi ἄλλα τινὰ ἀσεβημάτων, καὶ καθαρμάτων in me declamitas. Quid ego contrà? non agam tecum ſummo iure, quo inteſtabilis ex lege iubetur eſſe, imo verò capitali ſupplicio l. vnic. C. de fam. lib. plectitur, non tantum is, qui libellum famoſum edidit; ſed & is, qui inuentum non corruperit, vel igni conſumſerit, ſed vim eius manifeſtarit. Age verò cùm ab eodem Imp. Valid. l. c. cautū ſit, vt huiuſmodi libellus alterius opinione non lædat, & ego ἀπάθειαν tibi Peripatetico, vt apparet inexploratā ſeriò meditor, nō ex Zenonis, ſed Catholicâ Chriſti diſciplinâ edoct⁹, pœnâ talionis nō experiar. Imò verò iniurias,

nas, etſi atrociſſimas multas, ne quidē ad animū Sect. 14.
reuocaui ſemel, quod nec ciuiliter, nec criminaliter Marcel.
aduerſus te agere cuperē. Ex ſatyrographo ſine Vranckh.
bile, & ſatyrâ, liceat mihi tuâ pace verū dicere: Abdic.

Diluis Helleborum certo compeſcere puncto
Neſcius examen. vetat hoc natura medendi.

Fidem tuam, mi Bœcop, non incuſo virum, nec ad helleborum, quod eſt olim in Anticyrâ, citius meli⁹ properare iubeo, ſed excuſo, quia pronus eſt in affectum illū lapſus, ex Pindaro meo:

αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ
παρέκλαξαν καὶ σοφόν.

Vt enim oculus, in quem phlegma illapſum eſt, non perſpicit; ſic mens, in quam affectus:

Fertur equis auriga, neque audit currus habenas.

In me fecit impetum? non magis ſuccenſebo, quàm ſi impegiſſet in me cæcus aliquis. nec adeò ſum delicatulus, vt malim à me repellere, quam in viam reducere. Firmiorem offendit, quam vt aurulâ quadam vocis inconſultæ inaniſſimâ, & papyro impelli poſſet: armatiorem, quam vt pertingeret, quid dicam, penetraret? Vt Socrates, Diogenes, & alij olim Philoſophiæ ſcuto; ſic ego legis Euāgelicæ clypeo, illas res, quas vulg⁹ pro intolerādis habet iniuriis, & ob quæ Græci bellū Troianis mouerēt, vt autūni folia, reiicio. Si quid moueor, in hoc vno eſt, quod ei⁹ vicē doleo, qui iſto ſuo de me iudicio tā grauiter fallitur: cuius ego nebulas facile diſſipo, vel per-

rumpo luce

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

luce iſtâ huius conſcientiæ, cuius mihi teſtis DEVS, *& tu, cui hæc ſcribo, cum paucis bonis, qui mihi theatrum hoc orbe toto anguſtius*

Ad ἀνακεφαλαίωσιν *Epiſtolæ, quam* Biolychnio *præmiſit amicus quondam meus* Ioann. Erneſtus Burggrauius, *cum redaccingo me, in hoc reperio verſari me, vt pro Chryſopœiâ coner aliquid, &* θαυμαϛοποιίαν *quorumdam admirer ſine dolo malo. Imò verò crediderim licet, ſic vulnus ſanari poſſe citra remedii applicationem, vt morbum ſanguinis deriuatione, virtute illâ, quam aiunt Chemiſtæ Magneticam; an idcirco Sexcentoplago nomen indetur mihi, aut verberea ſtatua cum Holtzemio? Cætera enim facti, & ſenſus alieni ſunt, quem ego præſtare non teneor.*

In EPICRISI, *quæ Achilli Rediuiuo præmiſſa eſt, pro Panoplia illâ Burggrauii, dico aliquid, & ſecutus Platonicos, Arabes, & Italos quoſdam, Ptolemæum, Aphrodiſæum, Porphyrium, Artephium, Thebithum, Pomponatium, Mizaldum, tentaui neſcio quid; contra Hippocratem, Galenum, Iureconſultos, & Theologos multos; ac potiſſimum contra diuiniſſimum Aquinatem, & Gregorium de Valentiâ: vbi contendunt, Imagines Aſtronomicas naturaliter ad nihil operari; eaſque non aliâ, quàm Dæmonum malorum cooperatione, ad aliquem effectum, vi ſuâ quâdam pollere.*

quod

quod à me quo ductu conſilioq́ factum ſit, ne moleſtum ſit paucis intelligere. Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

Incidit ante annos IIX. circiter in Bataviâ, & ante annos VI. iterum, in Galliâ, in me Ioann. Erneſt. Burggrauius ille. & neſcio quid ἀγλαΐσματος καὶ διακοσμήσεως à ſtilo meo petebat ſuæ Pyrotechniæ, & arcanis neſcio quibus Eleuſiniis ſpagyricis: quorum ille penes ſe κέρας ἀμαλθείας mihi perſuadebat. Ego, qui virgulâ quâdam diuinâ, repertum mihi hominem opinabar, feſtinato aliquid σημειογραφεῖν, in Chaos illud Philoſophicum, & in Apodyterium Naturæ Vniuerſalis inhiare, omnia ex præſcripto concinnare, nihil intactũ relinquere. ille contrà mihi ſpem ex ſpe nectere, varia polliceri; quæ referre nihil attinet. Qui candidè, curateq́, legit vtrumque Logiſmum meum, videt ſubito nihil non tributum amicitiæ; ſuperſtitioni nihilum: niſi quòd re inexploratâ, ſuperſtitioſiuſculè habui amicitiam, quam Germanus ille tum mihi deferebat, & ego nimium candidè accipiebam, cum debuiſſem antiquum illud cogitare, νᾶφε, καὶ μέμνασο ἀπιςεῖν. Quod, dum ageres Herbipoli, non te fefellit. Repete, ſis, tuas litteras, quas Nonis Sextil. anni M.DC.XIII. ad me emiſiſti, & agnoſce verba tua. Sed nec ego tam ſtolidus ſum, vt iudiciũ illud tuũ aliò traham, quã in gratiam Burggrauii tui, cuius amicitiæ

M ergo

Sect. 14. ergo id te ingenioſè magis, quam ex animi ſententiâ poſuiſſe certus ſum. *& apta numero meas, quas ædidi ad te VI. Eid. Sept. τοῦ θεανθρωποσωτῆρος M.DC.XIII. agnoſcis illa verba, quæ ex ijs exſcribo?* ἐπίκρισιν illam, quam laudas? ago gratias, quod ames adeo, vt tuum illud alioqui ſolidum iudicium adeò in nobis ſub amoris pondere vacillauerit. quod hoc vno ſaltem conſtans fuit, vbi meam ab Aquinate illo S^to^ reprehendis diſſenſiunculam. Tibi verò quid in mentẽ venit? Dic ſerio. Bithumne cum Bachio commiſſum putaſſe? an me Pygmæum cũ Hercule? Quid *μὲ χύτραν πρὸς πέτραν*; Illud tamen ſi liceat pace Diui Magni, hactenus ſenſerim; Imagines Aſtronomicas non pollere ſuâ vi, ex operatione malorum Geniorũ: ſed influẽtiis modò cõmẽſurationis ſociatos etiã effectus edere cõgruos. Quod ſi non eſt; haut pro iſtâc meâ opinatiunculâ ſeruos ad pilleum vocauero. Et odi ego

—*ὁμῶς ἀΐδαο πύλησιν*

ἐνςάτας illos, quos vitâ citius, quàm ſententiolâ exueris. De me, verus es Delius. Sic argutari libuit in amici gratiam. *Plurium ἀμοιϐαίων, quas vterque habemus, non recito argumenta, quibus idem, quod dixi, clarè adfirmo: nẽpe, quod nugas illas Chymicas, gerras germanas, & adepol lyras lyras, vt iã olim deſerui, ita nunquam ſeriò adſeruerim. cuius rei*

Marcel. Vranckh. Abdic.

teſtem habeo te φερέγγυθον, quem nos dicimus omni exceptione maiorem. quod ego iurato iure in ſupplementum probationis illius ſemiplenæ porrò auſim confirmare Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

Pro Burggrauio, etſi quid agat iam triennium, quo à me abfuit, aut vbi agat, non habeã dicere, iſtud me ſponſore, ſi tibi ſum idoneus, habeto; nihil ipſum dolo malo pro ſuperſtitione tentauiſſe: ſed hoc, quicquid eſt inuſitatæ paraturæ, in Biolychnio & Achille, in vulgus editũ quo ſe quoq; poſſet Tollere humo. Facile venaturam naribus facis, quid rei ſit reliquum.

Quod in meâ cauſsâ, vt ex te iam olim ſciuiſſe autumo, ſic ex me nunc iſtâ occaſione, quam ſcribis, ſciat peruelim Eximius ille Societatis Veſtræ Theologus Iohannes Roberti. quem vt par eſt, non laudo, quòd neque ipſi audire volenti ſit, ac me dicere ſuperuacuum. Cuius Viri vngue, & obeliſcus, erratorum pœnas luat, quicquid eſt in iſtis ſchediis Alchemiſticæ φλυαρολογίας; quã ego eo animo, quem dixi, ante edi paſſus ſum, quàm itum eſt in ſenſum, & conſenſum Eccleſiæ vniuerſalis ἀρχαιόπλαστον omnis veritatis. quam non videt, quotquot Circesiſtius Reformatricis, ſeu Traſformatricis, Nouatrice tacti virgulâ, ſic obbrutuerunt, vt non magis formæ priſtinæ velint reſtitui, quàm Grillus ille, de quo eſt apud Plutarchum, qui rationibus ab Vlyſſe

Ec. 14, Marcel Vranckh. Abdic.

permoueri non potuit, vt in hominem redire cuperet. Vale, & hoc age, ne Burggrauius olim, & iam nunc fortean meus, cum Paracelſo, Goclenio inter ſtryges, & Telchinas vapulet. VI. Eid. Octobr. Gregor. M. DC. XVI. τȣ̀ς οἰκείȣς φίλȣς προσαγόρευσον ὡς ἀπ᾽ ἐμȣ͂. *Zutueniæ olim noſtræ*

Tuus ὁλοψύχως

Marcellus Vranckheimius

Hactenus Epiſtola magni illius Viri, & magni Amici tui, *Burggraui*, quem neque nunc amorem in te deſinere vides. Lubet ex hoc amico benè tibi ominari. In Epiſtolâ ad te, præmiſsâ tuæ Lampadi, optat tibi initio εὐζωΐαν, & εὐπραξίαν. Spero fore, vt clemens ille DEVS, qui illum benigno oculo reſpexit, te quoque reſpiciat, & vtramque, Hæreſi, & φλυαρολογίᾳ abdicatâ, tibi concedat. Nec abhorret à pio meo omine, quod εὐπραξίαν tibi vouet περὶ τὰ χυμικώτερα. Nam etſi id vocis accepit pro ea re, quam tum tractabas; longè tamen nobiliore intellectu accipi nihil vetat. Scis quo? Nihil eſt quod vel ſuauius animis noſtris infundatur; vel ipſos animos & mentes, & corda noſtra in DEVM diffundi promptius faciat, quàm ipſius DEI GRATIA, & CARITAS, quæ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρ-

καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. (Rom.5.5.) Vtinam ſic amplitèr diffundatur in tuo Corde, vt ego opto in meo. Hoc tam ex animo voueo, quam illam ipſam gratiam, & caritatem mihi adeſſe, me roborare, & tandem ad illam *Gloriam* deducere, in quâ faxit Glorioſus ille DEVS, vt aliquando te videam, & tam felicem mutationem æternum gratuler. Amen.

Sect.15. *Actio in Diſt.*

SECTIO XV.

Actio in Diſtans.

1. SAtis cum Burggrauio actum, Ad te redeo, Gocleni, quamquam à te non abij. Sed, quia pridem animaduerti, te non eſſe ex acutiſſimis, etſi alios *Bœoticos* vocare ſoles, ne me fortè tuo more vagari cenſeas; velim memineris, me Sect.11. enumeraſſe *Authores* aliquot, qui præ cæteris *Vnguentum* tuum *Armarium* probaſſent: idque eo fine, vt intelligerent Lectores, à talibus nihil admodum boni fluere potuiſſe. Ex iis cum eſſent *Paracelſus*, & *Burggrauius*, duabus deinceps ſectionibus de iis breuiter actum eſt. Et quoniam poſterior duobus libellis ſuis nihil habebat ſolidius authoritate *Marcelli Vranckheimij*,

Sect. 15. *Actio in Diſt.* *mij*, Sect. 14. ea illi, & ſimul tibi, tuęque *Olla* ademta. Pergamus iam aliis rationibus oſtendere tui *Vnguenti* impiam vanitatem.

2. PRIMA, & capitalis ſit, hâc Sectione tractanda, Quod nullo modo vel NATVRA rerum patitur; vel hominis ingenium aſſequitur, vt fœtidum illud *Vnguentum* in hominem *procul abſentem* agat, eiuſque vulnus.

Scio, Quæſtionē eſſe apud Philoſophos, & Theologos, *Sitne aliquod Agens, quod in corpus Diſſitum agat*. Sed & hoc ſcio, vulgo à pluribus, & ſapientiſſimis in vtroque genere, id negari, adeò vt & *Angelos* velint adeſſe rei, in quam proximè agunt (id eſt, à quâ actionem inchoant) etiamſi nō neceſſariò adſint vel poſtremę eius parti, vel corporibus deinceps cohærentibus: & ipſum Deum proximè adeſſe omnibus rebus probent, ex eo, quod in omnes res agat. Hæc, qui accuratè tractata, & explicata velit, videat Noſtrum *Franciſcum Suarez* in Metaphyſicis, tom. 1. Diſp. 18. ſect. 8. Me fuſius de iis agere neque inſtitutum patitur, neq; propoſita mihi breuitas. Et fruſtra meo Goclenio hæc talia proponam, qui & diſertè profitetur, ſe *Senſuales* Philoſophos (: ſic vocat, quotquot *Pſeudochymicas* nugas nō ſequuntur:) ſtolidos, & miſerandos cenſere;

re;& hactenus in ſcribendo,& reſpondendo ſic ſe gerit, vt ſpes non ſit, eum decimam quamq; partem percepturum, eorum, quæ hanc in rem afferenda ſint. Tamen, quia omitti non poteſt, quin aliquid ſaltem breuiter indicetur, afferã Authores pręcipuos, & Argumẽtum, vt ſic dicam, fundamẽtale.

Sect. 15. Actio in D. ſi.

3. AVTHORES ſunt, Ariſtoteles, 7. Phyſic. cap. 2 & lib. 1. de Gener. ca. 6. iiſdemque locis Interpretes. Tum D. Thom. 1. par. q. 8. art. 1. & 3. contra Gent. cap. 68. Iiſdem locis Caiet. & Ferrarienſis, & alii. Capreolus itẽ, Durandus, Richardus, Albert. & vulgo omnes in 1. ſent. diſt. 37. Sed potiſſima Authoritas eſt *Diuina Scripturæ*. Hoc voluit magnus Doctor Gentium, apud Sapientes Areopagitas de DEO diſputans (: Act. 17. 27.:) vbi ait: *Quærere Deum, ſi fortè attrectẽt eum, aut inueniant*, καίτοιγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Eum prope *nobis adeſſe* probat, quia *in nobis operatur*: ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, καί ἐσμεν, *In ipſo enim viuimus, & mouemur, & ſumus.* Item Pſalm. 138. cum dixiſſet Propheta, *Si aſcendero in cœlum, tu* ILLIC ES, *ſi deſcendero in infernum*, ADES, v. 8. mox v. 10. ſubdit: *Etenim* ILLVC *manus tua deducẽt me*, ὁδηγήσει με, & TENEBIT *me*, καθέξει με *dextera tua*. Vides, Lector,

Sect. 15. *Actio in Diſtans.*

Lector, quam diſertè DEVM mortalibus *Adeſſe* oſtendit, ex eo, quòd in iis *Agit?* Atq; adeo ſignificat nō *Acturum*, niſi ADESSET. Et tamen ſtolidi erimus Goclenio, niſi credamus, *Ollam* eius etiam ibi *Agere*, vnde longiſſimè *Abeſt*. Quanto ego rectius: *Diabolus* in vulnus illud agit, in quod Olla, tanto interuallo remota, nihil poteſt: Ergo, vt olla abeſt, ita Diabolus adeſt? Tantum de Authoritate.

4. RATIO verò potiſſima ea mihi eſſe videtur, Quòd cum *Operari* ſequatur ad *Eſſe* (vt Philoſophorum phraſi vtar) vbi *Eſſe* non eſt, intelligi nequit eſſe *Operatio*. Sicut enim quod planè non eſt, nihil omnino agere poteſt; ita quod Conſtantinopoli, quod in Conclaui tuo, quod ad vulnus tuū non eſt, ἀδυνατον eſt, ibi operationem ſuā exercere. Intelligendum autem, debere Agēs adeſſe *immediatè immediatione ſuppoſiti*, ei Subiecto, in quod primum recipitur Actio, ſiue proximæ eius parti. Vt cum Lucerna aërem illuſtrat, neceſſe eſt, lucernæ flammulam, à qua Lux diffunditur, proximam aëris partem immediatè attingere. De immediatione porrò, quam vocāt *virtutis*, nulla eſt difficultas. Fatentur enim omnes, Agēs ſic immediatè attingere quoduis patiens, in quod agit; quantumuis ſuppoſito

poſito ſepoſitum. Sed hæc immediatio nunquam eſt ſine illâ priore. Hæc doctrina adeò eſt certa, vt ille Argumentis alioqui redundans Ariſtoteles, ſatis tamen putauerit, eam ſine omni Argumento ponere, contentus Experientia, quæ in rebus Naturalibus mille rationum inſtar obtinere debet. Hinc etiam conſentiunt omnes, ſicubi Vacuum eſſet, nullam in remotum corpus patrari poſſe Actionem quòd videlicet deeſſet, quod Actionem immediatè reciperet. Hinc vbi corpus occurrit, incapax Actionis, aut Effectus, ceſſat Actio, quæ alioqui deinceps in diſſitum corpus facile ferebatur; ſolum, quia id corpus Actionem recipere, & propagare non poteſt. Exemplum clarum eſt, ſi Ianuam obijcias lumini, quod à Lucernâ, Ceſſat enim Illuminatio. Sic Lunæ corpus Soli obiectum Eclipſin nobis parit. Sect. 15. Actio in Diſt.

5. Cùm autem Creata omnia Finitam quandam vim obtineant, & alia alijs maiorem, minoremue; efficitur, vt aliorum vlterius pertingat Actio; aliorum breuioribus terminis coerceatur. Philoſophi vocant cuiuſque Sphæram Activitatis. Hinc maior ignis maiorem aëris portionem calfacit, maiorem lumine colluſtrat

Sect. 15. *Actio in Diſtans.* Illud etiam addendum, quod ſupra tetigimus, *Cœleſtia* corpora, vt tanto nobiliora, & ab Authore ſuo eò creata, vt *præeſſent diei & nocti* (Gen. 1. v. 16.) alijſque modis Inferioribus prodeſſent; ad id viribus quoq; ab eodem ſummo DEO, donata fuiſſe amplioribus, & qualitatibus eo, vt ita dicam, *Regno* dignis. Itaque Sol, quantumuis ſit diſſitus, tamen *non eſt, qui ſe abſcondat à calore eius*. Pſalm. 18. 7. Habent item eadem Corpora *Sphæram ſuæ Actiuitatis* multò ampliorem.

Nihilominus etiam ipſa, lege illâ tenentur, quam dixi, vt agere in aliud non poſſint, niſi proximè attingant id, vnde agere incipiunt. Et quidem id intelligendum de *præſentiâ & contactu corporeo*, vbicumque agens *corporeum* agnoſcitur.

6. His ita poſitis, tanquam certiſſimis, ſunt quædam circa Ollam Goclenianam, quę nemo intelligat, aut intellecta figmenta nemo probet. Proponā diſtinctè pauca.

I. Fatetur Ollifragus, *Nullam Actionem naturalem fieri, niſi agens vel corpore vel virtute, vel qualitate aliquâ, rem, quam efficere vult tangat* Synar. p. 196.) & tamen *Vnguentum curat vulnera ſine Remedij Applicatione*. Gocleni, *Ollifragium* facis. Facilius euaderes, ſi dixiſſes ſine *Vnguenti* applicatione.

II. *Non*

II. *Non poteſt Phyſicum agens* (inquit idem, Vng. pagel. 90.) *agere in extremum, quin prius agat in medium, cum omnis actio Phyſica agat per contactum.* Porrò Vnguentum, vt PHYSICVM agens venditat Myropœus pagel. 2. vbi pollicetur, ſe facturum, vt *appareat* NATVRÆ *admirabilis maieſtas.* Vnde & *in Medium agere debet, & per* CONTACTVM. Quod etſi ego non deducam, ipſe diſertim ponit pag. 94. *Inter telum obligatum,* ait, *& Vulnus* CONTACTVM *fieri nemo inficiaturus eſt.* Et tamen immediatè poſt: *Cum principiorum hic actio* CORPOREA *non ſit,* CONTACTVM CORPOREVM *etiam requiri opus non eſt.* Nouum *Olliſragium.* Sect. 15. *Actio in Diſt.*

III. SPHÆRA ACTIVITATIS huic fœtori aſſignatur, cui, exceptis corporibus Cæleſtibus, omnia agentia Naturalia meritò inuideant. Quodnam Agens nouimus ſub cælis *Igni* violentius? Tamen, redeat Troianum aut Saguntinum incendium, ardeat quicquid eſt vſquam Syluarum, nunquam tanta flammæ fuerit rabies, nunquam ea vis, vt, non dicam vrendo corrumpere quicquam poſſit; ſed modicè calfaciendo fouere, quod vel modico miliari diſtet. Et tamen

(proh

Sect. 15. *Actio in Diſt.*

(proh *vnguenti Armarij* vim martialiter armatam!) Ollæ Goclenianæ coagulum, VNVM, DVO, vel PLVRA MILIARIA *vulneratum abſentem ſanitati reſtituit* (vng. pag. 2.) Concinit Burggrauius in Achille, pag. 84. vbi ægrum ponit PLVRIMORVM *milliarium interuallo diſſitum:*

———*Credat Iudæus Apella,*
Non ego.———

Fruſtra mihi videor quid contra hæc dicturus: quoniam poſuiſſe, ſatis refutaſſe eſt.

7. Et quid opus pluribus diſputare? Omnes eiuſmodi *Hecebolias* actiones, tamquam *Diabolicæ Magiæ* compertas, damnauit pia, prouida, & erudita Antiquitas, & Plurima eiuſmodi apud *Agrippam* lib. 1. & 2. Occul. Phil. quis pius, aut prudens ſine ſtomacho legit? Ne illud quidem, quod ſibi ait, cum *Tritemio* fuiſſe commune, vt *abſenti, quantumuis procul,* animi ſui ſenſa, neſcio quo occulto ſcilicet Myſterio poſſet aperire. Quâ in re, cæteriſque damnatæ, & meritò damnandę Steganographię nemini cordato homini ferendis ſuperſtitionibus, fruſtra eumdem Tritemium purgare conatur nuper Archimandrita quidam; ſi modo ex SCRIPTIS Scriptor iudicandus eſt. Nam animum nouerit ille καρδιογνώϛης. Quis item dubitet, non niſi veneficum eſ-

ſe,

ſe, quod Nider in formicario refert, improbâ beſtiolâ ſub domus limine abditâ, factum eſſe, vt honeſta materfam. ſepties abortiret, itemq; omnia eiuſdem fœminæ pecora? Simili ratione Veneficæ, quamuis procul à Vaccis, *Lac* eis *ſubducere* ſolent, teſte Grillando. Nec diſſimile, quod teſtatur Io. Beetzius Carmelita de altera, quæ effecit, vt *alienum frumentum* per fiſtulam, quam manu tenebat, in *ſuum ſolarium* illaberetur. Audiuerat de hoc maleficio Latinus Vates, qui Sect. 15. *Actio in Diſt.*

——— *Satas aliò vidit traducere meſſes.*

Vetuit idem Lex XII. Tabb. *Neu alienam ſegetem pellexeris.*

8. Sunt itidem *Magi Hecebolij*, & Goclenij cognati, qui *Imagines* fabricantur, eaſque vel compungunt, vel exurunt; ſicque *abſentibus* certum afferunt exitium. Vide Zonaram, tom. 3. de Imagine Simonis Principis Bulgariæ. De altera Ludouici Regis Galliæ, Genebrardum lib. 4. Chronologiæ; De Duffo Scotiæ Rege, Hectorem Boët. Notum hoc Diabolicum inuentum Ouidio, qui de Medæa:

Deuouet ABSENTES, *ſimulacraq; cerea fingit,*
Et miſerum tenues in iecur vrget acus.

Sic Horatius *Saganæ*, & *Canidiæ* facta enarrans: *Lanea*

Sect.15. *Actio in Diſt.*

Lanea & Effigies erat, altera cerea, maior
Lanea ———

Addit, *Ceream* illam, vice illius, cuius erat imago, malè habitam, ac deprecatam ſupplicia.

Cerea ſuppliciter ſtabat, ſeruilibusq; vtq;
Iam peritura modis ———

Scelerati nimirum latrones hi tales *Iconopœi*, & nequiores publicis viarum inſeſſoribus. *Paracelſus* verò, *Magus* quidē non minus, quam illi, & deceptorum item ſpirituū mancipium; ſed hâc in re tolerabilior, quod vt ſupra vidimus (Sect.12. Prop. 12.) *ægroti Imaginem ceream* confici & ipſe iubet, & *in ignem conijci*, ſed vt Ægrotum *liberet*, non *perdat*. Vbi iure dubites, quomodo miſera *cera* eundem in modum conformata, & eodem liquata igne, *alterum ſanet, perimat alterum*. Sed mirari deſine. Neutrum facit *cera*; *Diabolus* vtrumque. Neque dubitandum, quin *Goclenianum vnguentum* æquè Vulnerato homini occidendo ſit, atq; excitādo, ſi quis pacto interpoſito, ita cum Cacodæmone conueniat. Et nouit Deus, quid aliquando fiat.

9. Quod ſi quæras, Cur tandem dæmon eiuſmodi in res *abſentes* operari videri velit? (videri, inquam, nam reuera reipſa *præſens* adeſt, ſi quid operatur) Reſponſio eſt in promptu, vt rei *nouitate* tanto plures, tam-

quam *miraculo* attonitos, ſeducat. Sed illud Sect.15.
pręterea aduerte. Semper diabolus omnib. *Actio in*
in rebus fuit Dei, & Chriſti *ſimia*. Pleni ſunt *Diſt.*
SS. Patrum libri hâc obſeruatione. Maturè
incepit hanc ſacrilegā affectationem, cum
cœli adhuc incola perniciosum ſibi illud iactaret: *Similis ero Altiſſimo* (Iſa.c.14. v.14.)
De hâc *Dæmonis minica* elegantem libellū
ſcripſit Illuſtris vis *Henricus à Monte-acuto*.
Cū igitur ſciret, *Centurionis filiū* à Chriſto
abſente ſanatum (Matt.8.13.) ne quid minus
habere videretur, hoc ſordidum Vnguentum teterrimus Pharmacopœus commentus eſt. Alioqui, dic bonâ fide, Rodolphe
Gocleni, cum *Vulnus* ipſum in promtu eſt
(neque enim ſemper vulnerati abſunt) cur
eo omiſſo mutum, & brutū *telum* inungas?
vel hoc ſolum oſtendit, meras eſſe *impoſturas*, & circumforaneorum Magorum ludos.
Atqui, inquis, hac ratione ſanatur vulnus *ſine dolore*. Ad pueros cū iſtis nugis, Gocleni,
qui tibi credant. Infrà fortè iterum de hoc.

10. Redeo ad illas diaboli actiones, quas
procul iaculari ſe iactat. Earū duo exempla
vulgo non omnibus nota, produco, eaque
hodieque vigentia, non minus, quam *Vnguentum Cacodæmono-Goclenianum*. Alterū
apud *Turcas*, apud *Sinas* Idololatras alterū.
Prius narrat *Bartholomæus Georg. Hungarus*
pere-

Sect. 15. Actio in Diſt.

peregrinus Ieroſolymitanus, tredecim annorum apud eoſdem Turcas, ſeruitute perfunctus. Extat eius libellus Antuerpiæ editus, anno Chriſti 1544. typis Copenij, & Carolo V. Imp. dicatus. Verba eius, vbi de *Incantatione Turcarum* loquitur contra Chriſtianos ſeruos fugientes, ſunt iſta: *Habent* (Turcæ) *quoddam genus Incantationis, quo inuitos retrahunt. Nomen ſerui in ſchedulà ſcriptum ſuſpenditur in tabernaculo, vel domicilio ſerui: deinde diris verbis, & deuotionibus illius caput impetunt. Deinde fit vi Dæmoniacâ, vt fugiens putet ſibi in itinere vel leones, vel dracones incurrere, vel mare, vel flumina contra ſe exundare, vel omnia tenebris nigreſcere; iiſq; terriculis repulſus ad herum redit.*

Sinenſe colligitur ex impiâ, & planè *Caluiniſticâ* opinione improbiſſimi *Eunuchi Sinenſis*, qui cum ſarcinulas *P. Matthæi Ricij* ſocietatis IESV Sacerdotis *ſcrutaretur, Nullâ re magis, quam Chriſti in cruce pendentis* EFFIGIE *viſâ, excanduit:* (Vide, Lector, in homine *Gentili* animum *Caluiniſtæ*) *criminabatur, id ſpectrum ad Regem carminibus tollendum, proculdubio conſtructum. Cui enim videri poſſit, eam rem vſum aliquem habere alium, quam veneficiorum impoſturam?* Ita ad verbum P. *Nicolaus Trigautius*

gautius noſter, ex ijs locis redux (Expedit. Sect 15.
Sin. lib. 4. cap. 11.) Planè hinc intelligimus, *Actio in*
etiam apud illam Gentem, *Imagines*, eò *Diſt.*
comparari, vt *Abſentes*, ijs excruciatis, interficiantur. Nimirum Diabolus vbique Diabolus eſt, ſemper ſibi ſimilis: &, quod pridem profitebatur, adhuc facit: *Circuit terram, & perambulat eam.* (Iob. 1. 7.)

11. Neque verò penſi quicquam habet, ſumatne ad iſtas *Impoſturas* ſuas perficiendas, *Imagines, Characteres, Verba, Vnguenta, Lucernas.* Hoc vnum quærit, vt ſeducat; quod ſi aſſequitur, ſatis eſt. Quod de LVCERNA tango, præteriri hoc loco non debuit. Nam inſigne exemplum eſt *Præſtigiarum Diaboli,* in procul *Diſſitum* ſe agere fingentis, *Lucerna* illa *Burggrauiana*, de quâ ſunt illa portentoſa deliria in Biolychnio, pag. 89. & 90. *Incenſum ſemel* (Lumen) *ardet iugiter, quoad homo ille, e cuius apeatur ſanguine, vitalem ducit ſpiritum, atq; eodem, quo eumdem efflat ipſe, horæ ſiue momento, ſiue punctiſtitio, ſimul cum eo extinguitur.* Magnum hoc; ſed non ſatis. *Scito inſuper*, inquit, *ſi flamma luculenta eſt, eleuata, tranquilla, & immota; nihil homo iſte, quod vel corpori, vel animo graue ſit aut moleſtum, ſentit: Sin verò ſecus habeat, & aſſurgens flamma variè ſcintillet, aut depreſſior ſit, aut nubi-*

 loſa,

Sect.15. Actio in Diſt. *loſa, & torpida; indicium tibi anxietatis, triſtitiæ, cæterorumque Pathematum eſto. Perpetuè enim ex congenitis Microcoſmi influxibus aſtralibus, ac naturalibus inclinationibus, flamma iſta pro ſtatu, & habitu iſtius hominis, ſiue proſpero, ſiue aduerſo emicat, & ſpectandam ſeſe præbet.* O tætram, & Infernalem *Pyromantiam*! quæ vel *flammam*, vel *Lychnopœum* flammæ Artificem *Deo cordium ſcrutatori* æquat. Quid enim minus facit, qui procul diſſitus, hominis, non modo *vitam*, & *mortem* cognoſcit, verum etiam intimi animi *affectus*, & *Pathemata*? Mi *Burggraui*, quod ante rogaui, iterum rogo, Reſipiſce. Nec magis probanda, quæ de *Morbis* vel in *Animal*, vel in *frutices* tranſplantandis doces pag. 129. & 138.

12. Sic Iudæus alicubi in Germania Infantis ægroti *intimam tunicam* defodi in terram iubebat; & ea putrefactâ, morbum auferebat.

Sic *Erucæ*, olerum pernicies, necari perhibentur, ſi vna *fumo* perimatur, & neſcio vbi ſuſpendatur.

Sic *Verrucæ* curantur, ſi totidem cuiuſdam leguminis grana, certo panniculo inuoluta, & in viam coniecta, certo tempore ab aliquo inuenta, tollantur. is enim ſimul Verrucas ſibi habet.

Sic

Sic meus Goclenius, *Phantaſiâ, & Imaginatione vim ſanatoriam à Telo ad vulnus deducit* (vng.p.88.89.) Sect. 15. *Actio in Diſtans.*

Sic idem, miſeris *Ranis oculos ante Solis ortum eruit*, eaſque cæcas *in aquam dimittit*, vt *Tertianas febres* ſui Patientis curet (vng. pag. 18.)

Sic idem, (ibid.) *viuum Cancrum, Præſegminibus Vnguium febricitantis* onerat, & in *aquam fluentem* proijcit, vt ſimul *febrim* mergat.

13. Quid dicam de ſacrilegâ audacia Illius, quem teſtatur Marcellus Vranckheimus (Epiſt. Biolychnio præmiſsâ, pag. 54. additâ correctione Erroris, vt in fine libr.) *in cuiuſdam Inſtrumenti indagationem curâ & cogitatione abire, & ſe reperturum ſperare, quo extra Horizontem noſtrum, in auerſo Hemiſphærio, vltra finitorem Hemiſphæriorum, in Lunæ globo, ceu ſpeculo obiectas, & ſuis quibuſque limitibus diſtinctas* REGIONES, *velut* AD OCVLVM *intueri, & quid rerum in ijs de grauioribus* MOTVVM MVNDANORVM MOMENTIS *geratur* &c. POSSIT OBSERVARE. Bone Lector, non videtur tibi hic aſpirare ad conſortium magni Prophetæ *Eliſæi*? de quo Syrus ille ad Dominum ſuum; *Eliſæus Propheta, qui eſt in Iſrael, indicat Regi Iſrael omnia verba,*

perſtringantur. Sectionem integram illis deſtinaui. *Sect.16. Virg.Metal.Imp.*

Extrema Diaboli impoſtura mihi hoc loco inter *Hecebolicas actiones*, memoretur VIRGVLA, quam DIVINAM vocant. Sed quia hæc Sectio nimium iam mihi excreſcit, & hoc genus fraudis latè patet, ſeorſim illud videtur tractandum.

SECTIO XVI.

Virgæ Metallariæ Idololatricæ Impoſtura.

1. NE quis Lector hæſitet, Quænam hæc *Virga* ſit, ſciat; eos, qui terræ viſcera ſcrutaturi, Aurumq; aut Argentum, aliudue malorum irritamentum effoſſuri, ac interim ſoliciti, ne labores, ſumtuſque fruſtra impendant ſuos, Feraces Venas inquirunt, tamquam Indicem habere hanc, quam dico, *Virgam*. Audi modum. *Certo tempore* BIFIDVM SVRCVLVM è CORYLO decidunt. Eum Foſſor, aut ipſe agri Dominus, aliuſue, *vtraque manu* certa ratione tenet; & agrum obit. Quod ſi Explorator in locum incidat, latentibus *Me-*

Sect.16. Virg.Metal.Imp. *tallis grauidum*, mox INCLINAT ſeſe *Virga*, & theſaurum indicat, tantum non dicens: *Hic ſiſte, hic fode.* Nihil dicam de vulgo foſſorum, qui parum ſoliciti ſunt de rerum cauſis, dum effecta videant: ac ſic facilè in fraudem aguntur. Mitto etiam multos honeſtos homines, qui nihil mali ſuſpicantes, & animo ſimplici alios ex ſe metientes, hâc item ſuperſtitione incauti implicantur, abiecturi, ſi fraudem intelligerent.

2. Cum ijs mihi negotium eſt, qui hâc in re ſe ſapere putant, qui admirabilem *Naturæ* vim hic agnoſcunt, qui vltro etiam Actionem hanc explicandam ſuſcipiunt, & alijs *ſuperſtitionibus* fulciendis, hanc tam inſignem, & capitalem ſuperſtitionem è ſuperſtitionum numero, quod in ſe eſt, eximunt. Talis Goclenius, omnium ſuperſtitionum Hierophanta: qui (vng. pag. 22.) illud rectè: *Fruſtra certe quis hic ad manifeſtas qualitates confugerit.* Planè, Gocleni, *fruſtra.* Nulla eſt hic MANIFESTA QVALITAS, ſed OCCVLTVS CACODÆMON. Hoc ita demonſtrabo, vt tu quidem nihil habiturus ſis, quod ſolidè opponas; credo autem, nec alius quiſpiam te acutior. Ac principio quidem ſi ſpectetur

3. NOMEN ipſum, quid ſibi vult, quod paſſim

paſſim ab ijs quoque quibus probatur hæc Sect. 16.
VIRGA, dicitur DIVINA? Sic Goclenius, *Virg.*
pag. 22. vng. Produnt profectò, ſe REM i- *Metall.*
pſam ab antiquis Idololatris accepiſſe, cu- *Impoſt.*
ius NOMEN ab ijſdem acceptum, tam libeater vſurpant. Notum eſt illud M. Tullij libr. 1. de offic. *Quodſi nobis omnia, quæ ad victum, cultumque pertinent,* VIRGVLA, *vt aiunt,* DIVINA *ſuppeditarentur* &c. Porrò ſiue à *Palladis Virgâ*, ſiue à *Mercurij Caduceo* id Prouerbij ductum eſt, qui non intelligit vtriuſque impietatem, vereri poteſt, ne tactus ſit Triueneficæ illius *Circes Virgâ*, & tranſierit ipſe quoq; cum Vlyſſis ſocijs in *Grunnionum* Coloniam. Ego quidem nihil dubito, cum Metalla Virga iſtâ indicantur, & quaſi euocantur; quin adſit idem ille *Mercurius*, (id eſt improbus Magiæ damnatæ Magiſter Dæmon)

Qui VIRGAM *capit: hâc animas ille euocat Orco*
Pallentes——— vt canit Maro.

Goclenius quiſpiam *euocat pallens aurum*, etſi ſæpè vocatum raro apparet. Sed tamen vocat VIRGAM DIVINAM. *Diuinitatem* vidiſti, quam non altius petere queas, quàm à *Pallade, Mercurio, Circe.* Si tamen

4. GERMANICVM NOMEN ſpectare libeat, FORTVNÆ *Diuinitatem* hanc

Sect. 16. Virg. Metall. Impoſt.

attribuas. Nam Germanis dicitur GLVCK-RVTE, vt, præter communem vſum teſtatur *Sebaſtianus Munſterus* Monachus Apoſtata, in Editione Germanica Baſileenſi anni 1572. lib. 1. cap. 14. vbi & aliorum Inſtrumentorum, & huius *Virgæ* imaginem ponit. Sed FORTVNÆ tribuere *Diuinitatem*, an eorum ſit, qui ſe *Chriſtianos* vocant, quæratur vel ab illo, qui *Chriſtum* ignorans, animosè nihilominus dicebat:

Nullum Numen abeſt, ſi ſit prudentia: ſed NOS

TE FACIMVS, FORTVNA, DEAM—

Id tu facis, Gocleni, & quotquot, in *Diuinæ Prouidentiæ* contumeliam, ſtultè quod huius eſt, ſtultiſſimæ DEÆ tribuitis. Negabis tu cum clamore, ſed teſtimonium contra te dicit lingua tua, quæ & vile virgultum vocat DIVINVM, & eam DIVINITATEM diſertè FORTVNÆ attribuit. Hæc de *Nomine*. Quid RES?

5. BACVLVS eſt, VIRGA SVRCVLVS, FVRCA. Voca vt voles, dum intelligas. Quis tandem bruto, & muto ligno tantam ſcientiam attribuit, quantam nec in centenis Sapientibus Viris reperias? Obibunt hi agros, montes, valles, ſolicitè conſiderantes omnia. Nuſquam *Metalla* latere agnoſcēt.

Et

Et ſi quid ſuſpicentur, fatentur ipſi, incer- Sect. 16.
tur eſſe coniecturam; idemque ſæpè *Euen-* *Virg.Me-*
tus oſtendit, quo non rarò fruſtrantur, la- *tal.Imp.*
bore, ſumtuque inaniter profuſis. Obibit
Rodolphus Goclenius, furcifer factus, id eſt
improbam *furculam* vtrâque manu geſti-
tans; & ipſe quidem nihilo plus intelliget:
ſed FVRCA ſapientior illo, in veſtigio iu-
bebit ſiſtere, ligonem ſumere, fodere. Fo-
diet ille, & Theſauros reperiet, quos *Diui-*
nitati ſuæ *Virgulæ* aſcribet, & fauenti *Nu-*
mini Fortunæ. Si clarè dicendum eſt, factus
eſt miſer, *Rhabdolatra*, & *Dæmonolatra*. At-
tende, Lector; pando tibi originem.

6. Moyſes ille Legislator, *Baculo*, ſiue
Virga vſus, mira patrauit, Aquam in ſan-
guinem vertit, Puluerem in Muſcas; Mare
diuiſit, & alia notiſſima omnibus. Omnia
Dei voluntate, & Potentiâ. *Cacodæmon*, ſo-
lens ſuo more Dei *Simium* agens, ipſe quo-
que *Baculis*, & *Virgis* mira molitus eſt; etſi
reuera per illa nihil effecit, ſed ea pro *Signis*
tantum habuit. Tales *Virgæ* illæ, quas dixi,
Palladis, *Mercurij*, *Circes*. Talis *Rhabdo-*
mantia Regis Babylonis, qui *ſtetit in Biuio*,
(vt miſerè ſeducti *Metallarij*, in Agro cum
bacillo BIFIDO:) *in capite duarum viarum*,
diuinationem quærens (: nomine *Diuinatio*
eſt, Quo potiſſimũ loco Metalla lateant?:)

Sect.16. Virg. Metal. Imp.

commiſcens SAGITTAS. Ezech.21.21. Quãtillum abeſt, quin VIRGA illa ſit SAGITTA? Imò dicere auſim, eſſe ex iis, quæ Apoſtolus vocat (:Epheſ.6.16.) TELA *Nequiſſimi ignea*, quæ ſic configat, ſic exurat Gocleniana Sapientiâ exultantes. Non diſſimilis erat impietas *Chananæorum*, quorum ritus imitari vetat DEVS Leuitic.19.26. quem locum *Rabbi Aben-Eſra* paraphraſticῶs explicans, ait: *Non facietis* EXPERIMENTA *per* FIGVRAS (:en BIFIDVM:) *per* BACVLOS, *per* OPERA, *per* MOTVS. Sic vertit Santes Pagninus. Gocleni, An cum *Furculam* prætendens, circumis, non OPERARIS? non MOVERIS? Tu, aut Symmiſtæ tui nos vocatis, *Iebuſitas*. Profectò, videris ex antiquorum IEBVSITARVM eſſe reliquiis, & ab illis ſtulta hæc EXPERIMENTA retinuiſſe. Sed de hâc re in *Metamorphoſi*. Plura qui de Idololatrico *Baculorum*, & *Virgarum* cultu, deſiderat, videat Cælium Rodiginum, libr. 7. Antiq. Lect.c.29. Quorum omnium, breue velut Compendium mihi complexus videtur Oſee Propheta (:cap.4.v.12.) ſimulque eorum, quæ Goclenius, aliique de *Virgulæ ſuę Diuinitate* delirant: *Populus meus*, inquit, *in* LIGNO *ſuo interrogauit, & BACVLVS eius annunciauit ei.* Quid clarius, Gocleni? Sed

Sed nec illud obſcurum, vnde huius ſtulti- Sect. 16.
tiæ origo. Audi: *Spiritus enim fornicationum* Virg. Me-
decepit eos, & fornicati ſunt à Deo ſuo. Quæ- tal. Imp.
re ab Academicis Scripturæ conſultis, &
dicent tibi, per eiuſmodi *Fornicationem*, in-
telligi *Idolomaniam*. Si tamen nihilominus
pergis *virgam* tuam *adorare*, & ſic Vęcordiã
tuam nobis prodis, audi ſententiã iuſtiſſi-
mam Sapientiſſimi Iudicis (Prou. 10. v. 13.)

Virga in dorſo eius, Qui indiget corde.

Rodolphe, crede bene monenti, & parce
ſcapulis tuis.

7. Cæterum non quiuis *Baculus Goclenio*
adoratur. Habet in vanitate ſuâ delectum,
& *Cum ratione inſanire* conatur. Debet igi-
tur hic BACVLVS, vt *Diuinitatem* obtineat,
vt *Fortunæ Virga* ſit, debet, inquam eſſe

CORYLVS. Hic pauca ſanè dixiſſem: &
fortè hoc tantum vrſiſſem, vt cauſam ali-
quam Goclenius proderet, cur potius *Co-*
rylum requirat, quam aut fagum, aut ſam-
bucum. Sed, vt hâc etiam in re eſſet HEAV-
TONTIMORVMENOS, mira mihi narrat
de *Corylo*, quæ ne inſuper habuiſſe videar,
hîc ponam, & appendam. Scio eſſe magnas
NVGAS, & indignas, quę verbo memoren-
tur, niſi his nugis multi agerentur in *Super-*
ſtitionis Barathrum. Habet enim maxi-
mè hic locum illud ſapientis: FASCINA-

TIO

Sect. 16. Virg Metal. Imp. TIO NVGACITATIS *obſcurat bona.* Sap. 4. 12.

Miraris fortè, Gocleni, quid mihi velim; aut quid moliar. Deſine mirari, & audi, ac recognoſce verba tua in Synarthroſ. (:pagel. 115:)

GOCLENIVS: *Mirabilis eſt virtutis viſcum* CORYLACEVM, *ſeu colurnum. Vnde in* CORYLO *enaſcens viſcum,* SERPENTEM *album, &* GRANDEM *ſub eo latitatem, velut cuſtodem habere perhibetur. Quod quidem cum primò audirem, inter fabulamenta retuli: poſtea tamen vt crederem, certorum quorumdam, & bonorum hominum fide, ac integritate ſum adductus, &c.*

ROBERTI: *Mirabilem* eſſe *virtutem Viſci Corylacei* aſſeris. Poteſt, vt ita ſit. Nam *Mirabilia Opera Domini.* Sed quid venit tibi in mentem id probare, quia GRANDEM SERPENTEM habet CVSTODEM? Reduces, credo, nobis breui *peruigilem* illum Poëtarum DRACONEM, qui *aurea mala cuſtodiebat.* Adſit *ſerpens* ille *Corylis:* cur ideo CVSTODEM cenſes? An *Aniculas* quaslibet Arbuſtorum, aut ſyluarum *Cuſtodes* dices, quod in iis hæreant, in iis aſſiduè habitent? Sic nobis cuniculos & mures cauorum; Vrſos & Leones Antrorum, ſues denique luti Cuſtodes conſtitues. Sed tu

tu hiſtoriam ſubiungis, quâ præclarè Cu- Sect. 16.
ſtodelam hanc probari exiſtimas. Virg. Metal. Imp.

GOCLENIVS. *Non procul ab oppido Allendorff, duobus non amplius miliaribus à Marpurgo, ſito, inter dumeta, & CORYLETA, etiam nunc cernitur* CORYLVS, *in quo præter viſcum,* SERPENS *de ramo pendens, viſus eſt non ſemel aliquot ab hinc annis. Deciſo viſco, Serpens quoque non amplius apparere dicitur. Si hæc vera ſunt, haud ſcio, an in Naturæ Maieſtate ſit aliquid* ABSTRVSIVS, & ADMIRABILIVS.

ROBERTI. Quàm promtus es ad fingendum *Maieſtates, & Admirabilitates!* Videmus quotidie *feles* (: ne ad *Serpentes* cōfugiamus:) mirificè ad herbam *Calaminthum* affectas, identidem illam quærere, &, ſi madendi copia non ſit, propter circumpoſitas ſpinas, aut aliud munimentum; aſſidere tamen, circumire, agi, volui, & reuolui miris modis; vt ſimias potius dicas, quam feles. Quis tamen hinc Maieſtates texuit? Quis felem huius herbæ *Cuſtodem* fecit? At tu, qui tibi videris perſuaſiſſe, nihil tuis chartis illinendum, niſi mirificiſſimum, & tamen vndique, è Cloacis quoque hauris, quicquid dixiſti, primus admiraris, & Miracula inde concinnas. Audite, *Academici,* Goclenianas Conſequentias: *Serpens è Coryli*

Sect. 16. *ryli ramo pendebat:* ergo CVSTOS *eſt Viſci*
Virg.Me- *è Corylo enaſcentis:* Item: *Deciſo Viſco, Ser-*
tal. Imp. *pens diſparuit: Nihil igitur in Naturæ Maie-ſtate abſtruſius, aut admirabilius.* Quanto rectius, qui dixerit: *Goclenius Nugas vendit: ergo eſt* NVGIVENDVS? Operæpretium autem eſt, audire, quo VISCVM illud deuenerit.

8. GOCLENIVS. *Per circumforaneum quemdam illius loci, (: quod hominum genus plerumque Incantationibus ſolet eſſe deditum) deciſo viſco, Serpens quoque non amplius apparere dicitur.*

ROBERTI. Sunt in his tuis verbis quædam, quæ expediat ab *Academicis*, aliiſque honeſtis viris conſiderari. Primum, *Allendorfenſes* non magnas tibi gratias habebunt, qui dicas, *Id genus hominum plerumque Incantationibus ſolere eſſe deditum.* Nam ſiue per *id genus*, intelligas *Cives Allendorfenſes*; atrox contumelia eſt in homines multos, qui cenſeant, nihilo te minus ſe eſſe honeſtos: ſiue *Cirforaneorum* potius genus notas; addidiſti tamen, ILLIVS LOCI, nempe *Allendorfenſis Oppidi.* Et ſic non modò *Circumforaneum* illum turpiter dehoneſtas, (quem non noui ego quidem, ſed fidenter aſſero, magnopere *Incantationibus* deditum, ſi te eo genere ſupe-

ſuperat:) verum & LOCVM ILLVM, cuius ais fuiſſe. Sed ſunt fortè inter *Academicos*, qui *Allendorfio* oriundi, de eâ re videbunt. Ego non vlterius me miſceo. Tantum addo, ſi per *Circumforaneos*, eos indicas, qui ſua Remedia oppidatim, & vicatim exponere, & magnis clamoribus commendare ſolent: mirum eſſe, te auſum tam grauiter, & turpiter de iis iudicare, cum ſis ipſe Circumforaneus, tuorum Medicamentorum, & maximè *Ollæ Vnguentiferæ*, ad rauim vſque, deprædicator, & commendator. At imponunt ii ſæpe Emtoribus. Scio. Sed quid tibi oſtenderit Anatome, vide, quid hic libellus. Neq; refert, quòd Marpurgi ſedens vocem ſcholis tantum loces. *Libri* tui(: verè *Thraſones Circumforanei*:) tuam vicem funguntur. Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.*

Alterum, quod in tuis illis verbis, iure attendant *Academici*, illud eſt, Quòd manifeſtè indicas, *Viſcum Coryli ad Incantationes valere*. Nam alioqui, quomodo cohęret, *Circumforaneum* illum, viſcum abſtuliſſe, Quòd *id genus hominum plerumq; Incantationibus deditum ſit*? Nemo ſanus aliud hinc colligerit, niſi, *Abſtuliſſe, vt ad Incantationes vteretur*. Et tamen (: ô iterum *Veritatem* potentiſſimam, quæ tibi, vel inuito, & ore, & calamo, quandoque excidit:)

Sect.16. Virg.Metal. Imp. excidit:)& tamen, inquam, ſubiungis duo, quæ te, *Virgamq́;* tuam *Diuinam*, & eâdem operâ, *Ollam* perimant. Audi, Lector, voſque in primis Academici.

GOCLENIVS. *Serpentem nos valere iubebimus, &* VTEMVR VISCO.

ROBERTI. Ad quid *vteris*, Gocleni, niſi ad INCANTATIONES, tamquam Collega illius *Circumforanei*, cui antè impingebas *Incantamenta*, quòd *viſcum* illud *deci-diſſet*? Aut oſtende, quid aliud de Viſco iſto indicaris, cur eo vti velis. Hoc primum de te. Alterum de *Virgulâ Diuinâ, Coryli filia, Viſco*, vt tu velle videris, *impragnatâ*, his verbis prodis:

9. GOCLENIVS. *Bifidus ille* SVRCVLVS ex CORYLO *deciſus, quo Metallarii venas auri, argentiq́; feraces explorant*, MYSTERIVM *ſubeſſe ſatis prodit.*

ROBERTI. Ecce iterum *Myſteria* funditas, dignus, qui dicaris omnium *nugacium Myſteriorum* ARCHIMYSTA, ſicut inter alios non minimus audire vis *Alchymiſta*. Sed quod ad *Virgam Corylaceam* attinet, ſatis mihi eſt, quòd, cum antè ad *Incantationes* valere docuiſſes, neque aliud prorſus de eâ *Myſterium* nobis aperuiſſes, modo id *Myſterium* indicas valere, ad *Metallorum venas explorandas*. Itaque mecum dicis,

dicis, Quicquid illud eſt, quod *Virga* tua Sect. 16.
Diuina, hâc in re præſtat, totum eſſe à *Dia-* *Virg. Me-*
boli Incantatione. Neque refert, quod DI- *tal. Imp.*
VINATIO hîc potius apparet, quàm *In-
cantatio*: nam & per hanc illa ſæpe perficitur; & vtriuſque *Myſterij* idem eſt *Myſtes*,
Cacodæmon. Maneat ergo, & concluſum
ſit, & ex vſu *Nominis*, &, quod *Baculus* ſit,
& quod è CORYLO, *Virgulam* quam Goclenius vocat DIVINAM, omnem à *Diabolo* habere *Diuinitatem*. At intercedit
huic Decreto Goclenius. Eſt enim, inquit,
non ſuperſtitio, aut incantatio, ſed *Mirabilis Sympathia inter Metalla, & diuinam Virgulam* (:Vng. pag. 22.) Sic ſolet
bonus Rodolphus ſua probare. *Aſſerit*, &
qui non protinus credat, *pecus* eſt *Bœoticum*. Non mouet me iſta contumelia; ſim
ſanè huic *Archimyſtæ*, & hoc, & quicquid
illi aliud libido dictauerit; pergam tamen
examinare huius Virgæ Myſteria. Videamus ergo, quod hic ait de

10. SYMPATHIA. Sufficeret equidem
mihi negare, Goclenî, quod tibi ſatis fuit,
aſſerere. Scis vulgatum illud, *Affirmanti incumbere probationem.* Sed addam aliquid
aſtruendæ veritati, deſtruendæ ſuperſtitioni, & in gratiam Lectoris. *Sympathia*
eſt quædam quaſi amicitia, concordia,

Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.* conſenſio duarum rerum, ob occultam qualitatem in vtraque latentem; quæ efficit, vt mira quædam animaduertantur effecta, quæ in aliis non ſimiliter cognatis, nuſquam apparent. Exemplum, omnium conſenſu, ſit in *Magnete, & Ferro.* Item in aliis quorum ea, quæ dixi, *Effecta* alio referri non poſſunt, nec referri ſolent.

Porro ex hac doctrinâ, velle quamuis *Superſtitionem* tueri, & Orbi terrarum obtrudere, nomine *Sympathiæ*, eſt *inſanientis ſapientiæ.* Sic poſſit *Vetula Lactis ſubductrix*, vbi alienæ vaccæ candidus liquor in eius mulctra deprehendatur, protinus maleficium refutare, *Sympathiam* obtendere, quæ ſit *inter eius Mulctram, & illud lac.* At prudens, & æquus Iudex oſtendat, magnã viciſſim eſſe *Sympathiam* inter *Ignem vltorem*, & illius Canidiæ ſulcatam rugis *pellem*, quam ille valde complecti velit. Talis Sympathia in miſerabilem abit Antipathiam. Ioculare hoc tibi videtur, Gocleni? Vereor, ne tibi, tuique ſimilibus, & cum Vnguento, & cum Virga tuâ, ſimillimum malum accidat. Non omnes Ignes in hâc vitâ ſunt, neque omnia Iudicia. Eſt & locus, vbi *Ignis eorum non extinguitur* (Mar. 9. 43 44.) DEVS benignus te ab illo cuſtodiat, ſed prius ab *Hæreſi*, &

exe-

execrandis *Superſtitionibus*. Sed proprius ad rem. Non eſſet adeo mirum, ſi diceres, Virgulam illam Coryli *Sympathiam* habere cum *vno aliquo Metallorum*. Sed id fingere, neque vlla ratione allatâ, de *tot Metallis*, quis feret? Quam diuerſa, &, in quibuſdam Qualitatibus, pugnantia ſunt, &, vt ita dicam, *Antipathica* Metalla! Et tamen vilis Surculus cum omnibus ita amicitiæ ſanxit fœdera, Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.*

—& ſic coniurat amicè,

vt Aurum, Argentum, Ferrum, Æs, Electrum, Stannum, Plumbum, cum primum, Goclenio præferente, eorum regiones attigerit, ſtatim ſe illi prodant, & ipſe viciſſim tamquam ſalutans comiter, ſeſe illis inclinet, aulicos mores, à Goclenio, opinor, Magiſtro, probè edoctus. Hactenus *Magnes* celebrabatur, quod mirabili Sympathiâ, ferrum ad ſe allectum complecteretur: ſed nihil illud eſt, præ *Virgulâ* hâc, quæ, non modò ad vanam recreationem, ferrum; ſed ad ingentem Mortalium vtilitatem, Aurum quoque, Argentumque latens prodit, & velut ex latebris educit. Neque dubites credere, cum Goclenius non dubitet aſſerere. Neque obſtat, quod ſit

II. VENARVM ALTITVDO, vt

Sect.16. plurimum, ingens. Nam & hanc penetrat
Virg.Metal.Imp. Goclenii aſſertio, & eius *Virgulæ Diuinitas*. Et Magnes quidem ferrum non trahit, niſi PROPE acceſſerit: Virga verò vel ad ſtadia aliquot diſtantia Metalla, inclinatione veneratur. Parum eſt, tantum diſtare, parum, tantum ſpatium, ſua vi ſuperare. Penetrat quinetiam ſuperingeſtas terrarum moles, & montes: nec repellitur eius generoſitas, & inuictum robur, *ſilicum*, aut cuiuſuis generis *lapidum* rigore, ac duritie. Superat tenella Virgula hæc omnia.

Fit via vi rumpitq; aditus —

Conſideranda quoque iſta, de qua loquor,

12. INCLINATIO. Indicabam paulò ſuprà, Diabolum DEI *Simiam*, *Baculis*, & *Virgis* DEI Magnalia ſæpius voluiſſe æmulari. Verſa erat diuinâ vi, *Moyſis Virga in Draconem*: Ne ea re impius Rex moueretur, mox adſunt *Malefici*, & *faciunt ipſi quoque* (: Exod.7.11.:) *per* INCANTATIONES *Ægyptiacas* (: Gocleniacas, nam docuit Rodolphus, Corylum pollere vi Incantandi:) *& arcana quædam* (: Myſteria Goclenia:) *ſimiliter*, *Proiecerunt q; ſinguli virgas ſuas*, *quæ verſæ ſunt in Dracones*. Non eſt credendum, id verè factum, vti videtur ſonare. Sed pro Virgis, ſubiecit Diabolus

bolus Dracones, ſpectantium oculis per *Præſtigias* deceptis. Egit nimirum ibi, quod à ſe requiri videbat: ſerpentes exhibuit, ne minus facere viderentur duo *Magi*, quam fecerant duo *Sancti Fratres*. At hic *Virgam* adhibet, Virgam relinquit, ſed *Serpentis* ei *flexum*, & *Inclinationem* tribuit; memor, ſe ipſo naſcentis Mundi exordio, optato ſucceſſu cum primis parentibus noſtris pugnaſſe, *ſub ſerpentis ſchemate*. Itaque *Virga* non vertitur in *Draconem*; ſed tamen *motu* ſuo imitatur *Draconem*, dum *flectitur*, & ſe, INCLINAT. Dicat mihi *Goclenius*, *Serpentes* alios habere *motus*, neque tantum ſe *Inclinare*; fateor ego iſtud: ſed neque omnia Dæmon exprimere debuit, quæ *Serpentum* ſunt, ne ſe nimis aperte proderet: & tamen non *Inclinatur* modò *Virga*, ſed vbi Diabolo expedire videtur, *aliorſum quoque agitur*. Teſtem habeo virum Nobilem, cui dubitanti, & huic ſuperſtitioni credere cunctanti, denique inter aſſenſum, & diſſenſum fluctuanti, improba *virgula* validè pectus percuſſit, cum eam manu teneret. Attonito, & cauſam ignoranti, arridens *Propinquus*; Habes vtique, inquit, Cognate, *Metalli* aliquid ſub Thorace. Hoc *Virgula* iſta ſenſit, & indicauit. Et de *Metallo*, Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.*

Sect. 16. Virg. Metal. Imp. ita erat: gerebat enim è collo ſuſpenſa quędam ornamenta aurea. At petulantem illum *Virgulæ ſubſultum*, ipſius *Ligni naturæ* tribuere, hominis fuit decepti, & Propinquum decipientis, quod multis accidit ſine omni malâ malitia. Nos certò teneamus, *Serpentinos* hos motus, ab eo eſſe, quem Scriptura vocat SERPENTEM ANTIQVVM, qui eſt DIABOLVS, & SATANAS. (: Apocal. 20. 2.) Quid ſi his adiungam, Gocleni, hanc, quam fingis, huius *Surculi Energiam*, nunquam obſequi, niſi

13. CREDENTIBVS, aut certè de vanitate DVBITANTIBVS? Quæ res millenis Experientiis probata eſt. Atqui ſtultum eſt, nec Erudito homine dignum, exiſtimare, *Naturale* id eſſe, cum *Natura* ſemper ſibi, quaque in re ſimilis, ſemper eodem agat modo. Neque vnquam auditum eſt, ex eo, quod crederet quis, Ignem non adurere, manum ei impunè obtuliſſe. Qui aliud ſibi perſuadet, ab Antiquo Serpente decipitur. Huic tali ſuadeo, vt, quoniam non omni, quâ expediebat, Prudentiâ pollet, audiat Prudentiſſimum, ſapientiſſimumque Virum, Petrum Damianum (: lib. de Parentelæ gradibus:) & hanc illius ſententiam memori teneat mente. *Non detur*

tur cornu peccatori; nulla relinquatur auda- Sect. 16.
cia Vanitati. Viuat adhuc in Eccleſiâ ille Virg. Me-
Moſaicus SERPENS, *qui* INCANTATO- tal. Imp.
RVM (:Goclenii:) COLVBROS *ſorbeat.*
Viuat, inquam, ſpiritualis PRVDEN-
TIA, *quæ carnalis* VERSVTIÆ VENE-
NA *conſumat.* Iam ſublato illo ordinario
Magorum Aſylo, SYMPATHIA,
ineptæ aliquot, & vaniſſimæ Circumſtan-
tiunculæ, quid efficere poſſint, aliud,
quam vt Virgatorum vel Vanitatem pro-
dant, vel Impietatem? Specta has tres,
Lector, Figuram, Tempus, Modum. Bacil-
lum iſtũ oportet eſſe non qualemlibet; ſed

14. BIFIDVM, FVRCAM. Quid di-
cemus de hoc Gocleniano Myſterio? non
inuenio dignius, aut nobilius Elogium,
quàm ſi vocemus MYSTERIVM FVRCI-
FERVM. Nec aliter decuit. *Seruos* ſe profi-
tententes Cacodæmonis, oportuit *ſeruili-
bus* denotari inſignibus. Suſpicari lubet,
Infernalem iſtum Carnificem qui *Furcillis*
animas & corpora geminâ cuſpide, confo-
dere, & in preceps deturbare ardet, cũ exo-
ſam maximopere habeat Chriſti ſaluifi-
cam crucem, quâ ipſe præcipitatus eſt;
hâc ſuâ ſeruili cruce, ſiue *Furcâ*, velle nihi-
lominus vt *ſimia* eſſe pergat, imitari admi-
randa opera, quæ per illam patrata ſunt.

O 4 Hinc

Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.* Hinc hoc eius commentum. Itaque vt plurimum eiuſmodi iſta *Furca* eſt; vt infra angulum, ad quem duo Cornua coëunt, portendatur porro lignum, in ſpeciem litteræ Pythagoræ Y. quæ ipſa ea eſt, in quam *Furciferi* agebantur; vt eruditè docuit, atque etiam depinxit Lipſius. Dixi autem, VT PLVRIMVM ſic eſſe *Metallariorum Furculam*: nam non ſemper. Habeo etiamnum vnam à quodam ad me allatam, qui multum eâ vſus erat: ea, productiore illo ligno caret, eſtque planè quinta Latinorum Vocalis, V. Et tamen iſti, qui vtebatur, non minus ſuccedebat Metallorum inuentio. Quippe non figura, ſed *Pactum cum Cacodæmone*, totam illam Hiſtrionicam inueſtigationem fortunat. Aut dicat mihi Goclenius, ſi myſterium iſtud eſt in *virgâ*, in *Corylo*, aut eius *Viſco*; quid tandem attineat, lignum hoc eſſe, aut non eſſe δίδυμον? Præſertim cum τὸ δικρῦν, non terræ ſed ſcrutatori obuertatur. Tantum de *figura*. Iam

15. TEMPVS, quo lepidum hoc Lignum ſecandum eſt, non equidem ſcio, quod ſit. Sed Burggrauius in Panoplo (pag. 95.) diſertè ait, SECANDAM STRATO TEMPORE. Quid aliud credam, niſi nugas eſſe, cuiuſmodi nobis vendit

Gocle-

Goclenius, qui *tertianas febres* pellit, adhibitis *Ranarum oculis*, ſed ANTE SOLIS ORTVM *erutis*. Fortè, vt omnia appareat eſſe à Principe Tenebrarum, Noctis meridie *furca* hæc erit deſecanda. Poſtremum è tribus, quæ propoſui, eſt Sect. 16. Virg. Metall. Impoſt.

16. MODVS hâc Virgâ VTENDI. In quo tantum poſitum eſt, vt aſſerant periti, ſi quid pecces, fruſtra te eſſe in totâ tuâ Exploratione. Quis igitur hic *Modus* eſt? Facile credam, quædam eſſe, quæ ignorem, vt qui his ſacris non ſim initiatus. Sed hoc à peritis, atque etiam ex Picturis didici, *Vtramque manum* adhibendam, & altrinſecus *Furcæ complectenda Cornua*. Si *Naturæ* aſcribitur hæc Energia, dicat Goclenius Academicis, quid hoc ad rẽ facere naturaliter poſſit. Si quis Ciconiarum crepitaculo delectetur, optetque eas in tecto ſuo habitare; præſcribunt nugatores neſcio qui, Nidum illis ſtruendum manu SINISTRA; tum enim & certò venturas, & conſtanter manſuras. Gocleni, probas hanc vanitatem? Vix audebis profiteri. Dic ergo, cur magis *vtraque manus* ad hoc tuum *δίχειρον mysterium* poſtuletur? Vrgete illum, Academici: quo acumine eſt, inueniet aliquid, quod reſpondeat. At ſi me quis roget, Cur tandem Cacodæmon id præſcri-

Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.* ſperit? dicam primum, Meum non eſſe, eiuſmodi Myſteria enucleare: tum, nihil penſi habere Diabolum, quid, aut quo modo agas, dum ipſi obſequâre: poſtremo, credibile eſſe, eum, vtpote ſuperbiſſimum, hoc *vtriuſque manus Symbolo*, Significare voluiſſe, cupere ſibi dicari *omnia opera* noſtra, aut *omnem operum perfectionem*, quæ *manibus* exhibentur. Sic *Adorationem* poſtulat, omnium excellentiſſimam, quæ *operibus* præſtatur. Optimus ſenex Iacob Patriarcha, cum nepotibus ſuis *filijs Ioſeph benedixiſſet* (Hebr. 11. v. 21.) *adorauit Faſtigium* VIRGÆ *eius*. At Goclenius *Virgam-Furcam e Corylo*, *adorat*, dum eam MYSTERIVM facit. Porro, ſicut Iacob in Virgâ illa venerabatur poteſtatem Regiam filij ſui, & adorabat DEVM, à quo Poteſtas illa erat; ſic Goclenius, ebrius conſideratione illius *Furciferæ Maieſtatis*, adorat *deceptorem Spiritum*, à quo eſt *Myſterioſus ille Virgulæ motus*. Quo minus mirum videri debet, ſi his ſacris in ſui honorem patratis, tam lubentes, & frequentes adſunt

17. PAREDRI DIABOLI; qui nobis hanc de *Virgulâ Diuinâ* tractationem, dignâ Coronide concludant. Agnoſce Deos tuos, Gocleni. Sunt, inquam, ad fodinas Metallicas frequentes *Diaboli, ſpecie viruncu-*

culorum, aut femellarum (Pygmæos dicas) Sect. 10.
delectati haud dubiè, tam ſtrenuo Foſſo- *Virg.*
rum, *Virgam* geſtitantium, obſequio. Sed *Metall.*
quandoque & mercedem promtam red- *Impoſt.*
dunt ſuis Cultoribus. Teſtetur *Georgius*
Agricola qui in opere ſuo de Re Metallica
(*cap. de anim. ſubterran.*) quosdam ex ijs ait
*plerumque truculentos, & ſolo aſpectu terri-
biles, ac Metallicis infeſtos. Talis* (inquit)
*Annebergius dæmon, qui operarios amplius
duodecim* FLATV INTERFECIT, *in ſpe-
cu qui Corona Roſacea appellatur, eo nomine
relictus, quantumuis argento diues eſſet.* Au-
dereſne eò accedere cum *Furca* tuâ, Go-
cleni? Hæc, & plura ex Agricolâ deſcri-
pſit Munſterus libro primo Coſmograph.
capite decimo-quinto, vbi vocat *virun-
culos Montanos*, ſed appellat etiam *Teu-
felin*, *Diaboliſcos*; idque rectius, & verius.
Paracelſi impietas temeraria, & temeritas
impia, eos audacter homines à DEO crea-
tos facit, nec tamen Adami poſteros, vocà-
riq; *Pygmæos, & Gnomos*. Quâ de re ſupra
diximus. Ob has, opinor, cauſas, *Burggra-
uius*, quantumuis & ipſe mira, & peregrina
vndique conſectatus, non eſt auſus tamen
hanc *Virgam Diuinitate Gocleniana* dona-
tam, approbare: ſed dubiam reliquit in
ſuo

Sect. 16. Virg. Metall. Impoſt.

ſuo *Achille*, pag. 95. *Quod Virgula* (inquit) *ſit ex Corylo ſecta, ſtato tempore, cum Metallis occultum amicitiæ vinculum; alibi fortaſſe plenius diſpiciendum eſt.* *Georgius Agricola* (lib. 2. circa finem) apertè damnauit. *Goclenius* tamen vir fortis, ſatis in ſe vno virium eſſe exiſtimans, non tuetur modò, ſed magnus *Myſtes*, *Myſterium* inde, & *Diuinitatem* exculpſit: paratus, vt videtur, quicquid obſtrepat Parœmia, *ex omni ligno, etiam* CORYLO, *ſculpere Mercurium.* Si perſiſtis, Gocleni, quod de Phyllide cecinit Corydon, de te licebit canere:

Goclen amat CORYLOS, *illas dum Goclen amabit,*
Nec Myrtus vincet CORYLOS, *nec laurea Phœbi.*

SECTIO XVII.

Acheruntici Fraterculi, qui ſe Roſeæ Crucis vocitant.

1. PRÆ his innocens videri poſſit & Goclenius, & Paracelſus. Niſi fortè Goclenius ex ipſis vnus eſt: quod ſine magnâ eius iniuria ſuſpicari quis poſſit. Mentio mihi eorum (antè monui) futura

eſt,

eſt, quod inter *Hecebolios* Magos omnium videntur audaciſſimi vnde magnopere eorum niti authoritate poſſet Goclenius maximè cum non vnus aliquis, vel alter ſit, ſed integra *Fraternitas*, eaque quibuſdam dicta *Celeberrima, & Feliciſſima*) niſi oſtenderetur, eorum apud bonos, & prudentes viros, authoritatem nullam eſſe oportere. Neque quiſquam queri ex ijs poterit, ſe à me inhumaniter haberi: quicquid enim dicam, in ſectam dicam, non in homines, quibus, DEO teſte, opto eamdem ab eodem DEO, felicitatem, quam mihi ipſi. Neque periculum eſt, ne quenquam nominatim tangam, cùm tam ſint occulti, quàm ipſimet profitentur, vt mox dicam. Adde, quòd nihil ferè de ipſis dicam, ne de *Secta* quidem, quod ex eorum ſcriptis non hauſerim. Quamquam pauca ſanè mihi videre licuit: ac ferè illum tantum libellum, quem anno 1615. Francofurti Germanico idiomate edidit *Iohannes Bringern*. Sunt autem in eo Libello duo opuſcula, ab ipsâ *Fraternitate* conſcripta, è quibus tantum haurire licet, vt *Myſterium* tam occultum, quadamtenus fiat manifeſtum. Alteri nomen eſt FAMA *Fraternitatis*: alteri CONFESSIO *fraternitatis*. Ex his afferam, quæ hoc loco ponam. Sed prius audiamus, quid de ipsâ Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

Fra-

Sect. 17 Frat. R. ſ. Cru. FRATERNITATE alij quidam ſenſerint, in quorum iudicia, forte fortuna incidi. Sunt autem ferè ex ijs, qui ad tam ſanctam FRATERNITATEM *aſpirant.* Ac primum extat cuiuſdam ſordida Charta, titulo:

2. INSINVATIO *ad* FRATRES *Philoſophiæ, quorum* FAMA FRATERNITATIS *edita, multis ſcandalum, pluribus ſtultitia paucis verò expectatio, & votorum eſt ſumma.* Nonne eam ſacrilegus æquat *Cruci Christi,* atque etiam verba ab Apoſtolo mutuatur? (1. Corinth. 1, 18.) Scripſit alius προσφώνησιν *ad Fraternitatem Roſeæ Crucis celeberrimam, & feliciſſimam, Parnaſſi Dominos, Caſtalijque hæredes.* Mirum ni Notarium egerat, cum Muſæ Teſtamentum condiderunt. In eadem *Proſphoneſi* ſunt etiam hæc: *Vos cum Patre, & Fundatore veſtro, eſtis in id nati, & prædeſtinati* OMNIVM PRIMI (nec Martyres excipit, nec ipſos Apoſtolos) *per quos ſextæ ætatis mundi miranda innoteſcant mundo.* Et hæc: *Sunt ſanè, qui oblationem, & inuitationem veſtram, iucundiſſimi* SOMNII *loco habeant: alij ſimpliciter* IMPOSTVRAM *eſſe vociferentur. Mihi verò in mentem venire non poteſt, tantos, tamque* PERFIDISSIMOS NEBVLONES, *in rerum natura*

turâ reperiri, qui in animum inducere poſſint, adeò turpiter imponere omnibus in vniuerſum Theoſophiæ amatoribus, ſcribendo tam philoſophicè, tamque DIVINE (hic etiam fingit Diuinitates in nugamentis leuiſſimis, & Magorum delirijs) *mentiendo verò, inſidiando, & decipiendo tam* DIABOLICE. *Quâ certe impoſturâ peſtilentior non contigiſſet ab vniuerſali illâ antiqui* DRACONIS *in Paradiſo*. Planiſſimè rem acu. Rectè inſiſtis. Sed turpiter cadis, cum concludis: TOTVS *inſiſto veſtræ pollicitationi, quam abiurata omni fraude* (quis hoc tibi dixit, mi homo?) *Sacroſanctam feciſtis omnibus cum integritate animi, & fide ſilentij ſeſe vobis offerentibus.* Inſinuationi, & Profphoneſi, iungamus *Apocalypſin Andreæ Hoberueſchel, Hermeticæ Philoſophiæ alumni, & Philochymiatri*, qui Famam Fraternitatis vocat *ſcriptum* MAGICO-CABALISTICVM. Facilè illi concedam, ei ſcripto ineſſe vtriuſque generis vel vanitatem, vel impietatem. Sed præſtat iam ipſam FAMAM de ſe loquentem audire; aut potius de Fraternitate. Afferam aliquot capita certâ methodo, quorum primum ſit Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

3. No-

Sect. 17. Frat. Roſ. Cru. 3. NOMEN. Dicitur hæc noua Secta FRATERNITAS ROSEÆ CRVCIS. *Fraternitas*, inquam, ita, vt ſinguli vocentur FRATRES. Neque id quouis modo, ſed, vt tanquam *Prænomen* ad ſingulas appellationes, eorum nominibus præponatur, *Frater Sophar*, *Frater Muſtapha*. Fuit hoc in vſu, eſtque etiam hodie Religioſis *Monachis*, idque in illis exagitarunt hæretici, ac nominatim *Buchananus*, qui contumelioſum poëma vocauit *Fratres*. Sed diabolus etiam hâc in re *Simiam* ſuo more agere voluit. Cæterum *fraternitas* eſt CRVCIS *Roſea*. Cuius nominis rationem non inuenio apud ipſos. Si coniecturæ locus eſt, rectè dixerimus, *Crucem* vſurpari, vt à Deo, & *Chriſto* potius, quàm à *Cacodæmone*, originem Secta ſumſiſſe videatur. aut certè, vt habeat ipſe quoque *Crucem*; ſed SVAM; & milites, ſub eâ, tamquam *vexillo*, merentes. Vnde cum *Chriſti Crux* ſit horrida, grauis, moleſta; hæc eſt ROSEA & delicioſa. Sic ſupra (ſect. 16. §. 17.) audiuimus, mali Dæmonis flatu miſeros Metallarios interfectos *in ſpecu*, *qui Corona* ROSACEA appellatur, ſiue ROSENKRON, quod ſanè parum diſtat à ROSENKREVTZ. Sed Rem videamus. Nomen non eſt tanti. Si Fraterculis credimus, non tam recens eſt hæc

Fra-

Fraternitas, quam imperitis videatur. Etſi enim iam primum innotuit; tamen CENTVM iam annos fuit, vt ipſi aſſerunt (pag. 29.) & Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

4. CENTVM ANNOS LATVIT. Cum enim conueniſſent, & quædam ſcita conderent, inter alia etiam illud fuit, *vt de hâc Fraternitate centum annos ſileretur*. Credo, totum hoc eſſe mendacium, & patebit ſatis clarè ex ijs, quæ ſubiungam. Sed quando ita volunt, & credibile eſt, aliquamdiu eos tacuiſſe, antequam *Famam* & *Confeſſionem* ederent, cauſam latebrarum videamus. Nullam ipſi afferunt: ſed notum eſt illud, *Qui male agit, odit lucem*. Quin & modò, cum ſe prodere velle videntur, id ita timidè faciunt, vt non tam *Fraternitatem* mundo oſtendant, quam eius *Famam* nominent. Sic manent illorum pleraq; dubia, & obſcura,

Quale per incertam lunam ſub luce maligna
Eſt iter in ſyluis, vbi cælũ condidit vmbra
Iuppiter, & rebus NOX *abſtulit* ATRA COLOREM.

Non potuit aptius deſcribi horum Reſpub. Quid ſi ſic voluit is, qui initio *diuiſit Lucem à tenebris*,

Lux lucis, & fons luminis?

Sect.17. Frat.Roſ. Cru. Equidem ita accipio. Huius iuſſu olim *Angelus apprehendit Draconem, ſerpentem antiquum, qui eſt Diabolus, & Satanas, & ligauit eum per annos mille, vt non ſeducat amplius Gentes, donec conſummentur mille anni* (Apoc.20.2.3.) Eiuſdem prouidentia, hi ſeipſos *ſilentio, & ſeceſſu* damnarunt, vel damnaſſe fingunt, non mille, ſed *centum* annorum. Dum ſic latuit, incognita plane fuit: iam ex parte prodita, ex parte cognoſcitur: neque amplius, quam ipſimet aperiunt. Videamus ante omnia, huius fraternitatis, quiſnam ſit, aut fingatur

5. Finis. Audi, Lector, & obſtupeſce. Sic illi in *Præfatione Famæ: Iam iam erumpit felix Aurora, poſt tenebras Saturniæ noctis, quæ beatam diem adducet: ad quam multi probi homines anhelant: ad cuius diei lucem omnes cæleſtes Theſauri Diuinæ ſapientiæ, & omnium abditarum, & inuiſibilium rerum, quæ in Orbe Myſteria iuxta primorum Patrum.* pateſcent. Viden' quid moliantur? Sed inter *primos Patres,* attende, quouſque aſcendat. In Confeſſione, pagel. 69. *Deus,* inquiunt, *certò, & plane decreuit, Mundo, ante ſuum interitum, breui ſecuturum, prorſus Veritatem, Lucem, Vitam, Gloriam tribuere,* QVALEM ADAM IN PARADISO AMISIT. *Sic peribit omnis falſitas,*

ſitas, *Mendacium*, *Tenebræ*, &c. Hæc omnia per hanc *Fraternitatem* fient: ideò mittuntur, hic eorum, quem quęrimus, FINIS. Nec deſunt, vnde iſta, quantumuis ardua, pateant. Mirabilis, & omnibus ſeculis inaudita eſt eorum (vti prædicant, pagel. 79. 80. 81.) *Sapientia*, *&* *Pietas*. Et, quod ad *Naturam* attinet, eouſque proceſſerunt, vt OMNIA *Naturæ* BONA, VBIQVE *diſperſa*, SIMVL *habeant*, *&* TRIBVANT. Hoc illis credat, qui fidem habet eorum Patri *Diabolo*, dicenti ad omnium Patrem (Luc. 4. 6.) *Tibi dabo poteſtatem hanc vniuerſam*, *& gloriam illorum*, *quia* MIHI *tradita ſunt*, *&* CVI VOLO, DO ILLA. *Tu ergo ſi* ADORAVERIS CORAM ME, *erunt tua omnia*. An iſti *adorari* non petunt, qui ab omnibus in omnibus ſibi credi volunt, neque ſua *Myſteria* examinari? Oſtendam id paullò poſt. Sed huic tali *Fraternitati*, ad tantas res electæ, quiſnam inter homines primus Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

6. *Author?* *Tenebrio* quiſpiam, mi Lector, id eſt, cuius nomen ipſi eius filioli nō aliter exprimūt, quā his literis, *Fr.* C. R. Tu interpretare, vt lubet. Interea de hoc, ſic latēte in tenebris, mira ſunt, quę prędicāt. Referā cōpēdio. p. 15. *Deuotus*, *Religioſus*, *&* *Illuminatiſſimus Pater*, *Fr.* C. R. *natione Germanus*,

Sect.17. Frat.Roſ. Cru. *nitatis noſtræ caput, & Inſtitutor; cum à Parentibus pauperibus, etſi ſtirpe nobili editis, ætatis ſuæ anno quinto, in Monaſterium abſtruſus fuiſſet, vtramque linguam, Græcam, & Latinam, ſic ſatis edidicit.* Mera hæc ſunt figmenta. Sed tamen capiamus Mendacifigulos in mendacijs ſuis. Hinc primum diſcimus, etſi aliunde ſatis conſtat, ante 220. annos, in *Germania* ſuum honorem fuiſſe *ſtatui Religioſo*, & *Monachali*, quem iſti caninis iam dentibus vbique lacerant. Atque inde etiam intelligitur, *Catholicam-Romanam Religionem* obtinuiſſe, in quâ ſolâ viget, & colitur *Monachorum* vita. Atque adeò huius venerandi Patris Parentes, homines Nobiles, eidem Religioni Catholicæ fuiſſe addictos. Deinde & illud apparet, Non tam fuiſſe vel *ignorantes*, vel *vitijs deditos* Monachos, quam iſti calumniari ſolent; quandoquidem puer duas illas eruditas linguas apud eos facilè hauſit. Sed addamus de eadem alia. Sequentibus aliquot pagellis reperio hæc. Multum hic fraterculus peregrinatus eſt. Sed *inter* TVRCAS *maximè profecit, inde doctrinam ſuam hauſit, & Damaſcum Ieroſolymis prætulit. Feſſam queq; venit. Doctrinam Arabum, & Magicam* maximi fecit. Fuit & in *Hiſpaniâ*, & apud *alias Nationes*.

7. Cur

7. Cur *Illuminatiſſimum* Patrem vocenr, colligi licet ex ijs, quæ de eodem produnt in ſuâ Confeſſione, pag 59. ſic aiunt: *Meditationes noſtri Patris excedunt, quæcunque à Mundi initio, vel ab intellectu humano, vel à Diuina reuelatione, vel Angelorum, & Spirituum miniſterio, inuenta aut excogitata ſunt.* Ne mireris, qui hæc legis, nec *Prophetarum*, nec *Apoſtolorum* Libros, nec cæteram *ſacram Scripturam* excipi, cum nec *Angelis* parcatur, nec vlli *Diuinæ Reuelationi*. Quis talis viri *ætatem* ſcire non deſideret? indicant illam eius filioli in ſuâ Confeſſione, pagell. 67. *Natus* igitur *eſt Fr.* C. R. *anno* 1378. *Vixit annos* 106. Itaque obijſſe oportet anno 1484. *Sepulcrum latuit annos* 120. de quo infrà: cum etiam de *Antro* huius *Fraternitatis*, & *Epitaphio* tam ſancti Patris dicetur. De quo nihil iam addo. Veniamus iam ad eius Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

8. FRATRES, & *Socios*. Hi, *quot*, & *quales*? Nam ſi quæras, *Qui*, & *quibus nominibus*, fruſtra ſis: alto, & ſacro ſilentio iſta teguntur. Quæ per eorum dignos Poſteros nobis panduntur, hæc ſunt. *Numerus Fratrum excreuit ad octo, omnes cælibes, & qui* VIRGINITATEM VOVERANT. Sic Fama, pagell. 27. Ita Hæretici, acerrimi Virginitatis hoſtes. Omnes

Sect. 17. hi *Fraterculi* liberi erant à FAME, PAVPERTATE, MORBO, SENIO, ſi credimus *Confeſſioni*, pagell. 61. Beneficio eodem fruuntur, qui hodie viuunt, & hæc ſcribunt.

Frat. Roſ. Cru.

Parum hoc eſt. Initio huius Sectionis monui, hos, inter HECEBOLIOS MAGOS, *omnium eſſe audaciſſimos*. Audi, quid ſe iactent poſſe in LONGISSIME DISSITA. Sic agnoſcet Goclenius, me de iſtis merito agere, tamquam eius cōſortibus, & tanto ſublimioribus.

Primò. EX QVOVIS *loco*, QVÆVIS OMNIVM *Nationum opera, & conſilia cognoſcere poſſunt*. Ita Confeſſio, pagel. 61.

Secundò. *Librum habent, in quo* VNO *legere queunt*, QVICQVID *in* OMNIBVS *libris, eſt eritue, etiam* FVTVRIS, *aut* POSSIBILIBVS. Hoc iam eſt *longe iaculari*, non modo ad *Loca remota*, ſed & ad TEMPORA *remotiſſima*. Quis *Prophetarum* ſimile vnquam potuit? Oportet hos Fratres pridē in ſuo Libro legiſſe, quæ iam in hoc meo ſcribo: nam vtiq; erat ſcribi *Poſſibile*, quod ſcriptum eſt.

Tertiò. OMNI HORA *ſic viuere poſſunt, ac ſi ab* INITIO MVNDI *vixiſſent, & victuri eſſent ad* FINEM. Ibid. Vide, vt

non

non tantum FVTVRA *Tempora* properare cogant, vt ea ijs adſint, antequam ſint; verum & PRÆTERITA quantumuis fugacia, & fugitiua, & iam in ſeriem eorum, quæ NON SVNT τῶν μὴ ὄντων, redacta, ESSE tamen cogant, & ſe ad talium Deorum tribunal iſtere. Qui hæc poſſunt, quid ijs deeſſe poteſt? Nullæ ſanè Opes, nulla Potentia. Accipe hoc clarè: Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

Quartò. *Cauendo poſſunt Vniones, & Gemmas adſeaucere.* Pag. 62. Etiam *Spiritus.* Ibid. Neque quoſuis minutos *Spiritus.* Nam *poſſunt & Principes Mundi commouere.* Ibid.

9. Hæc ſanè *Hecebolia* ſunt, Gocleni, & præ quibus tua *patibularis Olla* non niſi fœtor ſit, & horror. O qui dignus ſit, in talem *Fraternitatem* admitti! paucorum hoc eſt; neque quiſquam eos agnoſcit, niſi ipſi *Fratres*, quorum eſt illa profeſſio: *Qui digni ſint admitti in noſtram Fraternitatem, agnoſcimus ex Regulâ noſtræ* REVELATIONIS. Pag. 64.

At ſi *videre* ſaltem eos liceat! ne hoc quidem multis contingit. *Texit*, inquiunt, *nos* DEVS *nube ſuâ, vt nobis eius ſeruis, nulla vis inferri poſſit.* Nec hoc tantum: *A nemine*, aiunt, *videri, aut agnoſci*

Sect. 17. *poſſumus, niſi habeat oculos* AQVILÆ. Ibid.
Frrt. R. ſ. Sed vt ad primos illos *octo* redeam, ſanita-
Cru. tis gratiâ pollebant, ita vt INCREDIBILIS *eos Ægrotorum accurſus impediret.* Fama, pagel. 26. Omnibus prudentibus meritò *incredibile* eſt hoc mendacium. At peculiare exemplum ponunt de *fratre* I. O. *qui in Angliâ obijt, verſatiſſimo in Cabalâ, vt oſtendit eius libellus* H. *Hic*, inquiunt, *in Angliâ celebris fuit, maximè cum ibi Iuuenem Comitem Nortfolcium Leproſum curauit.* pag. 31.

Octo illis, quàm multi ſucceſſerint, nobis non conſtat. Qui illis credet, facilè ſibi perſuadebit, *plurimos* vel iam eſſe, vel breui futuros. Sic enim illi: DEVS *decreuit numerum noſtræ Fraternitatis augere, & multiplicare.* Confeſſ. pagel. 62. Qui tanta poſſint, tanta promittant, operæpretium fuerit, ſcire quæ eorum ſit

10. RELIGIO. Etſi ſeipſos celant, hanc tamen non celant. Fama, pagel. 45. *Agnoſcimus* DVO SACRAMENTA, *cum omnibus Phraſibus, & Cæremonijs primæ Eccleſiæ* RENOVATÆ. Quænam illa *Duo* ſint *Sacramenta*, quænam *Renouatio*, quære ab *Inuiſibilibus fraterculis*. Nec aliam tenentur reddere de ſuâ RELIGIONE, rationem. Credendum

eſt,

eſt, eſſe probos. Sic enim ipſi teſtantur: *Suſpecti eſſe non poſſumus de Hæreſi, aut, tamquā mali aliquid cogitemus, aut machinemur.* Confeſſ. pag. 55. Quod ſi quis hanc *de ſeipſis* teſtificationem non putet ſufficere, ſingulare ſpecimen ſuæ *pietatis* edunt eâdem pag. dum, tamquam ſi *Synodum œcumenicam in Antro* ſuo coegerint, hunc *Canonem* ſcribunt: *Blaſphemias Orientis, & Occidentis, nempe Mahometis, & Papæ, damnamus.* Ita illi, Papam cum Turcâ iungentes. Sed, memores, Reuerendiſſimum *Patrem* ſuum, Doctrinā ſuā potiſſimum à *Turcis*, vt ſuprà vidimus, accepiſſe; *Mahometem* quidem ſemel, iterumque & obiter, & dicis causâ, tetigerunt: at verò *Papam*, ſerio, & vero in illum odio flagrantes, & ſæpius, & acerbè perſtrinxerunt; imò rabido dente, quod in ſe fuit, lacerarunt. Minantur illi præterita, quæ iam fieri non poſſunt. *Certi ſumus, aiunt,* Famæ pag. 28. *ſi* FRATRES *noſtri* (: loquuntur de octo primis:) *hâc clarâ temporum luce vixiſſent, aliter fuiſſe aggreſſuros Papam, Mahometem, ſcribas, Artifices, Sophiſtas.* Sic Lutheri more, vocant *Theologos Catholicos.* Tum *fortitudinem*, & *libertatem* ſuam iactant, in Præfat. Confeſſionis, pag. 52. *Liberè, & ſine periculo Papam Rom. vocamus Antichriſtum.* Si *Libertatem* vocant ef- Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc.

Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc. frontem impudentiam, & effrenem maledicendi libidinem, agnoſco hic maximam *libertatem*. Sed quod addunt, *ſine periculo*, quid mirum, qui in tenebris lateant, & nec *nomina* quidem ſua prodere auſint? Suadeo, oſtentandę virtutis, in *Hiſpaniam* proficiſcantur, & *Inquiſitioni* ora ſua oſtendāt, atque ita orbi perſuadeant, quod paulo ante iactabant, ſe DEI *Nube teſtes*, *nullam vim* pertimeſcere debere. Necdum deſerunt Papam. *Prophetiæ* quoque ſuæ ſpiritum excitant, & de eo dira vaticinantur. In Conf. pag. 66. *Interitus Papæ, ad hæc noſtra tempora dilatus, iam imminet*. Thraſones Luthero ſimiles, qui illud magno faſtu, Pſeudopropheta iactabat:

Peſtis eram viuens; moriens ero mors tua, Papa.

Stultum, & ſtolidum pecus! Anni ſunt duo & ſeptuaginta, ex quo fœtidum eius cadauer vermes pauit, cum interea tot Papę floruerunt, & florent, florebuntque. Simile expectent iſti. Sed perſiſtunt, & iterum vaticinantur, adduntque Vaticinio minas, & operam, tantum non dicentes, ſe, tumultibus, belliſque excitatis, Papam de gradu deturbaturos. Quid enim aliud ſibi volunt illa verba in Confeſſ. pag. 78. *Triplex cornu Papæ in nihilum redigetur*; QVA DE

RE,

RE, poſt NOSTRVM CONVENTVM FVSIVS, ET ACCVRATIVS TRACTABITVR. Sect. 17. *Frat. Roſ. Cruc.*

Vbi hic *Conuentus* erit, niſi in *Antro*? Quorum erit, niſi hominum in *tenebris* delitescentium? Quænam illa *fuſa*, & *accurata Tractatio*? Nouit is, qui Scrutatur renes & corda. Hæc de *Religione* horum Fratrum. Quid in

II. POLITIA, quem tandem Principem agnoſcunt? Dicant ipſi. In Fama, pag. 46. *In Politiâ agnoſcimus Romanum Imperium, & quartam Monarchiam, pro noſtro, & Chriſtianorum Capite.* Quid minus profiteri potuerunt, ſi ſe in *Imperio* tolerari optabant? multo magis, ſi augeri, ſi promoueri, ſi gratum ſibi reſponſum optabant, vti petunt. Et tamen hæc ſola *profeſſio* Cæſari, & Principibus ſufficere, ſcilicet, debet, vt *Suſpecti eſſe non poſſint, tamquam qui noui aliquid moliantur,* vt antè verba eorum, Lector, audiſti. Ne tamen illis iniuriam faciam, non diſſimulo, eos in animi ſubditi, & in Principem ſuum propenſi, argumentum, *facultates* ſuas offerre; quod Principibus meritò gratum eſſe ſolet. Neque modicum aliquid offerunt. *Cæſari*, inquiunt, MAGNOS AVRI THESAVROS *vltra* offe-

Sect.17. *offerimus.* Confeſſ. pag.56. Sed cui id nego-
Frat.Roſ. tii Cæſar demandabit? quis, vbi, à quo exi-
Cruc. get, cum nemo vos, aut ANTRVM ve-
ſtrum, vt ipſi iactatis, nôrit? Similia, ac mul-
to maiora auſim ego vobis offerre, etſi ni-
hil habeo. Dicam cum Poëta:

*Quicquid habent omnes, accipe, quomo-
do das.*

Quærat curioſus Lector, Quanti tandem illi ſint *Theſauri*, quos tam *Magnos* ſe offerre aiunt? Audi illos, in Fama, pag.32. *Plus auri polluemur, quàm Rex Hiſpaniæ ex vtraque* INDIA *auferat. Europa enim prægnans eſt, & robuſtum puerum pariet.* Nugatores! quaſi vos OBSTETRICES ſitis futuri. Sed tamen, ſi hi ipſi tanti Theſauri, vel bellis, vel aliâ ratione exhauriantur, quid facietis Cæſari? Facilis ratio. Fama pag.45. *Noſtri Theſauri nunquam nos deficere poſſunt.* Hoc iam eſt Deos eſſe, non homines. Itaque meritò offerunt *omnibus*, cum penuriam nullam pati poſſint. Sic enim inuitant, Conf. pag.79. *Conferte vos ad* NOS, *qui non quærimus veſtram pecuniam, ſed vltro vobis offerimus noſtros Theſauros.* Fingamus, lector bone, hæc omnia portentoſa mendacia mera eſſe veriuerbia; quomodo eadem cohęrent cum illo eorumdem *vaticinio*, quod edunt in nobili illâ Confeſſione pag. 69. *Noſtri The-*

Theſauri intacti erunt, donec veniat Leo, qui poſtulabit, accipiet, & in Regni ſui robora-tionem impendet? Hic Leo, quis alius cre-di poteſt, quàm is, *qui circuit quærens, quem* cum his Thraſonibus *deuoret?* Iam verò hi tam Religioſi, tam in ſuos Principes pro-penſi fratres, ſunt ſine dubio magnâ Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc.

12. Doctrina, & Sapientia præ-diti. Id quidem dubitare eſt nefas. Atque in primis non eſt eorum Scientia, vt cæterorũ hominum, *errori obnoxia.* Teſtor Famam, pag. 27. Certi *ſumus, noſtra Axiomata, immutabilia vſque ad diem iudicij perman-ſura.* Porro quod genus Doctrinæ Frater-nitati placuerit, partim colligas ex eo, quod antè de Authore & Parente audiſti, *Ma-giam*, & *Arabum doctrinam* maximè ha-buiſſe cordi; partim, quòd *ſinguli Fratres perfectum Diſcurſum habuerint de Philoſo-phiâ tum apertâ tum occultâ.* Sic de primis Octo loquuntur in Fama, pag. 28. Dum de Doctrinâ ago, non ſunt omittendi

13. Libri, qui *Doctrinam* continent. De his hęc reperio. Fama, pag. 26. *Quatuor primi Fratres concinnarunt Magicum ſermo-nem, & ſcripturam, cum copioſo Vocabulario, quibus hodieq; vtimur. Eſtq; in eo magna ſa-pientia. Fecerunt & primam partem libri M.* Pagellâ proximè ſequenti, de Octo ff. *Per hos*

Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc. *hos confectum Volumen* OMNIVM *eorum, quæ homo ſibiipſi* OPTARE, *aut* SPERARE *poteſt*. Neque aliquot dumtaxat *Libros* habent, ſed totam *Bibliothecam*, de quâ Fama, pag. 33. *In noſtra Bibliothecâ Philoſophicâ, præcipuum ſunt Axiomata; artificioſiſſimum, Rota Mundi; vtiliſſimum, Proteus*. Infra dicetur de *Antro*, in quo inuentum nobile illud Cadauer Reuerendiſſimi Patris Frat. Roſ. Cruc. Inde tamen iam aliquid huc decerpendum. Pag. 39. *Inter libros in Fornice illo, fuit & vocabularium Theoph. P. ab Ho.* Et pag. 40. *Libellus erat in manu Cadaueris Frat. R. C.* AVRO *ſcriptus, cuius nomen T. Hic ſecundum Biblia maximus noſter Theſaurus eſt; & meritò non facilè Mundi Cenſuræ ſubijcietur.* Mirum cur mendaces iſti modò *Biblia* excipiant, cum antè profeſſi ſint, *Meditationes Patris ſui excedere omnia omnino, etiam* DIVINA REVELATIONE *accepta*. vide §. 7. Item cur hunc libellum præferunt illi, in quo licet legere *omnia* etiam *Poſſibilia?* Cæterum non quiuis eorum libros legat, etſi in illos incidat. Hinc diſce. A CHARACTERIBVS (inquit Confeſſ. pag. 73.) *noſtra ſcripta Magica mutuati ſumus* (Gaude, Gocleni, etiam apud Illuſtriſſimam hanc *Fraternitatem* vigent

vigent CHARACTERES) & *inuenimus* NOVVM IDIOMA, *quo ſimul* OMNIVM *rerum natura exprimitur.* Quis hæc legat, quis intelligat, niſi ab illis edoctus? Occurrit hic, quod obiter annotem, Ægyptiorum Pſeudophiloſophos *Characteres* item ſectatos, & ſub iis ſuam nefariam *Magiam* abdidiſſe. *Hieroglyphica* vocabant. De his Lucanus: Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc.

In ſaxis tantum duris, volucreſque feraque
Scriptaque ſeruabant Magicas animalia linguas.

Ex quo *Hierogrammatei*, & *Hierophantæ* appellati. Recurrit hic, quod ſupra memini me notare, Andream Hoberueſchel, *Famam Fraternitatis* vocaſſe ſcriptum *Magicocabaliſticum*. Itaque venit mihi in mentem, futuros Lectores, qui & hæc, quæ de Doctrina, & Libris refero; & pleraque alia huius *Fraternitatis*, exiſtiment, non ita accipienda, vti *verbis* ſonare videntur, ſed ſub *ſermonis cortice* aliud celare, quod neque ita mirum ſit, neque tam improbum quam imperitis videatur.

14. ROGO TE, PRVDENS LECTOR, attende. Primum, vt ita ſit, excuſari prorſus non poteſt horum Fratrum imprudentia, qui cum ſe FAMA vulgari velint,

Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc. cum diſertâ *Confeſſione* ſua patefacere; ita loquantur, vt à nemine intelligi poſſint. Deinde intolerabilis audacia, & impudentia, qui *Europæ Capitibus, ſiue Principibus, Statibus, & Eruditis viris* ſuum librum inſcribant, ſic vt capi non poſſit, quid ſibi velint. Duplicatur Impudentia, quod nihilominus *Reſponſum petant*. Verba illorum infrà dabo. Sed, quod maximè te, Lector, rogaui, vt attenderes, illud eſt. Diſertè ſignificant ipſi, ſe nihil inuolutum, aut obſcurum ſcribere. Confeſſ. pag. 79. *Non loquimur vobis per Parabolas.* Item pag. 54. *Quod in Fama ſcripſimus, nemo exiſtimet, vel Leuiter profuſum, vel confictum.* Iterum te, Lector, rogo, hęc memineris, nō modò propter ea, quę iam ſcripſi, ſed & propter mox ſcribenda. Hanc Doctrinam, hos tam admirandos Libros, vnde tandem fluxiſſe arbitrabimur? Aliunde fortaſſis etiam; ſed conſentaneum eſt credere, maximâ ex parte prodiiſſe, ex iis, quibus pollent,

15. REVELATIONIBVS. Afferam huc, quæ ipſi de his narrant. Fama, pag. 33. *Quæ de ſepulturâ Fr. R. C. iam prodimus, à Deo ſic prouiſum, conceſſum, & iniunctum eſt.* Prorſus, ac ſi, inſtar alicuius Iſaiæ, dicerent: *Hæc dicit Dominus.* Nec illud citra *Reuelationem* haberi potuit, quod ſuprà poſui ex Conf.

pag.

pag.62. DEVS *decreuit numerum noſtræ Fraternitatis augere.* Illud porrò alterum pag. 64. apertè *Reuelationem* ſpirat. *Qui digni ſint in noſtram Fraternitatem admitti, agnoſcimus ex Regula noſtra Reuelationis.* Circa finem Confeſſionis, pag. 79. 80. inuitant mortales ad ſuum conſortium, & vt perſuadeant, aiunt, ſe inuitare ex *Impulſu ſpiritus Dei*, & a *Deo admonitos.* Si quæras, vnde illis hæ *Reuelationes*, potius, quam aliis hominibus, reſpondent pag. 77. *Quietis, & iis, qui paucorum ſunt verborum, Mittit Deus Sanctos Angelos, vt cum iis colloquantur.* Satin' clarè & *Reuelationes*, *& Reuelationum Adminiſtros* aperiunt? Sed ego, quos *Sanctos* vocant, non dubito eſſe *Sacrilegos Angelos.* Cæterum Venerandus Pater *Fraternitatis Author*, hoc genere præ aliis excelluit, vt in eius Epitaphio poſtea referam. Satis de *Reuelationibus.* Vt hæc omnia quæ audiſti, prorſus admiranda ſunt, ita & decuit eſſe eorum, in quibus degunt. Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc.

16. ÆDIFICIA. De his pauca reperio, ſed non omittenda. Fama, vbi de Octo primis Fratribus agit, pag. 26. *Nouum ædificium eorum, S. Spiritus dictum, iam abſolutum erat.* Velim hic Caluino-Dogmatiſtas ex occaſione monitos, memine-

Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc. rint, totam hanc Fraternitatem, quod ad Religionem attinet, ad ipſos pertinere; atque adeo nullum *Catholicum* in eâ eſſe poſſe, quippe cum tantum D vo *Sacramenta* admittant, & *Papam* pro ANTICHRISTO habeant. Cauſa, cur id hoc maximè loco, annotem, illa eſt. Magnum crimen nobis Caluini Aſſeclæ impingunt, quod dicamur de Societate IESV: quaſi eâ ratione alii ab IESV alieni dici videantur. Quærant à ſuis *Fraterculis*, cur ſuum Ædidificium S. SPIRITVS vocare audeant? an alia Ædificia, & maximè Templa, *S. Spiritus* non ſunt? Sed de his plura *Metamorphoſis Caluino-Gocleniana*. Ad *Ædificia* Fraternitatis redeamus. Fama, pagel. 79. *Inuitamus vos ad domos, & Palatia plusquam Regia.* Hoc mendacium, poëticè ſic ornaſſet Ouidius:

Regia erat FRATRVM *ſublimibus alta columnis,*
Clara micante auro, flammasq; imitante Pyropo:
Cuius ebur nitidum faſtigia sũma tegebat.
Argenti bifores radiabant limine valua.
Materiam ſuperabat opus —

Sed nihil de eorum Ædificiis *mirabilius* inuenio, quàm quòd tam clara opera, etſi coram videantur, non videantur tamen. Goclenius

clenius facile rationem redderet, Quod alicubi appenderint *Gygis annulum*, cuius ea vis eſt, vt geſtantes reddat *inuiſibiles*. Ne te diu ſuſpenſum teneam, bone Lector, audi, quid hi Fratres de ſuis illis Palatiis profiteãtur, extremâ Famâ, pag. 50. *Noſtrum Ædificium, etſi illud centum hominum millia coram vidiſſent; impio tamen mundo in æternum intactum, & illæſum perdurabit, imo prorſus abditum, ne videri quidem poterit.* Ita illi ſermone Germanico. ac mox totam Famam concludunt his verbis Latinis: *Sub vmbra Alarum tuarum, Iehoua.* O tempora, tempora! ad quæ Monſtra nos voluendo deduxiſtis! Sed mittamus querelas, & dum de ædificiis agimus ne omittamus huius nobilis Fraternitatis Sect 17. Frat. Roſ. Cruc.

A N T R V M:

17. ANTRVM, inquam, totius nefariæ huius Conſpirationis *Cubile, Ludum litterarium, Arenam, Stadium, Amphitheatrum*. Voca vt voles, dum ſcias, & obſerues, hic natam, hinc in Orbem terræ protruſam hanc *Peſtem*, hoc virus, hanc Tartareâ flammâ lucentem *Noctem*. Quid dicam?

Iam SPECVS, *&* FRATRVM *detecta*
apparuit ingens

Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc.

Regia, & umbroſæ penitus patuere Cavernæ.

Non ſecus, ac ſi quâ penitus vi terra dehiſcens,

Infernas *reſeret ſedes, &* Regna, *recludat*

Pallida ———

Hos enim *Fratres*, qui nouam lucem Mundo afferunt,

—*Pater* Antripotens *ſpeluncis abdidit atris,*

— *inuoluitq; Domum* Caligine *cæcâ*

Proſpectum eripiens oculis, glomeratq; ſub Antro

Fumiferam Noctem, *commiſtis igne* Tenebris.

————*Nam plurimus vndam*

Fumus agit, nebulâq; ingens Specus *æſtuat atra.*

Dicet mihi Lector, meipſum omnia inuoluere *tenebris*, & *caligine*, tanquam ſi ipſe ſim in nebuloſo Antro. Video hoc, & agnoſco. Sed quid faciam? Difficile eſt. verſari in mediâ fuligine, & non ſaltem nidore afflari. Tamen excutiamus, & iam intelligenter de *Antro* loquamur. Hoc primum ſcito, amice Lector, *Antrum* hoc loco intelligi ſpeluncam, in quâ ſepultum fuiſſe aiunt ſuum Protopatriarcham R. C. cuius quædam

dam particularia deſcribuntur in Famâ, pag.37.ſeqq. Si quæras, *Vbi* id Antrum ſit, iuxta tecum ignoro. Nec mirum, cum etiam *Palatia pluſquam Regia inuiſibilia* illis ſint. Hæc, quæ ab illis didici, tecum communico. Sect. 17. *Frat. Roſ. Cruc.*

1. *Non illuſtratur hoc Antrum à Sole: clarè tamen lucet ab alio Sole, qui à Mundi Sole lucere didicit: Eſtq; nouitius ille Sol in centro Fornicis.* pag.37.

2. *Lamina ineſt anea* ROTVNDO ALTARI *impoſita, cum hâc inſcriptione:* A. C. R. C. *hoc Vniuerſi Compendium viuus mihi ſepulcrum feci.* Ibid.

3. *Quatuor ſunt Figuræ* (: iterum triumphant *Characteres Gocleniani*:) *cum quaternâ Epigraphe:*

1. Nequaquam vacuum:
2. Legis Iugum:
3. Libertas Euangelij:
4. Dei gloria intacta. Ibid.

4. *Libri ſunt varii, atque inter eos, Vocabularium Theoph. Par. ab Ho.* pag.39.

5. *In manu Cadaueris Frat. Roſ. Cruc. libellus auro ſcriptus, cuius nomen* T. pagella 40.

6. *Epitaphium* ibidem hoc: C. *Ros.* C. *ex nobili, atque ſplendidâ Germaniæ familiâ oriundus, vir ſui ſeculi, Diuinis Reuelationi-*

Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc. *bus, ſubtiliſſimis* IMAGINATIONIBVS, *indefeſſis laboribus, ad Cæleſtia atque humana Myſteria, arcanaue admiſſus, poſtquam Mundum minutum omnibus motibus Magno illi reſpondentem fabricaſſet, hocq; tandem præteritarum, præſentium, & futurarum rerum Compendio extracto, &c.* pag. 41. Hæc illi fere de ſuo *Antro*. Et quidem infra plura de eo dicentur. Sed hoc loco omittendum non eſt, inueſtigare, *Quando* hoc *Antrum ſtructum, quando patefactum aut inuentum*. Hoc etſi non dicunt Fratres, tamen dicunt quædam, vnde id colligamus. Aiunt enim *in Occultâ ianuâ, ſub muro, hanc Inſcriptionem repertam: Poſt CXX. annos patebo*. item in Confeſſ. pagel. 67. *Patrem ſuum* R. C. *natum* aiunt *anno 1378. ac vixiſſe annos 106*. Credamus hæc omnia. Sic obierit magnus ille *Mundi Reformator* anno Domini 1484. circa quem annum, conſentaneum eſt exiſtimare, *Antrum* fuiſſe extructum, aut non multo antè, cum ſepulturæ pararetur. Certè illo anno *occluſum* fuit Antrum, condito inibi Cadauere. Adde iam annos 120. poſt quos ex vaticinio patere debuit; reperies, *repertum, & apertum* fuiſſe anno 1604. Vnde *Fratres* animati, aliquot annis poſt, *Famam*, reliquoſque libros ede-

re

Digitized by Google

re ceperunt. Ex hâc temporum deſcriptione noto, *Fratres* iſtos non ſatis conſuluiſſe *Regulas ſuæ Reuelationis*, nec diligenter legiſſe *Librum, qui continet omnia, etiam futura, & poſſibilia*, cum tam turpiter hallucinati ſint in re præteritâ, aut quam pro tali venditant. Nempe aiunt, fuiſſe in *Antro Vocabularium Paracelſi*. Sine dubio incluſum fuiſſe oportuit, cum Antrum clauderetur, id eſt anno Christi 1484. Atqui ſi ad vitam illius Impoſtoris attendas, reperies, eo tempore non fuiſſe natum. Sed nono demum poſt anno, nempe 1493. Quomodo ergo toto nouennio antequam naſceretur, iam ſcripſerat? Obiit idem *Paracelſus* anno Domini 1541. Ætatis ſuæ anno 47. Moneo *Fratres Antricolas*, qui toties meminerunt vaniſſimè ſuorum Axiomatum, vt aliâs attendant ad illud Axioma: Sect. 17. Frat. Roſ. Cruc.

MENDACEM *memorem eſſe oportet.*

Vnum me fugerat, cum recenſerem, quæ in *Antro* reperta ſunt. *Fuerunt quoque inibi in ciſtâ quâdam varij generis* SPECVLA, *variarum virtutum; & alibi Tintinnabula,* & ARDENTES LAMPADES. Hinc videlicet *Paracelſus* didicerat ſuas *Lucernas* concinnare, antequam natus. Quid

Sect.17. Frat.Roſ. Cruc. ni ſi iam Libros ſcripſerat? Sed iam plus ſatis de *Antro*. Ex quo emergamus aliquando.

18. SECRETVM inter hos homines eſt altiſſimum, & abſtruſiſſimum: idque non ſine adiuncta religione *Iuramenti*. Teſtes Fratres, pag. 34. in Famâ: *Cum Fr. N. N.* SOLEMNE FIDEI, & SILENTII IVRAMENTVM *præſtare deberet*. Sic *Inſinuator* neſcio quis ad hos Fratres: *Modo ſub* SIGILLO SILENTII *me vobis obtuliſſe, æqui bonique conſulite*. Paulo poſt: *Veſtrum Conuictum, & Colloquii locum per huius venditorem renuntiante*. Et alter in *Proſphoneſi*: *Pollicitationem veſtram Sacroſanctam feciſtis omnibus cum Fide ſilentij ſeſe vobis offerentibus, & cæt.* Eodem pertinent *Antrum, Sermo ignotus, Characteres*, & omnium, vt ſic dicam, *Inuiſibilitas*. Nihil mirum: *Qui malè agit, odit lucem*. Prudenter tamen prouiderunt *Fratres*, (ne inter ſe quoque ignoti, ac ſic ſuſpecti eſſent) *vt vox* R. C. *eſſet eorum Sigillum, Teſſera, Character*. Ita Fama, pagella 29.

Hæc omnia, & multo plura, quæ breuitatis gratiâ ſilentur, quantumuis impia, & horrenda, audent tamen *Noctiuagi Fratres*.

19. DE-

19. *Dedicare Cæſari, Regibus, Principibus, Doctiſque viris Europæ.* Vide *Epigraphen Famæ*. Audent, tamquam re præclarè geſtâ, *Reſponſum* petere: *Expectamus*, inquit Fama, pag. 44. *Quidnam ad hæc nobis Docti, Indoctique reſpondeant; & quod eorum ſit iudicium.* Videntur illi quidem his verbis ſignificare, æquo ſe animo accepturos, quicquid illud *Reſponſi*, & *Iudicij* erit. Sed longè aliter eſt. Præſcribunt enim illi, cuiuſmodi *Iudicium* & *Reſponſum* eſſe oporteat. Pag. 33. 34. *Si nobis Chriſtianum Reſponſum, cum diſcretione detur, non abhorremus, prodere Nomina noſtra, Cognomina, & conuentus, ſiue coitiones.* Scimus, quæuis, cuiuſuis, ad quoſuis Reſponſa debere eſſe *Chriſtiana*, & cum *diſcretione*. Sed hi *Lucifugæ Fraterculi* pro arbitrio & τὸ *Chriſtianum*, & *Diſcretionem* diffinient. Itaque niſi *Cæſar*, & tot *Reges*, alijq; *Principes*, *Quinque Sacramentis* abdicatis, Dvo tantum agnoſcant; niſi *Papam liberè vocent Antichriſtum*; nec ipſi ſatis *Chriſtiani*; nec eorum *Reſponſum Chriſtianum* cenſebitur. Item nullo modo *Diſcreti* erunt, niſi horum *fratrum* delirijs credant, eoſque, tamquam Diuinos homines agnoſcant, quippe qui omnia ſua per Diuinas *Reuelationes* acceperint. Dixi ante, me pauca horum ſcripta Sect. 17. Frat. Roſ. Cru.

Sect. 17. *Frat. Roſ. Cru.* vidiſſe; addo iam, me nihil vidiſſe aliorum ad ipſos, vel de ipſis, exceptis, quæ antea citaui. Scio tamen tum aliorum relatione, tum ex Librorum Francofurtenſi *Indice*, & ipſos *Fratres* plura edidiſſe; & quoſdam alios aliqua reſpondiſſe. Sed quid reſponderint ignoro. Verum quoniam pro ſua humanitate, aiunt ſe expectare *Iudicium à doctis, & indoctis*, non poſſunt me excludere; quin ſaltem inter poſteriores cenſeant. Itaque hac occaſione audiant liberum *Iudicium*, quod petierunt. Et quoniam auſi ſunt ſua *Europæ Capitibus & Eruditis* dicare, non ægrè ferant, ſi ad idem *Tribunal* me confero.

DIGRESSIO.

IVDICIVM DE FRATERnitate Roſeæ Crucis:

Ex ipſorum fratrum ſcriptis.

AD CAESAREM, REGES, PRINCIPES, Reſpubl.

Horumq́; Magiſtratus, & Conſiliarios.

1. ANTE omnia faciam, quod monet Apoſtolus: *Cui honorem, honorem* (Rom. 13. 7.) habebo, inquam, honorem

norem Iudicio *Sereniſſimi Archiducis Auſtriæ* &c. Hic quid de Antri R. C. incolis, eorumque Rep. aut potius *Re-Clancularia* ſenſerit, dicunt ipſi. Aſcribunt illi quidem *Ieſuitis*, quod nec fecerunt, nec potuerunt: ſed Princeps ille & Pietate, & Prudentiâ, & Æquitate maximus, meritò patrauit. In Præfatione Famę ſic deplorant triſtem fortunam cuiuſdam ad *Fraternitatem* aſpirantis: *Adamum Haſelmeyer Notarium Publ. apud Archiducem Maximilianum, qui compendium fecerat ex ſcriptis Theologicis Theophraſti, titulo* IESVITAM, *quo docet, ſingulos Chriſtianos veros Ieſuitas eſſe debere, id eſt, in* IESV *ambulare, viuere, eſſe, & manere debere: eo nomine Ieſuitæ, mercedis loco, quòd in Reſponſo ſuo ad Famam, eos, qui de Fraternitate Roſeæ Crucis eſſent, viros vocauerit Illuminatiſſimos, &* IESVITAS *fallere neſcios, arreptum in triremes compingi curarunt.* Non inſultabo miſeri hominis pœnis: ſed nec damnare poſſum talis *Principis*, aut *Senatus* eius, prudentiam, & æquitatem. Imprudenter, & parum pro honore FRATERNITATIS egerunt *Fratres*, qui hoc Iudicium *Europæ* prodiderint, cuius *amicum Iudicium* de ſuis rebus expectabāt. Quod enim maius eſſe poteſt *Præiudicium* ad *damnationē Clanculariæ* Digreſſio. Frat. Roſ. Cru.

huius

Digreſ-ſio. *Frat.Roſ. Cru.* *huius Conſpirationis*, quàm intelligere, virum cætera honeſtum, & *Publicum Notarium*, *Seruili* illo, & acerbo *Triremium* ſupplicio damnatum, non quod fur eſſet, aut latro, aut adulter, ſed eo *ſolum quod Roſeos Fratres laudaſſet*? Quid faceret ille Heros, ſi miſer *Adamus* è *Fraterculis* vnus fuiſſet? Vah incogitantiam! hîc maximè *Axiomata*, & *Reuelationis regula* inſpicienda erat. Cæterum ego tanti Principis iudicium merito ſequens (non ad decernenda *ſupplicia*, quod me nec tangit, nec decet) aio hanc *Tenebricoſam Sectam*, & *Religioni*, & *ſtatui Politico eſſe perniciosiſſimam*. quod non ex aliorum vel calumnijs, vel figmentis, ſed ex ipſius Sectæ ſcriptis, & Profeſſione, faciam manifeſtum.

2. Ac primum, ex eorum miris, mirè *Paradoxis* aſſertionibus, poſſim cum quibuſdam non abſurde ſuſpicari, hos eſſe homines *fanaticos*, *inuerſo cerebro*, & *vix ſibi mente conſtantes*, vt qui tam multa effutiant, quæ nemo ſanus eſt, qui capiat, aut intelligat. Cuiuſmodi è fęce *Anabaptiſtarum* multos vidimus. Sed, vt ita ſit, non ideo ſit res negligenda: cum poſſint illi, aucto numero (clamant ipſi, DEVM *decreuiſſe numerum ſuæ Fraternitatis augere*) non minus Orbi Chriſtiano, fanatico ſuo furore in-

com-

commodare, quam *Anabaptiſtæ* illi, qui ſuperiore ſeculo, *Monaſterium Weſtphaliæ vrbem*, cum occupaſſent, ſanguinarias illas Tragœdias, in Claro *Imperij Romani Theatro*, ediderunt, omnibus ſatis notas, & quibuſdam, etiamnum viuentibus, plus ſatis acerbas. Profectò aliquid ſimile hos Fratres moliri, quæ infrà dicemus, vehementem ſuſpicionem facere poſſunt. Digreſſio. *Frat. Roſ. Cru.*

3. Non vani coniectores illi quoque ſunt, qui putant, *Magorum eſſe ſocietatem*, qui cum hactenus in ſubterraneis ſpeluncis *Magicas ſuas impietates* exercuerint, aucti iam numero, eo aſpirent, vt in apertum prodire, & Mundo ſe impunè oſtendere audeant. Hinc plures inuitant, vt tanto tutiores ſint, dum non putatur conſultum, tantam multitudinem Legum ſeueritate coërcere, ne deterius quippiam eueniat. Credibilem admodum hanc opinionem faciunt Antrum, quæque in Antro reperta ipſi referunt, ac maximè Characteres. Sed quicquid vel huius, vel prioris illius ſuſpicionis ſit, Principibus certè, & Eccleſiaſticis, & Politicis, meritò prouidendum eſt, ne grande omnino malum ex hâc Coitione, & in *Eccleſiam*, & in *Publicam populi Chriſtiani tranquillitatem*, emergat. Ac de *Eccleſia* quidem, ſi hoc ſolum teneremus, quod

Digreſſio. Frat. Roſ. Cru. quod ſupra oſtenſum eſt, eos in *Religione* ſentire; ſatis abundè probatum eſſet, *Eccleſiam* ab ijs, quantum quidem poſſunt, funditus euerti, cuius & *Caput* Pontificem Maximum, in *Antichriſtum* transformant; & quinque *ſacramenta* è ſeptem, proijciunt. Sed quia hæc mea, etiam ijs probari cupio, qui, cum Chriſtianorum nomine cenſeantur, ab Eccleſiâ Romanâ ſeceſſionem fecerunt; hæc pono, omnibus conſideranda.

1. Quis, cuiuſcunque Religionis, ijs fidat in Religione, qui, nullâ factâ aliorum capitum mentione, *duo tantum* illa ponant, quæ modò dixi?

2. Quæ ſubmiſſio aduerſus Eccleſiam quamcunque, eiuſue Adminiſtros expectari ab ijs poteſt, qui, ſi rationem poſcantur ſuæ Religionis, illud tantum magno ſupercilio reſpondeant: *Suſpecti eſſe non poſſumus de Hæreſi?* &c.

3. *Primam Eccleſiam Renouatam* aiunt ſe *agnoſcere*. At *à quo, in quibus, quomodo Renouatam?* altum ſilentium. Quis hîc diabolicum aſtum non videt? Sic nempe promtum eſt, *Lutheri*, *Caluini*, *Mennonis* aſſeclas ad ſe pellicere, & capere. Sic *quamuis nouam Sectam*, profanâ NOVITATE, comminiſci. Sic denique *Turcarum*, (quam Patrem ſuum hauſiſſe teſtantur) impietatem

tem

rem inducere. Sed de *Religione* ſatis iſta. Nemo eſt tam obesâ nare, quin fraudem ſentiat. Nemo Eccleſiam (quamcunque ſic vocet) diligit, quin hos, tamquam eius peſtes, execretur. Itaque iam tranſeo ad perniciem quæ ex hâc *Sectâ* Digreſſio. *Frat. Roſ. Cru.*

4. POLITICO STATVI imminet. Ac primum, hoc ipſum magnopere conſiderandum venit, quòd SECTA eſt, id eſt *Societas* quædam, *Coitio, Conuentus, Congregatio*, denique, vt ipſimet vocant FRATERNITAS, ſine vllius Principis, aut Magiſtratus vel authoritate, vel conſcientiâ, coalitâ, & certis REGVLIS, & AXIOMATIS deuincta. Hoc enim Publicæ Maieſtati, & Tranquillitati non poteſt non eſſe ſuſpectum. Vnde Imperator Cod. de Epiſc. & Cler. *Conuenticula illicita fieri prohibet*. Alia lectio habet, *Conuenticulam*. Porro Bal. in c. *Conuenticulas*, ita ſtatuit, *vt Conuenticula dicantur* OMNIA *Collegia illicita*. Eſt item in Cod. (lib. 4. tit. 59.) titulus de *Monopolijs & conuentu negotiatorum illicito, vel artificum ergolaborum*. Iterumq; de ijſdem, & *quibuſuis artificibus, mercatoribus, negotiatoribus* alius eſt titulus (libr. 3. titul. 13. l. fin.) quo eorum Conuentus coërcentur: maximè *ſi declinent iuriſdictionem eius, qui præeſt collegio, & recuſent eſſe ſub Præſide, vel alio Superiore*. Antiquior eſt *Collegiorum*

Digreſſio. Frat. Roſ. Cru.

illicitorum damnatio, libr. 47. Pand. tit. 21. vbi eadem eiuſmodi *Collegia facientibus*, pœna imponitur, quæ *hominibus armatis*, *Templa, vel Loca publica occupantibus*. Vnde rectè Octauius Aug. (teſte Suetonio in Oct. c. 32.) *Collegia omnia præter antiqua, & legitima, diſſoluit*. Ratio inibi adiungitur, *Quod plurimæ factiones, titulo Collegii noui ad nullius non facinoris ſocietatem coirent*. Quod ſi quærant *Roſei fratres*, Quænam *illicita* Collegia habeantur? reſponſum accipiant ex d. tit. Pand. l. 3. *Legitima Collegia ſola illa putantur, quæ habent authoritatem Principis, aut Senatus*. Et hæc quidem Romani. Eadem Græcis mens fuit. Itaque Alcibiadi illuſtri ciui Athenienſi, vitio datum, nec ſine infamiâ, *quòd domi ſuæ Myſteria celebraret*. Hoc enim Athenienſes iudicabant, *non ad Religionem, ſed ad coniurationem pertinere*. Lege Corn. Nepot. & Plutarch. in Alcib. Si *domi* cum *paucis domeſticis priuatim* Myſteria factitantem non tolerabant, quid facerent, ſi *Conuentus abſtruſis in locis cogentem* deprehendiſſent? Vtique quod Romani in eos, quos *Bacchanalia* agitantes, è latebris in apertum produxerunt. Mira ſunt, & planè ſtupenda, quæ de his prodit Liuius libr. 19. A. V. C. 568. quæ vtinam ne ſint viua imago huius

nouæ

nouæ Fraternitatis. Ea detegere quantæ curæ Senatui fuerit, ex eo conſtat, quod, (vt ait author) Coſſ. *ambobus quæſtio de clandeſtinis coniurationibus decreta eſt.* Digreſſio. Frat. Roſ. Cru.

5. Horum *Sacrorum Originem*, & *Authorem* aperit Liuius illis verbis: *Græcus ignobilis in Hetruriam primum venit, nullâ cũ arte earum, quas multas ad animorum, corporumq́; cultum nobis eruditiſſima omniũ gens inuexit, ſed ſacrificulus, & vates: nec is, qui aperta religione propalam, & quæſtum, & diſciplinam profitendo, animos errore imbueret, ſed occultorum antiſtes ſacrorum. Initia erant, quæ primo paucis tradita ſunt: deinde vulgari cœpta.* Recolantur, quæ ſupra, Fratres ipſos audiuimus de origine, & Authore ſuæ *fraternitatis* memorantes, & videatur, quantũ à ſe mutuo vtraque Secta abſit. Sed addo ex Liuio pauca. Iterum is de Senatus ſolicitâ curâ: *Quæſtionem de Bacchanalibus, ſacriſq́; Nocturnis extra ordinem Conſulib. mandat.* Nec omittenda, quæ pro Roſtris Poſthumius Conſul ad Populum de his *latentibus Myſterijs* producit, digna, quæ à Principibus, Magiſtratibuſque audiantur, & non otiosè perpendantur. Ponam capita aliquot ex antiquis illis, addamq; noua *Roſeorum* fratrum, vt res clarior ſit, & æſtimatio facilior, per *Parallela*.

Digreſſio. PARALLELVM I. *Bacchanalia totâ iam pridem Italia, & nunc per Vrbem multis locis* &c. At ROSEI Fratres *libro dedicato*, ſua *Sacra* commendant *Cæſari, Regibus, Principibus, Doctiſquè viris, qui in Europa.*

Frat. Roſ. Cru.

PARALL. 2. *Qui, Qualeſq;* Bacchanalibus initiati? Reſpondet Poſthumius inter cætera: *Fanatici vigiles, vino, ſtrepitibus, clamoribuſq; nocturnis attoniti.*

De *Vigilia, Vino, ſtrepitibus* neſcio, ſed ROSEOS, *fanaticos eſſe*, & *Attonitos*, ſatis produnt, quæ ipſi produnt de reſtituendâ *Paradiſi felicitate*, & *Hecebolÿs* illis *Myſterÿs*, quæ maximè in ÿs, pro meo inſtituto perſequor.

PARAL. 3. *Nullas adhuc vires coniuratio*, ait Poſthumius; *cæterum incrementum ingẽs virium habet quod indies plures fiunt.*

ROSEI initio *pauci, octo* tantum erant: iam & inuitant ipſi *Europam* totam; & propalam ebuccinant illud: *Deus decreuit numerum noſtræ Fraternitatis augere.*

PARAL. 4. Poſthumius: *Necdum omnia, in qua coniurauerunt, edita facinora habent: adhuc priuatis noxÿs; quia nondum ad Remp. opprimendam ſatis virium eſt, coniuratio ſeſe impia tenet; creſcit, & ſerpit quotidie malum: iam maius eſt, quàm vt capere id priuata fortuna poſſit: ad ſummam Reip. ſpectat.*

Equi-

Equidem *Propheta* non ſum, cuiuſmodi *Roſei* ſe iactant: ſed ſi illorum de ſeipſis *Prophetiam* accipimus, videant, quorum intereſt, an non ad *Reip. ſummam* ſpectent illa: *Omnium nationum opera, & conſilia cognoſcunt. Principes mundi commouent libere, & ſine periculo Papam Rom. vocant Antichriſtum. Triplex cornu Papæ in nihilũ redigetur: quâ de re poſt Conuentum fraterculorum fuſius, & accuratius tractandum*. Qui de talibus tam accuratè tractant, vide an de *Reip. ſummâ* cogitent. Et quoniam hæc ſine Duce fieri poſſe eſt incredibile, non deerit illis Leo, *qui eorum Theſauros in Regni ſui roborationem impendet*. Hæc omnia eorum verbis antè deſcripſi, pagellis quoq; aſcriptis; nec repeto. Cæterum neque verba, neque cura vana fuit vel Conſulum, vel Senatus. *Datum* enim *Conſulibus negotium eſt*, ait Liuius, *vt omnia Bacchanalia Romæ primum, deinde per totam Italiam diruerent*. Id diligenter accuratum. Sed quod tantum, tamq; latè fuſum malum ſimul extirpari non potuit, biennio poſt *L. Poſthumius Pr. cui Tarentum Prouincia euenerat, reliquias Bacchaliũ quæſtionis cum omni executus eſt curâ*. Si initiatorum *ſuppliciũ* quæris, carcere multos, plures morte multatos idem tibi Liuiꝰ reſpondet. Scio, magna fuiſſe *Bacchicolarũ*

Digreſſio. *Frat. Roſ. Cru.*

R 2 illorum fa-

Digreſſio. Frat. Roſ. Cru.

facinora, quorum non inſimulo ROSEOS. Sed rectè facient, qui cauerint, quę necdum vident. Et Poſthumius, ipſum *Forte temere coiuiſſe* crimen putat, laudatque Maiores, qui, *Vbicumque Multitudo eſſet, ibi & legitimum Rectorem multitudinis cenſebant debere eſſe*. Tantum de *Bacchanalibus*; & *Sectâ Roſeâ* ijs quàm ſimillimâ. Venio ad alia capita. Non modò Secta eſt, priuatâ paucorum authoritate ab reliquâ hominum multitudine reſecta, ſed eiuſmodi ſecta, quæ apertè

6. *Authorem* ſui nominat *Deum*, eius iactat *Reuelationes*, *Felicitatem Paradiſiacam* promittit, cum *Theſauris cæleſtibus*, *Abditis myſterijs*, *Auro*, opibuſque inexhauſtis: quæ omnia quàm vim apud multitudinem facile credulam habeant, vel me tacente, ſponte patet. Iam ſi his addas facilitatem illam *remotiſſima quæq; cognoſcendi, & abſtruſiſſima*; quantam humanæ curioſitati feneſtram, dicam, an portam? aperueris! Hæc nempe ſola multis præcipitium fuit, quo ſe in Veneficij gurgitem immerſerunt, nunquam emerſuri. Magis etiam inuitat, non tam *ſpes*, quàm, vt ſic dicam, *Certitudo latendi*, eaq; *diuinitus conſtituta*, & firma. Sed mirum, ſi Principes diſſimulare poſſunt, nec ſtudioſè inquirere, *quis ſit ille Leo Rex*,

quod

quod eius *Regnum*, quæue illius *Roborandi* ratio, aut via. Verum enimuero me quidem pre omnibus mouet, totamque rem ſuſpectam maximè facit Digreſſio. *Frat. Roſ. Cru.*

ANTRVM FRATERNITATIS, & *latebræ* illæ impiorum hominum, & lucifugarum propriæ. Euolue Hiſtorias, lege Poëtas: velut fatale, ſi fas dicere, reperies, *Antra* ad maxima flagitia perpetranda, fuiſſe comparata. Ac vt turpia illa, & nefanda ſileam, inuenio, vel Diabolica ſacrificia, & lanienas in *Antris* exercitas, vel in Principes, ac Reſp. conſpiratum. *Bacchicolarum Antra & Latebræ*, quas è Liuio audiſti, quid pepererint, ex eodem diſce: *Ne vnum genus noxæ*, inquit, *Falſi teſtes, falſa ſigna, teſtimoniaq; & iudicia ex eâdem officinâ exibant. venena indidèm, inteſtinaqúe cædes, ita vt ne corpora quidem interdum ad ſepulturam extarent. Multa dolo, pleraque per vim audebantur.* Infra: *Corruptelarum omnis generis eam officinam eſſe.* Item: *Vt quiſque introductus ſit, velut* VICTIMAM *tradi Sacerdotibus.* Iterum: *Si qui minus patientes dedecoris ſint, & pigriores ad facinus, pro* VICTIMIS IMMOLARI *nihil nefas ducere. Viros, velut mente captâ, cum iactatione fanaticâ corporis vaticinari.* Nonne videntur tibi, ſtudioſè Lector, deſcribi *Vaticinia*

Digreſſio. Frat. Roſ. Cru. *Roſeorum ff. de interitu Papæ, de Ortu Leonis?* Numa Pompilius, ſecundus Rom. Rex (ne à Liuio abeam) *Omnium primum, rem ad multitudinem imperitam, & illis ſeculis rudem, efficaciſſimam, Deorum metum iniiciendum ratus eſt. Qui cum deſcendere ad animos ſine aliquo commento miraculi non poſſet* (Huc itidem ſpectant *Roſeorum* ſtupenda illa promiſſa) *ſimulat, ſibi cum deâ Ægeriâ congreſſus nocturnos eſſe* &c. Sed quiſnam aptiſſimus iis congreſſibus locus? *Lucus erat, quem medium ex opaco ſpecu fons perenni rigabat aquâ. Quò, quia ſe perſæpe Numa ſine arbitris, velut ad congreſſum deæ inferebat, Camœnis eum locum ſacrauit, quod earum ſibi concilia cum coniuge ſuâ Ægeriâ eſſent; & ſoli fidei ſolenne inſtituit.* Videtur ipſiſſima Roſeæ Fraternitatis origo, qui & ipſi *ſilentii fidẽ* præ omnib. in ſuis ſacris colendã volũt.

8. Maior veneficâ iſtâ Ægeriâ triueneficus *Iuppiter*, & ipſe ſuo *Antro* gaudens, imò in eo educatus, vt *inuiſibiles noſtri Roſei*: Siquidem eum ambitioſo famulatu apiculæ,

——————canoros
Curetum ſonitus, crepitantiaq; æra ſecutæ,
Dictæo cæli regem pauêre ſub Antro.

Habet & *ſpeluncã* ſuã veterator ille *Proteus*,

——conſueta petens è fluctibus Antra.

Habent & *Nymphæ*:

ſcopu-

—ſcopulis pendetibus Antrum, Digreſſio.

Nympharum domus—

Habent *venti* (veſtræ animæ, ô Ventoſi Frat.Roſ. Cru.
Fratres Roſicrucij) quos

—vaſto rex Æolus Antro

Imperio premit.—

Meminiſtis &

—vaſto Cyclopis in Antro,

Polyphemi, cuius

—domus ſanie, dapibuſq; cruentis

Intus opaca, ingens:

& Caci, quem ex *Antro* protractum Hercules malè multauit,

—inſperata deprenſum in luce—

Si cui, veſtrum *Antrum* inuiſibile videndi copia ſit, & vos quoque *inſperata in luce deprehendamini*, qui ſic gaudetis tenebris, fors non pauca appareant iſtis ſimilia. Et fortè ibi latet

Vulcani domus, & Vulcania nomine tellus,
Quã ſubter ſpecus, & Cyclopũ exeſa caminis
Antra Ætnaa tonant—

Aptiſſima ea ſit *officina armorum* veſtro *Leoni.* Vultiſne recentiora?

9. BONZII, mutorum Deorum in Iaponiã Sacerdotes, ſuorum eorumdem deorum ductu in *Antra* ſecedunt, atque inibi, diuinitus ſcilicet edocti, Gnomas quaſdam comminiſcuntur, quas deinde ad homines

Digreſſio. Frat. Roſ. Cru.

reuerſi, tamquam è cælo lapſi, edicunt, in iiſque triumphant. Vos *poſt centum annos* cum veſtrâ ſapientiâ emerſi, vnde, niſi ex ſimili *Antro* proditis? Ne ipſi quidem id diſſimulare poteſtis. An rectius dicam, *Antrum* veſtrum ſimile eſſe *Gygis Antro*? nam inde *Annulum* abſtulit, cuius geſtatione factus eſt *Inuiſibilis*, vt vos eſtis. Conſulite bonum *Goclenium*, qui id facilius credit, quam Chriſtum inuiſibilem eſſe ſub ſacroſanctâ Hoſtiâ. An potius dici velitis *Antrum Mercurij*? Abſit tamen contumelia. *Nam* multo magis *Venerandus Pater veſter*, quam fur ille *Hermes*, in ſuum Antrum, Orphei verbis,

—παντοίων ἀγαθῶν κατέθηκεν ὅμιλον,

Omne genus bona comportauit acervis.

Quodſi rectè Zezes de *libris* interpretatur, quàm rectè in veſtram Bibliothecam quadrat, & maximè in illud nobile volumen, quod octo primi Fraterculi confecerunt, *omnium eorum, quæ homo ſibi optare aut ſperare poteſt*! Neque à *Trophonij Antro* veſtrum abludit, hominis ambitioſiſſimi, qui vt vos, inde *oracula fundebat*. Et his quidem *Antris* omnib. ſimile aliquid habet veſtrũ *Antrum*. Sed nulli ſimilius eſt, quã *Antro Apollinis*. Non illud dico *Antrũ Sibyllæ*, ſiue

Arces,

—*Arces,quibus altus Apollo* Digreſſio.
Præſidet,horrendæq; procul ſecreta Sibyllæ, *Frat.Roſ. Cruc.*
ANTRVM *immane,*—
vbi illi fœminæ
—*magnam mentem, animumq;*
Delius inſpirat Vates,aperitq; futura.

Eſt quidem & huic *Antro* veſtrum, tum in alijs ſimile, tum eo maximè, quod vobis quoque idem impoſtor deus

Horrendas canit ambages, ANTROQVE *remugit*
Obſcuris falſa inuoluens—

vt eſt illud, de *Papæ interitu* mox ſecuturo. Sed vtut hæc ſint, non hoc illud *Antrum* eſt, cui veſtrum ſimillimum dicebam. Aliud ego *Antrum* loquor, & quidem *Apollinis* quoque,quod in veſtro rediuiuum fatebitur, quiſquis de illo veteres legerit, & vos iam de veſtro audierit. Expectatis, quodnam illud tandem ſit? Accipite. Eſt

10. ANTRVM MITHRÆ.

Te appello,mi Lector, & ſimul fidem tuã. Da ſis mihi opellam hanc, & mecum vide eam,quam prædico,ſimilitudinem. Ac primum, *Mithram* ſcito eſſe ipſum, vt dixi, *Solem*, ſiue *Apollinem*, quem Perſæ *Mithram* vocant. Teſtatur Suidas: *Mithram exiſtimant Perſæ ſolem eſſe.* Item D. Gregor. Nazianz. (lib. 2. in Iulian.) *Mithra,* inquit, *id*

Digreſſio. *eſt Sol, cui celebritates fiunt, & in primis à Chaldæis,&c.* Iam aggredienti mihi, oſtendere, noſtros *Roſeos*, nouos eſſe *Mithræ Sacerdotes*, occurrit Ezechielis Prophetæ viſio (c.8.v.8. ſeqq.) qui à Deo iubetur *Fodere parietem*, vt *videat Abominationes Maiores*, ac *maiores, quas ſeniores domus Iſrael faciebant in Tenebris, vnuſquiſque in Abſcondito cubiculi ſui.* Hoc *Abſconditum* vnicuique ſuum *Antrum* erat. Nec aliter fecit Propheta, ac iuſſus erat. *Cum Fodiſſem parietem*, inquit, *apparuit Oſtium vnum, & dixit ad me, Ingredere, & vide abominationes peſſimas, quas iſti faciunt hic. Et ingreſſus, vidi, &c.* Quod in me erit, idem faciam. Ingrediar *Antrum*, & *Mithræ*, & *Roſeorum* FF. *Fodere* mihi erit, *Scrutari*, & *Conſiderare*, quæ Roſei, de *Abſcondito* ſui *Antri* produnt, & videre, aliiſque oſtendere, eadem, aut gemina fuiſſe in *Antro Mithræ*. Eamus iterum per Pararella.

Frat. Roſ. Cruc.

PARALL. I. AVTHOR.

11. *Mithræ Antro*, & Sacris Author fuit *Zoroaſtres* Perſa, aut Aſſyrius, teſte Porphyrio in Comment. Antri Nympharum. *Roſicrucio Antro* & Religioni Parens eſt Fr. R. C. Horum inter ſe cognationem obiter conſideremus.

1. ZOROASTRES, *Perſa* fuit. Hoc, & quæ

quæ deinceps de hoc Impoſtore ponam, ex Idoneis Authoribus habeo, quos neceſſe non eſt anxiè allegare. *Digreſſio. Frat. Roſ. Cruc.*

FRATER R. C. *Perſa* non fuit, ſed *Perſas adijſſe* æquum eſt credere; cum *varias Nationes* adierit doctrinę causâ. Neque *Arabes*, *Turcæ*, *Saraceni* meliores ſunt: apud quos ſapientiam ſuam hauſit.

2. ZOROASTRES, tamquam magni Prophetæ *Moyſis* æmulus, non minorem honorem apud ſuos ſperare auſus eſt, quam hic apud DEI populum erat conſecutus. Itaque quæcumque Moyſes geſſerat, iſte Moyſis ridiculus ſimius itidem conatus eſt. Vide hæc pauca. *Moyſes* Prophetarum velut apex fuit: *Zoroaſtres* Magorum. *Moyſes* veræ, de vero DEO, primus Scriptor fuit Theologiæ: *Zoroaſtres* falſæ, quæ eſt de falſo deo, ſiue Diabolo. Magiam intelligo. *Moyſen* cæteri deinceps Prophetæ, & Sancti DEI homines, ſecuti ſunt, eiuſque doctrinæ inhæſerunt: *Zoroaſtren* ducem cæteri Magi habuerunt.

FRATER R. C. quid? *Zoroaſtri* iterum in hoc capite ſimilis, quod & ipſe vt alter Moyſes, ſuis Roſeis, Doctrinâ, Moribus Scriptiſque præiuit; ſed eò audacior, quòd altius multo ſubuolauit. Nam longè *vltra Moyſen* progreſſus, ADAMO adhuc

Digreſſio. Frat. Roſ. Cruc.

adhuc *innocenti* par eſſe voluit. Quid dico, par? *Adamus veritatem, lucem, vitam, gloriam in Paradiſo amiſit:* hic ea mundo *reſtitutum* venit. Vide, an hoc non ſit longe eſſe *Maiorem Adamo*. Quod ſi de *Scientia, & Sapientiâ* contentio ſit, nemo negauerit, maxima hæc fuiſſe in Adamo: ſed nihil ad Sanctum Patrem Fr. R. C. *cuius Meditationes excedunt, quæcumq; à Mundi initio, vel ab intellectu humano, vel à Diuinâ reuelatione, vel Angelorum & Spirituum miniſterio, inuentum, aut excogitatum eſt.*

PARALL. II. ANTRVM

ZOROASTRES (: vt narrat Porphyrius ex Eubulo:) *naturalem ſpeluncam, & fontibus ſcatentem in proximis Perſidis montibus conſecrauit*

FRATER R. C. altiora moliens, ſuum *Antrum viuus ſibi ſepulcrum fecit*; reſpuēs, quod Natura patraſſet. Nec mentio vllius vel Architecti, vel Artificis alterius. Nempe vt alter *Amphion*, dum ſedulus ædificat, *Frater adduxit lapides canendo.*

PARALL. III. ANTRI MYSTERIVM

ZOROASTRES *per ſpeluncam Mundum ſignificauit.* Porphyrius iterum author.

FRA-

FRATER R. C. ſuum *Antrum* vocat *Vniuerſi Compendium*. Quæſo, Lector, attende. Digreſſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

PARALL. IV. ANTRI NVMEN.

ZOROASTRES per ſuum *Antrum*, ſignificabat *Mundum Fabricatum à Mithra*, id eſt à *Sole*.

FRATER R. C. inter tot *Myſteria* ſui *Antri* eximium illud curauit, nouus *Mithrocola*, vt cum ab *Antiquo Sole Antrum* illuſtrari non poſſet, obiectis fornicibus; haberet tamen alium *Solem*, qui ab *antiquo Sole lucere* didiciſſet, eumque nouus *Creator in Fornicis & noui ſui Mundi Centro collocauit*. Hoc Antri primarium *Numen*.

PARALL. V. ASTRORVM IMPERIVM.

Sic voco poteſtatem imperandi Aſtris, aut iis pro arbitrio ſuo vtendi. Igitur

ZOROASTRES ait D. Clemens(:lib. 4. Recognit.) *Aſtris multum, & frequenter intentus, velut ſcintillas quaſdam ex ſtellis producere, & hominibus oſtendere cœpit*

FRATRI R. C. parum ſunt *ſcintillæ*. Totum *Solem* habet in poteſtate. Nonne ita tibi videtur, Lector, de eo, qui *Solem*, tamquam *Ludimagiſtrum adhibet?* qui *magni*

Solis

Digreſſio. Frat. Roſ. Cruc.

Solis paruum Idolum fabricatur, Solem nouitium, quem illi dat *diſcipulum*, & ſingulari induſtriâ, alicunde à *Turcis*, aut *Saracenis* hauſtâ, *Lucere* docet, vel intra intima terræ viſcera. Et ne tali Soli ſuum *Cælum* deſit, *Fornicem facit Cœlum*, & in eo *Solem* figit. Dedicari poterat ex Lucano, hoc Epigrammate:

Præcipiti deducta polo hæc ſunt SIDERA *nobis.*

PARALL. VI. CÆLORVM, ASTORVMQVE MOTVS.

ZOROASTRES, Sicut per *Speluncam* vniuerse *Mundum* ſignificari volebat: ita per alia quædam (: Porphyrii rurſus verba) *intus congruis interuallis diſpoſita, Elementa, & plagas Mundi delineabat.* Clarius Origenes (lib. 6. in Celſum :) ait, *in Mithræ Sacris duplicem prætendi* CIRCVMACTIONEM STELLARVM; FIXARVM, ERRANTIVMQVE. Adiungit deinde *de ſeptem portis*, quas refert ad *ſeptem Planetas*, & alia ſimilia deliria; quæ meo *Goclenio* merito arrideant, vt *Characteribus & Sigillis* valde congruentia. Quid in ANTRO *Roſicrucio?*

FRATER R. C. *Mundum minutum omnibus motibus magno illi reſpondentem fabricauit.* Et profitetur ipſemet de ſe: *Hoc* VNI-

VNIVERSI COMPENDIVM *vivus* mihi ſepulcrum feci. Digreſſio. Frat. Roſ. Cruc.

PARALL. VII. FIGVRÆ, & TYPI.

ZOROASTRES in *Antro* ſuo poſuerat *Planetarum Typos*.

FRATER R.C. præter alias *figuras*, quatuor in ſuo effigiauit, cum ſuis *Inſcriptionibus*.

PARALL. VIII. SACRIFICIA.

ZOROASTRES *multas Hoſtias Mithræ conſecrari* inſtituit, teſte Suida.

FRATER R.C. in ſuo ANTRO *rotundum Altare* conſtituit. Ad quid, niſi ad *Sacrificia*? Teſtentur Caluiniſtæ, qui quia in Eccleſiâ Chriſtianâ, *Sacrificia* eſſe negant, *Altaria* quoque vbique demoliuntur.

12. Hactenus ſat mihi videor oſtendiſſe MYTHRÆ ANTRVM rediuiuum in ANTRO ROSICRVCIO, ſicut *Zoroaſtren* in Frat. R. C. quâ de re prudentem, & æquum Lectorem iudicem non recuſo. Sed ante quam ex hoc *Antro* egredior, non omittam duo quædam præter memorata, annotare. Prius eſt, quod ex mentione CHARACTERVM, & SIGNORVM paulo ante factâ, mihi in mentem venit. Impe-

Digreſſio. Frat. Roſ. Cruc.

Imperator Iuſtinianus in Cod. ſuo, l. 1. de vete. Iure enucl. §. *Ne autem*, diſertè iubet, *Legum Codices non per ſignorum captiones, vel per compendioſa Ænigmata, conſcribi à Librariis, ſed per litterarum conſequentiam. Impoſita & pœna hoc non ſeruantibus.* At hi *Antricolæ fratres* ſic profitentur: *à Characteribus noſtra Scripta Magica mutuati ſumus, & inuenimus nouum idioma.* Iudicent quid hoc ſibi velit, ii quorum intereſt.

Alterum, è duobus illis, quæ dixeram, illud eſt. *Quaternis Figuris quaterna Epigraphe* addita, quæ ænigmati ſimile aliquid habet. Videamus, poſſimuſne interpretari, & aliis acutioribus demus coniectandi anſam, qui, vbi accuratius aliquid attigerint, nos viciſſim doceant.

13. 1. *Epigraphe: Nequaquam vacuum.*

Hoc accipio, ac ſi dictum eſſet, eſſe PLENVM. Poſſum interpretari, *plenum vanitate, & inaniis*; quod verè eſt *Vacuum*: poſſū, *Mithra omnia plena*, vt alter ille ait, Iouis. Sed rectiſſimè dicturus videor, intelligendum de *animis Fratrum Mithrantricolarum*, qui *pleni* ſint. At ſcin' quo modo? verum typum habes in vano illo Iuuene ELIV *Buzite* (: Iob 32. ſeqq.) cuius eſt illud in cætera vanitate: *Plenus ſum ſermonibus, & coarctat me Spiritus vteri mei.*

En

En venter meus quaſi Muſtum abſque ſpiraculo, quod lagunculas nouas diſrumpit. Loquar, & RESPIRABO *paululum*. Hæc de *Fratre R.C.* facilè exponi poſſunt vel de ſe loquente, vel de futuris *Fratribus propheticè*, quandoquidem hi illum *Prophetam* faciunt. S. Gregorius Magnus Papa (: clament licet Fraterculi, eſſe Blaſphemias Papæ:) *Plenitudinis* iſtius originem aperit (:libr. 23. Moral. cap.10.) *Arrogantes viri, inquit, dum prædicatores ſanctos magna eloqui, ac pro locutione ſuâ venerari conſpiciunt, locutionis eorum celſitudinem, & non vtilitatem intentionis imitantur: neque hoc amant, quod illi appetunt, ſed hoc ſummopere appetunt, quod clari hominibus oſtendantur.* Hinc igitur hi *Gigantum Fraterculi*, magnas animas imitati, aut potius peruersè æmulati, *ſic inflatione elationis extenduntur* (: vt iterum cum Gregorio loquar:) *ac ſi ad loquendum per caritatis gratiam, ardore ſpiritus ſancti accendantur.* Mox addit: *Bene ait, Reſpirabo, quia ſicut labor iuſtorum eſt, videre praua, nec corrigere, ita granis eſt labor arrogantium, ſi quod ſapiunt, non oſtendant.* Talem ſe nobis venditat Frat. R.C. tales reuerendi eius fratres. *Pleni* ſunt, nihil in illis VACVVM. Pares ſunt antiquis Patribus. Quid, *Pares?* eorum *Meditationes excedunt, quic-*

Digreſſio. Frat. Roſ. Cruc.

Digreſſio.

Frat.Roſ. Cruc.

quid ab vllo Intellectu vnquam prodiit. Quid ni & *ſermones?* Denique non quamuis *Plenitudinem* oſtentant; ſed eam ex *Paradiſo* arceſſunt. Reducunt enim *veritatem, lucem, vitam, gloriam, qualem Adam in Paradiſo amiſit. Omnia Naturæ bona vbique diſperſa ſimul habent, & tribuunt.* Parum hoc eſt. Etiam *Omnes cæleſtes Theſauros diuinæ Sapientiæ*, quos certè Adam non habuit. Hoc demum eſt *Plenum* eſſe: hoc eſt, alios omnes, & *Antiquos*, & *Recentiores* præ his plane *inanes* eſſe, & VACVOS. Nam quid omnes Veteres Patres habuerunt, quod cum hâc plenitudine vllâ ex parte cõponi queat? Sed *Eliu*, qui ſe non cum aliis ſeculis confert, ſed Amicis præſentibus præfert, aliud me in *Antricolis* obſeruare facit. *Lutherũ, Caluinum, Mennonem*, credamus eſſe *Eliphaz Themaniten, Baldad Suhiten, & Sophar Naamathiten.* Et quidem, *Caluinum* eſſe SVITAM Metamorphoſis Caluino-Gocleniana oſtendit. Sed, vti dixi, credamus, quod videmus, tres illos *nouos* Eccleſiæ Catholicæ calumniatores, quam ſimillimos eſſe illis *antiquis* Iobi calumniatoribus. *Eliu* iunior erit *Frater R.C.* qui etſi ante Lutherum, reliquoſque vixit, nihil tamẽ palam locutus eſt aut docuit, quod nunc demum facit, rediuiuus in Fratribus ſuis. Hi

igitur

igitur non modo *Antiquis* ſe *Patribus* præferunt, ſed indignabundi, *Lutheri, Caluini, Mennonis* lentitudinem damnant: ſuam *ſapientiam*, *ac fortitudinem* denarrant. Confer has vtrimque effuſas ſententias: Digreſſio. *Frat.Roſ. Cruc.*

E L I V: *Spiritus eſt in hominibus, & inſpiratio Omnipotentis dat intelligentiam.*

FF.R.C.Inuitamus vos non ex proprio noſtro ſenſu ſed impulſu SPIRITVS DEI. Item:

E L I V: *Vt video, non eſt, qui poſſit arguere Iob, & reſpondere ex vobis ſermonibus eius.*

FF.R.C. Certi ſumus, ſi fratres noſtri hàc clarâ temporum luce vixiſſent, aliter fuiſſe aggreſſuros Papam, &c. nempe quam aggreſſi ſint *Lutherus, Caluinus, &c.*

Quod illi *Patres* facturi erant, faciunt, aut gnauiter ſe facere iactant hi eorum *filioli*, *aut Nepotes.* Itaque quod vanè iactauerat Lutherus: *Moriens ero mors tua, Papa*; longè ἐνεργικώτερον iſti: *Triplex cornu Papæ in nihilum redigetur, quâ derepoſt noſtrum conuentum fuſius, & accuratius tractabitur.* Ita videlicet ſe P L E N O S oſtendunt, ita eructant vanitatem,

Digreſ-ſio. tamquam *muſto* diſtendantur, & *ſine ſpiraculo.* Etquidem Eliu eiuſmodi *muſto* turgebat, quod *lagunculas nouas diſrumperet.*

Frat. Roſ. Cruc. At *Rocicrucium muſtum* totum *Antrum*, diſrumpit, & erumpit: facitque vt fraterculi & ipſi, *ſciſſis Marmoribus*, erumpant, & cum Satyrico exclament:

Quid didiciſſe, niſi hoc Fermentum, & quæ ſemel intus
Innata eſt, rupto Iecore exierit Caprificus?

Non potuerunt amplius *Reſpirare*, niſi, *Muſto ebuliente, Fermento turgeſcente, Caprifico perrumpente, Antri* anguſtias, *rumpendo* laxarent. Hæc ſatis de primâ Epigraphe. Audiamus reliquas, quas breuius expediemus.

2. *Epigraphe.* LEGIS IVGVM.

Olet hoc Lutherum, qui nullum facit finem amoliendi *Legem*: neque illam tantum *Caremonialem*, ſed & *Decalogum* ipſum, quem negat *pertinere ad Chriſtianos*; vt nihil mirum ſit, ſi negat pariter vllum eſſe peccatum præter *Infidelitatem*. Sed mitto illum. *Roſicrucij* nullam ab vllo mortalium *Legem* admittunt, tum quod omnia ſua, *diuinâ Reuelatione* cognoſcunt, vt neceſſe non ſit, ab hominibus vel doceri, vel dirigi; tum quod *Inuiſibiles* ſunt, quibus, quis

quis legem imponere queat? Itaque Librum T. in quo *Theſaurum* ſuum poſitum aſſerunt, negant audacter, MVNDI CENSVRÆ SVBIICIENDVM. Ac ſi clarè dicant, eo Libro *Leges* contineri, quibus regantur; aliarum Legum IVGVM penitus ſe ferre nec velle, nec poſſe. Hinc iam facile intelligitur Digreſſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

3. *Epigraphe.* LIBERTAS EVANGELII.

Nam qui nullius LEGIS IVGVM ferre ſuſtinet, profectò hic omnifariâ *libertate* potiri appetit. Quæ EVANGELII dicitur ſolitâ vanitate, vt videatur venerabilis Frater Roſ. C. Prophetico ſpiritu præuidiſſe, quod Lutherus poſtea docuit. Sed reuera intelligendum *Euangelium*, quod iſti ſibi confingunt. Nam quis putet, eos magni facere quatuor *Euangeliſtarum* volumina, qui *Reuelationes* habent multo ſublimiores?

4. *Epigraphe.* DEI GLORIA INTACTA.

Intellige *deum* MITHRAM, ſiue Apollinem, cui ANTRVM, & tota *Fraternitas* dicata eſt.

Sed iam ſatis de ANTRO *Roſicrucio.* Niſi quod de eorum Regiis illis ÆDIFI-

Digreſſio. Frat. Roſ. Cruc.

CIIS verbum addendum, quæ item *Antri* nomine qui cenſeat, ſine iniuriâ faciat, cum non minus quam quoduis ANTRVM, ſint INVISIBILIA. Afferam aliquid non diſſimile, & euentum, ac iudicium relinquam Principibus, publicæ Pacis, ac Tranquillitatis amantibus.

15. Scripſit Marcus Paulus Senator Venetus ante annos 300. & eo amplius, mira, quæ vidit, quæque audiuit in *Oriente*, ac maximè in ditionibus *Magni Cham*, *Tartariæ Principis*. In iis eſt etiam hoc. Prouincia erat, vocabolo *Mulete*. Huic præerat Princeps nefarius, quem *Senem Montanum* vocitabant. De hoc ita narrabant Indigenæ. *Mahometanus* erat, ipſe, omneſque, qui ei parebant. Habebat hic Tyrannus Sicarios ſecretos, quos *Aſſaſſinos* vocabant, homines proiectæ audaciæ, & qui ad illius imperium, quemuis aggrederentur, & obtrūcarent. Et quoniam facile non erat rem tantam, tamque periculoſam perſuadere, hoc potiſſimum modo ad id vtebatur. Planities ei erat amœniſſima, vndique montibus excelſis circumdata, vno dumtaxat aditu, eoque perangusto, quem valida Arce muniuit, & hanc firmiſſimo militum præſidio. Hanc planiciem diceres ipſas *fortunatas Inſulas*: in quibus non deeſſēt horti

ti Heſperidum, aut ſi quid vſquam fuit amœnius. Ibi abundè erat, vnde omnes ſenſus recrearentur: adeò vt & riuuli *lacte, melle, vino* fluerent. Multa ſileo, quę tu ipſe cogites. Huc rapiebantur robuſti Iuuenes, potione ſoporiferâ à ſenſibus alieni; qui, vbi ad ſe redierant, iis voluptatibus ad ſatietatem fruebantur. Miſeris perſuadebatur, eſſe *Mahometis Paradiſum*. Cæterum cum ſeni *Alaodim* viſum, (:id erat improbo Tyranno nomen:) iterum ſopiti foras efferebantur. Excitatis, ac recordatione ſubtractarum voluptatum, lugentibus, aderãt, qui pollicerentur æternam earum copiam, ſi hos, illoſue Principes obtruncarent, atque ipſi in illo magni Prophetæ *Mahometis*, obſequio occumberent. Illi nihil dubitantes, audaciſſimè quiduis aggrediebantur, & patrabant, vt iam vix quiſquam tutus viueret. Tandem *Allau* Tartarorum Rex, hanc generis humani peſtem validâ manu aggreſſus, anno Chriſtiano 1262. poſt triennii obſidionem, ſuſtulit. Videbis hæc aliquanto fuſius apud Marcum, libro primo, cap. 28. 29. Meminit ASSASSINORVM etiam aliquoties Paulus Æmylius in Rebus geſtis Francorum, & nonnulli alii. Porrò mihi ſat eſt hiſtoriam hic breuiter retuliſſe.

Digreſſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

Digreſ-ſio. Frat. Roſ. Cruc. tuliſſe. Aliorum erit conſiderare, & illud addere:

ὁ μῦθος δηλοῖ.

Nihil agere in DISTANS, Rodolphe Goclẽni, oſtendi Sectione 15. Authoribus productis, & validâ ratione. Tum Sectione 16. Argumentum tibi ſuſtuli, quod a *Virgulâ Diuina* inſuperabile duci, exiſtimabas. Deinceps, cum Authores, quibus ad tua *Hecebolica* confirmanda vti videbaris poſſe, iam antè plerique reiecti eſſent; Sectione 17. integræ *Fraternitatis*. Authoritas ſuppreſſa eſt. Res iam ipſa exigit, vt cœptum refutationis filum proſequamur, & pergamus oſtendere, tuum *Vnguentum* nihil eorum poſſe, quæ tu tam fidenter ebuccinas. Vocat me ad ſe MAGNES, & *Actio*, *Curatioque Magnetica*, à quâ prætextum ſuis veneficiis *Magnetici Doctores*, ac in primis, *Goclenius*, petunt.

Sed quam vanè, faciam, ſpero, vt liquido intelligant omnes, qui in Goclenii alicuius verba non iurauerint.

SE-

Sect. 18. Magnes,

SECTIO XVIII.

MAGNES, MAGNETICA Actio, & Curatio.

1. VBICVNQVE de *Vnguento Armario*, mentio incidit, illico etiam de *Magnetica Curatione* ſermo infertur, quippe cum per hanc illud agere dicatur. Sunt, qui non ſatis in Goclenio verſati, ideo *Magneticam* Curationem putent dici, quod *Magnetis* aliquid Vnguento miſceatur. Errant. Error ex voce naſcitur. Sciant igitur iſti, ideò *Curationem* dici *Magneticam*, quòd quemadmodum *Magnes in Diſtans agere* Goclenius vult; ita *Vnguentum* in abſens vulnus agat, dum illud remotum curat. Itaque tota ratio nuncupationis in *Similitudine* eſt. Videamus, num ſatis rectè. Duplex effectus apparet in Magnete, ex quo Similitudinis ratio peti poſſit: alter, quòd *ad polum vertitur*; alter, quòd *Ferrum ad ſe trahit*. Priorem, ſi *Polo* agenti tribuero, (vt verè tribui debet) ilico obmuteſcat Goclenius neceſſe eſt. Quod ſi dicat, ſaltem *Polum* ita *agere in diſtantem* procul *Magnetem*; dicam, quod dixi ſupra,

Sect. 18. Magnes. Sect.15.*Cæleſtia Corpora*,non agere quidem in *diſtans*, ſic, vt à proximè contingente Actionem non inchoënt:ſed tamen *Sphæram* ſuæ *Actiuitatis* merito habere multo ampliorem reliquis. Dicat iterum vel Goclenius, vel alius quiſpiam, non *Polo*, ſed *Magneti* vim illam tribuendam, atque in eam partem argumenta congerat: ne extra oleas vagemur, non contentiosè cum illo agam. Habeat ſibi. Sed non continuo ideò habeat, *Magnetem agere in Diſtans*(quis enim fingere audeat, Magnetem agere in Polum, vel Polo quicquam imprimere?) Hoc ſolum apparet, *Polo ſeſe obuertere*, vt Heliotropium Soli.

Alterum, quod in Magnete *Pſeudochymici* ſpectant, & vnde ſuæ *Curationi* ſubſidium petunt, eſt, *Ferri diſſiti attractio*. Hoc illis argumentum *Palmarium eſt*, quod tanti facit Goclenius, vt cum alijs ſuis congerronibus, *Ollæ ſuæ Curationem*, Magneticam vocent, quod in *remotum*, more *Magnetis*, agat. Mihi ſufficeret negare, quod ſine vllâ probatione affirmãt. Maximè cũ nõ negẽt, rem eiuſmodi eſſe, cui protinus non quiuis aſſentiatur: &, teſte Goclenio, viri *docti* ſint, qui *ſine impoſturâ* fieri poſſe inficiẽtur. Sed non agam ſummo iure. Tanquam ſi res dubia ſit, probabo meam ſententiam, & contra-

contrariam confutabo. id eſt, oſtendam, *Actionem Ollæ Gocleniana non poſſe cenſeri ſimilem Actioni Magnetis.* Sect. 18. Magnes.

2. Ac primum quod in hâc quęſtione capitale eſt, *Diſtantia,* inquam, quantum diſtat? Magnes in ferrum *diſſitum*, agit, illudque pellicit. Sed *modico admodum ſpatio.* Ferrum accedit,

— *& ſequitur, donec peruenit ad ipſum*
Iam lapidem, cæcisq; in eo compagibus hæſit,

ait Carus. Sed accedit non longo itinere. Fatentur omnes, prope admodum abeſſe oportere, vt ſe mutuo afficiant, & vel Magnes ferrum trahat, vel Ferrum Magnetē. Nam & hoc fieri teſtis eſt Cardanus (lib. 7. de ſubtil.) Quod ſi Magnetici Doctores Vnguentum ſuum *vulneri proximum* adſtitui iuberent, perſuaderent nobis fortaſſe, vaporis aliquid eo deriuari (vt à rebus Odoratis ad nares noſtras experimur) ac per eum fieri Sanationem. Sed *aſininæ ruditatis* damnare, quotquot non credunt *prægnantem à patibulo Ollam, ad plura paſſuum millia,* ſuam mirificam energiam diffundere; intolerabile planè eſt. Certè iniuriam illis non faciat, qui, cum eos audit, viciſſim

—*Arcadiæ pecuaria rudere credat.*

Ponen-

Sect. 18. Ponendus erat modus figmento, ne eius
Magnes. tam facile vanitas appareret.

Deinde, ſi *Effectum* ſpectes, is à Magnete quidem *Vnus & ſimplex eſt* : trahit ferrum. At Goclenianum *Vnguentum*, dum Vulnus ſanat, quàm multa præſtat! Corruptum ſanguinem exhaurit, ſaniem ab imo educit, & expellit, putredinem arcet, partes conglutinat, mollia conſolidat, hiantia concludit, cutem inducit: quæ omnia ægrè à varijs vnguentis, & emplaſtris ſæpè præſtentur, etſi intimè vulneri iungantur. Iam accedit, quod hæc patrat Vnguentum Armarium abſque dolore, ſi Goclenio credimus.

4. Amplius, *Agentia* ipſa, quam diſſimilia! *Magnes* naturale corpus eſt, & *vnum*, & in *Lapidum genere* : at *Vnguentum* arte compoſitum, idque è *pluribus* diuerſiſſimi generis, vt *ſanguine* concreto, & fœtido, alio calente adhuc, *adipe*, eoque vel hominis, vel apri, vel vrſi, *oleo* item, *Lumbricis*, *cerebro aprugno* &c. Aprugnum cerebrum illi eſſe oportet, qui has nugas conſideret, & tamen credat. Pergo.

5. Quoniam actio vnius in alterum intelligi non poteſt, niſi aliquâ tandem ratione mutuo *applicentur* ; hoc Vnguentum, quod Magneti ſimile fingitur, & *Curatione*

Ma-

Magneticâ pollêre, videamus, an Magne- Sect. 18.
tis inſtar *applicetur*. Magnes, vt in ferrum Magnet.
agat, ſemper *eodem modo applicatur* ad certam diſtantiam, ſic diffinitam, vt extra illam nihil agat. Sed quæcumque illa ſit, *ſatis eſt applicari*, neque aliud requiritur. At in Vnguento applicando (vt de diſtantiâ ſileam, de quâ dixi,) quot ſunt *hiſtrionicæ cæremoniæ*! *Applicatur telo, quod ſauciauit: id telum immergitur Vnguento, inibi relinquitur; inungitur vtroque latere: idq; alias a cuſpide ad capulum; alias ab acie verſus tergum. obligatur.* Vide Goclenianum Tractatum pagel. 97. Et hoc tamen eſt ſimile eſſe Magneti. Hæc de *modo Applicationis*.

6. Sed maximè omnium Diuerſitas apparebit, ſi attendamus, *Cui* Magnes, *Cui* Vnguentum ad ſuum effectum obtinendum *applicetur*. Intelligit Lector antequam loquar. Magnes applicatur *Ferro*, quod alliciendum eſt, non alteri alicui. At Vnguentum Magneticum applicatur *telo*. Cui? an quod *curandum* eſt? nugetur, qui id dicat. Sed cur ſaltem applicatur? an vt aliquid in eo *operetur*? nihil prorſus. Ideo telo applicatur Vnguentum à Goclenio, in *Haſſiâ*, vt ſanetur aliquis Mamuchan vulneratus in *Perſide*. Contrà cum ſanandum ſit huius Mamuchan vulnus, nunquid ei appli-

Sect. 18. applicatur Vnguentum? Nec vnguentum,
Magnes. nec aliud quippiam. Nam *ſanatur ſine remedij applicatione*, inquit Goclenius. Et tamen Vnguentum Magneti ſimile eſt. Gocleni, applica *Marpurgi Magnetem lactis coagulo*, & fac, vt *ferri talentum ex Anglicanâ quapiam officina ferraria ad te proficiſcatur*. Sic aliquid agnoſcam ſimilitudinis

Hactenus oſtenſa vanitas *Vnguenti Armarij*, & *Curationis Magneticæ*, ex vno illo capite, quod in *Diſſita* nihil agere poteſt, nedum ſordida *Olla*. Simul demonſtratum, ad figmentum Goclenianum perſuadendum, neque *Authoritatem* legitimam, neque *Rationis* aliquod pondus, neque probatum *Exemplum* afferri poſſe: ac ne *Magnetem* quidem ipſum, in quo tamẽ omne perſuadendi præſidium locatur, ac nomen quoque ipſum ab illo petitur. Alia iam Argumenta videamus.

SECTIO XIX.

Manifeſta vanitas Vnguenti Armarij ex Compoſitione.

1. INTELLIGO *Compoſitionem*, quoad *Materiem*, ſiue ea, quæ in Vnguenti compoſitionem veniunt. Medici dicunt,

cunt, INGREDIENTIA. Non agam Sect. 19. Vng. Ar. Comp.
Medicum, qui non ſim. Sed ex communi omnium ſenſu oſtendam, credibile non eſſe, quæ ad Vnguentum conficiendum adhibentur, vim habere vulnera ſanandi, ne ſi ipſis quidem *Vulneribus*, vt vera Chirurgia ſolet, applicarentur.

Relinquam Medicis conſiderationem variorum Vulnerum, variè, & varijs humani corporis partibus inflictorum. Goclenius nihil diſtinguit, ſed audacter ponit hoc effatum: (pagel. 96.) *Sanantur hoc Vnguento* SIC CONFECTO *omnia vulnera, quæ ferro, ictu, vel iactu infliguntur, modo haberi poſſit inſtrumentum. Excipiuntur tamen illa vulnera, quæ fiunt in arteriis, & vno è membris principalioribus, vt corde, cerebro* &c. Hæc vt dixi, conſiderent Medici, & Chirurgi. Ego *Ingredientia* propono. Goclenius (Vng. pag. 95.) hæc præſcribit:

Vſnam concretam in caluaria Furis ſuſpenſi, & in aëre derelicti,
Mumiam veram,
Sanguinem humanum adhuc calentem,
Adipem humanum,
Ol. lini,
Terebinthin.
Bolum armen.

Doſin,

Sect. 19. *Vng. Ar. Comp.* Doſin, mixtionem, confectionem, conſeruationem, abſit vt deſcribam. *Magiam* deteſtor, & refuto, non doceo. Ergo hic vnus *modus Compoſitionis*. Audi alterum ex eodem Goclenio, ibidem

2. *Vſnea abraſa è cranio hominis violentâ morte peremti,*
Adeps verris aprugni,
Item Vrſi,
Lumbrici terræ ex vino loti, inq; Piſtoris fornace, ollâ tectâ, torrefacti,
Cerebrum aprugnum,
Santali rubri odorati aliquid,
Item aliquantum Mumiæ, & Hæmatitis;
Item
Sanguis & Adeps humanus.

Quàm hæc diuerſa à prioribus illis! Et tamen idem præſtant in quibuſuis vulneribus.

3. Quid mirum, cum id *ſolum Lardum elixum* præſtet, eodem iterum Goclenio indicante. pag.3.?

Noui ego virum nobilem, qui, cum de *Vnguento Armario* paſſus eſſet ſibi perſuaderi, eius quoque confectionem nouerat, ſed toto cælo diuerſam ab illis duabus Goclenianis. Nihil petebatur à patibulo, nihil à rotâ. Sanctè affirmabat, omnia ſumi ex hortulo domeſtico, eſſeque meras herbas fami-

familariſſimus. Et tamen tam conficiebat quod volebat, quam Goclenius. Scio plures milites, qui ex tempore id Vnguentum conficiant, credibile planè non eſt, eos omnia illa adhibere, quæ Goclenius requirit, maximè, quæ non niſi ab infelici arbore peti poſſunt. *Sect. 19. Vng. Ar. Comp.*

4. Quoniam in horum mentionem incidi, monendus mihi hoc loco Lector eſt, vt attendat, Cacodæmonem, implacabili illo, quo in homines ardet, odio, ſic in noſtram perniciem ferri, vt, etſi ſæpe corpori voluptates propinat, quo animam facilius, &, vt ſic dicam, ſuauius, perdat: tamen, cum poteſt, ſimul vtrumq; perdere malit. Ex quo quidam, parum felici etymologia, ſed non illepidâ alluſione dixit, *diabolum* dici à *duobus Bolis*, quod ſimul deuoret Corpus & Animam. Vbi id in vno homine non licet, tamen in pluribus aſſequi conatur. Id eſt, Dum alicuius Corpori aliquid indulget (: cuius animam illaqueat:) alterius interim corpus inceſtat. Sic olim Conſtantinum Magnum Cæſarem leproſum curare inſtituerat, ſed impio balneo ex *innocẽtum puerorum ſanguine*. Si in *viuis corporibus* id ei vel non licet, vel non ſuccedit, hominum tamen *Cadauera* lubens aggreditur, & *Sanguinem*, quem calidum, & recentem funde-

Sect. 20. Goc. ol. ſang. eb. re non potuit, tabefactum iam, & fœtido coagulo denſatum ſcrutatur, & aduncis vnguibus inhamatum educit, Goclenianæ alicui Ollæ immergendum. Ne ringere Gocleni; Scio, ſanguinem & Adipem humanum ad medicinas valere, & à peritis medicis, boniſq; viris adhiberi: ſed tu cum Diabolo, ad ſuperſtitiones abutimini, quod intolerabile eſt. Clarius hoc intelligetur, ſi ſeorſim tractauero.

SECTIO XX.

Infamis Goclenij Olla ſanguine, & Adipe humano ebria.

1. ERGO Cacodæmon, vt qui homicida ſit ab initio (Io. 8 44.) *Cadaueribus* gaudet, & *ſanguinem* auid' haurit. Hieron. in Danielem ſcribens, *Attingunt*, inquit, *Malefici corpora mortuorū* (ca. 2.) ſupra dixi, *vnguentum Veneficarum* non fieri, niſi adhibito *ſanguine infantium*. Hinc R. Elias Leuita in Thesbi, ait, LILITH, id eſt, *mulierem Noctiuagam, ingredi cubicula puerperarum, vt infantes octiduanos occidat.* Hoc eſt *cadauera* non modo *attingere*, ſed *facere*. Vtitur tamen ſæpe, ſiue fecerit ipſe, ſiue aliter acciderit exanimari. Apuleius: *Sagæ mulieres ora mortuorum paſſim demorſicant,*

ſicant, eaq́ illis ſunt artis Magicæ ſupplementa. Lib.2.Metam. Idem eod. *Ne mortuorum quidem ſepulcra tuta dicuntur: ſed & buſtis, & rogis, reliquiæ quædam, & cadauerum præſegmina ad exitiabiles viuẽtium fortunas petuntur*. Iterum li.3. de Venefica: *Apparatu ſolito inſtruxit feralem officinam - Hic nares, & digiti, illic carnoſi claui pendentium; alibi trucidatorum ſeruatus cruor, & extorta dentibus ferarum trunca caluaria*. De ſimili maleficio Tacitus (*lib.2. Annal.*) Reperiebantur ſolo ac parietibus erutæ humanorum corporum reliquiæ &c. Sect. 20. Goc.ol. ſang.eb.

2. Quid quod Diaboli, animo loco, quãdoq; *Cadauera ſubeunt*, & ea circumferunt, & tanquam viua oſtentant? quid quod Veneficarum nocturna conuiuia nonnunquã *humanis carnibus* inſtruuntur? De vtroque vide Remigium in Dæmonolatriâ (*li.1,c.16 & li.2.c.1*) ſed magis *Goclenianum* eſt, quod ad *Maleficia*, impij Magi hominum adhibent *Cadauera*; Præter illa, quæ ex Tacito, & Apuleio attuli, etiam hoc noſtro tempore idem fieri à *Goclenij* congerronibus, teſtatur idem Remigius (*lib.2.c.3.*) cuius hæc verba notet meus Rodolphus: *præſertim ſi cuius ſupplicio affecti cadauer exemplo datum eſt, & in crucem ſublatum*. Exempla plura producit. Hoc eodem loco idem Per-

Sect.20. Go.Ol. San.ebr. gamenſium Ciuium impietatem, & dignum impietate ſupplicium narrat ex Paulo Diacono. *Cum à Saracenis, inquit, obſiderentur, à Mago quodam (: vt in deſperatis rebus malo exemplo fieri ſolet:) conſilium exquiſiuerunt, quâ ratione vrbem ſuam obſidione liberarent. Reſpondit, certo id futurum, ſi dextras ſuas in Ollam intinxiſſent,* (: Attende Gocleni: *) in quâ fœtus è grauidâ matre per Vulnus detractus ebulliſſet. Quod cum Religiosè admodum feciſſent, nihilominus omnes in hoſtium poteſtatem venerunt.*

3. Porro in Cadauere, nihil Dæmoni, eiuſque Satellitibus, gratius *Sanguine.* Hic potiſſimum ad omne Maleficii genus adhibetur. Iubet Deus in veteri Lege non ſemel, ſibi *omnem ſanguinem Hoſtiarium libari,* quod pro anima, & vitâ cenſeretur. Diabolus perpetuus Dei vt inimicus, ſic *Simius, ſanguinem* item, ſed maximè *humanum* ſibi vult conſecrari. Scripto quempiam ſibi obligat? *Sanguine* ſcribi vult *obligationem.* *Philthra* aliqua, aut alia veneficia parat? *Sanguinem* in primis requirit. Nugas oſtentare vult in *ſpeculis* ? Pythagoras *Sanguine* Humano in iis ſcribebat; & ne antiqua ars pereat, renouarunt Pomponatius, & Cardanus, teſte Petro de Loyer(:li. de ſpectris) *humano mutato in Hircinum.* Execranda

Sacri-

Sacrificia ſibi fieri vult? artem nôrant Canidia cum ſaganâ, quæ pallâ nigrâ ſuccinctæ,& vlulantes Sect. 20. Go.Ol. San. ebr.

—ſcalpere terram
Vnguibus,& pullam diuellere mordicus agnam
Cœperunt. Cauor in foſſam confuſus —

Huc ſpectant Oracula illa arcana, & ἄῤῥητα in *Bacchi Orgiis*, à Clemente Alexan. relata (*in Protbreptico*)

1. Ex tympano edi
2. Ex Cymbalo bibi
3. Vaſculum in ſacris tuli.

Tympanum intellige Ahenum, in quo iugulatorum Infantium carnes, ad nefarias dapes coquebantur. *Bibiſſe* iactant, *Sanguinem* è corpuſculis illis eliquatum. Porro *Vaſculum*, eſt ipſa Gocleniana *Olla*, Magicis *Vnguentis* imprægnata.

4. Hæc igitur eſt rabida Cacodæmonis *Cadauerum fames, Sanguinis ſitis*, quam non modò in ſe alit, ſed in alumnos ſuos ſtudioſè transfundit. Teſtis ſit Goclenius, qui, quid reliqui facit, ad exprimendam illam *antiquorum Magorum impietatem*? Quis nõ videtur ſibi ſpectare diram *lanienam*, potius quàm audire modeſti Medici præſcripta, dum audit; Recipe aliquid

Veſne concretæ in CALVARIA FVRIS

Sect. 20. Goc Ol. ſang.eb. SVSPENSI, *& in aëre* DERELICTI. Memento illud paullo ante allatũ de *Cadauere ſupplicio affecti, & in Crucem ſublati.* Item:

MVMIÆ *vera.* Nonne verè inhiat viſceribus miſerorum? Item: SANGVINIS HVMANI *adhuc* CALENTIS. Nonne videtur imminere vt epotet? Item

ADIPIS HVMANI. Ne potanti *Cibus* deſit: & ne ſolas venas ſcrutari videatur. Item in alterâ deſcriptione:

Vſnea ABRASÆ *è* CRANIO *hominis* VIOLENTA MORTE PEREMTI. Quis hæc colliget? quis ABRADET? quis miſcebit in MORTARIO, vt præſcribit grauiſſimus Profeſſor Goclenius? Dicat ipſe (*Vng. pag. 96.*)

Vnguentũ hoc modo confectum, apud me quouis vt tempore poſſit haberi, nunc OPERAM IMPENDO, QVANTAM POSSVM. Totus honeſtus es, Rodolphe. Sunt quidem & alia, quæ hoc Vnguentum ex Goclenij præſcripto, componunt. Sed, SANGVINEM, & ADIPEM HVMANVM cenſet noſter Myropœus eſſe totius negotij SVCCVM, & NERVOS; longè ab eorum opinione, qui vel *ſolo Larido* vtuntur, vel *herbis* duntaxat *ex hortulo ſuo collectis.* Denique vt appareat, quàm illi cordi fuerint *Cadauera, & Sanguis*, extremas Tractatus Vnguen-

guentarij pagellas in id impendit, vt explicet cuiuſmodi illa eſſe velit. Vbi illud notãdum, quòd ſibi plaudit tanquam re benè geſtâ, quòd primus ſcripto explicet, Cur ex STRANGVLATI potius capite, quam alterius, *Vſnea* petenda ſit. Credas, cum Philoſopho prodere ex balneo, & lætabundum exilire, atq; clamare, εὕρηκα. Nec illud omittendum, quòd reiectis ijs, qui *arefactâ Cadauerum conditorum carne* contenti ſunt, ipſe aliquid pinguius, & adipatũ magis exigit. Vult enim eſſe INFRACTVM, & LIQVOREM, ex CARNE HVMANA MANANTEM. Supra dixi, & hic repeto, ne quis mihi ſtruat calumniam. Non negem, ex humano corpore ſumi poſſe, quæ ad *medicamenta* valeant: ſed indignor, & meritò, ad *Maleficia* quæri. Ita autẽ quæri, vt à *violentâ morte, à patibulo, à laqueo,* ſumantur, *abradantur, in mortario miſceantur*; & tanquam farcimina ſtipanda ſint, *Infarctus*, & *Liquor* requiratur ab *Academico Profeſſore*, qui in honeſtiſſimam illam œconomiam, *operam impendat, quantam poſſit*, (& hoc, nõ ad *medicinam* factitandam, ſed ad *Maleficia* propagãda) meritiſſimè horreo, & deteſtor. Concludo verbis Goclenij, (Synart. pa. 69) *Anthropomantia hominum interfectorum fibras, & viſcera rimabatur.* Idem tu facis Gocleni. *Anthropomanticus* es.

Sect. 20. Goc. ol. ſang. eb.

Sect. 21.
Vng Ar. Affric.

SECTIO XXI.

Ridiculè inſana vanitas Vnguenti Armarii, ex eo, CVI AFFRICATVR. *Item commentitia Sympathia.*

1. NOn repeto hîc antè mihi dictum, ſtolidum eſſe, alteri rei affricare, vt altera, *longiſſimè diſſita*, ſanetur. quod tamẽ reuera ipſum ridiculè inſanum eſt. Sed CVIVIS rei affricare ad quoduis malum ſanandum, multò eſt ridicularium, & inſanum magis. Clamabit hic meus Goclenius, me calumniatorem: ſe id non ſenſiſſe, non ſcripſiſſe. Parce querelis, Rodolphe: tibi id non affingo. Sed, cum ſemel de hoc argumento ſcribere in animum induxerim, etiam aliorum deliria complecti mihi viſum eſt. Ne tamen dicas, nolle tua cum aliis miſceri, faciam tibi illam gratiam. Primum tuas ineptias oſtendam, tum aliorum.

2. Goclenius igitur (:vng. pag. 97.) præſcribit inungendum *Ferrum, vel Telum, quod ſauciauit. Si id haberi nequit*, ALIVD *ducatur per vulnus, & loco veri Teli*

inunga-

Inungatur. Nec tamen opus, id *ferrum* eſſe, aut *telum*, ſed *in huius defectu*, inquit Myropola, Lignvm, ſeu Ramvs Salignvs, *in apertura cruenta madefactus*. Itaque tria ſunt diuerſa, quæ patibulario ſuo Vnguine imbuit: *Telum vulnificum: aliud telum Vicarium; Lignum ſalignum.* Satis erat, hæc ridere, tamquam reuera riſu digniſſima, ſed tamen breuiter ratione conuincamus vanitatis. Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

3. Primum, æquè contra hæc omnia pugnat, quod ſuprà oſtenſum eſt, nihil agere in *Diſtans*. Tum deinde de *Vicario telo*, illud planè *Hiſtrionicum* eſt, quod, cum Vulnus ipſum in promtu ſit, quod curandum eſt (: neque enim aliter ſubſidiarium illud telum *per vulnus duci* poſſet; niſi fingat figulus noſter, *tangi poſſe vulnus abſens, ſicut poteſt ſanari*:) illo tamen omiſſo (: niſi quod ab improbo ferro crudeliter renouatur:) *Telo* impenditur curatio. Poſtremò, de *Ligno*, præterquam quod item contra illud vtraque militat ratio; ſponte ſuâ cuiuis illa occurit Quæſtio,

4. Cvr Salignvm *eſſe Lignum oporteat?* Hoc explicare, ad diligentiam Goclenii pertinere videbatur, & aliquanto erat honeſtius, quam de *Strangulati ſanguine* tam ſtudioſè diſputare. Id cum non fe-

Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

erit, nobis liberas reliquit coniecturas. Mihi quidem, (:qui omnes nugas iſtas merito exiſtimo eſſe, *ſubſannantis Diaboli ludibria:*) ita videtur, vel nihil ad rem pertinere, ex quâ arbore id lignum ſumatur: vel impiam aliquam fraudem ſub *Salicis* vmbrâ latêre. Et quidẽ, quod ad Effectum ſpectat, certũ eſt, non referre, non modò quod lignum, ſed omnino, an *Lignum*, an lapis, an lutum; poſtremo, an nihil ſit: cum ſuprà oſtenſum ſit, meras eſſe præſtigias, totam illã vnctionem. Si ſanatur vulnus medicamẽto aliquo, cum ab hominibus nullũ adhibeatur; *Diabolus* ſanat, ipſi *Vulneri*, non telo, aut *Ligno* adhibens. Sed tamen, cùm pluribus modis nocere malit damnatus Spiritus, quàm vno, vt cui ſint

Mille nocendi artes,——

credi poteſt, Myſterium aliquod ſubeſſe, Gocleniano Magnete dignum, cur Salice, quàm aliâ arbore vti malit. Inquiramus.

5. Habent *Arbores*, aliæ alias proprietates, vt reliqua rerum creatarum. Eas & accuratè nouit, & callidè vti, & abuti ſcit ille *Mille-Artifex*. *Cupreſſum* nouimus, ſemel exciſam, nunquã renaſci. Itaque emortualis arbor Veterib⁹ habebatur, quòd, vt ille ait,

Nobis cum ſemel occidit breuis lux,
Nox eſt perpetua vna dormienda.

Hinc

Hinc Poëtis dicebatur arbor *Funebris*, *Atra*, *feralis*, *Inuiſa*, *Deplorata*, *Funerea*. Inde ſine hâc fronde non fiebant Romanorum potentiorum funera. De *Miſenico*, Virgil. (6. Æneid.) Sect. 21. Vng. An Affric.

Ingentem ſtruxere pyrã, cui frondibus atris
Intexunt latera, & ferales ante Cupreſſos
Conſtituunt.—

Tolerabilia hæc, ſi tantum fuiſſent *Emblemata*, & quaſi *Hieroglyphyca*. Sed aliud ſuberat. *Cultum diuinum* ſibi Dæmon latenter depoſcebat. Idem vates (3. Æneid.) de Polydori tumulo:

—*Stant* MANIBVS *Aræ*
Cæruleis mœſtæ vittis, atraque CVPRESSO.

Viden' *Aras*? viden' *Manibus* conſtitui? Huc Veterator aſpirabat. Clarius Plinius, (lib. 16. c. 33.) *Cupreſſus diti ſacra, & ideo funebri ſigno ad domos poſita.* Hæc ſumma votorum eius, vt DEI veri Creatura DITI, id eſt, ipſi Diabolo, eſſet *ſacra*.

Tua SALIX, Gocleni, ſterilis planè eſt, & ſine vllo fructu: atque inſuper, ſui *ſeminis* prodiga, illud ante maturitatem proiicit, & perdit. Hinc *Salices* Homero (ὀδυσ. κ.) dictæ

— ἰτέαι ὠλεσίκαρποι.

id eſt FRVGIPERDÆ. Voluit igitur tui

Vnguenti

Sect.21. Vng. Ar. Affric. Vnguenti authór, te amarè irridens, te eâ potiſſimum arbore vti, quâ ipſemet apertè profiteris, te fruſtra in hiſtrionicâ tuâ vnctione laborare, omnem operam, oleum, ſanguinem, adipem, mumiam, vſneam, farctum, liquorem manantem, vnguentum ipſum, cum Ollâ; deniq; omnem fructum & FRVGEM PERDERE. Non omiſit, hanc quoque arborem, ſi quo modo poſſet, Diabolus, PROSERPINÆ conſecrare. Teſtis Homerus, apud quem, eodem loco, vbi *Circe triuenefica, ſalices* vocat ὠλεσικάρπους, (:audiat Goclenius ſuam in *Ollæ figulatione, Magiſtram:*) ait, locum, in quo naſcuntur, eſſe —Ἄλσεα περσεφονείης. *Nemora Proſerpinæ*. Ex his *Nemoribus* præciſum eſt tuum lignum, ſiue RAMVS SALIGNVS, quem in *Proſerpinæ ollam* immergis, ſanguine ebriã.

6. Sacris quoque litteris (:ne ex ſolis Poëtis me haurire dicas:) *Salix infelix arbor* cenſetur. Iſaias certè dira Moabitis canens, etiam illud minabundus (:*cap.15.v.7.*) addit: *Secundum magnitudinem operis, & viſitatio eorum.* id eſt, ſupplicium. Quodnam illud? *Ad torrentem* SALICVM *ducent eos.* Ipſe autem Dominus (:Iob 40.17.) *Behemoth*, id eſt, Cacodæmonem, ait mirè delectari *Vmbris*, adeò, vt *protegant vmbræ vmbram eius.* Sed cum a multis arboribus Vmbra

bra eſſe poſſit, nulla illi gratior, quam FRVGIPERDÆ SALICIS. Itaque, *Circumdabunt eum*, inquit, SALICES TORRENTIS. Ex hoc *Saliceto* Goclenius *Baculum* ſuum præſcindit, & vice Teli inungit. Sect. 21. Vng. Armar.

7. Defendit porrò has ſuas nugas titulo *Sympathiæ*. Videlicet, cum vel ferrum, vel Baculus *Sanguine* imbuatur cognato illi, qui in ipſo vulnere, & vulnerati corpore hæret; vi *Sympathiæ* efficitur, vt illitum vni vnguentum, in alterum agat. Hoc figmentum, quàm ſit vanum, partim ex iis intelligitur, quæ ſuprà poſui de *Actione in Diſſita*: partim ex iis euadet manifeſtius, quæ infrà dicam, cum Propoſitiones aliquot ponam, abſurdas, & falſas, ſed probabiliores iſtâ Goclenianâ. Itaque, bone Lector, tantiſper ſuſtine. Interea, quæcumque hic eſſe videtur ab Vnguento in Vulnus, actio, non eſſe *Sympathiæ* vllius ratione, colligi etiam diſertè poteſt, ex *aliis rebus*, quibus *Alij Armarium Vnguentum* illinunt: quod erat ex iis, quæ hâc Sectione propoſueram, ſecundum.

8. Non igitur omnes *Vnguentarij Goclenianis* ſe legibus aſtringunt, neq; ſe in tam anguſtos fines cogũt, vt Ollam ſuam in ſolis *Telis*, aut *ſalibus* exerceant. Nam ſunt qui *Thoraces* curent pro pectore, *Caligas*

pro

Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

pro femore, *Calceos* pro pede. Dicet Goclenius, hîc etiam apparere *Sympathiam*, quòd iſta à Vulnere ſint *cruenta*. Sed quid dicet, quod magnorum virorum teſtimonio cõſtat, eſſe, qui quemuis TRIPODEM, vt iam ſuprà tetigi (: Sect. 9.) quoduis SCAMNVM obligent, & vngant, cui nihil vnquam vel *cruoris*, vel alterius rei à vulnere, aut vulnerato adhęſerit. Et tamen tam ſanantur vulnera, quam ſi Goclenii cruenta ſalix curetur. Hoc, cum tam verum ſit, quàm quod Goclenius de ſuis vnctionibus, & *Sympathiâ* aſſerit, nimirum neceſſario ipſe fateatur, vel nihil fieri, vel aliunde, quàm à Sympathiâ fieri. Neque aliud eſt, quod comminiſci queat, quam quod in mea *Anatome* (§. 43.) dixi, *A Diabolo adhiberi vulneri medicamenta.*

9. Vnum addo, quod reſponſum ſibi accipiat *Burggrauius* ad illam quæſtionem, quam proponit in Panoplo pag. 86. Vbi cũ de admirandâ energiâ Vnguenti Armarii egiſſet, in curatione VVLNERVM, quærit, *Cur non idem ſanet etiam* CRVRIFRAGIVM? Reſpondeo igitur bonâ fide, mihi conſtare, ſplendidum virum, alicunde lapſum, hâc ratione curatum eſſe, *Ruſtico quotidie curam adhibente Tripodi, qui nunquam crurifragium paſſo vel tactus, vel viſus*

ſus erat.Dicant mihi hîc Goclenius,&Burgrauius, quid fingi poſſit, præter *Pactum cum Diabolo*?Si reſpondeant,ſe non credere, eiuſmodi Curationes factas: æquo animo ferant, me itidem eorum narrationibus fidem derogare. Sect. 22. *Vng. œconom.*

SECTIO XXII.

Teli, aut Baculi vngendi, & curandi Oeconomia.

SIC appello,quæcumque ex præſcripto Goclenii,obſeruanda ſunt,vt ritè Vnguentum illinatur. Eiuſmodi ſunt, *Vngendi modus, Caremoniæ, Locus, Tempus, Aeris temperies*:quæ nemo prudens audiet, quin rideat, aut ad tam ineptam ineptiam ringatur.Tamen quia facit ad maleficę Magiæ vanitatem oſtendendam, obiter attingemus.

I. VNGENDI MODVM apud Goclen. (:vng.pag.97.) inuenio duplicem. Prior eſt: IMMERGENDVM *ferrum, ſeu telum, quod ſauciauit, aut ramus ſalignus in Vnguentum,& ita relinquendũ*.Nullum hic *diſcrimen vulnerum*,nihil aliud adiũgitur.Itaque facilior multo hic mod', poſteriore, in

quo

Sect. 22. Vng. œconom. quo multæ obſeruationes, in quarum vnâ aliquâ facile ſit aberrare, & periculi plenũ. & tamen prior ille modus certus eſt. Nam *hoc Maximilianum Imp. comprobaſſe*, ait Goclen. IN CONFESSO EST. Dixerat Goclenius in Synart. (:pag. 217.) poſſe ſe pro ſuo Vnguento afferre *Imperatores*, *Reges*, *Principes*, *&c.* pro his tamen omnibus vnicum *Monachum* adduxerat (: vide ſuprà Sect. 8. §. 7.) Videbor illi feciſſe iniuriam, qui non crediderim, *Imperatores* vſos, cum *in confeſſo ſit, vſum Maximilianum*. Decebat omnino Goclenium, ſolidè oſtendere, id *in confeſſo eſſe*, cum de tantâ re, tãto Principe loqueretur. At ille tantum aſſerit. Non mouemur. Afferam ego pro illo aliquid, vt videat, me amicè agere.

2. Io. Baptiſta Porta, lib. 8. Mag. Natur. ca. 12. (:hanc *VVechelianam editionem* recens nactus ſum, quâ antè carebam:) ait, *Vnguentum Armarium olim à Paracelſo Maximiliano Cæſari datum, & ab eodem expertum, maximè carum ab eo habitum, quam diu vixit.* Ita ille. Sed ſi Goclenio non credidi, cur huic credam? at probat: *Cuius aulæ Nobilis*, inquit, *mihi communicauit.* Non ſic ducimnr, ô Porta. Nominandus tibi erat Nobilis tuus: & huic probandum, Cęſarem ipſum, hoc Vnguentum probaſſe. Aulici & decipi

decipi poſſunt,& decipere. Sed,ſi fingamus, Sect. 22.
ita eſſe, abutitur noſtrâ patientiâ Gocle- *Vng œco-*
nius,qui priore hoc modo omiſſo(de quo, *nom.*
Porta ibid. ait, *Immerge* FERRVM *in vnguentum,& ita relinquatur:*) poſteriorem præſcribit, adiunctis non paucis moleſtiis, & nugatoriis cæremoniis. Attende, Lector.

3. POSTERIOR MODVS Vngendi hæc præſcribit, diligenter obſeruanda, nec ſine periculo negligenda.

1. *Si inſtrumentum, quo vulnus inflictum eſt, haberi nequit, aliud ducatur per vulnus, & loco veri teli id inunge Vtroq; latere.* Hoc ſane aliud eſt, quàm *Immergere.*

2. *Reponatur* (: Telum:) *loco mundo, & temperato.* De Vulnerato nihil tale. Sat eſt, curam habere bruti ferri. Neque tamen id mirum: nam

3. *Si aëri, vel frigori nimio*(: Telum:)*exponatur, excitabitur dolor.* Nonne hoc ſimillimum eſt illi, quod antè dicebamus, Dum vritur, aut compungitur *Imago cerea*, vri, aut compungi hominem, cuius illa Effigies eſt?

4. *Attendendum, cæſimne, an punctim factum ſit vulnus. In puncturâ enim telum inungendum eſt à cuſpide, capulum verſus: in cæſurâ, ab acie verſus tergum.* Quis huius rei vllam, ſaltem abſurdam, cauſam fingere

 poteſt?

Sect. 22. poteſt? Atqui decebat, grauem afferre rationem, ne ludibrio & olla, & figulus exponeretur. Vera ratio eſt, quod Diabolus, Deo iuſtè permittente, non ſat habet, ſuos *Magos* decipere, niſi illis, vt *ſtolidis pueris, apertè illudat.*

Vng. œconom.

5. *Meminiſſe præterea oportet* OBLIGARE TELA. Videlicet, ne frigeant miſera, & Cephalalgia, aut vertigine laborare incipiant. Rodolphe, non pudet vanitatis?

6. *Si non apparet quàm altè ſint infixa tota ſunt inungenda: ſin apparet, pars illa tantum, quæ fuit in vulnere.* Timere videtur, ne liberalius vnguentum fundendo, olla æquo citius exhauriatur.

7. *Cito ſanaturus ſæpe illine: ſi maturatione opus non eſt, intermitti quidam dies poterunt, &c.* Quid opus ſæpius inungere, cum *Balſamum* tuum *radicale*, ex Dierecti caluâ ſumtum, corrumpi non poſſit, nec deficere eius energia? Si enim poſſet, quomodo non periit in patibulo à tot ventis agitatum, tot imbribus, niuibus, tempeſtatibus maceratum? Quod ſi vis Vnguenti eſt immortalis, quæ eſt iſta tua profuſio, qui tam pretioſum liquorem, fruſtra ſæpius ſordido ferro affrices? Quin potius, vt tam pretioſo Pharmaco debitum honorem impendas, doce audacter, eius *Guttulam*, quantumuis

multis,

multis, & magnis Vulneribus perſanandis ſufficere. Nec labora, ſi non perſuadeas. Plura æquè abſurda dixiſti, & quibus nihilo creditur magis. *Sect. 23. Curat. ſine dol.*

SECTIO XXIII.

Curatio ſine dolore.

1. AD *Effectum* hoc pertinet. Eſt autem res Medicis, & Chirurgis non facilè perſuadenda, qui optimè norunt, *Diuiſionem Continui, in animalibus ſine Dolore non contingere.* Burggrauius, in Morbis præſtat, quod Goclenius in Vulneribus. Nam & curat ſine remedii applicatione, & SINE DOLORE. Vide in Curâ Magnet. poſt Lampadem, pag. 133. Sed, vt dixi, hoc vel non fit, vel adeſt *Spiritus Gocleniacus* cũ ſingulari energiâ. Hoc quidẽ certè notum eſt, id Cacodæmonem poſſe efficere, ac ſæpe feciſſe, vt doloris ſenſum adimat, vbi alioqui doloris cauſæ ſunt quam grauiſſimę. In *Veneficis* id maximè obtinet, vt rerum capitalium Quæſitores ſæpe deprehenderunt. Vide Remigiũ in Dęmonolatr. l. 1. c. 5.

2. Iamblichus Platonicus qui nugis Goclenianis ſcatet, in eo libro, quẽ *de Myſteriis Ægypt.* ſcripſit, teſtatur, *Multos Vates* (: intellige, Diabolorũ) *nec ignẽ, nec alia tormẽta ſentire,* Quæ cauſa? *Deo,* inquit, *intus afflate,*

Sect. 24. *Agentia Mag.*

Quo Deo, niſi Tartareo ? Hæc quomodo poſſit infernalis hic ſpiritus, inquirere vltra non lubet. Vide, ſi placet, Delrium, *Diſquiſ. Magic. lib. 2. q. 21.*

Hoc tantum velim Lectorem hoc loco notare, Cùm hæc *Indolentia* vulgo ignota ſit, etiam in paruis vulneribus: & Diabolus eam præſtet, etiam in maximis malis; non poſſe non eſſe ſuſpectam, etiam ex hoc capite, Goclenii Curationem, quæ eam pollicetur.

SECTIO XXIV.

Præcipua Agentia in Goclenii Curatione Magneticâ: maximè autem Anima Mundi.

VNguentum quidem Goclenius *Agens* ponit in Magneticâ Curatione. Sed quia vidit, protinus quærendum â quouis non planè ſtolido homine, PER QVID Vnguentum agat? (:Philoſophi vocant, Agens QVO:) itemque, cum Vnguentum procul à vulnere abſit, Quomodo tandem *vulnus attingat*? his duabus Quæſtionibus, cenſuit ſibi faciendum ſatis, ſi Epigraphen illam ſui Tractatus Noui

tueri

tueri vellet, quâ profitetur, ſe *Mirandarum, & in natura maieſtate abditarum rerum* CAVSAS PATEFACERE: Sect.24. Agenia Mag.

1. Ad priorem itaque Quæſtionem, *Quid ſit id,* QVO *Vnguentum agit?* reſpondet, eſſe *Qualitatem Corporis expertem*(:pag. Goclenianas diligenter annotaui in meâ Anatome)& *Vim Balſamicam.* Preterquam, quòd hanc pro arbitrio fingis, ne nihil dicere videaris;& quanto plura de eâ affers, tanto eã efficis obſcuriorem: tuum erat, reſpondere ad Quæſtionem illam, Gocleni, quam negare nõ potes, te in Anatome legiſſe, *Quomodo tandem Qualitas, cum ſit Accidens, ſine ſubiecto eſt, exit, ſe effundit, ſe propagat?* Certè in *Euchariſtiæ Sacramento* id Caluiniſtæ fratres tui non admittunt. Taceo reliqua, quæ Anatome dixit, & ad quæ tu nihil reſpondiſti. Veniamus ad alteram Quæſtionem, Fingamus, nihil in eo eſſe incommodi, vt Accidens ſic migret. Tamen *Deductore* indigere videtur.

2. Admittit Goclenius, eumque nominat, & miris tum nominibus indicat, tum encomiis ornat. Supra mihi dicta (:Sect.9.) de duplici ſpiritu, *Balſamico, & Mundi,* hîc non repetam. Sed ſordido illo *Balſamico,* & à *furcis, laqueisq; olido,* in præſens omiſſo (:qui de eo plura vult, videat illam Sectio-

Sect. 24. nem,& Anatomen meam:)de *Mundi Spiritu* aliquid dicam. Ac primum nomina eius, & encomia ex Goclenii Tractatu, reponam,vt appareat,in iſto ſpiritu, omnem Curationis eius ſpem repoſitam. Hic ſpiritus in illo libello dicitur *Vector*, *Vehiculum*,*Vinculum*, *Potentiarum occultarum vehiculum*, *Lucidus*, *Mundi & Cælorum Vector*, *Vis cælitus demiſſa*, *Virtus non ſemper ſui ſimilis*,*Mundi ſpiritus*,*Infuſus ſpiritus*,*Vnus*,*Continuatus*,*Diuinus ſpiritus*. *ſpiritus intermediæ inter cælum*,*& ſublunaria*,*ſubſtantiæ*.Item,*Spiritus*, *Vaporue*,*mediæ cuiuſdam inter corporatas*, *& incorporatas ſubſtantias naturæ*, *qui ſpirituales actiones in ſe recipiat*, *aërią*; *repræſentet*, *cum ſit corporeus*, *contactu ſuo realiter alteret*. Item *Diuina*, *Magica*, *ſuperior*,*ſublimior cauſa*: Hæ fere ſunt *appellationes*: ſi tamen omnes eidem ſpiritui à Goclenio tribuuntur.Nam tam obſcurè de his tenebris loquitur, vt facilè ſit, eius à mente aberrare.Ego poſui,quantum intelligere potui.

Agentia Mag.

3. ENCOMIA porro huius ſpiritus apud Goclenium,mira omnino ſunt, & ſtupēda. Nam præter illa, quæ ipſis nominibus includuntur,hęc ſunt p.86.*Hic Mundi* & *cælorum exiſtit vector*, *in totam vniuerſitatem diffuſus*,*rebus ſingulis ſimul & ſpeciem*,*& natiuum*,

tiuum, vitalemq́; calorem impertit, gignendis illis accommodatũ. Is eſt, qui Omnia continet calore, vitaq́; fouet. Huius vi & ope, & inanima quaq; perſiſtunt; & animata ſui quaq; generis habent animam: alia nutrientem quidem, alia ſentientem, alia rationis participem. Sic tamen vis illa cælitus demiſſa rebus ſeſe accommodat, ſic ſingulis inſeruit, vt quantum cuiuſque natura deſiderat, quantum ipſa ſubiecti ratio, & conditio ferre poteſt, tantumdem exhibeat. Et p. 87. *Per communem illum vectorem ſpiritum omnes Mundi partes cohærent, & cuncta complexu conciliantur, Nihilque in viuente mundo eſt tam abiectum, cui nõ infuſus ille ſpiritus, diuinorum cæleſtiumq́; operum aliquid elargiatur, è cælo, & ſideribus, vires, & proprietates, vitæq́; ſeminaria inuehens, confundens, & permiſcens, &c.* Sect. 24. Agentia Mag.

4. CONFVNDIS tu quoque, & *permiſces* omnia, Gocleni. Pudet iam, & piget, plura huius tui ſpiritus Encomia, ex tuis chartis deſcribere. Ac pigebit, opinor, Lectorem quoque meum, hęc legere, præſertim, cum ex tot verbis intelligi non poſſit, Quis tandem, aut quid ille ſit SPIRITVS. Ego quidem diu coactus ſum hærere, quid tibi velles, tot *nominibus*, tot *encomiis*. Ad extremũ in eam venio ſententiam, te intelligere ex *Platonicorum*, ſitu iam & ætate rancidis deliriis,

 ANI-

Sect.24. *Anima Mundi.*

ANIMAM MVNDI. Id ex pluribus colligo. Nam primum, quæ illi attribuis, valde affinia ſunt iis, quæ *Platonici* de illâ ſuâ *Anima* deblaterãt: vt Iamblichus cap. 1. & ſeqq. Tum Ioan. Erneſtus Burggrauius, tui Vnguenti Hyperaſpiſtes in Lampade(:pag.84.) apertè *Cælum homini cognatum* facit, quod *Animalitatem participet*. Additque, *Stellas quoque eſſe Animales*. Vtrumque ex Paracelſo. Idem Burggrauius in Panoplo pag.81. de Spiritu loquens ſimili Gocleniano, vt videtur, *Balſamico: Incola Spiritus*, inquit, *motu præditus ſempiterno, eſt naturæ inuiſibilis*, ANIMÆQVE MVNDANÆ *ſcintillula Magnetica; vigens, ſentiens, mouens, agens efficaciſſimè*. Idem pag. 102. *Veræ* MAGIÆ SACERDOTES(:tu ex his vnus videris, Gocleni:) *cælum ſtatuunt, Magni huiuſce Animalis, quem* MVNDVM, *ſiue ornatum vocant, Imaginationem, cuius* ANIMAM, *nos ſolem Macrocoſmicum ſtatuimus*. Quid quod tu ipſe, Gocleni, clarè in Synart. (*pa.*192. *Axiom.*2.) neſcio quas *concordantias* narras *imprimi mediante Spiritu, ſeu* ANIMA MVNDI, GENERICA, COMMVNISSIMA, MYSTICA, SECRETISSIMA? Et in Tractatu Vnguentario (:*pag.*7.) *Ingentis huius* ANIMALIS *membra, id eſt omnia Mundi corpora cõnexa. &c.*

Hinc

Hinc neceſſario colligimus, vnam aliquam eſſe *Mundi animam*, quandoquidem vnum eſt *Animal.* Ex his, dubitandum mihi non videbatur, quin idem tibi eſſet, *Spiritus Mundi*, & *Anima Mundi:* Sed turbas negotium, tuo more, dum Polypi inſtar, varius, in Synart. vnicâ pagellâ interiectâ, hęc diſtinguis, nam (pag. 94.) in Axiomate 8. ita ſcribis: *Virtus* ANIMÆ MVNDI, PER SPIRITVM VNIVERSI *dilatatur per omnia, ita vt ne minimum etiam, quod in rerum naturâ reperitur, ſpiritus huius ſcintillâ careat* &c. Vtcumque ſit, Sect. 24. *Anima Mundi.*

5. ANIMAM MVNDI aſſerere, & ea illi attribuere, quæ tu attribuis, impium eſt, & delirum. Si quis Anchiſes Æneæ filio ita canat,

Principio cælum, ac terras, campoſq́ue liquentes,
Lucentemq́; globum Lunæ, Titaniaq́ue aſtra
Spiritus intus alit, totamq́; infuſa per artus
Mens agitat molem, & magno ſe corpore miſcet:

tolerabile eſt; maximè cum in *Plutonis* Regiâ degens, aliud docere non potuerit, quã quod ab ipſo didicerat. Quin & hæc illi addere licuit:

Inde hominum, pecudumq́; genus, vitæq́; volantum,

Sect. 24. *Et quæ marmoreo fert monſtra ſub æquore pontus.*

Anima Mundi. Quanquam ſcio, ſanam hanc doctrinã cenſeri poſſe, ſi cum quibuſdã exponamus, Maronem de *Diuina mente*, ſiue de ipſo Deo, locutum. Si tamen de *anima Mundi*, hauſerit hoc ſuo iure ex *Plat. Ethnico* homo *Ethnicus*. Ex eod. turbido fonte Macrobius (*li. 1. in ſom. Scipion.*) ſimilia deliret non pauca, & nonnulla planè *Gocleniana*, vt illud: *Mũdi Anima viuentib. omnib. vitã miniſtrat*: & hoc: *Mundi Anima animarũ omniũ fons eſt.*

6. Licuerit & *Apuleio Platonico*, vbi de Platonis Dogmate agit, πλατωνίζειν, & dicere: *Illã cæleſtem animã, fontem animarũ omnium, optimã, & ſapientiſſimam, virtutẽ eſſe genitricẽ, ſubſeruire fabricatori Deo, & præſto eſſe ad omnia inuenta eius.* Eod. iure *Thales* vtatur, cuius ſententiã exprimit Ariſt. (*l. 1. de Animâ*) καὶ ἐν τῷ ὅλῳ δέ τινες αὐτὴν ψυχὴν μεμίχθαι φασίν. *Dicunt quidam in vniuerſa animã ipſam miſceri.* Plato deniq; ipſe liberè dicat: νοῦς ἐστὶ βασιλεὺς ἡμῖν οὐρανοῦ καὶ γῆς. Sed *Goclenium*, hominẽ, qui *Chriſtianus* haberi velit, qui *Orthodoxus*, qui eruditus, qui *Papiſticorũ*, ſcil. *errorum Cenſor*: *Goclenium Publicum Medicinæ Profeſſorem*, eadem cum his deliris, deliria delirare; certè digniſſimum eſt, (vt quàm leniſſimè dicam) veſtrâ,

ô *Aca-*

ô *Academici Marpurgenſes*, & *Gieſani*, *acri* *Censurâ*. Vos, vti ſpero, veſtrum officium facietis. Ego meum me facturum exiſtimo, ſi quædam his inſanijs falſis oppoſuero: ſed compendiò, & quàm breuiſſimè. Sect. 24. *Anima Mundi.*

7. Dico igitur primò, hanc doctrinam affinem eſſe illi *Auerrois*, & quorundam aliorum *impiorum Arabum* ſtultitiæ, qui *mentem* & *Intellectum vniuerſalem*, & *ſeparatum* conſtituebant, *quo tamen vno omnes homines intelligerent*.

Dico 2. *Cœlum*, *Aſtra*, *Mundum*, *ſenſu*, *aut animâ intelligente pollere*, *pridem damnauit Synodus Conſtantinopolitana*.

Dico 3. Meritò damnauit. Nam, vt rectè docet S. Hieron. (*lib. 1. Comment. in cap. 8. Matt.*) *Error eſt Hæreticorum, omnia putare Animantia.*

Dico 4. Inſignis Hæreticus, & Caluiniſta *Pleſſæus Mornæus* deliram hanc ſententiam damnat, & refutat, dum *Alexandri Aphrodiſij Intellectum Agentem Vniuerſalem* reijcit, lib. *de Veritate Religionis Chriſtianæ contra Atheos, Epicureos, Paganos, Iudæos, Mahumediſtas*, *& alios Infideles*, id eſt, *Goclenium*, & eius ſequaces. (*cap. 15.*)

Dico 5. Goclenius non eò ſolum delirat, quòd hanc *animam Mundi* conſtituit, ſed & *ſpiritum Vniuerſi*. Vtrumq; æquè impium.

At

Sect.24. Ac præterea alterutrum ſuperfluum. Nam quid eſt *Anima* niſi *Spiritus*?

Anima Mundi.

Dico 6. Goclenius Mundum facit *hominem*. Tribuit enim illi *Animam rationalem*. An non talis eſt, quam vocat *Myſticam*? (Synart.pag.193.) *quâ mediante rerum Proprietates occultæ, mirabilium operum cauſæ effectrices, in materiam inſeruntur, atq; imprimuntur*? (pag.192.) Item, poteſtne non *rationalis* eſſe *Anima*, quæ *interuenit*, & *diligit actionem, & effectum, vt ad vulnus propagetur vis Vnguenti Armarij*? (pag.195.) ſanè hoc eſt, non tantum *ratione vti*, ſed *magnâ* etiam *pollere Sapientiâ*. Et quid mirum, cũ etiam dicatur *Diuinus ſpiritus*? (pag.200.)

Dico 7. Idem Goclenius, dum *Mundo & Animam tribuit, & Spiritum*, eâdem operâ, Mundum facit non modò *hominem*, ſed *bis hominem*, ſiue *duos homines*, quippe cum *duas* aſſignet *animas Rationales*.

Dico 8. Non ignoro, ex Goclenij doctrinâ, *Animam hanc Mundi* videri *ſeparatam*, non *informantem* (quandoquidem per ſe *agit, dirigit, propagat*) atq; ita merito mihi quis reſpondeat, *Mundum non conſtitui hominem*. Sed & hoc ſcio, ipſum Goclenium, *Mundum* dicere *ingens Animal* (vng. p.7.)

Dico 9. Si *ſeparatam* eſſe mauult *Animam*, & *omnia dirigere*, audiat *articulum Pa-*

riſien-

riſienſium, ſcriptum, & vulgatum An. 1398. Septemb. die 19. Eſt is Articulus ordine viceſimus ſextus, in hæc verba expreſſus: *Quod Intelligentia motrix cæli influit animã rationalem, ſicut corpus cæli influit in corpus humanum.* ERROR. Apertè dico, in Gocleniano aſſerto plus eſſe ERRORIS, & *Impietatis*. Repete, quæ hâc ipsâ Sectione ex Goclenio poſui, §. 3. Sect. 24. *Anima Mundi.*

Dico 10. Intolerabili impietas, & impia *Hæreſis* eſt, quòd inter alia, ibi Goclenius ait, *Animam* illam, ſiue *Spiritum*, OMNIA *continere. Idololatria* hæc eſt, Gocleni: facis tuum commẽtitium ſpiritum parem Deo. Si quis Catholicus tantum dixiſſet de Dei *Matre Virg.* quas blaſphemias effunderes!

Dico 11. Peculiaris *Hæreſis* eſt, pridem ab Eccleſiâ exploſa, quod aſſeris tui *ſpiritus*, ſiue *Animæ vi, & ope, Animata ſui quæq; generis habere animam:* nec erubeſcit, vbi nutrientem, & ſentientem nominaſti, addere apertis verbis: *Alia Rationis participem.* Nõ vides, te tuum *ſpiritum* facere *creatorem?* nam *Anima rationis particeps*, non niſi *Creatione* producitur. Si non magni facis Conciliorum, & Eccleſiæ definitiones, at tuum *Pleſſeum* audi (loco paullò antè allato) qui *Turcas* tibi præfert: *Turcas*, inquit, *Arabas, Perſas docet Alcoranus, Animam homi-*

Sect.24. Anima Mundi. *homini à Deo inſpiratam, atq; ideo incorruptibilem eſſe.* In margine citat *Azoara 25 & 42*

Sed hæc ſatis ſint de commentitiâ *Anima Mundi.* Quædam ſupra à me dicta ſunt (Sect.9.) quæ huc referri poterunt. Plura *Eckius, lib. de Prædeſtinatione, & Eſpencæus lib. de Animatione cælorum.* Plures item alij Philoſophi, & Theologi. ſtudioſè enim pernicioſæ huic doctrinæ ſe oppoſuerunt pij, & docti quique; vt eam aſſeruerunt, ac in ea ſtultitiam ſuam publicarunt impij, vt *Crollius* (Præfat. admonit. pag.54.) & præ alijs, *Agrippa* (li.1. occul. Phil. cap.11.12.14.& li.2. ca.55.& ſeqq. & li.3. cap.15.)

TERTIA PARS.

GOCLENIANA PARERGA.

RODOLPHO GOCLENIO

Veritatem agnoſcere, & æquo animo eſſe.

HACTENVS oſtendi, Rodolphe Gocleni, & *Sigilla* tua, & *Magneticam Curationem* ab impiâ *Superſtitione* ortam, ſine eâ exerceri à nemine poſſe. Oſtendi autem dupliciter. Nam ex teipſo contra te pugnaui vſque ad Sectionem decimam; idq; tam aperto Marte, tam validis

lidis armis, vt non poſſis non fateri te tibi *Heautontimorumenon* factum; niſi tibi fortè planè decretum, Veritati oculos æternùm claudere: quod Devs, Veritatis amator, atque ipſa Veritas non ſinat. Tum à Sect. decimâ, aliunde petitis Argumentis, vel *Authoritatis*, vel *Rationum*, idem confeci iterum tam ſolidè, vt nec tu, nec alius quiſpiam ſolidi quicquam contrà afferre poſſit. Voles tu fortè hoc iterum experiri, iterum iactare aleam, & reciprocare contentionis ſerram. Sed multo rectius feceris, ſi faſces ſubmiſeris imperanti Veritati. Cogita, te non eſſe primum, cui *Superſtitio*, *Naturæ* ſpecie impoſuerit, cui Vmbra pro Corpore obrepſerit. Conſule amicos Eruditos, & ante alios, *Academicos*: & præ his omnibus *Patrem*, tuum, qui, Philoſophus exercitatus cum ſit, earum, quas dixi, Rationum momenta facile capiet; & per ætatem iam ſedatior, non ſinet ſe abripi affectuum impetu. Hæc ſuadeo, vt amicus. Sin aliter animatus eris, ego tamen animum non mutabo, quo erga te ſic afficior, vt te, tuoſque optem eſſe Deo opt. Max. quam coniunctiſſimos. Sect. 24. *Anima Mundi.*

Iam, quoniam, eodem optimo Deo propitio, propoſitum mihi Argumentum expediui, id eſt, *Characteres*, & *Vnguentum*

Arma-

Sect.24. *Armarium* oſtendi eſſe homini Chriſtiano
Anima illicita, tanquam execrandæ *Superſtitionis*
Mundi. comperta: viſum eſt mihi, & PARERGA quædam tua attingere,& in ijs quoq; lapſus tuos indicare,iactantiamq;, & iracundiam, quà potero reprimere. Nam alioquin,vt te noui, pro confeſſis, conceſſiſque habebis, quę videris pręterita. Porro non omnia tua *Parerga*, examinare mihi propoſitum: quis enim finis ſit,cùm è ducentis,viginti-ſeptē pagellis,ipſæ ducentę extra rem ſint,& mera Parerga? Itaq; de ijs tantum mihi ſermo erit, quæ ad rem alludere videntur, etſi à longè,quod aiunt: aut certè quæ propter aliquem inſignem *errorem*,omitti non expediat,aut *contumeliam*, non tam mihi, quam *Eccleſiæ*, & *Religioni*,petulanter factam. Tu Gocleni, audi, & Veritati manus da, lætus, te ab ea in eius caſtra inuitari.Hoc honeſtiſſimum transfugium eſt.

SECTIO XXV.

SVPERSTITIONEM *Theologicæ eſſe conſiderationis.*

1. MERITO hoc inter PARERGA primum mihi locum teneat. Nã alioqui tibi plaudas de meo ſilentio.

lentio. Inſultabundus mihi obijcis in tuâ Synar. (pag. 19.) *Quid audio? Iohannes Robertus ex Doctore Theologo, & Gheſuita repentè factus anatomicus eſt. Subita metamorphoſis.* Ea demum *Metamorphoſis ſubita* eſt, quod improbus tuus *Magnes* me ex *Ieſuita* facit *Gheſuitam*. Sed cum ignauus ſit, nihil ſerio mutare potuit. Multo felicius te ex *Goclen* fecit *Gecklein*, aut *Gauckler*. Inſpice *Metamorphoſin Caluino-Goclenianam*. Sed addis: *Rectius feciſſet, ſi intra metas vocationis ſuæ ſe continuiſſet, quàm quod inani ſcientiæ perſuaſione tumidus, ſine iudicio & ratione, ſerra, lima, cultroq; nimis aſpero, Magneticum corpus fœdarit, diſcerpſerit, vulnerarit, contuderit, vt ita merito quis, ſi ſecamentorum collectorum ſportas viderit, lanienam potius, quàm anatomiam dixerit.* Sic tu. At tuus *Mæuius* ſimili iudicio, & ſpiritu, miratur, & indignatur, Sect. 25. Sup. Theolog. conſ.

Ex clerico IESV, *Metamorphoſin nouam,*
Anatomicum factum repente ex Flamine
Patrem Robertum.——

Hoc vult iſte, hoc vis tu, Non fuiſſe *Theologi*, tractare de *Magnetica Vulnerum curatione*, aut hanc Quæſtionem diſputare, *Vtrum Curatio Magnetica, quæ per Vnguentū Armarium perficitur Naturalis ſit, an Superſtitioſa?*

Sect. 25. Sup Theolog. conſ. 2. Seorſim à te ſentio, mi Gocleni, idque duplici ratione. Intelliges, ſi intelligis, hãc, & ſimiles Quæſtiones, trib. mod. s conſiderari poſſe, *Medicè, Phyſicè, Theologicè*. Vt *medicam* conſiderationem tibi relinquam, (quod hoc libello aliquoties profeſſ' ſum) de *Theologiâ* dubium nullum eſt, quin, vbi conſtiterit actionem aliquam non eſſe Naturalem, illius ſit, inſpicere, ſitne à Deo, & ſupra Naturam; an à *Diabolo Naturæ corruptore*. Quod poſterius hîc eſſe oſtendi. Porrò *Phyſicam* eſſe quæſtionem, *An naturaliter quid in diſtans agere queat*, eò modò, quo tuum Vnguentum agere ais, probant tum quæ ſupra attuli Sect. 15. tum Ariſtotelis, eiuſq; Interpretum diligens huius quæſtionis tractatio (diſce à Patre tuo) tum deniq; tua confeſſio.

Fateris enim initio Tractatus tui Myropœi (p. 1. & 2.) quæſt. iſtam *depromi ex intimis naturæ penetralib.* Iam, cum mihi aliquid in *Theologiâ* concedas, non potes non concedere & in Phyſicâ; qui neges ibidē, (p. 2.) *Theologum Phyſicâ carere poſſe*. Et, vt tu nihil horum dicas, aut concedas, nota eſt *Societatis* noſtræ conſuetudo, in quâ nemo *Theologiam* attingere permittitur, qui in *Philoſophia* prius non fuerit verſatus. Sentio, quã exiguum ſit, quod in vtroq; ſtudio profeci.

Hoc

Hoc tamen ſcito, me in Academia Orientalis Franciæ, Herbipoli, *Philoſophiam* publicè profeſſum integram ferè trieteridà, & Auditores meos *Magiſterij Philoſophici* Laureâ donaſſe: ac ſimul Pontificiâ & Cæſareâ authoritate, poteſtatem ijs feciſſe, de quauis *quæſt. Philoſophicâ* diſputandi, & reſpondendi. Nulla igitur æquitas permittit, vt mihi ademtum eas, quod meis Diſcipulis permittere potui. Tamen, vt tuus Magnes omnia poteſt, ſi quod forte habes in eam rē *priuilegium Magneticum*, exhibe, & protinus parebimus. Iam, opinor, tenes, de ſanatione tuâ Magneticâ, non debuiſſe me agere more *Medici* (quod non feci, non cogitaui) potuiſſe tamen, vt *Philoſophū*, vt *Theologū*. Itaq; ſteti hactenꝰ, & ſto, (quod ad hoc quidem attinet) *intra metas meæ Vocationis.* Sect. 25. Sup. Theolog. conſ.

SECTIO XXVI.

Goclenij Negligentia ſupina: Præuaricatio ignauum Silentium.

1. SIne commiſeratione vix ſpectari poteſt miſeræ *Synarthroſeos* calamitas. Ait Gocle. in Epigraphe, ſe eam *opponere infauſtæ Anatomiæ* meæ. Pro ea potiꝰ pugnat, vt oſtenſum eſt. Addit ſcriptam *Pro defenſione Tractat. de Magneticâ vulne-*

 rum

Sect. 26. Goc. Præuaric. *rum curatione.* Eam fœdè diſcerpit, cũ Anatome hõneſtè ſecuiſſet. Et hoc oſtenſum.

— Quis talia cernens
Myrmidonum, Dolopumue, aut duri miles Vlyſſi
Temperet à lacrymis? —

Alia ſunt, ſed aliquantò occultiora. Ego quædam producam. *Præuaricatur* Goclen. in cauſâ ſuâ, id eſt, in defenſione *Curationis Magn.* ſibi propoſitâ, non eò tantum, quòd eam potius *aperto Marte oppugnat*; ſed eò quoque quod pleraque omnia *diſſimulat*, & *ignauiter ſilet*, quæ ad eius propugnationẽ faciebant. Proponam præcipua. Et, ne Goclenius queratur, neſciſſe ſe, quænam deſiderarentur, non afferam niſi ea, quæ ipſum legiſſe ſcio in *Anatome*, idq; maioris facilitatis gratiâ, ipſius Anatomes ordine; quam etiã eo nomine recudi, & huic libello præmitti curaui. Simul, vt, qui illam non viderunt, facilius capiant, quid id ſit, de quo Goclenium inter, & me, controuertitur, & quã νομίμως vtrimq; certatum ſit, & certetur.

2. §. 1. ANATOME pag. 11. Editionis Louan. *Lege totum Tractatũ,* (nempe de Magnet. Vuln; cur.) *Ne verbo quidem inuenies aliquid explicatum, oſtenſum, apertum, probatum. Tantum aſſerit D. Rodolphus, & hoc probaſſe eſt.* &c.

Reſpon-

Reſpondet Synarthroſis, & probat tantundem, id eſt *nihil*. Quin etiam cum Tractatus Magneticus, tanquam probandi cauſâ *Authores* produxiſſet *Ragaël*, *Chaël* &c. miſera Synar. à lepidâ Anatome territa, eos reijcit, & pro Magis habet. Vide Sect. 4. Sect. 26. Goc. Præuaric.

§. 2. ANAT. pag. 18. *Quod boni Caluiniſtæ hactenus non patiuntur tribui operibus bonis, vt Dei gratiæ augmentum promereri poſſint, ne ſi à Gratiâ quidem eâdem profecta ſint; hoc iam illis facile præſtat Galli imago, aut trium puellarum, aut hominis coronati, aut Arietis, Leonis, Sagittarij*. Capitalis planè accuſatio.

Reſpond. Synartr. NIHIL. Nam quòd negat, ſe eas Imagines approbaſſe, nugæ ſunt. Vide Sect. 5.

§. 3. ANAT. pag. 20. *Docet Goclenius, Sigilla quædam, & Sculpturas, geſtari debere magnâ cum Reuerentia, & Deuotione; cum ſciat, Caluinum ferre non poſſe, vt Reuerentiæ quicquam impendatur Imagini S. Afræ, quæ Draconem Dei ope occidit. At Goclenius inter ea, quæ magna cum Reuerentiâ geſtari vult, & cuſtodiri, primo loco ponit Draconis formoſi imaginem.*

Reſpond. Synar. NIHIL. Vide §. 2.

§. 4. ANAT. pag. 28. *Vtcumq; te torqueas, non inuenies in Tractatu Gocleniano Dedu-*

Sect. 26. *ctionem, niſi hanc, au ſimilem: Aſini imag*
Goc.Præ- *facit futura prognoſticare: ergo Vnguentum*
uaric. *Armarium vulnera curat citra remedij ap-*
plicationem. Grauis omnino hæc eſt, & ho-
neſto viro intolerabilis exprobratio, ſi falſa
eſſet. Quid Goclenius?

Reſpond. Synar. NIHIL, planè NIHIL.

§. 5. ANAT. pa. 29. Cum Tractatus Vn-
guentarius dixiſſet, *ſanationem Magneti-*
cam fieri per Magneticam QVANDAM *ef-*
ficientiam: quærit, *Quænam ea ſit, cum illud*
QVANDAM, *nimis ſit amplum?* atque ho
poſt iterum inculcatur.

Reſpond. Syna. NIHIL. Similia ibiden
de *Attractione, & Deductione.*

§. 6. ANAT. pag. 32. quærit, quid ſibi ve-
lit apud Goclenium *Magica & ſublimio*
cauſa, nempe ſpirituale Vehiculum, & Vin-
culum; quibus tota ſanatio perficitur?

Reſpond. Synartr. NIHIL.

§. 7. ANAT. pag. 33. quærit, *Quomod*
Lucidus ſpiritus ſit Mundi, & Cælorum Ve-
ctor? an vehat, an vehatur?

Reſpond. Synart. NIHIL.

§. 8. ANAT. pag. 35. quærit, *Quomod*
Vapor ſit media inter corporatas, & incorpo-
ratas ſubſtantias, naturæ?

Reſpond. Synart. NIHIL.

§. 9. ANAT. pag. 39. *Opificem* tuum, *In*
ſculpt

ſculptorem, *& Formatorem*, quem in tuo *Myſterio* collocas, dixerat eſſe CACODÆMONEM, *quod alius Myſtes tali Myſterio aſſignari non poſſet.* Quid tu? Sect. 26. Goc. Praaric.

Reſpond. Synarth. NIHIL. Quomodo hoc concoquere potuiſti? nec veritus illud protritum, *Qui tacet, conſentire videtur?*

4 §. 10. ANAT. pag. 42. Rogat, *quænam illa* VIS *ſit quæ ex Vnguento ad Vulnus migrat?* Item, *Quomodo accidens migret, exeat, ſe effundat, & propaget ſine ſubiecto?*

Reſpond. Synart. NIHIL. Heu pudor! Saltem ſpectares dedecus fratrum tuorum *Calviniſtarum*, qui in *Sanctiſſimâ Euchariſtiâ* multo minus admittere non poſſunt.

§. 11. ANAT. pag. 43. cupit ſibi dici, *Quis ſit Motor*, quem Vnguentarius Tractatus in *Myſterio Magnetico* ponit.

Reſpond. Synart. NIHIL.

§. 12. ANAT. pa. 44. quærit, Quodnam Goclenio vocetur *ſpirituale Vinculum*!

Reſpond. Goclenius in Synart. NIHIL.

§. 13. ANAT. pag. 45. quærit, *Quænam ſit veraq; forma, quæ in ſanatione Magneticâ coniunguntur? Quæ egrediuntur? Quæ in mediâ intercapedine mutuo occurſu vniuntur?* Hæc quæſtio, bone Lector, & vos ô ACA-

Sect. 26. Goc. Prauaric. DEMICI, maximi erat momenti; vt in quâ totius *Magneticæ Curationis* ſumma, practicè, vt ſic dicam, conſiſtat. Fingit enim Goclenius, *aliquid egredi ex telo vnguine patibulario delibuto; & viciſſim aliquid ex vulnere, quod ſanandum eſt; atque hæc duo ſibi in itinere occurrere, & vniri*. Sed cum nihil vlterius addat, videtur ſignificare, in *media intercapedine*, vt ipſe loquitur, *fieri ſanationem*. Atque ita non videtur ſanari vulnus, cum non recedat à vulnerato, quod quidem ſciamus. Tamen omnipotens *Magnes Goclenianus* & hoc fortè efficit. Ex quo demum miraculo vtcumque intelligi poſſit, quod tam fidenter aſſerit Goclenius, *ſanari vulnus abſque dolore*. Cum enim *abſens* vulnus curetur, quid mirum, ſi Vulneratus nihil ſentiat? Sed manet tamen Ænigma, *Quomodo non ſentiat Vulneratus, dum remotum vulnus attingitur; & dolore afficiatur, dum remotius telum frigori exponitur*? Goclenius dicet, eſſe *Myſteria*, quæ Bœotica pecora non capiant. Sed quod Anatome petebat, *Quænam ſit vtraq; illa forma, quæ in medio coniungitur*? quid Goclenius dicet?

Reſpond. in Synart. NIHIL.

§. 14. ANAT. pag. 46. *Modum* à Goclenio petit, *quo ſimul ſint Mouens, & quod*

Moue-

Mouetur, in ſanatione Magnetica. Dicebat inibi Goclenius dubiè admodum: *Siue id fiat lumine, ſiue radiis, ſiue qualitate occultiore, ſiue contactu ſpirituali.* Neſcit ipſe, quid horum: quid mirum, ſi nos hallucinamur? Sed an poſtea didicit? Sect. 26. *Goclen. Præuar.*

Reſp. Synart. NIHIL. Ecquando tandem aliquid Gocleni? Ignoſcite, Academici, non habet, quod dicat. Debitor eſt, ſed creditoribus facit ſatis ceſſione bonorum. Accipio hoc in ſolutum, Gocleni, quando aliud non habes.

5. Sed illud miſeratione dignum, quod non modò nihil reſpondes ad *Quæſtiones*; ſed nec ad *probra* quædam, ſanè grauia, quæ ego obieceram, non tibi, ſed *Doctrinæ tuæ*. Sed par erat, te *Patrem*, tuæ *prolis* dedecus ſentire. Vt ſileam, quæ tetigi §. 1. 2. 3. 4. 9. vt nihil dicam de æterno dehoneſtamento tuorum *Characterum* (: quod non aliter euadere conatus es, quã ipſos miſeros *Characteres*, eorumque *Authores* turpiter abiiciendo, quos ante in cælum vſque extuleras:) quomodo ſilere potuiſti, cum audires, Libellum tuum vocari *Effrontem?* (Anat. p. 30.) *Immanem eſſe fidem tuam, qui Nugas credas?* (pag. 31.) *Nuſquam in tuo myſterio eſſe ſpiritum, niſi Atrum?* (p. 33.) *Magno conatu* NIHIL *agere? Magno ſtudio, labore induſtria*

Sect. 26. Goclen. Praeuar. NIHIL *demonſtrare? Inanem tuum eſſe demonſtrandi conatum?* (36.) *Summam tui libelli eſſe*, NIHIL *in tuo Myſterio fieri reale, & parturiente cælo, naſci pudendum* NIHIL? (47.) *Tuum Vnguentum nunquam culicis, puliciſue puncturam curaſſe?* (48.) *Honeſtius facere indoctum vulgus, dum à Carnario remedium petit, quàm tu facias, qui petis à patibulo?* (49.) *Tuum Vnguentum non eſſe remedium, ſed remedij* IDOLVM? (51.) *Vulnera per tuum Myſterium, non ſanari à tuo Vnguento; ſed à* DIABOLO? (ibid.) *Elogium æternum tui libri eſſe debere*: Ex NIHILO NIHIL FIT? (53.) *Denique, Totum tuum libellum* PERNICIOSVM eſſe REIPVB. CHRISTIANÆ? (54.) Quomodo, inquam, ad hæc ſilere potuiſti? bone Gocleni. *Lepra* planè, *Giezitica lepra* te ſenſu tactus multauit, quam *Metamorphoſis Magnetica* merito tibi obiicit. Sed monſtroſa *Lepra eſt*, quæ ad tanta te vulnera ſtupidum fecit, & merum lapidem; & tam acutum ſenſum reliquit ad pulicis morſum. Scis, quem dicam *morſum*? Louanienſis Typographus tua vocauerat *Deliria*. Tu in Synarthroſ. (: pag. 126.) ad *delirium* vſque propemodum contra illum tumultuaris. Magnum, ſcilicet, peccatum peccauerat.

Equi-

Equidem Flauium iſtum nunquam vidi, nunquam neque coràm neque ſcriptis cum illo egi. Sed rectè ab illo vocata *deliria*, non difficulter tuebor. Et quid opus, me tueri? Nonne ipſe tu magnam tui argumenti partem vocaſti *Deliria*? Omnes inquam *Characteres* Chaclis, & reliquorum delirantium Sophorum. Nam de iis in Synarthroſi, (: pag. 24.) hæc verba ſcribis: *Nec propterea eas Tractatui meo inſerui, vt D. Robertum, vel aliis docerem ſimili dementia cum antiquis* DELIRARE. Plura ego de hoc Argumento, Sect. 4. Sed hic ſatis mihi fuit illud DELIRARE. Ais, te non *deliraſſe*, ſed illos Antiquos. Hoc maius *delirium* eſſe tibi oſtendit Sect. 5. Sect. 26. Goc. Præuaric.

Redeo ad rem. Tune hunc *pulicis morſum* tam acriter ſentias, & illas grandes tui Tractatus *plagas, leproſus* negligas? In illis demum te virum oſtendere oportebat. At tu iis diſſimulatis, *Axiomata* fundis, ſtolida & impia, aut nihil ad rem facientia. Hoc videlicet eſt *Reſpondere Anatomiæ* illi, tam tibi *infauſtæ*. Hoc eſt memorem eſſe magnificæ tuæ promiſſionis (: Synarthroſ. pagel. 21.) quam agnoſce, & erubeſce: *Sufficit mihi, ſi (: quod factum oportuit:) reſponderim epanorthoticè, dialyticè, exege-*

Sect.27. Goclen. Lolium. *exegematicè*, *& didacticè*. Vbi id conatus, qui tot *Quæſtiones*, tot grauia libri tui *Probra* diſſimulaueris?

Quid feret hic tanto dignum promiſſor hiatu?

Vt dicatur, quod eſt, *Prauaricator*, & *Heautontimorumenos*.

SECTIO XXVII.

Gocleniani Lolii ſpicilegium.

TOTA Goclenii ἄναρθρος *Synarthroſis* plena eſt *Quiſquiliis*, vt Lectori palam eſt. Singulas indicare ſit infinitum, nedum operosè confutare. Superioribus addantur hâc vnâ Sectione hi aliquot Manipuli

Manipulus I. ANTILOGIÆ.

Capitalis eſt Antilogia, quâ, in Tractatu quidem Magnetico, *Characteres Chaelis*, & reliquorum impiorum nugatorum in cælum vſque tollis; in Synarthroſi autem deprimis vſque ad inferos. Sed de eâ ſuo loco actum eſt. Neque eam euades, etſi totum tuum *Vnguentum* impendas, cum *Magnetiſmis* omnibus, & *Gocleniſmis*. Aliquot ſunt aliæ magis particulares, quæ oſtendũt, quam

quam tibi conſtes, & quam incogitanter quiduis, & vndeuis hauſtum chartis illinas. Sect. 27. Goclen. Lolium.

2. ANTILOGIA I. *Gygis annulus, quo ſe inuiſibilem reddebat; ſuperſtitione carebat. Idem annulus ſuperſtitioſus erat.* Prior pars aſſeritur, & cum plauſu venditatur Vng. pag. 31. Cum enim pag. 30. præmiſiſſet Goclenius de *Magiâ*, quam *Naturalem* eſſe fingit, OMNES SAPIENTES, *rerumque cæleſtium, & ſublunarium ſolertiſſimos indagatores eam ſemper approbaſſe:* & mox inter eius Magiæ opera primo loco poſuiſſet *Annulos*, quos ait, *non parum Lucis, & veritatis ad Myſterium ſuum explicandum, allaturos:* addidiſſet quoque, *operationem aliquam & virtutem eorum Annulorum eſſe;* idque in EXPERIMENTIS NON FALLACIBVS eſſe: tandem pag. 31. ait, *Sic Gyges Lydorum Rex* ANNVLO SVO, *&c.* Quid potuit vel clarius, vel magis impreſſe? Quin etiam pag. 45. & 46. ſimiles *Annulos* fabricari docet, qui itidem INVISIBILES præſtent. At in Synart. (p. 42.) dicitur *Gyges id Dæmonum fraude feciſſe.* Et p. 62. ait Goclenius, *Annulum illum fuiſſe Faſcino Diabolico conſecratum, & incantatum.* Hæc, bone Gocleni, concilia, ſi potes.

ANTILOG. 2. *In Auſtria* (: inquit Vng. p. 8.) *Gemelli ſolis obiectis ad ianuam corporis lateri-*

Sect. 27. *lateribus, feras aperiebant: quod certè admi-*
Goclen. *ratione non caret. Naturaliter* id Goclenius
Lolium. factum vult, vt oſtendit tota connexio cum prioribus, & poſterioribus. Longè alia canit Synarthroſ. pag. 36. Nempe: *Omni cauſâ & ratione Naturali caret, quòd ad Magorum præſentium fores, aliaue loca clauſa repentè pateſiant.* An tu quoque *ratione* hic carueris, vide.

3. ANTILOG. 3. Vng. pag. 5. *Nullæ hîc audientur nugæ, nulla ænigmata.*

Synarthr. pap. 92. *Griphos me ſcripſiſſe, & ÆNIGMATA, hoc eſt, intricata, obiicit. Non inficior.*

Iterum de eodem Argumento, Synart. p. 192. *Pro Magneticâ vulnerum curatione ſine griphis, ſine ænigmatibus, in medium afferentur. &c.* At eadem Synart. p. vlt. *Premo, nec vltra diuulgo hoc Arcanum.*

Omitto alias Antilogias, vt vnam indicem, quam ſibi ipſe D. Goclenius acerbè obiicit, & ea in ſe dicit, quæ ego, modeſtiæ causâ, nunquam dixiſſem.

4. ANTILOG. 4. In Synart. p. 148. refert mea verba, quæ poſui in Anatome, pag. 38. *Quid vetat, Necromantiâ imbutos (: quam vetitam Magiam agnoſcis: etſi teipſum eam docere ſupra demonſtratum eſt, & cæt.* Tum ſubdit Goclenius: *Quis non videt hæc eſ-*

ſe

ſe ἀσύστατα? Quid tum Gocleni?an non & illa proximè à me ex tuis libris relata itidẽ *ἀσύστατα* ſunt? & tamen ea ſcripſiſti. Sed non acquieſcis. Æſtuas totus, ſudas, in omnes te partes vertis, & verſas, vt te probes, *non eſſe ſanæ* mentis. Quinetiam (:quod te aliâs feciſſe vix memini:) quo id oſtendas, integrum, & rotundum *Syllogiſmum* impendis. Ponam illum, vt tu ſcripſiſti, verbotenus, quando ita tibi cordi eſſe video. *Sect. 27. Goclen. Lolium.*

> *Nemo ſanæ mentis poteſt docere id, quod vetitum & illicitum agnoſcit.*
>
> *Atque Necromantiam, germanamq́; eius ſororem Goëtiam, vetitas, & illicitæ Magiæ eſſe ſpecies pag. 29. tractatus mei teſtatus ſum.*
>
> *Ergo ſanæ mentis non eſſem, ſi quod ſemel, tamquam vetitum, & illicitum improbaſſem, docendo confirmarem.*

Obſecro vos, *Academici*, tuque Lector intelligens, quiſquis es, nota hanc Concluſionem, & totam connexionem ratiocinationis, quã fundit *Goclenius de Goclenio.* De veritate Propoſitionis nihil diſputo. Scio, poſſe hominem ſanæ mẽtis, humano lapſu, obliuione, negligẽtiâ, aliquid aſſerere, quod non ſentiat. Sed demus Goclenio hoc, vt id

non

Sect. 27. Goclen. Lolium. non poſſit, niſi ſit *inſanus*. Aſſumtio clara eſt *Phœbeæ lampadis inſtar*. Videatur Sectio 4. pro alterâ parte: & parte: & pro alterâ, Sectio 5. quæ Argumentis triginta, *Characteriſticum Doctorem* conuincit. Habeat igitur ſuam ſibi Concluſionem, vt *Goclenius non ſit ſanæ mentis*.

—*Neque te teneo, neque dicta refello.*
I, bone, quo virtus tua te vocat, i pede fauſto.

Sed ſi tantum ſapere potes, vt bene monenti auſcultes, abiice tot, & tam turpes tuos errores, & audi verba, quæ fundebas, cum rectius ſaperes: ERRORES FOVERE DEMENTIÆ EST. (Synar. p. 192.) Si perſiſtis, & nos de tuâ ſanitate deſperare cogis, memor Legis, quæ *Furioſos agnatis commẽdat*, commendo te parenti tuo, aut Vxori, quæ largiter tibi infundat *Liquorem* illum *potabilem à te confectum iudicio Firmando, & cerebro vertiginoſo accommodatiſſimum*, vt tu doces Vng. p. 27.

Manipulus II. CALVMNIÆ.

5. Scatet quidem maximè hoc genere tota tua Synarthroſis. Sed exempli gratiâ, pono has.

CALVMNIA I. Verba tua pag. 25. *D. Robertus omnes præſtigias, incantationes, deluſiones, omnia necromantica, & diabolica comprehendit*

hendit ſub nomine Magiæ. Hoc eſt Magicum, inquit: Ergo eſt necromanticum, ergo diabolicum. Lepida illatio, æquè quadrans, ac pugnus oculo. Vidiſti, me tam diligenter indicare tuas pagellas, cur tu meas negligis? vbi ego hoc dixi, aut ſcripſi? *Academici*, quæſo, Calumniatorem ad veſtrum Tribunal vocate, & vel exhibeat in meo libello, quod ex eo ſe referre ait; vel veſtro decreto *Sycophanta inteſtabilis* habeatur. Sect. 27. Goclen. Lolium.

CALVMN. 2. Non fuit ſatis, hoc mendacium ſemel mentiri. Idem producitur pag. 32. Verba: *Si D. Robertus paulò altius hæc ſecum reputaſſet, nunquam ſcripſiſſet, Omne Magicum eſſe Diabolicum.* Non ſcripſi, Gocleni, Tua *Calumnia* eſt DIABOLICA. Pulcrè quadrant Διάϐολος, & Διαβολή. Hoc proba, aut iterum *Sycophanta* eſto.

CALVMN. 3. Pag. 79. *Hæc ſunt Robertiana ſtigmata, acuta, cælo digna, vt ipſe prædicat.* Nuſquam, nuſquam oſtendes, id me prædicaſſe. Quare iam tertiò *inteſtabilis* es, manebiſque, dum probes.

6. CALVMN. 4. Pag. 153. *Doleo, D. Robertum Bœoticam inertiam, atq; inſcitiam ſuam tam publicè teſtatum feciſſe, dum Aſtrologiam th. 5. damnans, ſacrilegè peccare ſcripſit, qui ex aſtrorum aſpectibus, & inſpectione, de futuris euentibus iudicant. O iudicium cæcum, &*

 brutum!

Sect.27. Goclen. Lolium. *brutum!* Ita ad verbum Goclenius. Qui ſi cum Cicerone negotium habeat, audiat haud dubiè exclamantem: *Quo me vertam, Patres conſcripti(: Academici:) quem implorem?* Tune Rodolphe, tam ſtulti *non ſanæ mentis*, vt cum hæc tam mendaciter effutires, crederes, neminem fore, qui meum libellum inſpiceret, atque ex eo portentoſam tuam Calumniam deprehenderet? Nō ſaltem timebas, ne ego, quem tam prope res attingebat, meam *Diſſertationem* conſulerem, an fortè humanitus hoc illi excidiſſet? Feci hoc ſtatim Gocleni, vt tua legi, conſcius mihi infirmitatis humanæ, &, quã facilè vel ego, vel Typograph⁹ labi potuiſſet. Sed quid dicam? aut quid non dicam? Mittamus querelas, tu Lector veritatis amans, aduerte animum: vos, *Academici* ſeueritatem aſſumite dignam grauitate veſtrâ, dignam *Profeſſore publico*, *Collega veſtro*, *Calumniatore Oecumenico*.

Accuſat Rodolphus Goclenius meam *Bœoticam inertiam, & inſcitiam, iudicium cæcum & brutum*, quod ſcripſerim,

Peccare eos, qui ex Aſtrorum aſpectibus & inſpectione de futuris euentibus iudicant.

Mea verba ſunt in *Diſſertatione Theologicâ, de Superſtitione*, Treuiris diſputatâ, & edita:

Ridi-

Ridiculi ſunt, & in ſuam fratrumque animam ſacrilegè peccant, quotquot ex Aſtrorum inſpectione, & obſeruatione de futuris euentis iudicant, Quæ ab humanæ voluntatis Libero Arbitrio aliqua ratione pendent. Sect. 27. Goclen. Lolium.

Mitto puerilem ineptiam Goclenii, qui, vbi ego ſcripſeram, *Inſpectione*, & *Obſeruatione*, ſcripſit inſulſiſſimè, *affectibus*, & *inſpectione*.

Hoc non tribuam malitiæ. Sed an non intolerabilis malitia eſt, omiſiſſe datâ operâ illa verba: *Quæ ab humana voluntatis libero arbitrio aliqua ratione pendent?* φεῦ τῆς διαβολῆς, καὶ τῆς διαβολικῆς ψευδολογίας. Si quis minus ſit *ſanæ mentis*, quam te fateris, & totis Syllogiſmis probas, tamen facile videat, quantum inter Propoſitionem illam *mutilam*, quam mihi affingis, & eam quam verè ſcripſi, interſit.

7. Dicat mihi quiſpiam Goclenium, *compendio* retuliſſe meam Aſſertionem, quam damnatam voluerit, etiam ſic integrè expreſſam, vt ego iam expreſſi. Primum, merito iudico, improbum, & CALVMNIOSVM eſſe COMPENDIVM, ea verba omittere, quæ, nemo eſt, quin videat, quanti referret, poni. Deinde, non debuit, nec potuit integram illam Propoſitionem damnare, niſi vellet

Sect.27. impiiſſimis Aſtrologis Iudiciariis accenſeri, toties ab Eccleſiâ & ſapientum iudicio
Goclen. Lolium. damnatis. Poſtremò damnat ipſe Goclenius eam impietatem apertè, infrà, pa. 177. Verba: *Occurrebat Calendariographorum quorumdam huius æui περιεργία, ac ſuperflua ſedulitas, dum nimis audacter de particularibus quibuſdam euentibus pronuntiant, ita, vt à Chaldæorum prædictionibus non multum interdum abeſſe videantur. &c.* Sed multo clarius infrà, eâdem pag. poſtquam aliquot exempla poſuerat. Attendite Academici:

> *Dum hæc, & ſimilia, quorum effectus pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano, ita audacter prænuntiant, non tantum Ethnicam illam Aſtrologiam exoſculantur, ſed etiam Chriſtianæ ac eruditæ nitorem ac ſplendorem inquinant,* & *obſcurant.*

Conſiderate, Academici, iſta Gocleniana verba:

> *Pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano;*

& illa mea:

> QVÆ AB HVMANÆ VOLVNTATIS LIBERO ARBITRIO ALIQVA RATIONE PENDENT:

Hæc,

Hæc, inquam, conferte, & conſiderate, & deinde, quod iuſtum cenſebitis, pronunciate. Certè minus non poteſtis, quàm pœnam ei *Talionis* imponere. Incuſetur ergo BOEOTICA eius INERTIA, atque INSCITIA, & acclametur ei vndique à pueris Marpurgenſibus, ſed meritiſſimè à ſuis Auditoribus: O IVDICIVM CÆCVM, AC BRVTVM! Sect. 27. Goclen. Lolium.

8. CALVMN. 5. *Quæ de Belicola* DANIELIS *admiſcentur* (: inquit Goclen. pag. 129.) *putidiſſima, & anilia ſunt fabulamenta.* Macte iſtâ virtute, Gocleni. Patriſſas. Hiſtoriam à *Daniele Propheta* deſcriptam de *Idolo Bel*, Caluinus, quantum in ſe fuit, mordaciſſimus *Canis* (: *Keleb*:) morſu à cæterâ diuinâ Scripturâ præcidit: petulantiſſimus *Vitulus*, (*Kalb*:) pedibus vitulabundus conculcauit. Goclenius eius filiolus, tamquam *Ludio* (: *Gauckler*:) linguæ petulantiâ inceſſit, neſciens, quid dicat, vt qui non ſit *ſanæ mentis*, ac plane ſtultulus (: *Gecklein*:) Metamorphoſis Magnetica hos præclaros floſculos produxit. Cedant huic tanto viro Antiqui illi, olim in Eccleſiâ clari, iam à *Caluino & Goclenio* proſcripti, qui hiſtoriam illam, vt *diuinam & Canonicam*, venerati ſunt. Quinam tandem illi? *Ireneus, Clemens. Alexand, Origenes,*

Sect. 27. Goclen. Lolium. *Euſebius, Athanaſius, Cyrillus, Hieroſolym. Baſilius, Nazianzenus, Epiphanius, Nyſſen. Chryſoſt. Tertull. Cyprian. Hilarius, Ambroſ. Hieronym. Auguſtin. Sulpicius, Eucherius.* Cedant hi, & audiant *Goclenium*, quæ ipſi Diuina agnouerunt, *Magnetico, & Characteriſtico* ore tamquam ſi de *Olla putida* loquatur, vocantem PVTIDISSIMA, & ANILIA FABVLAMENTA. Poſthanc tuam petulantiam, Rodolphe, ſcito, nihil ſatis graue in tuas nugas dici poſſe. Itaque ne deinceps tam iniquo animo te ferre oſtende, quod tua Flauius Typographus vocat *Deliria.* Nimis leue vocabulum eſt, præut libido illa *Magneticæ* linguæ meretur. Sed ponamus hic modum tuis *Calumnijs* memorandis, etſi nullum tu feciſti modum calumniandi; adeo quidem, vt tuo merito tibi vendicare poſſis illud nobile Elogium:

GOCLENIVS CALVMNIATORVM ALPHA.

Ad alia tui *Lolii* iam tranſeo.

Manipulus III. STRIBILIGINES.

Græci *Solœciſmos* vocant, quos antiqui Latinorum *Stribiligines* dicebant, teſte Agellio. Putidum cenſerem, & puerile, iſta Goclenio obiicere, niſi mihi negotium eſſet cum DOCTORE-PVERO, qui ſtudioſè

videtur

videtur in meâ Anatome quæſiſſe, quod huius generis carperet. Et cum nil reperiret meum, tamen, ne nihil roderet, vnicum *Typographi* lapſum adeo cum plauſu notauit, vt rubiginoſam ſuam poëſin, infelix verſificator dormientem excitaret, eâque miſeram illam Kakographiam honoraret. Effundit enim hoc propudioſum Diſtichon, (pag. 190.) quo etiam ſe Græculum eſſe oſtendit: Sect. 27. Goclen. Lolium.

Quis docuit Gryphum te, Doctor, ſcribere? neſcis
Quod pueros γϱῖφον lingua Pelaſga docet?

Audiueramus initio Synarthroſeos, *Banium & Mæuium*. Iam circa finem audimus SVFFENVM.

Hoc videlicet deerat, vt me Goclenius doceret Orthographiam. Quot inepta vitia Typographica, Gocleni, aut forte tua erant in tuo *Tractatu Vnguentario*, quæ nunquam mihi in mentem veniret, oſtendere, nedum exaggerare, niſi tu, *tantus puer*, hæc puerilia conſectareris. Sed quando ita vis, age, demus tibi *puero crepundia*. Interea cane illam triſtem Satyrici cantilenam.

——————Eheu
Quam temere in noſmet legem ſancimus iniquam!

Sect. 27. Vnicum accipe ex Tractatu tuo Vnguentifico. Pag. 8. *Plantas quæ ad Lunæ motum vertuntur*, vocas *Selinetropias*: nec aduertis, eam vocem ſignificare, eas plantas verti potius ad APIVM, quam ad *Lunam*. Quàm turpe eſt hoc ignorare, præſertim tibi, qui ſis & Medicus, & *Aſtromaniæ* (: non enim Aſtronomiæ:) conſultus.

Goclen. Lolium.

10. STRIBILIGO 1. Synart. p. 90. *Nec D. Arnoldus à nemine prudente, aut probo fuit notus.* Sunt hic manifeſtè contra mentem tuam, duæ Negationes pro vnâ. Aſpice *magne puer*, & erubeſce.

STRIBILIGO 2. Pag. 143. *Taceo improbas quaſdam orationes item ſequentiæ*, Vapula, puer, & aliàs ſcito ſcribendum, SEQVENTIAS.

STRIBILIGO 3. Pag. 153. *Inſcitiam ſuam* TESTATVM *fetiſſe*. Orbili, hunc Puerum iterum ad flagrum: & diſcat ſcribere, TESTATAM.

STRIBILIGO 4. *Ex* MORBI *laterali moriturum. Moriantur* virgę in tergo tuo, donec diſcas connexionem *Adiectiui cum ſubſtantiuo.* Hæc ſint tuo febriculoſo *Diſticho Antidoron.*

Manipulus IV. FVRTA.

11. Ne vereâre patibulum, Gocleni: loquor de *furtis litterarum, & ſcriptorũ*, quæ nó trahuntur

huntur ad iudicium ſanguinis. Si puerorum ſunt, plectuntur vlmis, ſi virorum, ſannis. Sed nec hæc tibi obijcerem, niſi docendus eſſes, ne tibi officium vſurpes docendi, & carpendi alios, & aliena; qui nec te, nec tua explicare poſſis, niſi alienis verbis. Quinetiam ijs ipſis tam imperitè vteris, & inſulsè, vt cum indignatione, miſerationẽ moueas; cum miſeratione, riſum. Neque facile homini intelligenti in mentem venire poteſt, quid ſit, quòd *Iuſtus Lipſius* tibi potiſſimum placuerit, ex quo, verba, velut harpagone in tuas paginas transferres: cum illo nihil ſit accuratius, & concinnius; tuâ autem ſtructurâ nihil magis diffutum, hiulcum, diſſolutum. Teſtentur *Academici*. Itaq; cum ſic obtorto collo ſententias trahis, planè facis, ac ſi vili, & mendico centunculo, alicunde ex Regio paludamento præciſum aureum textile, cerdonis filo, aſſuas. Sic riſum debes tuis Lectoribus. Sect. 26. Gocl. Lelium.

FVRTVM 1. Pag. 12. *Huic an reſponderem, meritò dubitaui. Et initio* &c. Quid enim tua *furta* integrè exſcribam? videat Lector, cui libitum ridere.

FVRTVM 2. Pag. 22. *Non in rem ſunt, ſed in opinionem: imo* &c. *O vipera, ô anguis!* tu is es, Gocleni, qui non contentus *ſibilare & mordere* tuo ore, mordes & *alieno*.

Sect. 27. Goclen. Loliam. 12. FVRTVM 3. pa. 24. *Periculoſum hominum genus, quod, quæ communiter* &c. Tu eius generis es, à cuius vnguib. nec boni viri famam; nec Lipſius libros ſuos, incolumes eruere poteſt.

FVRTVM 4. Pa. 128. *Laconiſmus D. Roberti non improbatur* &c. Mox: *An vero Laconiſmo erudito vſus ſit, hoc eſt, totâ elocutione graui, breui, ſententÿs denſo, iudicÿs ſano, occulte vbiq; inſtruente, actiones, vitamq; dirigente, orationibus, & excurſu admirabili, ſtylumque firmiter nectente, æquo lectori diiudicandum committo.* Et ego, Gocleni, Academicis, an tu hæc perite furatus ſis, qui tam futiliter ijs abutaris, quam rectè tuus Author vſus. Tune rectè à me exigis, in breuiſſimâ illâ ſcriptiunculâ (quâ Doctrinæ, & olidæ tuæ *Ollæ* impietatem quàm ſuccinctiſſimè damnandam ſuſceperam) exigas, inquã, à me in modicâ Diſſertationis Scholaſticæ portione, *Elocutionem grauem, ſententiarum denſitatem, occultam vbiq; inſtructionem, Actionem, vitæq; directionem, Orationes* (A ſtoâ eſtis Academici, ſi hæc ſine indignatione auditis, à Craſſi illius τῦ ἀγελάςυ diſciplinâ, ſi ſine riſu) & *Excurſus admirabiles*? Tu certè *excurſus* habes nimis *inepte admirabiles*.

FVRTVM 5. Pag. 191. *Oeſtropunctus mihi*

hi inequitat, atq; inſultat, quaſi omnia ponam Sect. 27.
nuda &c. Nugator, cur in tua Synarthroſi Gocl. Lo-
non *eduxiſti*, quæ ais, me non *educere*? Sed lium.
iam concludamus tua *Furta*, (alijs omiſſis)
vt tu Synarthroſin tuam concludis. Concludis enim, vt *furem* decuit, *furto*.

FVRTVM 6. Pag. 227. quæ eſt vltima. *Habes, amice lector, quæ viſum mihi reſpondere. Et ſpero nihil omiſſum, quod proprie ad rem faciat. Si quid autem in D. Robertum luſi, aut ieci (quod tamen modice à me factum) ignoſcet, & feret æquo animo laſciuus ille prouocator, pauca non conuitia mea, ſed dicta. Bonis, cordatiſque viris ſat me reſpondiſſe exiſtimo, atq; etiam ipſi D. Roberto.* Agnoſcis, Lector Lipſianam Concluſionem, quæ Mago-Magnetico libro Doctoris *Characteriſtici* quadrat, vt ignauo lepuſculo, aut ridiculo ſimio, cauda leonis. Porro, quòd ait, ſe nulla *Conuitia in me ieciſſe*, videbis quam verè, in Arcu triumphali.

SECTIO XXVIII.

Goclenij Theologia.

1. MONEBAS ante, *rectius me facturum fuiſſe, ſi intra Metas mea Vocationis me continuiſſem.* Oſten-

Sect. 28. Oſtendi, me id feciſſe. At quomodo tu id
Eo. Theologia. præſtes, fruſtra ſis, ſi oſtendere aggrediaris. Tune, vt *Theologica*, & quæ *Religionis* ſunt, attingere audeas? quid dico, *attingere*! Etiam ea *diſputare* vis; etiam totam Catholicam Eccleſiam, vncto ab Ollâ tuâ, ore, nouus Rhadamantus damnas. Si deerat prudentia, & modeſtia, at certè mutuam ſumeres, ſi non aliunde, ab homine impio, qui & impios deos; & ſacra impia reuerenter habet.

Tu, genitor, cape ſacra manu, patrioſq; Penates;
Me bello è tanto digreſſum, & cæde recenti
Attrectare nefas, donec me flumine viuo
Abluero ——————

Et tu Scripturam Diuinam, Religionem Catholicam, Eccleſiæ Ritus, & mores audes attrectare, vix digreſſus à pingendis *Tartareis Characteribus*, à *carnificino Vnguento* componendo? Et ego ad hæc tibi reſpondeam? Tum profectò dignus ſim, qui nunquam honeſtius intra Diſputationis Circum, cum vllo componar. Cur non cōſuluiſti Theologiæ Profeſſores, Doctor Magnetice? dixiſſent tibi, hæc omnia, quæ 131. & pluribus deinceps pagellis, inconſultè garris, millies à Catholicis Doctoribus explicata fuiſſe: atque adeo ſolum *Bellarminum*

minum pridem tuorum congerronum blaſphema ora concluſiſſe, vt nihil vltra eſſet, quod mutirent, excepto, quod eadem ad extremam nauſeam, vſque, & vſq; oggan- niant. Sed fingamus, nihil hactenus fuiſſe reſponſum. An dignum eſt, reſponderi *Myropœo* de rebus Diuinis, & quidem occaſione *Ollæ Canidianæ*? Apage. Clamabis, diffidentiam eſſe. Dico ego, tuam eſſe petulantiam. vter rectius? Sect. 28. Go.Theologia.

2. *Sed ſi tantus amor menti, ſi tanta libido eſt,*

elige tibi quemuis ex tuâ Academiâ, & is eligat ſibi quoduis Dogma, aut Ritum ex ijs, quæ tu, aut tui, Eccleſiæ Romanæ obijcitis, & contra afferat vnum è ſacrâ Scripturâ, vnicum, inquam, locum, ſed clarum, apertum, &, vt Scholæ vocant, FORMALEM; bonâ fide tibi, illique Diſputatori polliceor, me ſine morâ ad *Caluini* partes tranſiturum. Non eſt hoc modicum. Neque tui conditionem reijcere poſſunt, cum ſciant, *Caluinum*, cæteroſque *Reformatores* initio profeſſos eſſe, non niſi ad ſacræ Scripturæ normam, Eccleſiæ Romanæ errores, correcturos.

3. Interea, ne queraris, nimis contemtim à me tecum agi, tibi quoque aliquid reſpondebo, quod, ne diſplicere poſſit, dabo operam,

Sect. 28. Go. Theologia. ram, vt ſit tibi domeſticum, id eſt, vel ex *libro tuo*, vel ex *Patriâ tuâ.*

Ex tuo libro accipe hæc duo. Prius. Pag. 141. Synarth. inter *Idololatriæ* exempla tibi ponitur *Sanctorum inuocatio*. At eam probas eodem libro, pag. 57. ſic loqueris: *Sacratior erat illa Magiæ ſpecies, quæ Theurgia dicitur Græcis imploratio ſcilicet per ſacroſancta nomina, & precationes Angelorum, & bonorum Spirituum, qui veri vnius Dei operum ſunt Nuntij, & executores*. Paulò poſt: *Huius Moyſen, & Salomonem, vt vnius veri Dei cultores, peritos fuiſſe non eſt dubium* &c. Item in Tract. Vng. pa. 31. 32. Moyſen, & Salomonem iterum eo nomine laudas, & addis hæc: *Non quidem ſuperſtitioſâ dæmonum magiâ, ſed eâ, quæ per ſacroſancta nomina, & precationes, Angelorumq; bonorum implorationem perficiebatur* &c. Hoc referri etiam poterat inter tuas *Antilogias*.

4. Poſterius, quod ex tuo tibi libro reſpondeo, illud eſt. p. 133. *Religioſos* homines per odij acerbitatem vocas *cucullatos Fratres*. & p. 144. ringeris, *veſtes ſacras Crucifixi imaginem* habentes. Memineráſne, cũ hæc ſcriberes, ex ijs, quib. Synarthroſ. tuam dedicaſti, primo loco à te poni R. Nob. & Magnificum virum, Inclytę Ballauiæ Haſſiacę, *ordiniſq; Teutonici* Marpurgenſis *Commendatorem*? Scîſne, *Ordines* iſtos *ſacros*, rem eſ-

ſe merè *Catholicam Romanam*, à *Papa Romano* vel ortam, vel confirmatam? Et, quod propriè ad *Teutonicum ordinem* attinet, quia video te ignorare, ſcito, *Rogatu Henrici V. Imp. à Celeſtino III. Papa confirmatum: Ab eodem Papa Teutonicis attributam eſſe Veſtem albam cum Cruce nigrâ.* Ride iam *Cruces in veſtibus*, impie Porphyrij nepos. Item, Ab eodem *Papa Teutonicos ſubiectos fuiſſe Regulæ S. Auguſtini.* Ride iam *Cucullatos.* Scito præterea, Initium *Ordini Teutonicorum* datum *Ieroſolymis in Eccleſiâ & hoſpitali S. Mariæ*, quam indignaris *coli* à Catholicis, pag. 138. & *Magnetico* mendacio fingis, *Deo ipſi planè comparari.* pag. 147. Amplius ſcito, *Teutonicos* poſtea addidiſſe *Cruci nigræ Roſarium, quo Crux coronabatur.* Totum hoc *honorem* ſpectabat *Deiparæ*, cuius, tu, *Tartarei Serpentis ſemen, Calcaneo inſidiaris.* Hinc vocati aliquando *Mariani*, & *Crucigeri*, Iidem Pruſſiam & in ſuam poteſtatem redegerũt, &c. ꝙ maius, Chriſti iugo ſubiecerunt, ſed *authoritate Gregorii Noni Papæ.* Ex his pleraq; inuenies apud *Munſterũ*, qui narrationẽ ſuam his verbis concludit, tibi, tuiq; ſimilib. valde iucundis: *Mandauit etiã Papa omnib. Teutonicis fratrib. vt ad remiſſionem peccatorum ſuorum vindicarent grandẽ contumeliã, quam Ethnici Chriſtianis fecerant.* Hactenus ex tuo *libr.* & ad tuum *libr.*

Sect. 28. Go. Theologia.

Sect. 28. Go.Theologia. 5. Iam ex *Patriâ* tuâ quid à me expectas? Niſi penitus puer es, & hoſpes in Hiſtoriâ Haſſiacâ, ignorare non potes, totam Haſſiam, aliquot annorum centurijs, vſque ad infeliciſſima Lutheri tempora, *Catholicam* fuiſſe, & ſub *Romani Pontificis, tanquam ſupremi Paſtoris, authoritate*. Sed hoc nimis amplum. Scire quoque te neceſſe eſt, *Haſſiæ Principes*, eâdem Religione ſectandâ, fuiſſe nobiles, atque inclytos. Hoc quoque tam latè patet, vt animus non ſit, hâc quidem vice, te hinc vrgere. Vnum eſt, quod tuis blaſphemijs opponam, & quo impurum tuum os obruam. Munſterus, quem antè memoraui, cum *Genealogiam Dynaſtarum Haſſiæ* texeret, altius rem arceſſere noluit, quàm à *S. Elizabetha, Regis Vngariæ filiâ*. Ego certè, vt ſcio, multo altius aſcendi poſſe, ita aſſero, hanc *Heroinam*, *Haſſiæ* fuiſſe præcipuum, decus, gloriam, &, vt ſic dicam, Aurum, & Gemmam. Mitto alia. *Sanctitas, & Pietas* omitti non poſſunt, quæ, an rectè hoc loco referantur, examinabis, & iudicabis, vt voles.

Scribis ea, quæ ex diametro pugnant cum *Fide*, & *Moribus* huius Principis. Tuas blaſphemias ſigillatim recenſere non eſt conſilium, ne aërem tetrâ peſte inficiant, & Chriſtianas aures offendant. Sed ex ijs, quæ obi-

obiter, & ſine exaggeratione de S. Eliza- Sect. 28.
betha, afferam, ſatis intelligetur, quid ho- Go. Theo-
ſtem eius iuratum, *Hæreticum*, & *Magum* log.
ſcripſiſſe ſit credibile.

Vitam huius ſanctæ ſcripſit *Theodoricus Turingus* Ordin. Prędicatorum Monachus, ex quo hauſi, quæ ſcribo. Ac primum, vt de tempore conſtet, Nata eſt Regia hæc Heröina, annò Chriſtiano 1207. obijt 1231. annos nata nō amplius 24. Tam paucis annis, partim tenella virguncula, partim in Coniugio Ludouici Landgrauij Turingię, Principis Haſſiæ; partim in Viduitate, admirabilia ſunt, quæ mundo oſtendit virtutum exempla. Ego hęc pauca notaui, quę blaſphemus Goclenius pro ſuperſtitionibus habet.

6. 1. S. Iohannem Euangeliſtam ſibi *Patronum* elegit, & ſingulari cultu, & veneratione proſecuta eſt: idq; potiſſimum propter Sancti illius *Caſtitatem*.

2. Delicatam carnem voluntarijs pœnis domabat, atq; adeo non modo *Cilicio* premebat; ſed & *verberibus*, & *plagis lacerabat*.

3. Id potiſſimum factitabat in *Quadrageſima*, quo tempore ad *Ieiunia* addebat *verbera*.

4. In Paraſceue ſingula *Altaria* obibat ſupplicabunda, & quidem *nudis pedibus*.

5. Diebus *Rogationum*, *Crucem*, & *Reli-*

Sect. 28. Go.Theolog. *quias* deuotè ſequebatur, itidē *nudis pedibus* ...
6. *Reliquias candelis ardentibus*, & *Thur*...
venerabatur.
7. Nummos offerebat ad *Altare*
8. *Miſſam* ſummâ pietate quotidie audiens, in eâ ſolebat *Ornatum* deponere.
9. In *Miſſa*, tempore *Conſecrationis*, aliquando diuinitus *Cœleſti luce* circūfuſa fuit.
10. Item in *Miſſa*, diuinâ *viſione*, & *reuelatione* dignata eſt.
11. *Crucifixi imaginis* aſpectu ſic afficiebatur, vt eam intuens, animi *deliquium* aliquando paſſa ſit.
12. *Exequiis* mortuorum lubens intererat, & pro ijs *orabat*. Quid de *Purgator*... dicam? Dicat Author ſuis verbis.
13. *Mater quoq; eius* (Elizabethæ) *iam di*... *dum miſerabiliter ab Vngariis interemta*, ... *ſomnis ei apparens flexis genib. dixit: Mi dil*... *cta filia, ora pro doloribus meis, quos adhuc pa*... *tior, quia negligenter vixi: Potes enim. Eu*... *gilans Elizabeth, ſurgit cum fletu, orauit deuo*... *tè, & iterum obdormiuit. Adeſt mater denuo* ... *& gratias agens, ſe aſſeruit liberatam; dicen*... *oratione eius, cunctis eā inuocantib. profutur*...
14. *Confeſſionis*, & *Euchariſtiæ ſacrament*... ſedulâ obibat.
15. *Miracula*, quę plurima Elizabetha pa... trauit, Greg. 9. *Papa, rite examinari curauit*.
16. Idem *Papa* eam *Canonizauit*, *Dan*...

illis nomen grande, inquit Author, *iuxta nomen Magnorum, qui ſunt in cælis*. &c. Sect. 28. Goclen. Theol.

7. Atque hæc de Elizabetha. Quid eius Maritus, *Princeps Ludouicus* ? Multum omnino profecit, magnas in virtute Chriſtianâ progreſſiones fecit, tam illuſtrib. talis Coniugis exemplis. Erat Elizabethę pietati non modo *fautor*, ſed & *adiutor*. Hoc illi proprium, fauente viciſſim Vxore. Verba Authoris: *Factum eſt tandem anno 1227. generale Paſſagium ad terram Sanctam, in quo etiam Fridericus Romanus Imperator tranſfretauit. De mandato* quippe *Pontificis ſummi prædicabatur Crux in ſubſidium ſanctæ Terræ. Tunc multi Archiepiſcopi, Epiſcopi, Principes, aliiq; Chriſti fideles, zelo fidei contra inimicos Chriſti accenſi, Cruce ipſius ſignati ſunt* &c.

Tum de *Ludouico Landgrauio* ſubiungit: *Habito cũ venerabili Patre, D. Conrado Hildenſemenſi Epiſcopo, maturo conſilio, ab eodem Cruce ſignatus eſt in nomine Ieſu Chriſti, ſignum, quod acceperat, veſtimento, vt moris eſt* (attende iterum, Profane Mome, *Cruces in veſtib.*) *mox non affixit, ne Vxor, quæ eum tenerrimo diligebat affectu, hoc aſpiciens, de futurâ eius abſentiâ, anxia turbaretur* &c.

Hoc tam pium taliũ Principum par, ſi vt *Superſtitioſos, & Idololatras* dãnaueris, Gocleni, lubẽs eandẽ cũ illis ſententiã ſubibo.

[illegible] 29. Ac profiteor, ſicut mihi exploratè conſtat,
[illegible] non poſſe te (niſi hæreſes tuas, & Magiam
[illegible] mp. deteſteris) eiuſdem felicitatis cum illis, So-
[illegible] len. cietate coniungi, ita certum mihi eſſe, nemini periculum eſſe, ab illâ beatitudine excidendi, qui iiſdem fide & moribus adhæſerit. Sed hæc iam ſatis de ridiculâ *Vnguentarij Theologiâ.*

SECTIO XXIX.

Arcus Triumphalis Goclenio poſitus.

CVM toto tuo libro mendicus ſis, Goclení, & Iro pauperior, vnâ tamen re planè *triumphas*, *Conuitiis*. Meum eſt, id non diſſimulare; ne vel ſtupore præpeditus, non videar animaduertiſſe; vel inuidiâ ſtimulante, ſiluiſſe.

Igitur, quod in me eſt, decerno tibi *Triumphum* quàm ampliſſimum, qui ne nimis properè tranſeat, adiungendum duxi *Arcum Triumphalem*, æternum *Conuitiatrici linguæ*, & *calamo* tuo *Monumentum*. Solent id genus *Arcubus* inſcribi *res geſtæ* Triumphantis. Mihi ſat erit, inſcribere aliquot præcipua Linguæ tuæ *Conuitia* iacta in *Eccleſiam Catholicam*, *Societatem* IESV, alios quoſcunq; ab ollâ tuâ abhorrentes: atq; adeo in ipſam *Scripturam diuinitus inſpiratam*.

Hæſi

Hæſi, an *Arcum* aliquem hîc pingendũ curarem. Sed ne à te hoc hauſiſſe viderer, vt *Characteres*, aut *Typos* ſculperem, iudicaui, ſat eſſe, ſi verbis depingam. Itaq; finge eſſe altrinſecus duas *Baſes*, quarum altera ſit *Magia*, altera *Hæreſis*. Priori incumbant duæ Columellæ, *Vanitas*, & *Impudentia*: poſteriori, *Superbia*, & *Pertinacia*. Iam *Epiſtylio* vtrimq; *columellis* impoſito, ſuperimpoſitus vtrimque *Arcus* ſub talibus litteris hanc præferat *Inſcriptionem*:

SIC ITVR AD ANTRA.

Interſtitia verò *columellarũ* habeant & ipſa, ornatûs, & eruditionis causâ, ſuâ *Apophthegmata*, ex *Goclenij* humaniſſimis ſcriptis deprompta. Atque ex alterâ quidem parte obliquè, tanquam pampini, aut hederæ folia, ſaxum lambant hæc: *Virulentus Momi morſus. Bœotica, & craſſa ingenij Minerua. Rabiose allatrat. Putidiſſima, & anilia fabulamenta. Impudentiæ ſupercilium. Iudicium cæcum, & brutum.* Ex alterâ verò hæc: *Impura Babylonica meretrix. Putidæ carnalis prudentiæ lacunæ. Apoſtaticarum inuentionum abominationes. Stygijs vndis digna. Impudenter malitioſus.* Hæc ferè Arcus ſtructura, & ornatus eſto:

Vt verò conſtet, cuius honori erectus ſit, ſupernè in Tabellâ, hæc addatur

Sect. 29. *Arcus Triump. Goclen.*

INSCRIPTIO.

CALVMNIÆ. ET. IMPV-
DENTIÆ. S.
ROD. GOCLENIO. CHA-
RACTERISTICO. MAX.
MAGNETICO. MAX. VN-
GVENTARIO. MAX. SA-
CRÆ. SCRIPTVRÆ. MO-
MO. AVDACISS. ECCLE-
SIÆ. PERDVELLI. PERFI-
DISS. SOCIETATIS. IESV.
CALVMNIATORI. MOR-
DACISS. HEAVTONTI-
MORVMENO. STOLIDIS-
SIMO.
OB. ASSERTOS. STY-
GIOS. CHARACTERES.
ET. IMPRÆGNATAM. PA-
TIBVLARIO. VNGVENTO.
ET. TARTAREIS. MA-
GNETISMIS. OLLAM.
POS.

Cum mihi in mentem venit, quàm audacter negaueris, quod erat meridiana luce clarius, Gocleni, videlicet, te *Characterum Magicorum fuiſſe aſſertorem*; facilè adducor, vt credam, te hic quoq; tergiuerſaturum, ac negaturum, te horum quicquā ſcripſiſſe, quibus in hoc Arcu triumphas. Sed fruſtra. Nam quantumuis te opponas, Sect. 29. *Arcus Triump. Goclen.*

Stat contrà, dicitquè tibi tua PAGINA, Falſum eſt.

Vt Lectori ſatisfiat, tria illa, quę tibi Tabella obijcit, ſingula ſingulis exemplis confirmo. Dicit Tabella te

SACRÆ SCRIPTVRÆ MOmum audaciſſimum.

Quid poterat ipſe *Momus* audacius in eam dixiſſe, quàm dixiſti, cùm *Danielis Prophetæ Hiſtoriam* ſacroſanctam, vocaſti *Putidiſſima*, & *Anilia Fabulamenta*? pag. 127. Ait Tabella, te

SANCTÆ ECCLESIÆ PERduellem perfidiſſimum.

An non talis es, qui eius *Charactere*, in Baptiſmate ſignatus, non tantum per infame transfugium eam deſeruiſti, ſed & cornua hæretica in eam tollis, & *linguam acuis inſtar ſerpentis*, dum illam appellas *impuram Babylonicam meretricem*? (pag. 133.) Obijcit adhuc tibi Tabella veridica, te eſſe

Sect. 30. *Pſeudo-Alchym.*

SOCIETATIS IESV CALVMniatorem mordaciſſimum.

Nega, ſi potes, qui eam voces *Gheſuitas*, & *Cucullatos Fratres*. pag. 133. Taceo totalia, præſertim in me iacta, qui ea contemno, vt debeo, tanquam dicta ab homine, qui ſolidè probat, & victor mundo perſuadet, ſe eſſe *Non-Sanæ-Mentis.* (pag. 148.) Talem *victorem decet talis Triumphus.*

VIVAT TRIVMPHATOR GOCLENIVS.

SECTIO XXX.

PSEVDO-ALCHYMISTÆ.

1. MEmini, me ſupra & *Alchymiſtarum*, & *Pſeudo-Alchymiſtarum* meminiſſe. Profiteor me nullam ſcientiam odiſſe, quæ vera & honeſta ſcientia ſit, etiamſi illam ignorem. Neq; ſequor illud vulgatum, *Scientia non habet oſorem, niſi ignorantem.* Poſſum laudare, & amare, quæ ignoro. Itaq; cum *Pſeudo-Alchymiſtas* tango, de illis loquor, qui meritò ita dicuntur, quòd longè egrediantur extra fines veræ, & honeſtæ Alchymiæ, & *declinant poſt Vana*, vt Scriptura loquitur. deniq; ea tractāt, & eo modo, quę nemo probet, niſi aut impro-

improbus, aut fanaticus, aut deceptus. Nimis generalia hæc ſunt. Diſtinctius, Lector, accipe, ne obſcurè dici queraris, quod tam breuiter ſit dictum. Sect. 39. *Pſeudo-Alchym.*

2. ALCHYMISTÆ *veri, & honeſti*, non niſi *vera, & honeſta* tractant, & docent, quæ facilius ipſi dicent, quam ego. Negari non poteſt, *Ignis* miniſterio multa *fieri, aptari, purgari* ad vſus humanos, eiuſq; rei Artem aliquam, aut ſcientiam eſſe poſſe. Credo ego etiam eſſe. Qui hanc callent, ſuo iure *diſtillent, purgent, ſubliment, extrahant, calcinent, pingant, colorent*: modo omnia hæc, & quæ alia naturalia, & legitima ſunt, ſine fraude, & dolo malo.

An & *Aurum, Argentumue* producant? Si queant, non equidem inuideo. Si hoc ipſum à me quæris, An poſſint? Equidem diſputationem iſtam non ingrediar. Multi eam agitarunt, quos conſulet, qui volet. Res eſt extra meum Argumentum. Vnum tamẽ hoc addam velut in tranſcurſu, quod Goclenius, reliquique *Caluiniſtæ* meritò magni faciant, vt ab inſigni *Dynaſtâ Caluiniſtâ* profectum. Sententia eſt Domini de la Nouë (:Diſcurſu 23.) *Eos, qui ſic Aurum producere tentant, perinde agere, ac ſi pro arbitrio ſuo efficere velint, vt deſcendat Manna de Cœlo*. Sed ego, vti dixi, iſta, tanquam alie-

4. QVI CVRIOSITATE prouecti, ſe volentes, ſcientes, miſerabiliter præcipitãt in manifeſtiſſimum periculum deceptionis Diabolicæ. Hinc fere Venefici, & Veneficæ. Hinc impia illa Paracelſi doctrina, quã ſupra vidimus, & ſtupuimus. Hinc auſus dicere *Bodinus*, *Alchymiſtas ordinarie agere cum Diabolo.* quod ego non niſi de *Pſeudo-Alchymiſtis*, credo. Tales, *Inſanos Alchymiſtas* vocat *Paracelſus* (de Lunaticis, p. 132.) ipſe *Inſaniſſimus.* Hi ſunt *dedecora* Medicinæ, & Medicorum, qui cum *naturali, & ordinariâ via* nihil in eâ arte expedire poſſint ad *Magiæ*, *& Cacodæmonis* opem confugiunt. Huc pertinet (ſi quicquam aliud) *Olla Gocleniana*, quæ vulneri ſanando comparata, illud relinquit, & *ferro*, aut *ſtipiti ſaligno* ſe impendit. Audeo dicere, hos tales, DEO viuo, & vero relicto, ſacrificare Diabolo, ac in illos quadrare illud Sapientis, DEVM alloquentis (Sap. 12. 4.) *Quos exhorruiſti, quoniam odibilia opera tibi faciebant, per medicamina, & ſacrificia iniuſta.* Subiungit mox *Commeſtores viſcerum hominum*, & *deuoratores ſanguinis.* Audiat hæc Goclenius. Si ipſe nec *comedit*, nec *deuorat*, eius OLLA vtrumque præſtat. Sect. 30. *Pſeudo-Alchym.*

QVI VERBIS plurimũ tribuunt, quantũuis vaniſſimis. Vide Sect. 13. de Burggrauio.

Sect. 30. *Pſeudo Alchym.* Quâ in re illud prorſus intolerabile eſt, quod ij vt plurimum *ſuis verbis* admirandam virtutem affingunt, qui *Chriſti verbis, in ſanctis Eccleſiæ Sacramentis*, omnem virtutem derogant; vt ſunt maximè *Caluiniſtæ*. Antiqua hæc inſania eſt, quam inſanit Autolycus apud Homerum, dum *verbo* ſiſtit ſanguinem. (ὀδυσ. τ.) Et tamen iſti ipſi ſunt, qui Catholicæ Eccleſiæ eam calumniam inferunt. Sic omnium Patriarcha *Caluinus*, ſcribens in Epiſt. ad Philipp. (c. 2. v. 10.) *Pluſquam ridiculi ſunt Sorbonici Sophiſtæ, qui ex præſenti loco, Vt in nomine* IESV *omne genu flectatur, genu flectendum eſſe colligunt, quoties nomen* IESV *pronuntiatur; quaſi vox eſſet* MAGICA, *quæ totam in ſono vim haberet incluſam.* Inſanis, Caluine, nemo id Catholicus cogitauit. Poſſes eadem ratione pro *ſophiſtâ* habere *Apoſtolum*, dum ſcribit ad Diſcipulum dilectum (1. Tim. 4. 5.) *Creaturam Dei ſanctificari per verbum Dei, & orationem.* ἁγιάζεται, inquit, διὰ λόγου θεοῦ. Hæc ipſi *Caluiniſtæ Interpretes*, & Latinè, & Gallicè eodem ſenſu vertunt.

5. QVI PHANTASIÆ, & IMAGINATIONI vim aſcribunt mirabilia operandi *extra imaginantis corpus*, vt *Burggrauius*, & *Goclenius*, Vnguentarii Tract. p. 88. vbi habet hæc verba, irriſione digna: *Nec tamen dubium,*

dubium, Phantaſiam Patientis plurimum hic habere momenti, tum ad balſamicam in ſanguine exiſtentem virtutem, à telo medicato attrahendam; dirigendamq́; ad partem affectam. & læſam, &c. Hac ſtultitiâ ſanæ Philoſophiæ nihil videri poteſt ſtultius. Sect. 30. *Pſeudo-alchym.*

QVI CHIROMANTIAM probant, artem, non niſi ſtolidis, aut impiis probatam. In his eſt Goclenius, Synart. p. 187.

QVI SIBIIPSIS plurimum, ſcientiæque ſuæ tribuunt, & interea alios pro ſtipitibus, fungis, *Bœoticis pecoribus* habent, probataſque tot ſæculis Orbi terrarum ſcientias pſeudochymiſtico naſo ſuſpendunt. Philoſophos alius vocat *ſcholaſticarum gerrarum crepitacula, & Naturæ plagiarios*: Goclenius dicit *ſenſuales, &c.*

DENIQVE, QVI, cum ſint *Medici*, & nihil amplius; aut ſæpe tantum Medicorũ ineptæ *ſimiæ*, nihilominus THEOLOGOS agunt, & audaciſſimè *Sacram Scripturam* ad ſuas vaniſſimas nugas detorquent. In quo, ſi vſquam alibi, ſtolidos, & fanaticos ſe oſtendunt. Quis æquo animo ferat *Paracelſum*, hominem, qui nec latinè nôrat, & THEOLOGVM vocari, & Opera ſcribere, quæ *Theologica*, ſi DEO placet, dicantur, & *dogmata noua* comminiſci, non modò in Medicinâ, ſed & in THEOLOGIA, ac deinde

ctor, Alchymiſtas præcipuam in eo operam ponere, vt *Lapidem Philoſophorum* inueniant, cuius modicâ aſpergine Metalla in Aurũ protinus mutētur. De hoc Lapide eſt Diſcurſus ille viceſimus tertius Domini de la Noüe. Hunc igitur LAPIDEM, quà poteſt, explicans noſter ſomniator, quærit, *Quid eſt Lapis Philoſophorum?* & reſpondet ſibi, *Lapis Philoſophorum eſt* RVACH ELOHIM, *qui incubabat aquis, Geneſis 1. Ruach Elohim*, ſi Hebraicè ignoras, eſt, *Spiritus Domini.* Sic iſte planè HYPERMAGICE explicat *Scripturam*. Sed ſinamus illum *ſomniare.* Sect. 30. Pſeudo-Alchym.

7. Blandiuntur ſibi tales, quòd *Orationi* ſe dedant. Sed non eſt DEVS orandus, vt *vanitati, & impietati* ſe impendat. Eidem Domino de la Noüe quidam huius farinæ aiebat, à DEO *lumen per Orationem, petendum, quo in tenebris Alchymiſticis veritas inſpiciatur, & Lapis Philoſophicus reperiatur.* Sed ſapienter ſanè Dynaſta ille repondit, *Mirum ſibi videri, velle illum vim inferre Naturæ, & Dei Ordinem, humanis deſideriis ſubiicere.* Iam ſpero, *veros, honeſtosq; Alchymiſtas* non habituros, quod mihi ſuccenſeant. Illos tangere mihi in mentem non venit. Quos tetigi, iam tibi, Candide Lector, compendio deſcripſi.

SE-

eſt. Atqui *Corpora* quidem ſcimus ſine impietate ſæpè ferri per aërem, aliquo tãdem modo (:nam & Sagittæ excutiuntur, & lapides iaciuntur, & vapores adducuntur, & aues pennis librantur) at *Qualitates ſeparatas*, cuiuſmodi eſt illa Goclenij, nullo modo. Sect. 11. *Rhodus Salt. Goc.*

II. PROP. *Ignis Marpurgi à Goclenio excitatus, exurere poteſt, & debet puluerem tormentarium, quem Turcarum Imperator aſſeruat in Armamẽtario Conſtantinopolitano.*

Ridicula Propoſitio. Sed minus improbanda, quam *Vnguentaria Goclenii*. Nam primùm de VI IGNIS violentiſſimâ, omnibus conſtat. Goclenij Vnguentum nuper excogitatum eſt. Deinde *Antipathia* Ignis, & Pulueris nota eſt, & rabies illius in hunc. Neque *ſpatium* interiectum obſtabit, cum Vis ignis deduci poſſit à *ſpiritu Vectore*, & impelli à Goclenij *Phantaſiâ*. Scio, has eſſe nugas, ſed quæ facilius hic valeant, quàm in *Curatione* fictitiâ *Vnguenti Armarij*.

III. PROP. *Goclenius Marpurgi acriter eſuriens, ſatiari poteſt per Actionem Magneticam, dapibus, quæ inferuntur menſæ Magni Cham, Tartarorum Principis.*

Vtile inuentum, & tot pauperibus mirè profuturum. Sed, heu dolor! figmentum eſt: & *Magnetiſmus* ille, eſt *Gocleniſmus*. At ineptius figmentum eſt illud OLLARE,

Sect. 31. Rhodus Salt.Goc. Nam in illo, conſtat, ingentem eſſe latrantis ſtomachi appetitum, & impetum in quemuis cibum probum: conſtat etiam, *Phantaſiam* Goclenii, maximè in tanto diſcrimine operari. Denique *Anima mundi*, *& ſpiritus Vniuerſi* in eâ neceſſitate deeſſe non poteſt. At, Ollam nihil horum habere conſtat.

IV. Prop. *In Sueciâ Goclenij intimus amicus, pluſculum ſe inuitat, & florem Liberi inuergit. Goclenius, vel ad fornaces ſuas ſufflabundus æſtuans, vel circa Ollam Vnguentariam ſatagens, illâ amici potatione Marpurgi inebriatur.*

Abſit, vt hoc credam, Gocleni. Sed minus credo, *ſalignâ virgulâ* inunctâ Marpurgi, ſanari in Sueciâ amici tui vulnus. An audeas negare, maiorem te inter, & antiquum amicum, eſſe cognationem, quàm inter eumdem amicum, & *ſtipitem?*

V. Prop. *Idem amicus Suecus, in rixâ, fuſtuario excipitur. Ad ſingulos ictus Marpurgi, grauiter dolens, tamquam lumbifragium paſſus, eiulat Goclenius.*

Nugæ maximæ. Sed maiores in *Ollâ*. Ratio eadem, quæ proximè data. Et meminiſſe oportet, *ſi Telum obligatum frigori exponatur, in vulnere longe remoto, excitari dolorē.*

VI. Prop. *Bello in Turcas excitato, poteſt*

Gocle-

Goclenius ſic inſtruere Milites; vt in Haſſiâ hærentes, graui Antipathiâ, & odij impetu acti, omnes hoſtes, non procul Conſtantinopoli caſtra metatos, occiſione occidant. Hoc ſi poteſt Goclenius, malè certè de Cæſare meretur, & toto imperio, qui tantam peſtem in nos graſſari ſinat. Si non poteſt, multo minus *Ollare miraculum* ab eo patrari poſſe credimus. Nam, vt alia ſileam, certè *Animam Mundi*, & *Spiritum Vniuerſi* magis decet, tantâ in re, ſuam nauare operam, quàm circa patibula, & Ollas occupari. Sect. 31. Rhodius Salt. Goc.

VII. PROPOS. *Duodecim ſigilla Arnoldi Villanouani (de quib. Goclenius, Synart. p. 88. & ego ſuprà, ſect. 7.) ſine ſuperſtitione vſurpari poſſunt, & certò præſtant, quæ Villanouanus in iis pollicetur.*

Impium effatum. Sed *Olla Goclenij* maiore impietate fœtet. Sigilla enim Villanouana, etſi vana, ſpeciem tamen habere videri poſſunt Pietatis, quòd *ſacra verba* adhibeant, quæ aliis in rebus conſtat, non carere ſuâ efficaciâ. At *Olla tota prophana eſt.*

Sed iam aliquando MANVM DE TABVLA. Finem, inquam, facio, ſi tamen his ſeptem Propoſitionibus confirmandis, deſcripſero Goclenii mei *Axioma tertium*, in hæc verba: *Omnis Res, ſeu Indiuiduum, cum incipit eſſe, ſub determinatâ Conſtellatione,*

Sect. 31. Rhodus Salt. Goc. *accipit mirabilem quandam virtutem operandi, vel patiendi, præter eam, quam habet à ſpecie*(Synart.p.193.) Addo partem *Axiomatis Octaui: Virtus Animæ Mundi per ſpiritum vniuerſi dilatatur per omnia, ita vt ne minimum etiam quod in rerum Natura reperitur, Spiritus huius ſcintillâ careat.* Hæc duo tua Dogmata, Gocleni, quæcunque falſis illis Propoſitionibus continentur, TE quoque IVDICE, æquant tuæ OLLÆ, quod attinet ad MIRABILEM OPERANDI, aut PATIENDI VIRTVTEM. At rationes, quas ſingulis addidi, etiam ſuperare oſtendunt. Id volebam. Sed vt dixi, iam MANVM DE TABVLA.

Reſtat, D. GOCLENI, vt Veritatem amplectaris, quam non potes non agnoſcere. Ollam tuam ſuadeo, conſecres *Vulcano, aut Neptuno*, id eſt, Igni corrumpas, vel in aquam demergas. Alia ſunt, quibus vtilius occuperis. Si tamen doles, tibi perire ſumtus, quos in illam inaniter profudiſti,

VTILIS VNGENDIS AXIBVS ESSE POTEST.

FINIS.

CONSOLATIO AD GO-CLENIVM EX EPI-cteto.

Ἂν χύτραν στέργῃς, μέμνησο, ὅτι χύτραν στέργεις. Κατεαγείσης γὰρ αὐτῆς, οὐ ταραχθήσῃ.

SI OLLAM diligis, memento, te OLLAM diligere: eâ enim confra-ctâ, non turbaberis.

INDEX SECTIONUM.

PROLOQVIUM. pag. 1
1. SECTIO. Libri Gocleniani Epigraphe. 5
2. Gocleniana ad viros Nobiles, Præfatio. 7
3. Paraſceüe Gocleniana ad Synarthroſin. 24
4. Sigillorum Abdicatio. 35
5. Goclenius Characterum Diabolicorum ſervius Aſſertor. 38
6. Sigillorum Gocleniacorum ruina. 58
7. Goclenij Argumentorum pro Characterib. ſolutio. 82
8. Gocleniana vnguenti Armarij Aſſertio. 93
9. Magneticæ Curationis Goclenianæ MODVS. 108
10. Teſtimonia contra Vnguentum Armarium, & curam Magneticam. 122
11. Authores, & Laudatores Vnguenti Armarij plerique vel apertè improbi, vel meritò ſuſpecti. 127
12. PHILIPPVS AVREOLVS BOMBASTVS Theophraſtus, Paracelſus Magnus ab Hohenheim, Eremita, Philoſophus, Medicus, Theologus. &c. 131
13. Io. Erneſtus Burggrauius Neoſtadius Palatinus. 140

14. MAR-

14. MARCELLI VRANCKHEIM V. C. φλυαρολογίας Pſeudo-Chymicorum abdicatio. Epiſtola ad Arnoldum à Bœcop, SOCIETATIS IESV. 155
15. *Actio in Diſtans,* 165
16. *Virgæ Metallariæ Idololatrica Impoſtura.* 181
17. *Acheruntici Fraterculi, qui ſe Roſeæ crucis vocitant.* 204
18. MAGNES, *Magnetica Actio, & Curatio.* 265
19. *Manifeſta vanitas vnguenti Armarij ex compoſitione.* 270
20. *Infamis Goclenii Olla ſanguine, & Adipe humano ebria.* 274
21. *Ridiculè inſana vanitas vnguenti Armarii ex eo,* CVI AFFICATVR. *Item commentitia Sympathia.* 280
22. *Teli, aut Baculi vngendi, & curandi Oeconomia.* 287
23. *Curatio ſine dolore.* 291
24. *Præcipua Agentia in Goclenii Curatione Magneticâ: maxime autem Animæ Mundi.* 292
25. SVPERSTITIONEM *Theologicæ eſſe conſiderationis.* 304
26. *Goclenii Negligentia ſupina: Præuaricatio; ignauum ſilentium:* 307

27. Gocle-

27. *Gocleniani Lolii ſpicilegium.* 316
28. *Goclenij Theologia.* 331
29. *Arcus Triumphalis Goclenio poſitus.* 340
30. *PSEVDO-ALCHYMISTÆ.* 344
31. *Rhodus, & ſaltus Rodolpho Goclenio.* 352

FINIS INDICIS.

CORRECTIONIS TABELLA.

Pag.	Lin.	Lege
A.3.	10.	imagine
30.	19.	Moſellani
185.	1.	incertam
277.	7.	cruor
279.	7.	prodire
283.	2.	Funerea
285.	28.	ſalicibus
301.	10.	Intolerabilis
Ibid.	20.	erubeſcis
320.	3.	Dele, *& parte*